

НКВД — УССР

Управление НКВД по Ровенской Области

Отдел Архив НКВД-УССР

ВОЛЫ́Н

КОНТРОЛЬНО НАБЛЮДАТЕЛЬНОЕ
ЗА „PIERWSZYCH SOWIETÓW”

Дело № 900

учтено в 1962 году

LOSY LUDNOŚCI POLSKIEJ
I POLSKIEGO DZIEDZICTWA

По обвинению *Юзефа
Станиславовича*

KULTUROWEGO

ТОМ IV

9

Начато

0

5

Окончено

WOŁYŃ ZA „PIERWSZYCH SOWIETÓW”
1939-1941

ПІВДЕННО-СХІДНИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
В ПЕРЕМИШЛІ

ВОЛИНЬ ЗА „ПЕРШИХ СОВЕТІВ”
ДОЛІ ПОЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ
І ПОЛЬСЬКОЇ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

ЗБІРНИК ДОКУМЕНТІВ
Т. IV: 1939 – 1941 РР.

ЗА РЕДАКЦІЮ
СТАНІСЛАВА СТЕМПЄНЯ

ПЕРЕМИШЛЬ 2024

POŁUDNIOWO-WSCHODNI INSTYTUT NAUKOWY
W PRZEMYŚLU

WOŁYŃ ZA „PIERWSZYCH SOWIETÓW”
LOSY LUDNOŚCI POLSKIEJ I POLSKIEGO
DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

ZBIÓR DOKUMENTÓW
T. IV: LATA 1939 – 1941

POD REDAKCJĄ
STANISŁAWA STĘPNIA

PRZEMYŚL 2024

WOŁYŃ ZA „PIERWSZYCH SOWIETÓW”
T. IV (od 17 września 1939 do 22 czerwca 1941 r.)

REDAKCJA

Katarzyna HLODIA, Bogumiła KOWAL, Ludmiła KOZŁOWSKA,
Ryszard ŁAMASZ, Stanisław STĘPIEŃ, Anna SICIAK, Anna ZELWAK

RECENZENCI

Prof. dr hab. Olga MOROZOWA (Narodowy Uniwersytet w Czerkasach)
Prof. dr hab. Jan PISULIŃSKI (Uniwersytet Rzeszowski)

PRZEKŁAD DOKUMENTÓW Z JĘZYKA ROSYJSKIEGO I UKRAIŃSKIEGO
Ludmiła KOZŁOWSKA, Krzysztof KOZŁOWSKI

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Publikacja powstała w ramach zadania publicznego pod nazwą:
„Wołyń i Galicja za „pierwszych Sowietów” (1939-1941). Losy ludności i dziedzictwa
kulturowego”, sfinansowanego przez Ministra Spraw Zagranicznych RP
w konkursie „Dyplomacja Publiczna 2024”.

*Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autorów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.*

ISBN 978-83-60374-48-1

© – Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemyślu, ul. Grodzka 3
www: pwin.pl | e-mail: instytut@pwin.pl | tel. +48 16 678-73-33

Nakład 500 egz. Format B5, Ark. wyd. 12,4 Ark. druk. 17

Opracowanie graficzne Maciej Żurawski

Druk: San-Set, 37-700 Przemyśl, Ostrów 485, tel. 16 671 02 22

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	7
WYKAZ ARCHIWÓW, Z KTÓRYCH POCHODZĄ PUBLIKOWANE DOKUMENTY	18
WYKAZ WAŻNIEJSZYCH SKRÓTÓW I SKRÓTOWCÓW	18
DOKUMENTY	21
WYKAZ WYKORZYSTANEJ LITERATURY	244
INDEKS MIEJSCOWOŚCI	251
INDEKS OSÓB W JĘZYKU POLSKIM	255
INDEKS OSÓB W JĘZYKU ROSYJSKIM LUB UKRAIŃSKIM	259
UKRAIŃSKOJĘZYCZNY SPIS DOKUMENTÓW	263

*

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
СПИСОК АРХІВІВ, В ЯКИХ ЗБЕРІГАЮТЬСЯ ПУБЛІКОВАНІ ДОКУМЕНТИ	18
ПОКАЖЧИК СКОРОЧЕНЬ	18
ДОКУМЕНТИ	21
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	244
ПОКАЖЧИК МІСЦЕВОСТЕЙ	251
ПОКАЖЧИК ОСІБ ПОЛЬСЬКОЮ МОВОЮ	255
ПОКАЖЧИК ОСІБ РОСІЙСЬКОЮ І УКРАЇНСЬКОЮ МОВАМИ	259
ПОКАЖЧИК ДОКУМЕНТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ	263

У С С Р

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

ДЕЛО ПОД ПИТАТУ В АРХИВ ГОСАРХИВА
УКГБ РОВЕНСКОЙ ОБЛАСТИ

Ровенское Областное Управление

Отдел

Архив НКВД-УССР
ДЕЛО № 939

По обвинению

Марского

Иосифа Ивановича

по ст. 54-13 УР УССР

Начато "19" сентября 1949 г.

Окончено "23" января 1949 г.

3-1962

Том 24

После судебного рассмотрения и вступления приговора в силу, настоящее дело подлежит немедленному возвращению в 1-й Специальный отдел НКВД УССР (гор. Киев). К делу должна быть приобщена копия приговора.

Основание: приказ НКВД, Прокуратуры и НКЮ Союза ССР № 0089 от 10 апреля 1939 г.

АРХ. № 19950

Передача находящихся в производстве следственных дел, а также взятых из архива дел в другие отделы или органы НКВД, хотя бы и временно, производится исключительно через 1-й Специальный отдел НКВД.

Передача следственного дела оформляется постановлением, утверждаемым начальником соответствующего управления НКВД, или его заместителем.

Арх. №

Служба дел
ГОСАРХИВ

Фонд № 2277

Опись № 3

Фонд прекращенных дел

АРХ. № 2278

PRZEDMOWA

LOSY LUDNOŚCI NA WOŁYNIU ZA „PIERWSZYCH SOWIETÓW”

Władze ZSRR, podpisując 23 sierpnia 1939 r. układ z III Rzeszą, powszechnie znany jako pakt Ribbentrop–Mołotow, doskonale zdawały sobie sprawę, że w ten sposób naruszają szereg aktów międzynarodowych, takich jak: pakt Ligi Narodów z 28 czerwca 1919 r., międzynarodowy traktat *O wyrzeczeniu się wojny jako instrumentu polityki międzynarodowej* z 28 sierpnia 1928 r., konwencję londyńską *O określeniu napaści* z 3 lipca 1933 r., a przede wszystkim układy dwustronne zawarte z Polską: traktat ryski z 18 marca 1921 r. oraz pakt o nieagresji z 25 lipca 1932 r., przedłużony w 1938 do 1945 r.

Po podpisaniu układu radzieccy przywódcy stanęli przed koniecznością poinformowania o tym władz i członków Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, a także elit ówczesnego społeczeństwa. Musieli publicznie uzasadnić, dlaczego tak krytykowani przez wiele lat niemieccy faszyści nagle stali się sprzymierzeńcami radzieckiego proletariatu. Uczynił to 31 sierpnia 1939 r. ludowy komisarz spraw zagranicznych Wiczesław Mołotow na IV nadzwyczajnej sesji Rady Najwyższej ZSRR mówiąc:

Wczoraj niemieccy faszyści prowadzili wrogą politykę zagraniczną wobec ZSRR. Tak, wczoraj byliśmy wrogami na polu stosunków zagranicznych. Dziś jednak sytuacja się zmieniła i nie jesteśmy już wrogami¹.

1 września 1939 r. wojska niemieckie zaatakowały Polskę. Rozpoczęta wojna miała tragiczne konsekwencje nie tylko dla Polaków, ale także dla będących polskimi obywatelami mniejszości narodowych, w tym dla Ukraińców. Mimo przyjętej w układzie Ribbentrop–Mołotow strefy rozgraniczeń, wojska niemieckie, chcąc zadać jak największe straty cofającej się na wschód armii polskiej, dość szybko dotarły do terenów zwarcie zamieszkałych przez ludność ukraińską. I tak w połowie września został przez niemieckie samoloty zbombardowany Łuck².

¹ М. Литвин, О. Луцький, К. Науменко, 1939. *Західні землі України*, Львів 1999, s. 36.

² Archiwum Zarządu Służby Bezpieczeństwa Ukrainy Obwodu Wołyńskiego w Łucku (dalej – AU SBU WO), fond II., spr. 6216, k. 17.

Czołowe jednostki Wehrmachtu zbliżały się do Lwowa, Włodzimierza Wołyńskiego, Uściłogu i innych miast Wołynia i Galicji Wschodniej³.

Tymczasem 17 września 1939 o godz. 3:00 w nocy (w chwili rozpoczęcia agresji sowieckiej na Polskę) zastępca ludowego komisarza spraw zagranicznych ZSRR Władimir Potiomkin przekazał ambasadorowi RP w Moskwie Wacławowi Grzybowskiemu „Notę dyplomatyczną” zawierającą niezgodne ze stanem faktycznym i prawem międzynarodowym oświadczenie rządu ZSRR o „rozpadzie” państwa polskiego, a w związku z tym konieczności „ochrony mienia i życia” zamieszkujących „Zachodnią Białoruś” i „Zachodnią Ukrainę” Ukraińców i Białorusinów oraz „uwalnianiu” ludu polskiego od wojny⁴.

Rano 17 września tereny wschodniej Drugiej Rzeczypospolitej zaczęła zajmować Robotniczo-Chłopska Armia Czerwona⁵. Władze radzieckie liczyły na to, że ludność ukraińska na Wołyniu wznieci antypolskie powstanie, do czego zaczęto ją zachęcać. W rozrzucanych z samolotów ulotkach, podpisanych przez dowódcę Frontu Ukraińskiego Siergieja Timoszenkę, dość prymitywnie pisano:

Bronią, kosami, widłami i siekierami bij odwiecznych wrogów – panów polskich⁶.

Ludność Wołynia nie dała się jednak sprowokować do czynnych wystąpień. Niemniej część ludności, zwłaszcza najuboższej, liczyła na poprawę swej doli. Wiadomości o głodzie na Ukrainie Radzieckiej mającym miejsce na początku lat trzydziestych, były wówczas nikłe, a nawet wówczas skromne, nie wierzono, że do niego doszło. Pewna część

³ M. Кучерепа, *Суспільні трансформації на Волині у 1939-1941 рр.*, [w:] *Волинь і волиняни у Другій світовій війні. Збірник наукових праць*, Луцьк 2012, s. 146.

⁴ Zob. M. Turlejska, *Prawdy i fikcje. Wrzesień 1939 – grudzień 1941*, wyd. 2, Warszawa 1968; N.S. Lebediewa, *Inwazja Armii Czerwonej, IV rozbiór Polski*, [w:] *Białe plamy – Czarne plamy. Sprawy trudne w relacjach polsko-rosyjskich (1918-2008)*, red. A.D. Rotfeld, A.W. Torkunow, Warszawa 2010, s. 264-295; W.J. Wysocki, *Czy byliśmy w wojnie z Sowietami?!*, „Saeculum Christianum” 2017, t. 24, s. 247-255.

⁵ Zob. *Agresja sowiecka na Polskę w świetle dokumentów 17 września 1939*, t. 2: *Działania wojsk Frontu Ukraińskiego*, oprac. C. Grzelak, S. Jaczyński, E. Kozłowski, Warszawa 1996; Т. Самсонюк, *Поляки Рівненщини в умовах становлення радянського тоталітарного режиму (1939-1941 рр.)*. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук, Острог 2015; І. Пхиденко, *Похід Червоної армії в Західну Україну у вересні 1939 року*, [w:] *Волинь і волиняни у Другій світовій війні. Збірник наукових праць*, Луцьк 2012, s. 152-164.

⁶ *Боротьба за державність України (1917-1993 рр.)*, Львів 1994, s. 95.

społeczeństwa wołyńskiego w okresie międzywojennym uległa propagandzie komunistycznej. Dlatego też w niektórych miejscowościach wkraczające wojska radzieckie były witane przez ludność ukraińską i żydowski proletariat. Zdarzało się, że witający nieświadomi ideologii radzieckiej występowali pod niebiesko-żółtymi ukraińskimi flagami narodowymi. Powitania jednakże na ogół były inspirowane przez radzieckich agentów, którzy już na kilka dni przed 17 września przedostawali się na teren Wołynia, aby owe powitania przygotowywać.

Na ogół jednak wkraczających „wyzwolicieli” przyjmowano z lękiem, a nawet wrogością i to nie tylko ze strony ludności polskiej, ale także ukraińskiej. W Moskwie jednak pisano o sukcesie wojsk radzieckich, entuzjastycznym przyjęciu ich przez miejscową ludność. Najdobitniej wyraził to ludowy komisarz spraw zagranicznych Wiaczesław Mołotow, który w przemówieniu wygłoszonym 31 października 1939 r. na posiedzeniu Rady Najwyższej ZSRR nie tylko wyliczał radzieckie sukcesy, ale także chwalił współdziałanie z III Rzeszą.

Okazało się, – stwierdził – że był to na tyle krótki cios w Polskę ze strony armii niemieckiej, a potem Armii Czerwonej, żeby nic nie zostało z tego potwornego dziecienia Traktatu wersalskiego⁷.

Mimo że Polska jeszcze walczyła z Niemcami, rządy III Rzeszy i ZSRR 28 września 1939 r. podpisały w Moskwie traktat *O granicach i przysiężni*. Po stronie radzieckiej szybko przystąpiono do wytyczenia w terenie nowej granicy (oparto ją o tzw. linię Curzona z 1920 r.) oraz jej obsadzenia Wojskami Pogranicznymi NKWD oraz militarne umocnienia⁸. Również jak najszybciej starano się zintegrować zajęte terytorium Wołynia i Galicji Wschodniej z Ukraińską Socjalistyczną Republiką Radziecką, czyli połączyć je „z macierzą”. Już w pierwszych dniach po wkroczeniu na polskie terytorium przystąpiono do likwidacji polskich organów władzy i instytucji państwowych, tworząc własne na wzór radziecki. Przez „intensywną sowietyzację” usiłowano jak najszybciej „wypełnić stare”, czyli wielopartyjny system demokratyczny, zdecydowanie ograniczyć własność prywatną, burżuazyjne zwyczaje, życie religijne, organizację pracy, struktury społeczne, wyeliminować

⁷ Ibidem, s. 147.

⁸ Zob. S. Stępień, *Granica polsko-ukraińska w ostatnim półwieczu. Delimitacja, status prawny, akceptacja społeczna, funkcjonowanie*, „Biuletyn Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego” 1998, nr 4, s. 38-39.

polskie tradycje i kulturę⁹. Pod koniec września 1939 r. Sowieci we wszystkich miastach zaczęli tworzyć zmilitaryzowaną Gwardię Robotniczą. We wsiach zaś uzbrojone drużyny wiejskie, które podlegały zakładanym tam komitetom chłopskim. Pododdziały te miały za zadanie nie tylko utrzymanie porządku w miastach i we wsiach, ale także pełniły pewne funkcje sędownicze, miały za zadanie wykrywanie i konfiskatę broni, wylapywanie ukrywających się oficerów polskiej armii, byłych policjantów, osadników oraz innych „wrogów nowego porządku”. Miało to także czynić wrażenie, że są to instytucje tubylcze organizowane samorzutnie przez miejscową ludność. Była to jednak działalność kontrolowana i inspirowana przez agresorów. W propagandzie publicznej jednak wszechobecne były frazesy „o woli ludu”. Dlatego też głoszone, że przynależność państwowa zajętych terenów zostanie rozstrzygnięta przez reprezentatywny organ władzy ludowej, wybrany przez całą ludność w wyborach powszechnych, równych i bezpośrednich. 7 października 1939 r. opublikowano *Ustawę o wyborach do Ukraińskiego Zgromadzenia Ludowego Zachodniej Ukrainy*. Tego samego dnia opublikowano uchwały komitetów lwowskiego, łuckiego, tarnopolskiego i stanisławowskiego w sprawie rozpoczęcia przygotowań do wyborów zaplanowanych na 22 października 1939 r. Jednocześnie powołano „brygady agitacyjno-propagandowe”, których zadaniem miało być zapoznanie społeczeństwa ze wspomnianą *Ustawą o wyborach* i zaktywizowanie ludności do udziału w głosowaniu, starając się przy tym przekonać ją, że „radziecki system wyborczy jest najsprawiedliwszy na świecie”¹⁰. Co było rzeczywistym kuriozum, zważywszy że władze zlikwidowały system wielopartyjny, rozciągając na zajęte terytorium działalność Komunistycznej Partii (bolszewików) Ukrainy, zamknięto wszystkie organizacje kulturalno-oświatowe i publiczne, tak polskie, jak ukraińskie i żydowskie. Prasa została poddana ostrej cenzurze. Wielu aktywnych polskich działaczy państwowych i społecznych z okresu międzywojennego, zakwalifikowanych jako „wrogów narodu”, aresztowano. Władzom sowieckim od samego początku bardzo zależało, aby nadać ukraiński charakter podejmowanym działaniom, usilnie, wbrew rzeczywistości, podkreślano, że to Ukraińcy są gospodarzami swej ziemi i to od nich wychodzą wszelkie inicjatywy w przestrzeni publicznej¹¹.

⁹ Zob. S. Stępień, *Losy ludności Wołynia i Galicji Wschodniej w czasie „pierwszych Sowietów”*, [w:] *Wołyń za „pierwszych Sowietów”. Losy ludności polskiej i polskiego dziedzictwa kulturowego*, pod red. S. Stępnia, Przemyśl 2019, s. 7-22.

¹⁰ Zob. np. „Вільна праця” 10.10.1939, s. 1-2.

¹¹ W. Baran, *Zachodnia Ukraina – początek sowietyzacji (wrzesień-grudzień 1939): spojrzenie historyka ukraińskiego*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2011, nr 10/2, s. 383-410; В. Баран,

W rzeczywistości do administrowania zajęтым obszarem skierowano z terenu Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej, a także Rosyjskiej Federacyjnej Republiki Radzieckiej na teren Wołynia i pozostałych trzech polskich województw aż 1534 pracowników administracyjnych, do tworzonych struktur partii komunistycznej i Komsomołu 1215 członków Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego, 265 pracowników radzieckich sądów i prokuratury, 60 dziennikarzy i publicystów do kierowania redakcjami zakładanych gazet rejonowych, a także pewną liczbę pracowników handlu, organów finansów i łączności¹². Szczególną uwagę zwrócono na tworzenie sądów, prokuratury, systemu więzień oraz terenowych organów NKWD. Osobistą decyzją Ludowego Komisarza Spraw Wewnętrznych Ławrientija Berii z 6 listopada 1939 r. na Wołyniu utworzono cztery okręgowe i 60 powiatowych oddziałów milicji, a dla ich uzupełnienia z miast RFSRR wysłano 400 osób składu kierowniczego. Ponadto na zajęty teren skierowano kolejnych 100 oficerów sztabowych wojsk wewnętrznych z innych republik, 250 pracowników jednostek specjalnych NKWD Kijowskiego Okręgu Wojskowego, 100 oficerów z obwodów przygranicznych i 150 absolwentów szkół czekistowskich. W obwodzie wołyńskim w trybie pilnym utworzono trzy więzienia¹³. Te ostatnie szybko się zapełniały. Według stanu na 10 czerwca 1941 r. w więzieniu w Łucku było 2055 więźniów, w więzieniu w Kowlu 836, a w więzieniu we Włodzimierzu Wołyńskim 318¹⁴.

Wyrazem woli ludności zajętych przez Armię Czerwoną terytoriów miały być wybory do Zgromadzenia Ludowego Zachodniej Ukrainy. Po „odpowiednim przygotowaniu” wybory na z góry wyznaczonych i często przysyłanych z zewnątrz kandydatów, odbyły się 22 października 1939 r. Do lokali wyborczych delegowano aktyw partyjno-komsomolski i milicyjny. Wykorzystano wszelkie możliwe techniczne środki propagandowe, takie jak przenośne rozgłośnie, kina i patefony. Wydzielono samochody do podwożenia do lokali wyborczych ludzi starszych i chorych. Żołnierskie zespoły artystyczne na okrągło „umilały” głosowanie¹⁵.

В. Токарський, *Діяльність органів НКВС на Волині і в Східній Галичині: вересень-грудень 1939 року*, „Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність” 2017, т. 29, s. 175-183.

¹² Zob.: M. Kucherepa, В. Вісін, *Волинь: 1939-1941 рр.*, Луцьк 2005, s. 44.

¹³ Ibidem, s. 49.

¹⁴ Ibidem, s. 108.

¹⁵ C. Grzelak, *Kresy w czerwieni. Agresja Związku Sowieckiego na Polskę w 1939 roku*, Warszawa 1998, s. 504.

Głosy liczono tak, aby wystawieni przez władze kandydaci uzyskali ponad 90% poparcia¹⁶. W rezultacie do Zgromadzenia Ludowego Zachodniej Ukrainy wybrano 92,4% Ukraińców, 4,1% Żydów, i tylko 3,0% Polaków, a 0,5% stanowili przedstawiciele innych narodowości, w tym Rosjanie. Posiedzenie Zgromadzenia odbyło się w dniach 26-28 października 1939 r. we Lwowie. Bez możliwości dyskusji, a jedynie z głosami popierającymi, przyjęto szereg dokumentów. Najważniejsze z nich to: *Deklaracja o utworzeniu władzy radzieckiej na Ukrainie Zachodniej* oraz *Uchwała o wejściu Ukrainy Zachodniej do Ukraińskiej SRR*¹⁷. Równocześnie z tymi dwoma dokumentami przyjęto *Deklarację o nacjonalizacji banków i dużych przedsiębiorstw przemysłowych, właścicieli ziemskich i ziem klasztornych*.

Uchwały Zgromadzenia Ludowego zostały przez Radę Najwyższą ZSRR przyjęte i z dniem 1 listopada 1939 r. Wołyń oraz Galicja Wschodnia zostały integralną częścią Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Radzieckiej. Dzień 17 września ustanowiono ukraińskim świętem narodowym.

Dekretem Prezydium Rady Najwyższej ZSRR z 29 listopada 1939 r. ludność zamieszkała włączone terytorium automatycznie stawała się obywatelami ZSRR. Już 4 grudnia przystąpiono do przeprowadzenia nowego podziału administracyjnego. Na obszarze dawnego województwa wołyńskiego i południowej części województwa poleskiego utworzono dwa obwody – wołyński i rówieński. W miejsce powiatów wprowadzono rejonny¹⁸. 17 stycznia 1940 r. Biuro Polityczne KC KP(b)U dokonało korekty granic i siedzib rejonów w celu całkowitego dostosowania funkcjonowania administracji terenowej do wzorów radzieckich¹⁹.

Pełnej integracji miało służyć ujednoczenie ustroju gospodarczego poprzez przejęcie całkowitej kontroli państwa nad produkcją dóbr materialnych, co zamierzano osiągnąć dokonując radykalnej przebudowy stosunków własnościowych²⁰. Najtrudniejszym zadaniem była restrukturyzacja sektora rolnego, zdecydowanie dominującego w życiu gospodarczym ówczesnego Wołynia. W pierwszej kolejności upaństwowiono (nazywając to nacjonalizacją) majątki obszarne oraz należące do urzędów i instytucji religijnych, a także nadane w okresie międzywojennym

¹⁶ *Історія Волині з найдавніших часів до наших днів*, pod red. O. Михайлюк, I. Кичій, М. Півницький i in., Львів 1988, s. 111.

¹⁷ *Dokumenty i materiały do historii stosunków polsko-radzieckich*, t. VII, oprac. E. Basiński i in., Warszawa 1973, s. 198-201.

¹⁸ Zob. dok. 21 opublikowany w niniejszym tomie.

¹⁹ Zob. dok. 24 opublikowany w niniejszym tomie.

²⁰ Zob. W. Baran, M. Buczyło, *Przekształcenia ekonomiczne na Zachodniej Ukrainie w latach 1939-1941*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2012, nr 11/1, s. 477-494.

polskim osadnikom wojskowym i cywilnym oraz opuszczone przez właścicieli. Przejętą przez państwo ziemię przeznaczono na tworzenie kołchozów i sowchozów, ale pewną jej część rozdzielono między bezrolnych chłopów. W planach władzy ta indywidualna własność ziemi miała być tylko czasowa. Już wiosną 1940 r. przystąpiono do programowej kolektywizacji. Towarzyszyła jej nie tylko natarczywa propaganda, ale różne „zachęty” w postaci rosnących podatków i rozmaitego rodzaju kontyngentów. Celowo wyznaczano wygórowane normy produkcji z hektara, aby rolników odstających od takich nierealnych wskaźników publicznie pokazywać jako nieefektywnych gospodarczo, a co gorsza sabotujących produkcję, stosowano to zwłaszcza wobec tych, których kwalifikowano jako „kułaków”. Pomimo tych represyjnych działań, chłopi tak polscy jak i ukraińscy byli mocno przywiązani do swej własności i wszelkimi sposobami starali się jej bronić, więc do czerwca 1941 r. skolektywizowano na Wołyniu niewiele ponad 10% gospodarstw rolnych²¹.

Szybkie zmiany przeprowadzono natomiast w sferze produkcji przemysłowej i rzemieślniczej. Już w pierwszych miesiącach po zajęciu Wołynia upaństwowiono banki oraz większe i średnie przedsiębiorstwa. Natomiast drobnych producentów nakłaniano do grupowania się w spółdzielniach i artelach producenckich. Zmiany te powodowały dużą dezorganizację rynku, a ponieważ władze programowo preferowały przemysł ciężki, dość szybko doszło do ograniczenia ilości dóbr konsumpcyjnych. Początkowo korzystano jeszcze z „polskich zapasów”, ale one szybko się kurczyły i już na początku 1940 r. nastąpiły duże braki produktów codziennego użytku. Przyczyniła się do tego także polityka kadrowa nowych władz. Od zarządzania produkcją i handlem odsunięto bowiem dotychczasową fachową kadre, zastępując ją na ogół sprowadzonymi z zewnątrz „ludźmi sprawdzonymi ideologicznie”, ale nieposiadającymi wymaganej wiedzy na danym stanowisku. Codziennymi zjawiskami było więc marnotrawstwo materiałów produkcyjnych, słabe wykorzystanie narzędzi i maszyn. Brak troski o jakość wytwarzanych towarów, a przy tym fałszowanie statystyki produkcji.

Reżim usiłował całkowicie podporządkować swojej kontroli duchowe życie mieszkańców. Wprawdzie z rozmachem przystąpiono do likwidacji analfabetyzmu, ale programy nauczania silnie zideologizowano i poddano cenzurze, z lektur wyłączono wiele wartościowych dzieł literackich, w procesie edukacji odrzucono specyfikę regionalną i narodową, ostrą krytyką objęto wartości religijne. Z pracy nauczycielskiej zwolniono znaczną część dotychczasowych nauczycieli, sprowadzając w ich miejsce

²¹ М. Кучерепа, *Суспільні трансформації...*, s. 149.

kadry z centralnej i wschodniej Ukrainy, w tym nauczycieli obowiązującego we wszystkich szkołach języka rosyjskiego.

Presją ideologiczną i ścisłą kontrolą objęto sferę sztuki. Ludność, tak polska, jak i ukraińska, która na Wołyniu była głęboko religijna, została poddana nachalnej ateizacji, usunięto naukę religii ze wszystkich szkół, a młodzieży do lat 18 zabroniono publicznych praktyk religijnych. Duchownym Kościoła katolickiego zabroniono kontaktów zagranicznych, także z własną hierarchią, a Kościół prawosławny, który w Polsce międzywojennej cieszył się autokefalią, podporządkowano patriarchatowi moskiewskiemu i w pełni kontrolowano przez NKWD.

Aby utrwalić sowiecką państwowość na Wołyniu i uzyskać całkowitą kontrolę nad ludnością, w obwodzie zastosowano radzieckie metody manipulacji społeczeństwem oparte na obowiązku „czujności rewolucyjnej”, czyli donosicielstwie i kolektywnej odpowiedzialności. Codziennością na Wołyniu stały się „działania prewencyjne”, w myśl których każdy były obywatel polski był potencjalnym przestępcą²². Opracowano także program usunięcia przez deportację znacznych grup ludności uznanej za trudną do sowietyzacji i mogącą stanowić bazę rekrutacyjną dla ewentualnego ruchu oporu²³.

Pierwsza i największa masowa deportacja rozpoczęła się w nocy z piątku na sobotę 10 lutego 1940 r., podczas silnej śnieżycy i siarczystego mrozu. Objęła przede wszystkim przedstawicieli lepiej sytuowanej ludności wiejskiej, zaliczonych do wspomnianych „wrogów ludu”, w zdecydowanej większości Polaków, w tym osadników wojskowych i pracowników służby leśnej. Wywożono głównie do zarządzanych przez NKWD specjalnych osiedli na północnych terenach europejskiej części Rosji, na Ural i na Syberię.

Druga deportacja miała miejsce już 13 kwietnia 1940 r. i objęła głównie ludność miejską, w tym rodziny wcześniej represjonowanych i żołnierzy przetrzymywanych w obozach jenieckich i więzieniach. Odpowiednia dyrektywa nakazywała:

[...] do 15 kwietnia br. wysiedlenie na okres 10 lat wszystkich członków rodzin byłych oficerów Wojska Polskiego, policjantów, strażników więziennych, żandarmów, pracowników wywiadu, byłych obszarników, fabrykantów i wysokich urzędników polskiego aparatu państwowego,

²² Zob. W. Baran, *Technologia represji politycznych NKWD w latach 1939-1941*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2014, nr 1, s. 267-292.

²³ О. Довбня, *Депортації населення Західної України (1939-1953 рр.): новітня вітчизняна історіографія*, „Схід. Історичні науки” 2018, nr 2 (154), s. 71.

przebywających w obozach dla jeńców wojennych i więzieniach zachodnich obwodów Ukrainy i Białorusi²⁴.

Wywożonych w ramach tej deportacji kierowano głównie na tereny Kazachstanu i umieszczano wśród miejscowej ludności.

Trzecia deportacja dotyczyła tak zwanych „bieżeńców”, czyli uchodźców z okupowanych przez Niemcy terenów Polski centralnej, głównie Żydów (84% wysiedlonych). Deportacja ta miała miejsce 29 czerwca 1940 r. i skierowana była, podobnie jak pierwsza, do specjalnych osiedli NKWD na północy Rosji.

Czwarta i ostatnia deportacja nastąpiła tuż przed wybuchem wojny niemiecko-sowieckiej. Została ona przeprowadzona w maju i czerwcu 1941 r. i tym razem objęła głównie ludność ukraińską²⁵.

Los ludności Wołynia i Galicji Wschodniej po wybuchu II wojny światowej i bezprawnym włączeniu do Ukraińskiej SRR okazał się tragiczny. Według wyliczeń ukraińskiego historyka Wołodymyra Barana, w czterech wspomnianych akcjach deportacyjnych z ziem tych wysiedlono łącznie 190,1 tys. osób, w tym ponad 100 tys. Polaków (ponad 50%), Żydów 60 tys. osób (ok. 30%), Ukraińców – 25,5 tys. osób (ponad 13%)²⁶.

Najbardziej tragiczny los spotkał więźniów, których wycofujące się pod naporem wojsk niemieckich oddziały NKWD rozstrzeliwały. W Łucku drugiego dnia wojny, 23 czerwca 1941 r., na dziedzińcu miejscowego więzienia rozstrzelano około 2000 więźniów²⁷.

*

Niniejszy tom jest już czwartym z kolei wydanym przez Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemyślu zbiorem dokumentów ukazujących reżim sowiecki na Wołyniu w latach 1939–1941. Materiały opublikowane w tym tomie pochodzą z Państwowego Archiwum Obwodu Rówieńskiego w Równem. Są to głównie akta wytworzone przez nowe władze w celu reorganizacji szkolnictwa, nacjonalizacji majątków ziemskich,

²⁴ Cyt. za K.D. Majus, *Wielkie Oczy. Studia z dziejów wieloetnicznego galicyjskiego miasteczka*, Przemyśl 2013, s. 134.

²⁵ Zob. A. Gurianow, *Cztery deportacje 1940-41*, „Karta” 1994, nr 12, s. 114-136; C. Brzoza, *Polska w czasach niepodległości i drugiej wojny światowej, 1918-1945*, Kraków, s. 297.

²⁶ В. Баран, В. Токарський, „Зачистка”: політичні репресії в західних областях України у 1939-1941 рр., Львів 2014, s. 337.

²⁷ І. Білас, *Репресивно-каральна система в Україні. 1917-1953: Суспільно-політичний та історико-правовий аналіз*. У 2 кн., Київ 1994, к. 2, s. 236. „W czterdziestym nas matko na Sybir zesłali...”. *Polska a Rosja 1939-1942*, oprac. J.T. Gross, I. Grudzińska-Gross, Londyn 1983, s. 4.

czy też kolektywizacji rolnictwa. Dotyczą więc nowej radzieckiej jednostki administracyjnej powstałej z podziału dawnego polskiego województwa wołyńskiego²⁸.

Niezwykle cennym tu materiałem są dokumenty o charakterze sprawozdawczym, sporządzone na potrzeby władz centralnych, zawierające dokładną statystykę gospodarstw i gruntów należących do polskich osadników cywilnych i wojskowych oraz ziemian na Wołyniu z okresu międzywojennego, a także majątków kościelnych (rzymskokatolickiego i prawosławnego). W tym zakresie mieszczą się również zestawienia użytków rolnych należących do ludności niemieckiej w rejonie bereżeńskim w obwodzie rówieńskim, które sporządzono na dzień 3 kwietnia 1940 r., w celu zmian własnościowych związanych z organizacją kolchozów i sowchozów na zajętych terenie.

Kolejny rodzaj dokumentów tematycznie związany jest z organizacją sowieckiego szkolnictwa, także obejmującego mniejszości narodowe. Wśród nich na uwagę zasługują np. decyzja Korzeckiego Rejonowego Komitetu Wykonawczego z 12 sierpnia 1940 r. „O przekształceniu żydowskiej Szkoły Średniej nr 3 w Korcu na rosyjską”, czy też protokół dotyczący przemianowania szkoły polskiej na szkołę ukraińską wraz z dołączonym planem organizacji sieci szkół rejonu klesowskiego na rok szkolny 1940/1941.

Podobnie jak w tomach wcześniejszych publikujemy także materiały śledcze i wyroki dotyczące Polaków skazanych pod zarzutem działalności antyradzieckiej. Są wśród nich akta: Józefa Połoszaka, Adama Szczerby, Ludwika Kurkowskiego, Józefa Morskiego, Wacława Cecerskiego, Teofila Farynowskiego, Wilhelma Kulinowskiego, Antoniego Gazdy, Włodzimierza Kordygi, Piotra Wołniewicza, Józefa Smoleńskiego i Franciszka Wontora. Aresztowanym zarzucano nie tylko działalność przeciwko nowej władzy ustanowionej po 17 września 1939 r., ale także wystąpienia antykomunistyczne w okresie międzywojennym, kiedy byli oni obywatelami Drugiej Rzeczypospolitej. Lektura dokumentów obrazuje także przygotowania do masowych wysiedleń Polaków oraz Ukraińców i Żydów, uznanych w oparciu o decyzje Biura Politycznego KC KPZR i Rady Komisarzy Ludowych ZSRR z początku grudnia 1939 r. za „element wrogi” na terenie zajętych przez Moskwę województw wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej.

²⁸ Zob. np. P. Olechowski, *W cieniu dwóch totalitaryzmów. Życie codzienne na ziemi stanisławowskiej 1939-1944*, Warszawa 2023, s. 61; Л. Боднар, *Формування радянських державно-політичних структур у Західній Україні (1939–1941 рр.)*, [w:] *Волинь і волиняни у Другій світовій війні. Збірник наукових праць. За матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої подіям Другої світової війни на території Волинської області*, ред. М. Кучерепа, Луцьк 2012, s. 172-179.

Analogicznie jak w tomach wcześniejszych, dokumenty publikujemy w układzie chronologicznym. W ich regestrach wyróżniamy datę i miejsce powstania oraz tematykę. Nie rezygnujemy przy tym z tytułów zamieszczanych dokumentów i materiałów publicystycznych, nawet jeśli w regestrach są one powtórzone lub czasem prawie identyczne (zwykle pomijane w edycjach źródłowych). Uważamy bowiem, że takie pomijanie tytułów dokumentów jest pewnym ich zubożeniem. Podajemy także adresy instytucji lub osób, do których dokumenty te są kierowane oraz widniejące na nich pieczętki. Pragniemy w ten sposób uczynić edycję dokumentu jak najbliższą oryginałowi. Pod każdym z nich umieszczamy szczegółową informację o jego rodzaju i pochodzeniu, czyli czy jest to oryginał czy kopia, rękopis, maszynopis czy formularz, w jakim języku został sporządzony, w jaki sposób wypełniono rubryki kwestionariuszy (odręcznie lub maszynowo). Następnie pod każdym z dokumentów podajemy nazwę archiwum, z którego on pochodzi, a także w celu jego identyfikacji nr fondu, opisu i sprawy wraz z paginacją mu właściwą.

W rękopisach protokołów przesłuchań oskarżonych lub świadków wyrazy „pytanie” oraz „odpowieź” zapisujemy kursywą w celu ich wyróżnienia, w maszynopisach powyższe wyrazy zapisujemy dużymi literami, tak jak w oryginale. Wszelkie dopiski w tekście dokumentu, takie jak brakujące wyrazy lub litery, uzupełnienie skrótów, podajemy w nawiasach kwadratowych. Zachowujemy także patronimiczne określenia osób, tzw. otczestwa (imiona odojcowskie), np. Andrzejowicz, Stanisławowicz czy Franciszkowicz. Napisy występujące na odciskach pieczęci w dokumentach podajemy w językach oryginałów, a jedynie w przypisach tłumaczymy je na język polski.

W celu jak najlepszej komunikatywności publikowanych dokumentów stosujemy trzy rodzaje przypisów redakcyjnych: gwiazdkowe, jako oznaczenie wszelkich zmian wprowadzanych przez redakcję, w tym także sprostowania błędnych zapisów trafiających się w oryginałach dokumentów, literowe – obrazujące stronę techniczną dokumentów (przekreślenia, dopiski, podkreślenia) oraz cyfrowe mające charakter objaśniający w stosunku do występujących postaci, miejscowości, nazw instytucji, organizacji, towarzystw itp. Niniejszą edycję, analogicznie jak poprzednie, zaopatrujemy w indeksy osobowe w języku polskim oraz rosyjskim, w tym ostatnim podajemy również imiona i nazwiska po ukraińsku, jeśli dokument jest w tym języku.

WYKAZ ARCHIWÓW, Z KTÓRYCH POCHODZĄ PUBLIKOWANE DOKUMENTY

DARO – Державний архів Рівненської області (Państwowe Archiwum Obwodu Rówieńskiego w Równem)

SKRÓTY I SKRÓTOWCE WYSTĘPUJĄCE W PUBLIKOWANYCH DOKUMENTACH

Goslesfond – Państwowy Fundusz Leśny (ros.: Государственный лесной фонд – Гослесфонд).

Gosziemfond – Państwowy Fundusz Ziemi (ros.: Государственный земельный фонд – Госземфонд).

KK – Kodeks Karny (kryminalny) (ros.: Уголовный кодекс – УК).

KPK – Kodeks Postępowania Karnego (ros.: Уголовно-процессуальный кодекс – УПК).

KPZU – Komunistyczna Partia Zachodniej Ukrainy (ukr.: Комуністична партія Західної України – КПЗУ).

NSSz – Niepełna Szkoła Średnia (ukr.: Неповна середня школа – НСШ).

ObłWNO – Obwodowy Oddział Oświaty Ludowej (ukr.: Обласний відділ народної освіти – ОблВНО).

Obłwykonkom – Obwodowy Komitet Wykonawczy (ukr.: Обласний виконавчий комітет – Облвиконком).

PSz – Szkoła Podstawowa (ukr.: Початкова школа – ПШ).

RajWNO – Rejonowy Oddział Oświaty Ludowej (ukr.: Районний відділ народної освіти – РайВНО).

Rajwykonkom, RWK – Rejonowy Komitet Wykonawczy (ukr.: Районний виконавчий комітет – Райвиконком, РВК).

RKKA – Robotniczo-Chłopska Armia Czerwona (ros.: Рабоче-крестьянская Красная Армия – РККА).

RWNO – Rejonowy Oddział Oświaty Ludowej (ukr.: Районний відділ народної освіти – РВНО).

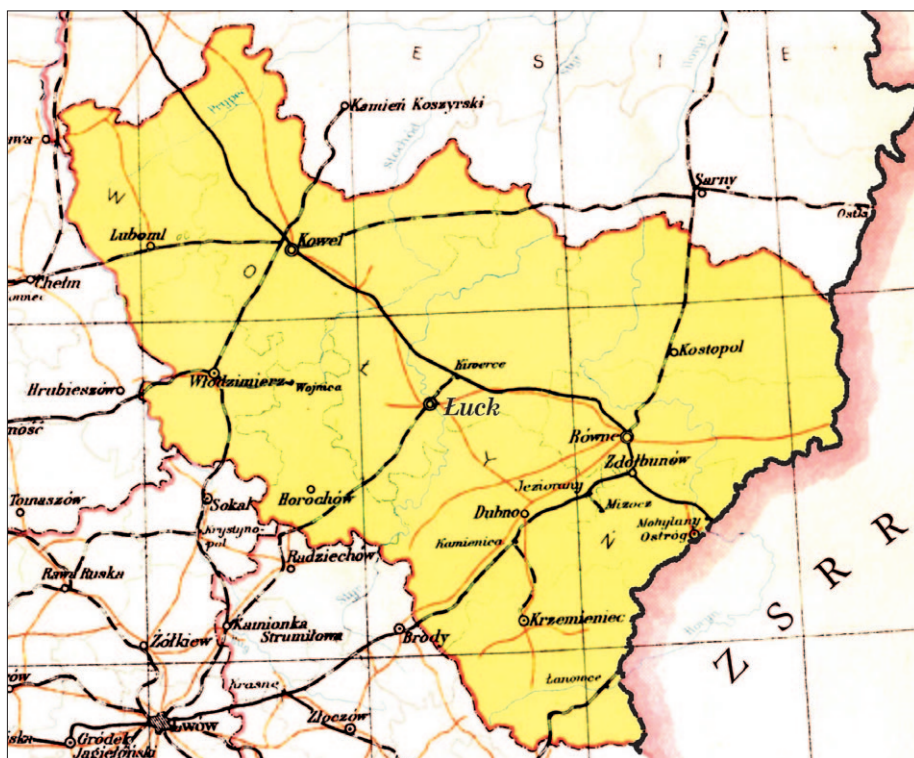
Sielsowiet – Rada Wiejska (ros.: Сельский совет – Сельсовет).

Silrada – Rada Wiejska (ukr.: Сільська рада – Сільрада).

SSz – Szkoła Średnia (ukr.: Середня школа – СШ).

UGB – Zarząd Bezpieczeństwa Państwowego (ros.: Управление государственной безопасности – УГБ).

Zagotskot – Ogólnozwiązkowe Biuro zajmujące się wykonywaniem zobowiązań dotyczących dostarczenia państwu bydła (ros.: Всесоюзная контора по заготовкам и сбыту скота – Заготскот).

Województwo wołyńskie w okresie międzywojennym

Архив НКВД-УССР

5788
2
ВИАХИВ

У С С Р

НАРОДНЫЙ КОМИССАРИАТ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

ДЕЛО ПОДЛЕЖИТ ВОЗВРАТУ В АРХИВ
УКГБ РОВЕНСКОЙ ОБЛАСТИ
Ровенское Областное Управление

Отдел

Архив НКВД-УССР

ДЕЛО № 1027

По обвинению *Голошака Юзера*
Станиславовича
ис. ст. 54-13 УК УССР

Начато *24 сентября* 1959 г. В *1* томах
Окончено *25 января* 1960 г. Том № *1*

После судебного рассмотрения и исполнения приговора в силу, настоящее дело подлежит немедленному возвращению в Специальный отдел НКВД УССР (гор. Киев). К делу должна быть приобщена копия приговора. Основание: приказ НКВД, Прокуратуры и НКЮ Союза ССР № 00359 от 10 апреля 1959 г.

Передача материалов в производстве следственных дел, а также в архивы других отделов НКВД, хотя бы и временно, производится исключительно через 1-й Специальный отдел НКВД.

Передача следственного дела оформляется постановлением, утвержденным начальником соответствующего управления НКВД, или его заместителем.

УЧТЕНО в 1962

АРХ № 19960

Архив НКВД-УССР

Арх № 268294
Сдан в архив

ГОСАРХИВ
Ровенской области
ФОНД № P.2286
ОПИСЬ № 2
ДЕЛО № 2925

ФОНД ПРЕКРАЩЕННЫХ ДЕЛ
АРХ. № 2286

DOKUMENTY

WYKAZ DOKUMENTÓW

1. 1939, 19 września, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika operacyjnego oddziału NKWD w sprawie tymczasowego aresztowania osadnika Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o prowadzenie aktywnej walki przeciwko ruchowi komunistycznemu w Polsce międzywojennej* 35
2. 1939, 19 września, Dubno – *Ankieta osadnika Józefa Połoszaka s. Stanisława aresztowanego pod zarzutem prowadzenia działalności kontrrewolucyjnej w okresie międzywojennym na terenie Wołynia* 37
3. 1939, 24 września, Dubno – *Decyzja naczelnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD dotycząca przeszukania mieszkania i aresztowania osadnika Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o działalność kontrrewolucyjną w okresie międzywojennym* 39
4. 1939, 24 września, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD w sprawie wszczęcia śledztwa przygotowawczego wobec osadnika wojskowego Adama Szczerby s. Andrzeja oskarżanego o działalność kontrrewolucyjną* 40
5. 1939, 24 września, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika operacyjnego NKWD w sprawie aresztowania Adama Szczerby s. Andrzeja pod zarzutem organizowania grupy kontrrewolucyjnej celem zbrojnego powstania i zdławienia ruchu rewolucyjnego na terenie Wołynia* 41
6. 1939, 24 września, Dubno – *Decyzja naczelnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD dotycząca przeszukania mieszkania i tymczasowego aresztowania Adama Szczerby s. Andrzeja oskarżanego o działalność antykomunistyczną na Wołyniu* .. 43

7. 1939, 26 września, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD w sprawie wszczęcia śledztwa przygotowawczego wobec osadnika Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o to, że był konfidentem policji oraz występował przeciwko działalności komunistycznej w okresie międzywojennym* 43
8. 1939, 1 października, Dubno – *Ankieta Adama Szczerby s. Andrzeja aresztowanego pod zarzutem czynnej działalności antykomunistycznej w okresie międzywojennym na terenie Wołynia* . 45
9. 1939, 2 października, Dubno – *Polecenie naczelnika Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD w sprawie rozpoczęcia śledztwa osób aresztowanych pod zarzutem działalności antyradzieckiej* 47
10. 1939, 4 października, Dubno – *Ankieta osadnika Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta aresztowanego pod zarzutem prowadzenia działalności antykomunistycznej w okresie międzywojennym* 48
11. 1939, 5 października, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika operacyjnego NKWD w sprawie tymczasowego aresztowania osadnika Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta podejrzanego o występowanie przeciwko ruchowi komunistycznemu na Wołyniu w okresie międzywojennym* 49
12. 1939, 5 października, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD o oskarżeniu Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta o działalność w Związku Osadników na Wołyniu oraz występowaniu przeciwko ruchowi rewolucyjnemu* 51
13. 1939, 5 października, Dubno – *Protokół przesłuchania Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta oskarżanego o działalność w Związku Osadników i agitację antyradziecką na Wołyniu* . 53
14. 1939, 8 października, Dubno – *Decyzja pełnomocnika operacyjnego NKWD o postawieniu w stan oskarżenia Adama Szczerby s. Andrzeja pod zarzutem aktywnej działalności w Związku Osadników oraz o agitację kontrrewolucyjną oraz udział w powstaniu zbrojnym przeciwko Armii Czerwonej* 55

15. 1939, 8 października, Dubno – *Protokół przesłuchania Adama Szczerby s. Andrzeja oskarżanego o organizowanie zbrojnego powstania przeciwko oddziałom Armii Czerwonej wkraczającej na teren Polski oraz wcześniejszą działalność antykomunistyczną* 56
16. 1939, 8 października, Dubno – *Postanowienie śledczego grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD o zakończeniu śledztwa w sprawie Adama Szczerby s. Andrzeja oskarżanego o organizowanie powstania zbrojnego przeciwko Armii Czerwonej* ... 60
17. 1939, 11 października, Targowica – *Protokół przesłuchania świadka Włodzimierza Kiczuka w sprawie Józefa Połoszaka oskarżanego o działalność kontrrewolucyjną, współpracę z polską policją oraz walkę z KPZU* 61
18. 1939, 12 października, Dubno – *Decyzja pełnomocnika operacyjnego NKWD o oskarżeniu Józefa Połoszaka s. Stanisława o działalność przeciwko ruchowi komunistycznemu na Wołyniu* 62
19. 1939, 12 października, Dubno – *Protokół przesłuchania osadnika Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o prowadzenie działalności kontrrewolucyjnej oraz aktywnej walkę z KPZU* .. 64
20. 1939, 12 października, Dubno – *Protokół przesłuchania osadnika Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o to, że był konfidentem policji i występował przeciwko ruchowi rewolucyjnemu na terenie Wołynia w okresie międzywojennym* 67
21. 1939, 12 października, Dubno – *Postanowienie śledczego grupy czekistowsko-operacyjnej NKWD o zakończeniu śledztwa w sprawie Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o działalność antykomunistyczną na Wołyniu* 68
22. 1939, 13 października, Dubno – *Akt oskarżenia przeciwko Józefowi Połoszakowi s. Stanisława oskarżonemu o działalność kontrrewolucyjną, współpracę z polską policją, walkę z członkami KPZU* 69
23. 1939, 16 października, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD w sprawie tymczasowego aresztowania osadnika Wilhelma Kulinowskiego s. Józefa podejrzanego o to, że prowadził działalność antykomunistyczną* 71

24. 1939, 16 października, Dubno – *Decyzja pełnomocnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD o oskarżeniu Wilhelma Kulinowskiego s. Józefa o kierowanie ugrupowaniem kontrrewolucyjnym* 73
25. 1939, 16 października, Dubno – *Ankieta personalna aresztowanego Wilhelma Kulinowskiego s. Józefa oskarżanego o kierowanie ugrupowaniem antykomunistycznym na Wołyniu* 75
26. 1939, 19 października, Zdołbunów – *Decyzja funkcjonariusza NKWD USRR w sprawie tymczasowego aresztowania Józefa Morskiego s. Jana pod zarzutem prowadzenia działalności antykomunistycznej w okresie międzywojennym* 76
27. 1939, 19 października, Zdołbunów – *Protokół przeszukania mieszkania i aresztowania Józefa Morskiego s. Jana oskarżanego o działalność antykomunistyczną na Wołyniu* 77
28. 1939, 19 października, Zdołbunów – *Ankieta personalna Józefa Morskiego s. Jana aresztowanego pod zarzutem prowadzenia walki z ruchem rewolucyjnym w okresie międzywojennym na Wołyniu* 79
29. 1939, 19 października, Zdołbunów – *Postanowienie pełnomocnika operacyjnego NKWD o oskarżeniu Józefa Morskiego s. Jana o prowadzenie otwartej walki przeciwko ruchowi rewolucyjnemu na Wołyniu* 81
30. 1939, [przed 8 grudnia], Dubno – *Postanowienie funkcjonariuszy powiatowego oddziału NKWD o aresztowaniu Wacława Cecerskiego s. Stanisława podejrzanego o agitację wśród ludności polskiej przeciwko władzy radzieckiej* 82
31. 1939, 8 grudnia, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika operacyjnego oddziału NKWD w sprawie tymczasowego aresztowania osadnika Wacława Cecerskiego s. Stanisława pod zarzutem agitacji przeciwko władzy radzieckiej* 83
32. 1939, 8 grudnia, Dubno – *Decyzja naczelnika Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD o rewizji w mieszkaniu Wacława Cecerskiego s. Stanisława oraz nakazie jego aresztowania* ... 85

33. 1939, 10 grudnia, Dubno – <i>Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD w sprawie wszczęcia śledztwa przygotowawczego wobec Wacława Cecerskiego s. Stanisława oskarżanego o propagowanie akcji osadniczej na Wołyniu w okresie międzywojennym, agitację przeciwko władzy radzieckiej prowadzoną po 17 września 1939 r.</i>	86
34. 1939, 10 grudnia, Dubno – <i>Ankieta Wacława Cecerskiego s. Stanisława aresztowanego pod zarzutem agitacji przeciwko władzy radzieckiej</i>	87
35. 1939, 10 grudnia, Dubno – <i>Protokół przeszukania mieszkania Wacława Cecerskiego s. Stanisława oskarżanego o działalność przeciwko władzy radzieckiej na Wołyniu</i>	90
36. 1939, 10 grudnia, Dubno – <i>Postanowienie śledczego powiatowego oddziału NKWD USRR o oskarżeniu Wacława Cecerskiego s. Stanisława o działalność przeciwko władzy radzieckiej</i> .	92
37. 1939, [przed 14 grudnia], Radziwiłłów – <i>Pismo mieszkańców Radziwiłłowa do naczelnika NKWD w sprawie osadnika Wacława Cecerskiego s. Stanisława aresztowanego pod zarzutem działalności przeciwko władzy radzieckiej</i>	93
38. 1939, 17 grudnia, Kostopol – <i>Informacja kierownika radzieckiego Zarządu Ziemskiego dotycząca struktury własności oraz podziału między chłopów ziemi obszarniczej, kościelnej i będącej własnością osadników w powiecie kostopolskim</i>	95
39. 1939, 17 grudnia, Kostopol – <i>Informacja kierownika radzieckiego Zarządu Ziemskiego dotycząca podziału ziemi obszarniczej i kościelnej (cerkiewnej) w poszczególnych gminach powiatu kostopolskiego</i>	96
40. 1939, 17 grudnia, Kostopol – <i>Informacja kierownika Zarządu Ziemskiego dotycząca podziału ziemi będącej własnością Kościołów – rzymskokatolickiego i prawosławnego w byłym powiecie kostopolskim</i>	98
41. 1939, 17 grudnia, Zdołbunów – <i>Decyzja naczelnika powiatowego oddziału NKWD o przeszukaniu mieszkania i aresztowaniu Józefa Morskiego s. Jana podejrzanego o działalność antyradycką</i>	100

42. 1939, 17 grudnia, Zdołbunów – <i>Protokół przesłuchania Józefa Morskiego s. Jana, polskiego osadnika wojskowego, oskarżanego o występowanie przeciwko ruchowi komunistycznemu w okresie międzywojennym</i>	101
43. 1939, 29 grudnia, Zdołbunów – <i>Postanowienie śledczego grupy śledczej powiatowego oddziału NKWD w sprawie przedłużenia okresu śledztwa i tymczasowego aresztowania Józefa Morskiego s. Jana podejrzanego o działalność antyrewolucyjną</i> ..	104
44. 1940, 14 stycznia, Dubno – <i>Protokół przesłuchania Adama Szczerby s. Andrzeja oskarżanego o prowadzenie działań przeciwko oddziałom Armii Czerwonej</i>	106
45. 1940, 14 stycznia, Dubno – <i>Protokół przesłuchania osadnika Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta oskarżanego o działalność przeciwko władzy radzieckiej</i>	109
46. 1940, 14 stycznia, Dubno – <i>Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD o zamknięciu śledztwa i zwolnieniu z aresztu Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta oskarżanego o działalność antyradziecką</i>	112
47. 1940, 14 stycznia, Dubno – <i>Protokół przesłuchania osadnika Wilhelma Kulinowskiego s. Józefa podejrzanego o działalność przeciwko władzy radzieckiej</i>	113
48. 1940, 14 stycznia, Dubno – <i>Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD o zamknięciu śledztwa i zwolnieniu z aresztu Wilhelma Kulinowskiego s. Józefa oskarżanego o działalność antyradziecką w Związku Osadników</i> .	116
49. 1940, 15 stycznia, Dubno – <i>Protokół przesłuchania osadnika Wacława Cecerskiego s. Stanisława oskarżanego o występowanie przeciwko władzy radzieckiej</i>	118
50. 1940, 15 stycznia, Dubno – <i>Protokół przesłuchania osadnika Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o prowadzenie działalności kontrrewolucyjnej</i>	121
51. 1940, 16 stycznia, Zdołbunów – <i>Postanowienie śledczego powiatowego oddziału NKWD o zamknięciu śledztwa w sprawie rzekomej działalności antyradzieckiej Józefa Morskiego s. Jana i zwolnieniu go z aresztu</i>	124

52. 1940, 17 stycznia, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD o zamknięciu śledztwa i zwolnieniu z aresztu Adama Szczerby s. Andrzeja oskarżanego o agitację antyradziecką w okresie międzywojennym* 125
53. 1940, 17 stycznia, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD USRR o zamknięciu śledztwa i zwolnieniu z aresztu Wacława Cecerskiego s. Stanisława oskarżanego o propagowanie akcji osadniczej na Wołyniu w okresie międzywojennym* 127
54. 1940, 17 stycznia, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD USRR w sprawie warunkowego zwolnienia z aresztu Wacława Cecerskiego s. Stanisława oskarżanego o propagowanie akcji kolonizacyjnej na Wołyniu w okresie międzywojennym* 128
55. 1940, 29 stycznia, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika powiatowego oddziału NKWD dotyczące zakończenia śledztwa i zwolnienia z aresztu Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o agitację antykomunistyczną i współpracę z polską policją* 130
56. 1940, 29 stycznia, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD dotyczące warunkowego zwolnienia z aresztu Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o działalność antykomunistyczną* 132
57. 1940, 1 lutego, Bereźne – *Raport dotyczący stanu własności ziemi w rejonie bereżeńskim w obwodzie rówieńskim* 134
58. 1940, 5 lutego, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika operacyjnego NKWD w sprawie warunkowego zwolnienia z aresztu osadnika wojskowego Adama Szczerby s. Andrzeja* 135
59. 1940, 10 lutego, Zdołbunów – *Informacja śledczego powiatowego oddziału NKWD dotycząca zesłania osadnika wojskowego Józefa Morskiego s. Jana wraz z rodziną do obwodu wołogodzkiego* 137
60. 1940, 23 marca, Klewań – *Decyzja pełnomocnika operacyjnego rejonowego oddziału NKWD o tymczasowym aresztowaniu Teofila Farynowskiego s. Franciszka za to, że w okresie kampanii wyborczej przejawiał wrogie nastawienie wobec nowego ustroju* 138

61. 1940, 23 marca, Klewań – <i>Decyzja naczelnika grupy operacyjnej NKWD dotycząca przeszukania mieszkania i aresztowania Teofila Farynowskiego s. Franciszka podejrzanego o działalność kontrrewolucyjną</i>	139
62. 1940, 23 marca, Klewań – <i>Ankieta Teofila Farynowskiego s. Franciszka aresztowanego pod zarzutem działalności antyradzieckiej</i>	141
63. 1940, 23 marca, Klewań – <i>Protokół przeszukania mieszkania i aresztowania Teofila Farynowskiego s. Franciszka pod zarzutem agitacji antyradzieckiej</i>	144
64. 1940, 25 marca, Klewań – <i>Protokół przesłuchania Teofila Farynowskiego s. Franciszka podejrzanego o to, że podczas przygotowań do wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR prowadził agitację antyradziecką</i>	145
65. 1940, 25 marca, Klewań – <i>Postanowienie pełnomocnika operacyjnego rejonowego oddziału NKWD o oskarżeniu Teofila Farynowskiego s. Franciszka o służbę w polskiej policji i prowadzenie agitacji antyradzieckiej</i>	149
66. 1940, kwiecień, Bereźne – <i>Informacja o ilości osób przesiedlonych z Gubernatorstwa Generalnego do poszczególnych wsi rejonu bereżeńskiego w obwodzie rówieńskim</i>	151
67. 1940, 2 kwietnia, Bereźne – <i>Struktura wielkości gospodarstw rolnych w rejonie bereżeńskim w obwodzie rówieńskim</i> ...	152
68. 1940, 3 kwietnia, Bereźne – <i>Zestawienie użytków rolnych w niemieckich gospodarstwach w rejonie bereżeńskim w obwodzie rówieńskim</i>	153
69. 1940, 28 kwietnia, Klewań – <i>Postanowienie pełnomocnika operacyjnego oddziału rejonowego NKWD o przeszukaniu mieszkania i aresztowaniu Teofila Farynowskiego s. Franciszka za to, że pracował w polskiej policji, a następnie prowadził agitację antyradziecką</i>	157
70. 1940, 4 czerwca, Równe – <i>Postanowienie śledczego oddziału NKWD w sprawie przedłużenia okresu śledztwa i tymczasowego aresztowania Teofila Farynowskiego s. Franciszka oskarżonego o działalność antyradziecką</i>	159
71. 1940, 16 lipca, Żuków Stary – <i>Informacja potwierdzająca miejsce zamieszkania i stan majątkowy Teofila Farynowskiego s. Franciszka wydana przez przewodniczącego Rady Wiejskiej</i>	161

72. 1940, 6 sierpnia, Derażne – *Informacja Rejonowego Komitetu Wykonawczego o przeglądzie sieci szkół rejonu derażneńskiego* .. 162
73. 1940, 12 sierpnia, Korzec – *Postanowienie Rejonowego Komitetu Wykonawczego o reorganizacji żydowskiej szkoły średniej w Korcu na rosyjską* 165
74. 1940, 15 sierpnia, Stepań – *Wypis z protokołu posiedzenia Rejonowego Komitetu Wykonawczego o przygotowaniach szkół rejonu stepańskiego do nowego roku szkolnego i zatwierdzeniu planu sieci szkół na 1940-[19]41 r.* 167
75. 1940, 17 sierpnia, Ludwipol – *Planowana sieć szkół w rejonie ludwipolskim na rok szkolny 1940/1941* 168
76. 1940, po 17 sierpnia, Ludwipol – *Planowana sieć szkół w rejonie ludwipolskim na rok szkolny 1940/1941 – z podziałem na klasy i ilość uczniów* 170
77. 1940, 18 sierpnia, Bereźne – *Informacja kierownika Rejonowego Zarządu Ziemskiego o gospodarstwach i gruntach należących do osadników w poszczególnych wsiach rejonu bereźneńskiego obwodu rówieńskiego* 172
78. 1940, 19 sierpnia, Bereźne – *Informacja kierownika Rejonowego Zarządu Ziemskiego o gospodarstwach i gruntach kościelnych we wsiach rejonu bereźneńskiego obwodu rówieńskiego* 174
79. 1940, 19 sierpnia, Kostopol – *Postanowienie Rejonowego Komitetu Wykonawczego o przeglądzie sieci i stanie szkół w rejonie kostopolskim* 176
80. 1940, 20 sierpnia, Rokitno – *Pismo przewodnie Rejonowego Wydziału Oświaty wraz z informacją o planowanej sieci szkół rejonu rokicieńskiego na rok szkolny 1940/1941* 179
81. 1940, 21 sierpnia, Ludwipol – *Wyciąg z postanowienia Prezydium Rejonowego Komitetu Wykonawczego dotyczącego wniesienia zmian do planowanej sieci szkół w rejonie ludwipolskim na rok szkolny 1940/1941* 190
82. 1940, 30 sierpnia, Stepań – *Pismo przewodnie Rejonowego Wydziału Oświaty wraz z informacją o planowanej sieci szkół rejonu na rok szkolny 1940/1941* 191
83. 1940, 2 września, Równie – *Protokół przesłuchania Teofila Farynowskiego s. Franciszka podejrzanego o to, że był przeciwnikiem wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR, krytykował deputowanych i szerzył agitację antyradziecką* 196

84. 1940, 2 września, Równe – <i>Protokół przesłuchania świadka Sotomona Rudolfa w sprawie Teofila Farynowskiego podejrzanego o antyradziecką działalność w czasie wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR</i>	199
85. 1940, 2 września, Równe – <i>Protokół przesłuchania świadka Piotra Kurowskiego w sprawie Teofila Farynowskiego podejrzanego o agitację antyradziecką w czasie wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR</i>	202
86. 1940, 2 września, Równe – <i>Fragment protokołu przesłuchania świadka Antoniego Wasiljewa w sprawie Teofila Farynowskiego podejrzanego o agitację antyradziecką w czasie wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR</i>	207
87. 1940, 2 września, Równe – <i>Postanowienie śledczego oddziału NKWD w sprawie wszczęcia śledztwa wobec Teofila Farynowskiego s. Franciszka podejrzanego o działalność antyradziecką</i>	209
88. 1940, 3 września, Równe – <i>Protokół przesłuchania świadka Maksima Zacharcziszina w sprawie Teofila Farynowskiego podejrzanego o działalność antyradziecką w czasie wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR</i>	210
89. 1940, 5 września, Klesów – <i>Wyciąg z protokołu posiedzenia Rejonowego Komitetu Wykonawczego dotyczącego przekształcenia szkoły polskiej na szkołę ukraińską wraz z dołączonym planem organizacji sieci szkół rejonu klesowskiego na rok szkolny 1940/1941</i>	213
90. 1940, 5 września, Równe – <i>Postanowienie śledczego oddziału śledczego NKWD w sprawie zakończenia śledztwa i zwolnienia z aresztu Teofila Farynowskiego s. Franciszka oskarżanego o działalność antyradziecką</i>	220
91. 1940, 7 września, Równe – <i>Decyzja o zwolnieniu z aresztu Teofila Farynowskiego s. Franciszka oskarżanego o działalność antyradziecką z powodu braku dowodów winy</i>	222
92. 1940, 1 października, Równe – <i>Postanowienie prokuratora ds. specjalnych o umorzeniu śledztwa dotyczącego Teofila Farynowskiego s. Franciszka oskarżanego o działalność antyradziecką</i>	223
93. 1941, 1 stycznia, Równe – <i>Raport kierownika radzieckiego Zarządu Ziemińskiego dotyczący dostawy buraków do cukrowni w obwodzie rówieńskim</i>	225

94.	1941, po 1 stycznia, Bereźne – <i>Informacja Rejonowego Zarządu Ziemskiego dotycząca zmian stanu własności gruntów rolnych w okresie od 17 września 1939 r. do 1 stycznia 1941 r. w rejonie bereżeńskim</i>	226
95.	1941, 1 kwietnia, Równe – <i>Raport kierownika Zarządu Ziemskiego dotyczący wykorzystania kredytów przyznanych kołchozom w poszczególnych rejonach obwodu rówieńskiego</i>	229
96.	1941, 1 kwietnia, Równe – <i>Raport kierownika Zarządu Ziemskiego dotyczący ilości zwierząt gospodarskich w kołchozach poszczególnych rejonów obwodu rówieńskiego</i>	230
97.	1941, 10 kwietnia, Bereźne – <i>Informacja kierownika Rejonowego Zarządu Ziemskiego o gruntach przejętych przez państwo od bogatszych gospodarzy w poszczególnych wsiach rejonu bereżeńskiego</i>	234
98.	1941, 10 kwietnia, Równe – <i>Raport kierownika Zarządu Ziemskiego dotyczący organizacji kołchozów w okresie od 1 stycznia do 10 kwietnia 1941 r. w poszczególnych rejonach obwodu rówieńskiego</i>	236
99.	1941, 10 kwietnia, Równe – <i>Sprawozdane o zorganizowanych kołchozach w poszczególnych rejonach obwodu rówieńskiego</i>	238
100.	1941, 11 kwietnia, Równe – <i>Raport kierownika Zarządu Ziemskiego dotyczący przydziału kredytów kołchozom w poszczególnych rejonach obwodu rówieńskiego</i>	242

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Гор. ДУБНО Сентября 19 дня 1939 года я, уполномоченный
Старший лейтенант НКВД УССР Козлов

рассмотрев материалы по обвинению гр.
ПОЛОШАКА Юзефа Станиславовича
1898 года рожд.

преступлениях, предусмотренных ст. ст. 54-13 УК УССР

выразившихся в том, что он являясь конфиденнтом польской полиции
провел активную борьбу против революционного движения
рабочего класса и трудового крестьянства Западной Ук-
раины

*арест Полошака
совершен 24/IX/39г.
инспектор Овоты*

нашел, что (привести мотивы избрания меры пресечения) находясь на свободе
обв. ПОЛОШАК может повлиять на дальнейший ход следствия,
а равно скрыться от суда и следствия

1939, 19 września, Dubno – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego oddziału NKWD w sprawie tymczasowego aresztowania osadnika Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o prowadzenie aktywnej walki przeciwko ruchowi komunistycznemu w Polsce międzywojennej.

Do sprawy nr ^{a-}[...]-^a

POSTANOWIENIE

M[iasto] Dubno, 19 września 1939 r. Ja, pełnomocnik operacyjny NKWD USRR st. lejtnant KOZŁOW¹, rozpatrzyłem materiały dotyczące ob. POŁOSZAKA Józefa Stanisławowicza, 1898 r. urodzenia podejrzanego o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-13 KK² USRR wyrażających się w tym, że był on konfidentem policji polskiej, prowadził aktywną walkę przeciwko ruchowi rewolucyjnemu klasy robotniczej i pracującego chłopstwa Zachodniej Ukrainy.

^{b-}[...]-^b

USTALIŁEM:

(przytoczyć motywy wybrania środka zapobiegawczego) znajdując się na wolności Połoszak może wpływać na przebieg śledztwa, jak również uchylać się od sądu i śledztwa.

Na podstawie wyłożonego i kierując się art. 143, 145 i 156 KPK³ USRR

POSTANAWIAM:

1. Jako środek zapobiegający uchylaniu się od śledztwa i sądu wobec podejrzanego POŁOSZAKA Józefa Stanisławowicza, 1898 r. urodzenia, wybrać aresztowanie i umieszczenie w więzieniu miasta Dubno.

^{a-} ^{-a} Brak numeru.

^{b-} ^{-b} Adnotacja odrębna: Wyrażam zgodę na areszt Połoszaka. W[ojskowy] prokurator [podpis nieczytelny] 24 IX [19]39.

2. Niniejsze postanowienie przekazać prokuratorowi wojskowemu garnizonu w mieście Dubno.

Pełnomocnik *oper[acyjny]* [NKWD] *m[iasta] Dubno*
с[...]-с bezpieczeństwa państw[owego]

Kozłow
[podpis odręczny]

Zgadzam się:

Naczelnik с[...]-с bezpieczeństwa państwowego

Zatwierdzam:

Naczelnik *grupy oper[acyjno]-czek[istowskiej]* [NKWD]
lejtant bezpieczeństwa państw[owego]

*Winokur*⁴
[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 3-3v.*

¹ Kozłow, zob. *Wołyń za „pierwszych Sowietów”. Losy ludności polskiej i polskiego dziedzictwa kulturowego. Zbiór dokumentów*, t. I: *Lata 1939–1941*, pod red. S. Stępnia, Przemyśl 2019, wg indeksu.

² KK – Kodeks Karny (kryminalny) (ros.: Уголовный кодекс – УК).

³ KPK – Kodeks Postępowania Karnego (ros.: Уголовно-процессуальный кодекс – УПК).

⁴ Jakow Winokur (1909–1941) – w 1936 funkcjonariusz Centralnego aparatu UGB NKWD USRR. Od maja 1940 starszy lejtant bezpieczeństwa państwowego, naczelnik Dubieńskiego Oddziału Rejonowego Zarządu NKWD. Zginął na froncie w 1941. Zob. *Wołyń za „pierwszych Sowietów” ...*, t. I, wg indeksu; t. III, Przemyśl 2021, wg indeksu.

с – с Brak wpisu.

1939, 19 września, Dubno – Ankieta osadnika Józefa Połozaka s. Stanisława aresztowanego pod zarzutem prowadzenia działalności kontrrewolucyjnej w okresie międzywojennym na terenie Wołynia.

NKWD USRR

Arkusze nr ^{a-}[...]^a
Do sprawy nr ^{a-}[...]^a

ANKIETA ARESZTOWANEGO	
1. Nazwisko	<i>Połozak</i>
2. Imię oraz imię ojcowskie	<i>Józef Stanisławowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>1898 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Wieś Zuzanów, gmina Sobienie Jeziory</i>
5. Stałe miejsce zamieszkania (adres)	<i>Osada Ułańska Dola¹, gmina Jarosławicze, powiat dubieński</i>
6. Zawód i specjalność	<i>Rolnik</i>
7. Miejsce pracy i stanowisko lub rodzaj zajęcia	<i>Swoje gospodarstwo rolne</i>
8. Paszport (kiedy i przez jaki organ wydany, numer i seria, gdzie zameldowany)	<i>Nie posiada</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Z chłopów</i>
10. Sytuacja majątkowa (rodzaj zajęcia oraz sytuacja materialna aresztowanego)	<i>Chłop-osadnik</i> a) do rewolucji <i>chłop</i> b) po rewolucji <i>chłop</i>

^{a-} ^a Brak numeru.

11. Wykształcenie (ogólne i specjalistyczne)	<i>Samouk</i>
12. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny</i>
13. Narodowość i obywatelstwo (poddanieństwo)	<i>Polak, polski poddany</i>
14. Kategoria ewidencji wojskowej (rezerwy) oraz gdzie figuruje w ewidencji	<i>Zobowiązany do służby wojskowej – rezerwista.</i>
15. Służba w białej armii i innych armiach k[ontr]r[ewolucyjnych], udział w bandach i powstaniach przeciwko władzy radzieckiej (kiedy i w jakim charakterze)	<i>Służył w armii polskiej od 1919 r. do 1920 r. jako szeregowy straży granicznej na granicy niemieckiej.</i>
16. Jakim represjom był poddawany przy władzy radzieckiej: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>b-[...]-b</i>
17. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona Marianna – 38 lat, synowie Henryk – 13 lat, Stanisław – 11 lat, Tadeusz – 9 lat, córki Marianna – 16 lat i Janina – 13 lat.</i>

Podpis aresztowanego *Połoszak Józef*

1. Znaki szczególne *średniego wzrostu, krępy, twarz czerwona.*
2. Przez kogo i kiedy aresztowany *19 września 1939 r. przez czekistowską grupę operacyjną NKWD w Dubnie.*
3. Gdzie znajduje się w areszcie *w więzieniu miasta Dubno.*
4. Uwagi szczególne *b-[...]-b.*

Podpis funkcjonariusza, wypełniającego ankietę *Jaszkin*
 „19” września 1939 r.

Uwagi:

Ankieta powinna być wypełniona rzetelnie i czytelnie ze słów oskarżonego i potwierdzona dokumentami.

b- -b Brak wpisu.

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 5-5v.*

¹ Ułańska Dola – osada wojskowa, gmina Jarosławicze, powiat dubieński.

3

1939, 24 września, Dubno – Decyzja naczelnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD dotycząca przeszukania mieszkania i aresztowania osadnika Józefa Połozzaka s. Stanisława oskarżanego o działalność kontrrewolucyjną w okresie międzywojennym.

^a-NAKAZ nr ^b-[...] -^b-^a

Wydany funkcjonariuszowi grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD tow. Kozłowowi celem przeprowadzenia przeszukania mieszkania i aresztowania ob. Połozzaka Józefa Stanisławowicza, zamieszkałego w osadzie Ułańska Dola, w gminie Jarosławicze.

24 września 1939 r.

Naczelnik grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD
lejtant bezpieczeństwa państ[wowego] Winokur
[podpis maszynowy oraz odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na maszynopisie w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 2.*

^a- ^a Fragment podkreślony maszynowo.

^b- ^b Brak numeru.

1939, 24 września, Dubno – Postanowienie pełnomocnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD w sprawie wszczęcia śledztwa przygotowawczego wobec osadnika wojskowego Adama Szcerby s. Andrzeja oskarżanego o działalność kontrrewolucyjną.

Do sprawy nr ^{a-}[...]^a

POSTANOWIENIE

M[iasto] Dubno, 24 września 1939 r.

Ja, pełnomocnik grupy operacyjno-czekist[owskiej] NKWD USRR sierżant bezp[iecieństwa] państ[wowego] – SUMIEC, rozpatrzyłem materiały dotyczące przestępczej działalności ob. SZCZERBY Adama Andrzejowicza, 1897 r. urodz[enia], urodz[onego] w Ostrołęce, teże gminy, w województwie warszawskim wyrażającej się w tym, że był on osadnikiem, prowadził kontrrewolucyjną agitację, organizował k[ontr]r[ewolucyjną] grupę celem zbrojnego powstania i zdławienia ruchu rewolucyjnego klasy robotniczej i pracującego chłopstwa Zachod[niej] Ukrainy.

Ponieważ czyny dokonane przez oskarżonego SZCZERBĘ A.A. zawierają oznaki przestępstw przewidzianych w art. 54-2, 54-10 i 54-11 KK USRR

POSTANAWIAM:

Na podstawie art. 93 p. 2 i 108 KPK USRR rozpocząć w niniejszej sprawie realizację śledztwa przygotowawczego.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi wojskowemu garnizonu w m[ieście] Dubno.

Pełnomocnik grupy operacyjno-czekist[owskiej] [NKWD]

sierżant bezpieczeństwa państ[wowego]

Sumiec

[podpis maszynowy oraz odręczny]

^{a-} ^a Brak numeru.

Zgadzam się:
Naczelnik ^b[...] ^b bezpieczeństwa państwowego

Zatwierdzam:
Naczelnik grupy operacyjno-czekist[owskiej] [NKWD]
lejtnant bezpieczeństwa państw[owego] *Winokur*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Wpisy maszyną do pisania na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2930, k. 1-1v.

^b ^b Brak wpisu.

5

1939, 24 września, Dubno – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego NKWD w sprawie aresztowania Adama Szczerby s. Andrzeja pod zarzutem organizowania grupy kontrrewolucyjnej celem zbrojnego powstania i zdławienia ruchu rewolucyjnego na terenie Wołynia.

Do sprawy nr ^a[...] ^a

POSTANOWIENIE

M[iasto] Dubno, 24 września 1939 r. Ja, pełnomocnik operacyjny NKWD USRR st. lejtnant KOZŁOW, rozpatrzyłem materiały dotyczące przestępczej działalności ob.

SZCZERBY Adama Andrzejowicza, 1897 r. urodz[enia], urodz[onego] w Ostrołęce, tejeż gminy, w województwie warszawskim oskarżonego o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-2, 54-10, 54-11 KK USRR wyrażających się w tym, że był on osadnikiem,

^a ^a Brak numeru.

proceeding a counter-revolutionary agitation, organized a [counter]r[evolutionary] group with the aim of an armed uprising and the overthrow of the revolutionary working and peasant class of Western Ukraine.

USTALIŁEM:

że (przytoczyć motywy wybrania środka zapobiegawczego) oskarżony] SZCZERBA znajdując się na wolności może uchylać się przed sądem i śledztwem, jak również wpływać na dalszy przebieg śledztwa.

^b[...]^b

Na podstawie wyłożonego oraz kierując się art. 143, 145 i 156 KPK USRR

POSTANAWIAM:

1. Jako środek zapobiegający uchylaniu się od śledztwa i sądu wobec oskarżonego SZCZERBY Adama Andrzejowicza 1897 r. urodz[enia] wybrać aresztowanie i umieszczenie w więzieniu miasta Dubno do czasu zakończenia śledztwa w jego sprawie.

2. Niniejsze postanowienie przekazać prokuratorowi wojskowemu w mieście Dubno.

Pełnomocnik [operacyjny NKWD USRR]

[st. lejtnant] bezpieczeństwa państw[owego]

Kozłow

[podpis odręczny]

Zgadzam się:

Naczelnik ^c[...] ^c bezpieczeństwa państwowego

Zatwierdzam:

Naczelnik grupy oper[acyjno]-czek[istowskiej] [NKWD]

[lejtnant] bezpieczeństwa państw[owego]

Winokur

[podpis odręczny]

Oryginał. Wpisy maszyną do pisania na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2930, k. 2-2v.

^b ^b Adnotacja odręczna: Areszt Szczerby sankcjonuję, prokurator w[ojskowy] 28 IX [1939] [podpis nieczytelny].

^c ^c Brak wpisu.

1939, 24 września, Dubno – Decyzja naczelnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD dotycząca przeszukania mieszkania i tymczasowego aresztowania Adama Szczerby s. Andrzeja oskarżanego o działalność antykomunistyczną na Wołyniu.

^{a-}NAKAZ nr ^{b-}[...]-^{b-a}

Wydany funkcjonariuszowi grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD tow. Sumcowi celem przeprowadzenia przeszukania mieszkania i aresztowania ob. Szczerby Adama Andrzejowicza zamieszkałego w osadzie Ułańska Dola w powiecie dubieńskim.

24 września 1939 r.

Naczelnik grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD
lejtant bezpieczeństwa państ[wowego] Winokur
[podpis maszynowy oraz odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na maszynopisie w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2930, k. 3.*

^{a-} ^{-a} Fragment podkreślony maszynowo.

^{b-} ^{-b} Brak numeru.

1939, 26 września, Dubno – Postanowienie pełnomocnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD w sprawie wszczęcia śledztwa przygotowawczego wobec osadnika Józefa Połozaka s. Stanisława oskarżanego o to, że był konfidentem policji oraz występował przeciwko działalności komunistycznej w okresie międzywojennym.

Do sprawy nr ^{a-}[...]-^a

^{a-} ^{-a} Brak numeru.

POSTANOWIENIE

Miasto *Dubno*, 26 września 1939 r. Ja, pełnomocnik operacyjny *grupy oper[acyjno]-czekist[owskiej] NKWD USRR st. lejtnant b[e]pieczeństwa państwa* *Jaszkin*, rozpatrzyłem materiały dotyczące przestępczej działalności ob. *Połoszaka Józefa Stanisławowicza, 1898 r. urodzenia, urodzonego we w[si] Zuzanów, w gminie Sobienie Jeziory, w powiecie garwolińskim, mieszkańca osady Ułańska Dola, w gminie Jarosławicze, w powiecie dubieńskim, Polaka, osadnika* wyrażającej się w tym, że *był on konfidentem policji, prowadził aktywną walkę przeciwko ruchowi rewolucyjnemu klasy robotniczej i pracującego chłopstwa Zachodniej Ukrainy*. Ponieważ czyny dokonane przez oskarżonego *Połoszaka Józefa Stanisławowicza* zawierają oznaki przestępstw przewidzianych w art. 54-13 KK USRR

POSTANAWIAM:

Na podstawie art. 93 p. 2 i 108 KPK USRR rozpocząć w niniejszej sprawie realizację śledztwa przygotowawczego.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać *prokuratorowi wojskowemu garnizonu w m[ieście] Dubno*.

Pełnomocnik *grupy oper[acyjno]-czekist[owskiej] NKWD*
st. lejtnant bezpieczeństwa państwa *Jaszkin*
[podpis odręczny]

Zgadzam się:

Naczelnik ^{b-}[...]^{-b} bezpieczeństwa państwa

Zatwierdzam:

Naczelnik *grupy oper[acyjno]-czekist[owskiej] NKWD*
lejtnant bezpieczeństwa państwa [podpis odręczny nieczytelny]

Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 1-1v.

^{b-} ^{-b} Brak wpisu.

1939, 1 października, Dubno – Ankieta Adama Szczerby s. Andrzeja aresztowanego pod zarzutem czynnej działalności antykomunistycznej w okresie międzywojennym na terenie Wołynia.

NKWD USRR

Arkusz nr ^a-[...] ^a
Do sprawy nr ^a-[...] ^a

ANKIETA ARESZTOWANEGO	
1. Nazwisko	<i>Szczerba</i>
2. Imię oraz imię ojcowskie	<i>Adam Andrzejowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>1897 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Wieś Ostrołęka, powiat łowicki, województwo warszawskie</i>
5. Stałe miejsce zamieszkania (adres)	<i>Osada „Ułańska Dola”, gmina Jarosławicze, powiat dubieński, województwo łuckie¹</i>
6. Zawód i specjalność	<i>Rolnik</i>
7. Miejsce pracy i stanowisko lub rodzaj zajęcia	<i>Osada „Ułańska Dola”, zajmował się rolnictwem.</i>
8. Paszport (kiedy i przez jaki organ wydany, numer i seria, gdzie zameldowany)	<i>Dowód tożsamości nr ^a-[...] ^a wydany 23 stycznia 1930 r. przez Urząd Gminy Jarosławicze.</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Ojciec najmował się u ziemianina, zmarł w 1928 r., majątku nie miał.</i>

^a - ^a Brak numeru.

10. Sytuacja majątkowa (rodzaj zajęcia oraz sytuacja materialna aresztowanego)	<i>Rolnik-osadnik ma 12 ha ziemi, jeden dom (2 pokoje), jedną szopę, jednego konia, krowy – 2 szt., świnie – 4 szt. oraz inny drobny inwentarz rolny – od 1921 r. a) do rewolucji rolnik; b) po rewolucji rolnik</i>
11. Wykształcenie (ogólne i specjalistyczne)	<i>Niższe</i>
12. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny, w organizacji osadników od 1921 r.</i>
13. Narodowość i obywatelstwo (poddanie)	<i>Polak – polski poddany</i>
14. Kategoria ewidencji wojskowej (rezerwy) oraz gdzie figuruje w ewidencji	<i>Szeregowy rezerwy</i>
15. Służba w białej armii i innych armiach k[ontr]r[ewolucyjnych], udział w bandach i powstaniach przeciwko władzy radzieckiej (kiedy i w jakim charakterze)	<i>W armii polskiej służył od 1918 r. do 1921 r., szeregowy.</i>
16. Jakim represjom był poddawany przy władzy radzieckiej: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>^b[...]-^b</i>
17. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona – Szczerba Anna Swigowna – 25 lat, gospodyni domowa, nie mają dzieci.</i>

Podpis aresztowanego *Szczerba Adam*

1. Znaki szczególne *^c[...]-^c, szatyn*
2. Przez kogo i kiedy aresztowany *24 IX-[19]39 r., grupa operacyjno-czekistowska w Dubnie.*
3. Gdzie znajduje się w areszcie *w więzieniu miasta Dubno.*
4. Uwagi szczególne *^b[...]-^b.*

^b -^b Brak wpisu.

^c -^c Wyraz nieodczytany.

Podpis funkcjonariusza wypełniającego ankietę *D. Sumiec*
„1” października 1939 r.

Uwagi:

Ankieta powinna być wypełniona rzetelnie i czytelnie ze słów oskarżonego i potwierdzona dokumentami.

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2930, k. 4-4v.*

¹ Tak w dokumencie.

9

1939, 2 października, Dubno – Polecenie naczelnika Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD w sprawie rozpoczęcia śledztwa osób aresztowanych pod zarzutem działalności antyradzieckiej.

Do
Naczelnika I Oddziału Specjalnego
Z[arządu] NKWD obwodu łuckiego

POSTANOWIENIE

Na aresztowanych: Gazda Antoni Janowicz, 1891 r. urodzenia
Kordyga Włodzimierz Teodorowicz, 1896 r. urodzenia
Wołniewicz Piotr Marcinowicz, 1892 r. urodzenia
Kulinowski Wilhelm Józefowicz, 1898 r. urodzenia
Smoleński Józef Antonowicz, 1890 r. urodzenia
Wontor Franciszek Piotrowicz, 1890 r. urodzenia.

Rozpocząć nową sprawę śledczą ^{a-}[...] ^{a-}.
Wszystkie materiały dołączyć do sprawy śledczej nr ^{b-}[...] ^{b-}.
Aresztowanego ewidencjonować w Dubieńskim Powiatowym Oddziale NKWD.

^{a-} ^{-a} Brak wpisu.

^{b-} ^{-b} Brak numeru.

Śledztwo w sprawie będzie prowadzić^a-[...] -^a
bezpieczeństwa państwowego tow.^a-[...] -^a.
N-r telefonu^b-[...] -^b pokój nr^b-[...] -^b.

Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD
lejtant [bezpieczeństwa państwowego] Winokur
[podpis maszynowy oraz odręczny]
2 października 1939 r.

Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2927, k. 2.

10

1939, 4 października, Dubno – Ankieta osadnika Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta aresztowanego pod zarzutem prowadzenia działalności antykomunistycznej w okresie międzywojennym.

ANKIETA ARESZTOWANEGO	
1. Nazwisko, imię oraz imię ojcowskie	<i>Kurkowski Ludwik Zygmuntowicz</i>
2. Data urodzenia	<i>1898 r.</i>
3. Miejsce urodzenia	<i>Warszawa</i>
4. Stałe miejsce zamieszkania	<i>Powiat dubieński, Radziwiłłów, osada wojskowa nr 32.</i>
5. Narodowość, poddaństwo	<i>Polak, polski poddany.</i>
6. Rodzaj zajęcia	<i>Rolnik</i>
7. Pochodzenie społeczne	<i>Rzemieślnik</i>
8. Skład rodziny	<i>Ma żonę</i>
9. Wykształcenie	<i>Średnie</i>

10. Skąd i dokąd przybył	<i>Powiat dubieński, Radziwiłłów, osada wojskowa nr 32, 5¹ października 1939 r.</i>
11. Data aresztowania	<i>4 października 1939 r.</i>

Podpis aresztowanego: *L. Kurkowski*

Ankietę wypełnił: *a-[...]-a*

*Oryginał. Wpisy odręczne na maszynopisie w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2926, k. 2.*

¹ Powinno być 4 października 1939 r.

^{a-} ^{-a} Brak podpisu.

11

1939, 5 października, Dubno – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego NKWD w sprawie tymczasowego aresztowania osadnika Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta podejrzanego o występowanie przeciwko ruchowi komunistycznemu na Wołyniu w okresie międzywojennym.

Do sprawy nr ^{a-}[...]-^a

POSTANOWIENIE

M[iasto] Dubno 5 października 1939 r. Ja, pełnomocnik grupy operacyjno-czekist[owskiej] NKWD USRR sierżant bezp[iecieństwa] państw[owego] Sumiec, rozpatrzyłem materiały dotyczące ob. KURKOWSKIEGO Ludwika

^{a-} ^{-a} Brak numeru.

Zygmuntowicza, 1898 r. urodzenia podejrzanego o przestępstwa przewidziane w art. 54-2 i 54-11 KK USRR wyrażające się w tym, że w mieście Radziwiłłów był przywódcą Związku Osadników¹, aktywnie prowadził walkę z ruchem rew[olucyjnym] na Zach[odniej] Ukr[ainie].

USTALIŁEM:

(przyczytać motywy wybrania środka zapobiegawczego) znajdując się na wolności KURKOWSKI może wpływać na przebieg śledztwa.

^b[...]-^b

Na podstawie wyłożonego i kierując się art. 143, 145 i 156 KPK USRR

POSTANAWIAM:

1. Jako środek zapobiegający uchylaniu się od śledztwa i sądu wobec podejrzanego KURKOWSKIEGO wybrać aresztowanie i umieszczenie w więzieniu miasta Dubno.

2. Niniejsze postanowienie przekazać prokuratorowi wojskowemu garnizonu w mieście Dubno.

Pełnomocnik grupy operacyjno-czekist[owskiej] [NKWD USRR]

sierżant bezpieczeństwa państw[owego]

Sumiec

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Zgadzam się:

Naczelnik ^c[...]-^c bezpieczeństwa państw[owego]

Zatwierdzam:

Naczelnik grupy operacyjno-czekistowskiej [NKWD USRR]

lejtant bezpieczeństwa państw[owego]

Winokur

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Wpisy maszynowe na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2926, k. 1-1v.

^b -^b Adnotacja odręczna: Wyrażam zgodę na areszt Kurkowskiego. W[ojskowy] prokurator [podpis nieczytelny] 7 X [19]39.

^c -^c Brak wpisu.

¹ Centralny Związek Osadników Wojskowych (CZOW) – związek powołany w marcu 1922 w Warszawie przez osadników wojskowych na Kresach Wschodnich, którzy osiedli tam na mocy ustawy o nadaniu ziemi żołnierzom Wojska Polskiego. W chwili powstania liczył sobie 1472 członków (30% wszystkich osadników). W 1925 członkostwo w związku poszerzono na osadników cywilnych, a w 1929 CZOW przemianowano na Związek Osadników (ZOS). Prezesem związku był Wiktor Zygmunt Przedpełski. Członkowie związku organizowali samopomoc, pozyskiwali środki finansowe od banków i od państwa na wsparcie osadniczej gospodarki. Organizowano kursy rolnicze. Na Wołyniu funkcjonowało około 40 Kas Stefczyka – spółdzielni oszczędnościowo-pożyczkowych dla drobnych rolników. W 1937 ZOS obejmował swoim zasięgiem około 800 osad (ognisk) wojskowych. Posiadał 6 Rad Wojewódzkich Związku, m.in. w Łucku. W 1939 na Wołyniu mieszkało około 17 700 osadników wojskowych i cywilnych w ponad 3500 osadach.

1939, 5 października, Dubno – Postanowienie pełnomocnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD o oskarżeniu Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta o działalność w Związku Osadników na Wołyniu oraz występowaniu przeciwko ruchowi rewolucyjnemu.

Do sprawy nr ^{a-}[...]^a

POSTANOWIENIE

M[iasto] Dubno 5 października 1939 r. Ja, pełnomocnik grupy operacyjno-czekist[owskiej] NKWD USRR sierżant bezp[iecieństwa] państ[wowego] Sumiec, rozpatrzyłem materiały śledcze dotyczące ob. Kurkowskiego Ludwika Zygmuntowicza, urodzonego w 1898 r., w Warszawie, zamieszkałego w powiecie dubieńskim, Polaka.

USTALIŁEM:

że w przeprowadzonym śledztwie ustalono, że Kurkowski był przywódcą Związku Osadników w Radziwiłowie, prowadził aktywną walkę z ruchem rewolucyjnych na Zachodniej Ukrainie.

^{a-} ^a Brak numeru.

Na podstawie art. 126 KPK i kierując się art. 127 KPK USRR

POSTANAWIAM:

Postawić ob. Kurkowskiego Ludwika Zygmunutowicza w charakterze oskarżonego o to, że był przywódcą Związku Osadników w Radziwiłowie, prowadził aktywną walkę z ruchem rewolucyjnych na Zachodniej Ukrainie, tj. o przestępstwa przewidziane w art. 54-2, 54-11 KK USRR.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi ^b-wojskowemu ^b miasta Dubno.

Pełnomocnik oper[acyjny] grupy czekistowskiej [NKWD USRR]
sierżant bezp[iecieństwa] państ[wowego] *Sumiec*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Zgadzam się:

Naczelnik ^c[...] ^c

Zatwierdzam:

Naczelnik grupy oper[acyjno]-czekist[owskiej] [NKWD USRR]
lej[nant] bezp[iecieństwa] państ[wowego] *Winokur*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Postanowienie ogłoszono mi

L. Kurkowski
[podpis odręczny]

„2” XII 1939 r.¹

*Oryginał. Wpisy maszynowe na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2926, k. 3.*

¹ Wyżej w dokumencie data „5 października 1939”.

^b ^b Wyraz nadpisany.

^c ^c Brak wpisu.

1939, 5 października, Dubno – *Protokół przesłuchania Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta oskarżanego o działalność w Związku Osadników i agitację antyradziecką na Wołyniu.*

Protokół przesłuchania

Oskarżonego Kurkowskiego Ludwika Zygmunto-wicza, 1898 r. urodzenia, urodzonego w Warszawie, zamieszkałego w Radziwiłłowie, osadnika, Polaka, bezpartyjnego, piśmiennego, polskiego poddanego, niekaranego.

^a*Pytanie*^{-a*}: Opowiedzcie, w jakim celu polski rząd osadzał Polaków wśród ludności ukraińskiej? ^b[...]^{-b}

^a*Odpowiedź*^{-a}: Polskiemu rządowi osadzającym polskich osadników na terytorium Zachodniej Ukrainy przyświecały następujące cele: po pierwsze, na terytorium Zachodniej Ukrainy niezbędna była polityka kolonizacyjna, ponieważ tam było mało Polaków, ludność ukraińska nie chciała podporządkowywać się władzom polskim. Osiedlając osadników-kolonistów polski rząd tworzył małą opozycję na wsi i wzmacniał swoją pozycję na Zachodniej Ukrainie. Po drugie, ludność ukraińska była niegodna zaufania pod względem podległości polskiemu rządowi, mogłoby dojść do powstania jej przeciwko władzy. Poprzez osiedlenie osadników-kolonistów polski rząd tworzył na terytorium Zachodniej Ukrainy silną „pięść” do walki z ruchem rewolucyjnym, którą w odpowiednich momentach w tym celu wykorzystywał. Po trzecie, wielkim marzeniem wszystkich Polaków było utworzenie „Wielkiej Polski od morza do morza”

^{a-} ^{-a} W protokole wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zostały podkreślone.

* W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

^{b-} ^{-b} Kreska wykonana odręcznie, prawdopodobnie w celu uniemożliwienia dopisywania treści dokumentu.

*Kurkowski***

[podpis odręczny]

poprzez oderwanie Radzieckiej Ukrainy od ZSRR i przyłączenie jej do Polski. Stąd polski rząd konsekwentnie umacniał swoje wschodnie krańce i tworzył specjalne rezerwy na wypadek wojny z ZSRR o Ukrainę, tymi rezerwami byli osadnicy-koloniści. Takie zadania przyświecały polskiemu rządowi przy osiedlaniu osadników-kolonistów na terytorium Zachodniej Ukrainy.

Pytanie: Złóżcie zeznania, jakie działania podejmowaliście osobiście jako osadnik? ^b[...] ^b

Odpowiedź: W 1921 r. otrzymałem od rządu 16 ha ziemi ornej oraz pomoc finansową potrzebną dla prowadzenia gospodarstwa i wyjechałem z Warszawy do miejscowości, gdzie teraz mieszkam. Od 1937 r. jestem przewodniczącym Związku Osadników w mieście i ^cgminie^c Radziwiłłów. Ja osobiście oraz nasz Związek Osadników w pełni rozumieliśmy nasze zadania i walczyliśmy o dokładne ich wykonanie.

Pytanie: W jakim celu zaczęliście tworzyć oddział kawaleryjski przed wkroczeniem Armii Czerwonej?

Odpowiedź: Nie wiem, nie mogę odpowiedzieć na to pytanie.

Pytanie: Śledczy dysponuje danymi o tym, że prowadziliście agitację antyradziecką wśród miejscowej ludności. Potwierdzacie to?

Odpowiedź: Kategorycznie zaprzeczam. Tego nie robiłem.

Protokół zapisano zgodnie z moimi słowami.

Podpis:

Kurkowski

Przesłuchał:

St. lejtnant [podpis nieczytelny]

5 października 1939 r.

Oryginał. Rękopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2926, k. 4-4v.

** Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchwanego.

^c -^c Wyraz nadpisany.

1939, 8 października, Dubno – *Decyzja pełnomocnika operacyjnego NKWD o postawieniu w stan oskarżenia Adama Szczerby s. Andrzeja pod zarzutem aktywnej działalności w Związku Osadników oraz o agitację kontrrewolucyjną oraz udział w powstaniu zbrojnym przeciwko Armii Czerwonej.*

Do sprawy nr ^a-[...] ^a

POSTANOWIENIE

Miasto *Dubno*, 8 X 1939 r. Ja pełnomocnik oper[acyjny] grupy operac[yjno]-czekist[owskiej] NKWD USRR sierżant bezp[iecieństwa] państ[wowego] *Sumiec*, rozpatrzyłem materiał dotyczący ob. *Szczerby Adama Andrzejowicza, 1897 r. urodz[enia]*.

USTALIŁEM:

z przeprowadzonych działań śledczych wynika, że *Szczerba* był osadnikiem, prowadził k[ontr]r[ewolucyjną] agitację wśród ludności osady *Ułańska Dola*, należał do grupy k[ontr]r[ewolucyjnej], która z bronią w rękę występowała przeciwko Armii Czerwonej wkraczającej na Zachodnią Ukrainę. Prowadził aktywną walkę z rewolucyjnym chłopstwem.

Na podstawie art. 126 KPK i kierując się art. 127 KPK USRR

POSTANAWIAM:

Postawić ob. *Szczerbę Adama Andrzejowicza* w charakterze oskarżonego oraz postawić mu zarzuty przynależności do k[ontr]r[ewolucyjnej] organizacji osadników – był uczestnikiem k[ontr]r[ewolucyjnej] grupy, która ostrzeliwała oddziały Robotniczo-Chłopskiej Armii Czerwonej podczas wkraczania jej na Zachodnią Ukrainę tj. o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-2, 54-10 i 54-11 KK USRR.

^a -^a Brak numeru.

Kopię niniejszego postanowienia przesłać prokuratorowi *wojskowemu*.

Pełnomocnik oper[acyjny] *grupy oper[acyjno]-czek[istowskiej]* [NKWD]
sierżant bezp[iecieństwa] państ[wowego] *D. Sumiec*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

„Zgadzam się” Naczelnik ^{b- [...]-b}

„Zatwierdzam” Naczelnik ^{b- [...]-b} [podpis nieczytelny]

Postanowienie ogłoszono mi *Szczerba Adam*
„8” października 1939 r.

Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2930, k. 6.

^{b- -b} Brak wpisu.

15

1939, 8 października, Dubno – Protokół przesłuchania Adama Szczerby s. Andrzeja oskarżanego o organizowanie zbrojnego powstania przeciwko oddziałom Armii Czerwonej wkraczającej na teren Polski oraz wcześniejszą działalność antykomunistyczną.

Protokół przesłuchania

Do sprawy nr ^{a- [...]-a}

8 października 1939 r. Ja, *pełnomocnik operacyjny grupy operac[yjno]-czek[istowskiej]* NKWD USRR *sierżant bezp[iecieństwa] państ[wowego]* *Su-miec*, przesłuchałem w charakterze oskarżonego:

^{a- -a} Brak numeru.

^{b- -b} Brak wpisu.

1. Nazwisko	<i>Szczerba</i>
2. Imię oraz imię ojcowskie	<i>Adam Andrzejowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>1897 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Wieś Ostrołęka, powiat łowicki, województwo warszawskie</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Osada „Ułańska Dola”, gmina Jarosławicze, województwo łuckie¹</i>
6. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko	<i>Zajmował się rolnictwem w osadzie Ułańska Dola.</i>
7. ^b [...] ^b	^b [...] ^b
8. Narodowość i obywatelstwo	<i>Polak, poddany byłej Polski.</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Z chłopów, ojciec zajmował się u ziemianina.</i>
10. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	<i>Chłop indywidualny, osadnik, miał 12 ha ziemi.</i>
11. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona – Szczerba Anna Swigowna – 25 lat, dzieci nie mają.</i>
<i>Szczerba Adam*</i> [podpis odręczny]	
12. Wykształcenie (ogólne, specjalistyczne)	<i>Niższe</i>
13. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny, nie był członkiem w żadnych partiach.</i>
14. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	^b [...] ^b
15. Służba w armiach	<i>Od 1918 r. do 1921 r. służył w armii polskiej jako szeregowy.</i>

Zeznania Szczerby A.A. „8” października 1939 r.

^c[...]^c

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchwanego.

^c ^c Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

^{d-}Pytanie^{d**}: Zostaliście aresztowani jako członek k[ontr]r[ewolucyjnej] grupy składającej się z osadników osady Ułańska Dola. Jakże w związku z tym prowadziliście działania k[ontr]r[ewolucyjnej]?

^{d-}Odpowiedź^d: Byłem członkiem k[ontr]r[ewolucyjnej] organizacji osadników od 1921 r. Miałem 12 ha ziemi, płaciłem składki członkowskie na rzecz organizacji, chodziłem na zebrania, żadnej działalności k[ontr]r[ewolucyjnej] nie prowadziłem.

Pytanie: Kto jeszcze był członkiem k[ontr]r[ewolucyjnej] organizacji osadników i posiadał broń?

Odpowiedź: Do k[ontr]r[ewolucyjnej] organizacji osadników osady Ułańska Dola należeli:

1. ^{e-}Onuszkiewicz^e Mieczysław – przewodniczący osadników, miał 40 dziesięcin ziemi, posiadał broń – rewolwer Nagan, który 20 września 1939 r. przekazał władzy radzieckiej. Miał własne radio, którego osadnicy przychodzili do niego słuchać. To radio odebrała polska władza 10–11 września 1939 r.

2. ^{f-}Herc Dominik^f – sekretarz organizacji osadników.

3. ^{e-}Leszczyński^e Bolesław – kasjer.

4. ^{e-}Bek^e Walenty – szeregowy członek organizacji.

5. ^{e-}Sardel^e Józef – „–”

6. ^{e-}Marczak^e Stanisław – „–”

7. Markowski Jan – „–”

8. ^{g-}Żebra^g Władysław – „–”

9. Połuszczak Józef – „–”

10. oraz ja – Szczerba Adam – „–”

Każdy, kto miał broń, przekazał ją władzy radzieckiej po wkroczeniu Armii Czerwonej do Polski.

Pytanie: Kto z osadników miał radia oraz kiedy i kto słuchał programów radiowych?

Odpowiedź: Radia mieli: 1. ^{e-}Onuszkiewicz^e Mieczysław; 2. Żebra Władysław; 3. Niancek – cywilny osadnik; 4. Bek Walenty. 12–13 września 1939 r. wielu osadnikom policja konfiskowała radia, oprócz Onuszkiewicza oraz ^{e-}Zebry^e. Nie wiadomo dlaczego, policja nie odebrała im radia, lecz oni twierdzili, że im również je odebrano. 1 września 1939 r. razem z Markowskim słuchaliśmy radia w mieszkaniu Zebry. Temat programu radiowego dotyczył

^{d-} ^d W protokole wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zostały podkreślone.

^{**} W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

^{e-} ^e Wyraz podkreślony.

^{f-} ^f Fragment podkreślony.

^{g-} ^g Poprawiono na „Żebra”.

niemieckich działań wojennych na terytorium Polski. Mieszkanie Onuszkiewiczza odwiedzali Komnacki i Herc, jego sąsiedzi, ja tam nie chodziłem.

Pytanie: Jakie działania k[ontr]r[ewolucyjne] organizacja osadników prowadziła w osadzie?

Odpowiedź: Ostatnie zebranie osadników odbyło się w czerwcu 1939 r. Za 6–7 dni przed wkroczeniem RKKA² do Dubna Onuszkiewicz powiedział, że otrzymał telegram z organizacji osadników w Dubnie o tym, żeby osadnicy dobrowolnie szli służyć do polskiej armii oraz, że w tej sprawie należy zwołać zebranie. Żadnego zebrania wtedy nie zwołaliśmy ani k[ontr]r[ewolucyjnych] działań nie prowadziliśmy.

Pytanie: Jakie działania prowokacyjne osadnicy prowadzili przeciwko Armii Czerwonej?

Odpowiedź: Żadnych prowokacyjnych działań przeciwko Armii Czerwonej osadnicy nie prowadzili.

Pytanie: Kto z osadników brał udział w ostrzeliwaniu oddziałów RKKA w nocy z 19 na 20 września 1939 r.?

Odpowiedź: 20 września 1939 r. mieszkaniec osady Ułańska Dola, chłop, Ukrainiec Mielniczuk Paweł, powiedział mi o tym, że w nocy osadnicy ostrzeliwali czerwonoarmistów znajdujących się w osadzie Ułańska Dola. Słyszał to chłop, Ukrainiec Baszuk Matwiej, który szedł razem z Mielniczukiem. Nazwisk osadników on nie wymieniał, ale powiedział, że wie, kto strzelał. Więcej nic na ten temat nie słyszałem.

Pytanie: Kto organizował osadników celem wystąpienia z bronią przeciwko Armii Czerwonej?

Odpowiedź: Nikt z osadników nikogo nie organizował przeciwko Armii Czerwonej, przynajmniej nic mi na ten temat nie jest wiadomo.

Protokół został mi przeczytany, z moich słów zapisany prawidłowo, pod czym się podpisuję.

Szczerba Adam

Przesłuchał:

Pełnomocnik grupy oper[acyjno]-czek[istowskiej] NKWD

sierżant bezp[iecieństwa] państ[wowego]

D. Sumiec

[podpis odręczny]

Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2930, k. 7-9.

¹ Tak w dokumencie.

² RKKA – Robotniczo-Chłopska Armia Czerwona (ros.: Рабоче-крестьянская Красная Армия – РККА).

1939, 8 października, Dubno – Postanowienie śledczego grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD o zakończeniu śledztwa w sprawie Adama Szczerby s. Andrzeja oskarżanego o organizowanie powstania zbrojnego przeciwko Armii Czerwonej.

POSTANOWIENIE
(o zakończeniu śledztwa)

M[iasto] Dubno 8 października 1939 r. Ja, śledczy grupy operac[yjno]-czekist[owskiej] [NKWD USRR] Sumiec, ogłosiłem oskarżonemu Szczerbie A.A. o tym, że śledztwo w jego sprawie zostało zakończone oraz zapytałem, czy chce on o coś uzupełnić materiały śledztwa. Oskarżony Szczerba A.A. odpowiedział, że *nie ma nic do dodania do materiałów śledztwa.*

Oskarżonego Szczerbę A.A. poinformowano o tym, że akta jego sprawy zgodnie z art. 204 KPK USRR zostaną przekazane do prokuratora wojskowego garnizonu w m[ieście] Dubno celem poddania go sądowi Trybunału Wojskowego.

Podpis aresztowanego Szczerba Adam

Śledczy grupy oper[acyjno]-czekist[owskiej] [NKWD]
sierżant bezpieczeństwa państ[wowego] Sumiec
[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na maszynopisie w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2930, k. 12.*

1939, 11 października, Targowica – *Protokół przesłuchania świadka Włodzimierza Kiczuka w sprawie Józefa Połoszaka oskarżanego o działalność kontrrewolucyjną, współpracę z polską policją oraz walkę z KPZU.*

^aProtokół przesłuchania^a

11 października 1939 r.

w[ieś] Targowica

Ja, śledczy grupy operacyjno-czekistowskiej [NKWD] miasta Dubno st. lejtnant bezpieczeństwa państwowiec Jaszkin A.J., przesłuchałem w charakterze świadka w sprawie Połoszaka Józefa Stanisławowicza:

Kiczuka Włodzimierza Iwanowicza, 1909 r. urodzenia, urodzonego i mieszkańca wsi Zady, w gminie Młynów, w powiecie dubieńskim, z chłopów, obecnie sekretarza komitetu rejonowego, w armiach nie służył, żonatego, ma dwuosobową rodzinę, członka KPZU¹, ukończył 4 klasy gimnazjum.

Zeznania Kiczuka W.I. z 11 października 1939 r.

^bPytanie^{-b*}: Czy znacie Połoszaka Józefa Stanisławowicza oraz jak dobrze go znacie?

^bOdpowiedź^{-b}: Połoszaka Józefa znam dobrze, przyjechał on do naszej osady Ułańska Dola w 1922 r. Jest osadnikiem, na początku niczym się nie wyróżniał, ale w 1929 r. zaczął aktywnie działać. Pamiętam taki przypadek, że w 1929 r. przyjechał do nas Seniuk, poseł na polski Sejm, urządzo-
no wtedy miting. Policja zaczęła ten miting rozganiać. Połoszak Józef brał aktywny udział w rozgonieniu uczestników mitingu.

W. Kiczuk**

[podpis odręczny]

^{a-} ^{-a} Fragment podkreślony.

^{b-} ^{-b} W protokole wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zostały podkreślone.

* W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

** Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchiwanego.

W rezultacie został ranny Tkaczuk Jefim, kto zranił Tkaczuka nie wiadomo. Po tym mitingu policjanci przeprowadzili aresztowania, aresztowano 23 osoby, wśród nich ja, Seniuk, Kowalczuk Gordiej, Kowalczuk Grigorij oraz inni członkowie partii KPZU. Połozszak Józef na procesie występował w charakterze świadka, mówił, że widział wszystkich aresztowanych, którzy występowali na mitingu i wzywali ludność do wystąpienia przeciwko władzy. W rezultacie skazano nas na kary od 4 do 8 lat pozbawienia wolności.

Pytanie: Co Wam jest wiadomo o kontaktach Połozszaka z policją?

Odpowiedź: O kontaktach Połozszaka z policją mi nic nie jest wiadomo.

Więcej zeznać niczego nie mogę, protokół z moich słów zapisano prawidłowo i mi odczytano, pod czym się podpisuję.

W. Kiczuk

Przesłuchał:

Śledczy grupy oper[acyjno]-czek[istowskiej] [NKWD]

st. lejtnant bezp[ieczeństwa] państ[wowego]

Jaszkın

[podpis odręczny]

Oryginał. Rękopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 10-10v.

¹ KPZU – Komunistyczna Partia Zachodniej Ukrainy (ukr.: Комуністична партія Західної України – КПЗУ).

1939, 12 października, Dubno – Decyzja pełnomocnika operacyjnego NKWD o oskarżeniu Józefa Połozszaka s. Stanisława o działalność przeciwko ruchowi komunistycznemu na Wołyniu.

Do sprawy nr ^a-[...] ^a

^a- ^a Brak numeru.

POSTANOWIENIE

M[iasto] *Dubno*, 12 października 1939 r. Ja, pełnomocnik oper[acyjny] grupy oper[acyjno]-czekist[owskiej] NKWD USRR *lejtнант безопасности* państw[owego] *Jaszkin*, rozpatrzyłem materiały śledcze dotyczące ob. *Połoszaka Józefa Stanisławowicza*, 1898 r. urodz[enia], urodz[onego] we wsi *Zuzanów*, w gminie *Sobienie Jeziory*, mieszkańca osady *Ułańska Dola*, w gminie *Jarosławicze*.

USTALIŁEM:

w przeprowadzonych działaniach śledczych ustalono, że oskarżony *Połoszak J.S.* był osadnikiem, prowadził aktywną walkę przeciwko ruchowi rewolucyjnemu klasy robotniczej i pracującego chłopstwa Zachodniej Ukrainy.

Na podstawie art. 126 KPK i kierując się art. 127 KPK USRR

POSTANAWIAM:

Postawić ob. *Połoszaka Józefa Stanisławowicza*, 1898 r. urodz[enia], urodz[onego] we wsi *Zuzanów*, w gminie *Sobienie Jeziory*, mieszkańca osady *Ułańska Dola*, w gminie *Jarosławicze* w charakterze oskarżonego oraz postawić mu zarzuty działalności kontrrewolucyjnej, prowadzenia aktywnej walki przeciwko ruchowi rewolucyjnemu klasy robotniczej i pracującego chłopstwa Zachodniej Ukrainy, tj. oskarżyć o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-13 KK USRR.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi garnizonu m[iasta] *Dubno*.

Pełnomocnik operacyjny grupy oper[acyjno]-czek[istowskiej] NKWD
st. *lejtнант безопасности* państw[owego] *Jaszkin*
[podpis odręczny]

Zgadzam się:
Naczelnik ^{b-}[...]^{-b}

Zatwierdzam:
Naczelnik grupy oper[acyjno]-czek[istowskiej] [NKWD]
lejtнант безопасности państw[owego] *Winokur*
[podpis odręczny]

^{b-} ^{-b} Brak wpisu.

Postanowienie ogłoszono mi *Połoszak Józef*
„12” października 1939 r.

Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 6.

19

1939, 12 października, Dubno – Protokół przesłuchania osadnika Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o prowadzenie działalności kontrrewolucyjnej oraz aktywną walkę z KPZU.

Protokół przesłuchania

Do sprawy nr ^a-[...] ^a

M[iasto] *Dubno*, 12 października 1939 r. Ja, śledczy grupy oper[acyjno]-czekist[owskiej] NKWD lejtnant bezp[iecieństwa] państ[wowego] *Jaszkin A.J.*, przesłuchałem w charakterze oskarżonego:

1. Nazwisko	<i>Połoszak</i>
2. Imię oraz imię ojcowskie	<i>Józef Stanisławowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>1898 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Wieś Zuzanów, gmina Sobienie Jeziory, powiat garwoliński.</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Osada Ułańska Dola, gmina Jarosławicze.</i>
6. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko	<i>Własne gospodarstwo rolne.</i>
7. ^b -[...] ^b	^b -[...] ^b

^a- ^a Brak numeru.

^b- ^b Brak wpisu.

8. Narodowość i obywatelstwo	<i>Polak, polski poddany.</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Z chłopów</i>
10. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	<i>Chłop-osadnik</i>
11. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona Marianna – 38 lat, synowie Henryk – 13 lat, Stanisław – 11 lat, Tadeusz – 9 lat, córki Marianna – 16 lat i Janina – 13 lat.</i>
<i>Połoszak Józef*</i> [podpis odręczny]	
12. Wykształcenie (ogólne, specjalistyczne)	<i>Samouk</i>
13. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny</i>
14. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>Nie podlegał</i>
15. Służba w armiach	<i>Służył w armii polskiej od 1919 r. do 1920 r. jako szeregowy straży granicznej na granicy niemieckiej.</i>

^c[...]^c

^dPytanie^{d**}: Wymieńcie nazwiska znanych Wam pracowników policji.

^dOdpowiedź^d: Z pracowników policji dobrze znam komendanta policji w Targowicy Moroza, policjanta Pelca, nikogo więcej z pracowników policji nie znam.

Pytanie: Jakie mieliście relacje z tymi pracownikami policji?

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchawanego.

^c ^c Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

^d ^d W protokole wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zostały podkreślone.

** W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

Odpowiedź: Jakichś praktycznych kontaktów z nimi nie miałem, byliśmy po prostu znajomymi. Kiedy przychodzili do naszej wsi, zawsze odwieźdali mnie jako osadnika.

Pytanie: Na jakie tematy z nimi rozmawialiście?

Odpowiedź: O ile sobie przypominam, rozmawialiśmy zawsze na tematy o charakterze prywatnym, służbowych rozmów nigdy ze mną nie prowadzili.

Pytanie: Śledztwo dysponuje danymi o tym, że byliście konfidentem policji, mieliście nastawienie kontrrewolucyjne, prowadziliście aktywną walkę z członkami KPZU. Czy to potwierdzacie?

Odpowiedź: Konfidentem policji nigdy nie byłem i nie mogłem być. Ponieważ byłem osadnikiem, miałem obowiązek okazywać pomoc policji, ale tego nie robiłem i żadnej walki z członkami KPZU nie prowadziłem, bałem się, że oni mogą mnie podpalić lub zabić.

Pytanie: Mówicie nieprawdę, śledztwo ustaliło, że w 1929 r. razem z policją braliście aktywny udział w rozgonieniu mitingu we wsi Targowica zorganizowanego przez członków KPZU. Potwierdzacie to?

Odpowiedź: Dobrze pamiętam, że w 1929 r. do wsi Targowica przyjechał poseł na polski Sejm Seniuk i zebrał się tam miting. Nie wiem, czy Seniuk był członkiem KPZU lub nacjonalistą. Policja z jakiegoś powodu rozgoniła ten miting. Tak się stało, że stałem z policją, jeden z uczestników zgromadzenia chwycił policjanta za karabin, jego nazwiska teraz nie pamiętam, wtedy policjant wyrwał karabin i bagnetem przebił napadającemu nogę. Po tym były przeprowadzone aresztowania, został aresztowany również Seniuk, następnie ich sądzono. Ja osobiście w tych wydarzeniach żadnego udziału nie brałem, stałem koło swoich koni, które prowadziłem podkuć do kuźni.

Pytanie: Byliście wzywani do sądu w tej ^e-sprawie^e w charakterze świadka, co tam zeznawaliście?

Odpowiedź: Tak, byłem wskazany przez policję jako świadek. W sądzie mówiłem jako naoczny świadek tych wydarzeń, powiedziałem jak było, że miting rzeczywiście był, że urządzili ten miting członkowie KPZU, wskazałem nazwisko Seniuka i innych, teraz ich nie pamiętam. Oni zostali skazani na różne kary pozbawienia wolności.

Pytanie: To znaczy, że byliście prowokatorem policji?

Odpowiedź: Prowokatorem policji nie byłem, wszystko opowiedziałem w sądzie.

Więcej nic zeznać nie mogę, protokół zapisano prawidłowo i mi odczytano, pod czym się podpisuję.

Połoszak Józef

^e ^e Wyraz nadpisany.

Przesłuchał:

Śledczy grupy oper[acyjno]-czek[istowskiej] NKWD

st. lejtnant bezp[ieczeństwa] państ[wowego] Jaszkin

[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 7-8v.*

20

1939, 12 października, Dubno – Protokół przesłuchania osadnika Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o to, że był konfidentem policji i występował przeciwko ruchowi rewolucyjnemu na terenie Wołynia w okresie międzywojennym.

Protokół przesłuchania

12 października 1939 r.

m[iasto] Dubno

Ja, śledczy grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD miasta Dubno st. lejtnant bezpieczeństwa państwowego Jaszkin A.J., przesłuchałem w charakterze oskarżonego:

Połoszaka Józefa Stanisławowicza, 1898 r. urodzenia, urodzonego we wsi Zusanów, mieszkańca osady Ułańska Dola, Polaka, polskiego poddanego, z chłopów, [pracującego] na swoim gospodarstwie rolnym, żonatego, mającego na wyżywieniu 6 osób – członków rodziny, samouka, bezpartyjnego, byłego żołnierza armii polskiej.

Zeznania Połoszaka J.S. z 12 października 1939 r.

^{a-}*Pytanie*^{-a*}: Oskarżono Was o to, że byliście konfidentem policji, prowadziliście aktywną walkę przeciwko ruchowi rewolucyjnemu klasy

^{a-} ^{-a} W protokole wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zostały podkreślone.

* W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

robotniczej i pracującego chłopstwa Zachodniej Ukrainy. Czy to potwierdzacie?

^aOdpowiedź^a: Nie byłem konfidentem policji, chociaż jako osadnik miałem obowiązek pomagać policji. Ale takiej pomocy nie okazywałem. Bałem się, że miejscowi członkowie KPZU będą mnie prześladować, bałem się też, że spalą mi dom.

*Połoszak Józef***

[podpis odręczny]

Pytanie: Odpowiedzcie, czy braliście udział w rozgonieniu mitingu we wsi Targowica w 1929 r.?

Odpowiedź: Nie, nie brałem w tym udziału. W tym czasie przyjechałem do Targowicy, żeby podkuć konie i widziałem jak policja rozgoniła miting. Osobiście żadnego udziału w tym nie brałem.

Więcej nic zeznać nie mogę, protokół zapisano prawidłowo i mi odczytano, pod czym się podpisuję.

Połoszak Józef

Przesłuchał:

Śledczy grupy oper[acyjno]-czek[istowskiej] [NKWD]

st. lejtnant bezp[iecieństwa] państ[wowego] *Jaszkin*

[podpis odręczny]

Oryginał. Rękopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 9-9v.

** Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchiwane.

1939, 12 października, Dubno – Postanowienie śledczego grupy czekistowsko-operacyjnej NKWD o zakończeniu śledztwa w sprawie Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o działalność antykomunistyczną na Wołyniu.

POSTANOWIENIE
(o zakończeniu śledztwa)

12 października 1939 r. Ja, śledczy grupy operacyjno-czekistowskiej [NKWD miasta Dubno] Jaszkin A.J. ogłosiłem oskarżonemu Połozzakowi Józefowi Stanisławowiczowi, że śledztwo w jego sprawie zakończono i zapytałem go, czy chce o coś uzupełnić materiały śledztwa. Oskarżony Połozzak Józef Stanisławowicz oświadczył, że *o nic nie chce uzupełnić materiałów śledztwa*.

Oskarżonemu Połozzakowi ogłoszono, że jego sprawę skierowano zgodnie z art. 204 KPK USRR do prokuratora wojskowego garnizonu w Dubnie celem przekazania jej do sądu Trybunału Wojskowego.

Podpis oskarżonego

Połozzak Józef

Śledczy [grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD] Jaszkin
[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na maszynopisie w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 11.*

22

1939, 13 października, Dubno – Akt oskarżenia przeciwko Józefowi Połozzakowi s. Stanisława oskarżonemu o działalność kontrrewolucyjną, współpracę z polską policją, walkę z członkami KPZU.

^{a-}AKT OSKARŻENIA^{-a}
w sprawie śledczej przeciwko
Połozzakowi Józefowi Stanisławowiczowi
oskarżonemu o przestępstwa przewidziane
w art. 54-13 KK USRR

Do grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD m[iaasta] Dubno wpłynęły materiały dotyczące Połozzaka Józefa Stanisławowicza o tym, że był on konfidentem policji, prowadził walkę przeciwko ruchowi rewolucyjnemu

^{a-} ^{-a} Fragment podkreślony.

klasy robotniczej i pracującego chłopstwa Zachodniej Ukrainy, w związku z czym 19 września 1939 r. został aresztowany.

W ŚLEDZTWIE PRZYGOTOWAWCZYM USTALONO:

Połoszak J.S. był osadnikiem, przejawiał nastawienie kontrrewolucyjne, prowadził aktywną walkę przeciw ruchowi rewolucyjnemu klasy robotniczej i pracującego chłopstwa Zachodniej Ukrainy, uczestniczył wspólnie z policją w rozgonieniu mitingu we wsi Targowica urządzonego przez członków KPZU, występował w sądzie w charakterze świadka przeciwko członkom KPZU.

W śledztwie przygotowawczym Połoszak J.S. częściowo przyznał się do tego, że występował w charakterze świadka w sądzie przeciwko członkom KPZU (k. spr. 6, 7, 8, 9).

Na podstawie wyłożonego oskarżony jest:

Połoszak Józef Stanisławowicz, 1898 r. urodzenia, urodzony we wsi Zuzanów, mieszkaniec osady Ułańska Dola, gmina Jarosławicze, powiat dubieński, Polak, osadnik, służył w armii polskiej w straży granicznej

o to, że był nastawiony kontrrewolucyjnie, prowadził aktywną walkę przeciwko ruchowi rewolucyjnemu klasy robotniczej i pracującego chłopstwa Zachodniej Ukrainy, uczestniczył wspólnie z policją w rozgonieniu mitingu urządzonego przez członków ^{b-}[...] ^{-b} KPZU, występował w sądzie w charakterze świadka przeciwko członkom KPZU, tj. o przestępstwa przewidziane w art. 54-13 KK USRR.

Niniejsza sprawa zgodnie z art. 204 KPK USRR podlega skierowaniu do prokuratora wojskowego garnizonu w Dubnie celem przekazania jej do sądu Trybunału Wojskowego.

ŚLEDCZY GRUPY OPER[ACYJNO]-CZEKIST[OWSKIEJ] NKWD

st. lejtnant bezp[iecieństwa] państ[wowego]

Jaszkin

[podpis maszynowy oraz odręczny]

„ZATWIERDZAM”

NACZELNIK GRUPY OPER[ACYJNO]-CZEKIST[OWSKIEJ] NKWD

lejtnant bezp[iecieństwa] państ[wowego]

Winokur

[podpis maszynowy oraz odręczny]

^{b-} ^{-b} Wyraz wielokrotnie skreślony.

^c-INFORMACJA^{-c}: 1. Dowodów rzeczowych w sprawie nie ma.
2. Aresztowany Połozzak J.S. znajduje się w więzieniu m[iasta] Dubno od 19 października¹ 1939 r.

ŚLED CZY GRUPY OPER[ACYJNO]-CZEKIST[OWSKIEJ] NKWD
st. lejtnant bezp[iecieństwa] państ[wowego] Jaszkin
[podpis maszynowy oraz odręczny]

^d[...]^{-d}
M[iasto] Dubno
13 października 1939 r.

*Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 12-12v.*

¹ Powinno być września.

^c ^{-c} Wyraz podkreślony.

^d ^{-d} Adnotacja odręczna: 19 X [19]39. Sprawa Połozzaka J.S. Należy wykonać następujące:
1. Ponownie przesłuchać świadka Kiczuka Włodzimierza, ustalić, w czym dokładnie wyrażała się aktywność Połozzaka J.S. w rozgonieniu mitingu w 1929 r.; 2. Ze szczegółami ustalić, kto rozbił ten miting; 3. Zorganizować konfrontację Połozzaka J.S. i Kiczuka, ustalić co dokładnie Połozzak zeznawał w sądzie na temat uczestników mitingu. Prokurator Wojskowy [podpis odręczny nieczytelny]

1939, 16 października, Dubno – Postanowienie pełnomocnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD w sprawie tymczasowego aresztowania osadnika Wilhelma Kulinowskiego s. Józefa podejrzanego o to, że prowadził działalność antykomunistyczną.

Do sprawy nr ^a[...]^{-a}

POSTANOWIENIE

^a ^{-a} Brak numeru.

Miasto Dubno 16 października 1939 r. Ja, pełnomocnik grupy oper[acyjno]-czekistowskiej NKWD USRR st. lejtnant Kozłow, rozpatrzyłem materiały dotyczące ob. Kulinowskiego Wilhelma Józefowicza, 1898 r. urodzenia podejrzanego o przestępstwa przewidziane w art. 54-13 KK USRR wyrażające się w tym, że był osadnikiem i przewodził kontrrewolucyjnemu ugrupowaniu działającemu wśród klasy robotniczej i pracującego chłopstwa.

USTALIŁEM:

(przytoczyć motywy wybrania środka zapobiegawczego) znajdując się na wolności Kulinowski może wpływać na przebieg śledztwa.

^b[...]-^b

Na podstawie wyłożonego i kierując się art. 143, 145 i 156 KPK USRR

POSTANAWIAM:

1. Jako środek zapobiegający uchylaniu się od śledztwa i sądu wobec podejrzanego Kulinowskiego wybrać aresztowanie i umieszczenie w więzieniu miasta Dubno.

2. Niniejsze postanowienie przekazać prokuratorowi wojskowemu garnizonu w mieście Dubno.

Pełnomocnik [grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD USRR]
[st. lejtnant] bezpieczeństwa państwowego *Kozłow*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Zgadzam się:

Naczelnik ^c[...]-^c bezpieczeństwa państwowego

Zatwierdzam:

Naczelnik [grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD USRR]
[lejtnant] bezpieczeństwa państwowego *Winokur*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

*Oryginał. Wpisy maszynowe na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2927, k. 1-1v.*

^b -^b Adnotacja odręczna: Wyrażam zgodę na areszt Kulinowskiego. Prokurator w[ojskowy]
[podpis nieczytelny] 16 X [1939].

^c -^c Brak wpisu.

1939, 16 października, Dubno – Decyzja pełnomocnika grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD o oskarżeniu Wilhelma Kulinowskiego s. Józefa o kierowanie ugrupowaniem kontrrewolucyjnym.

Do sprawy nr ^a-[...] ^a

POSTANOWIENIE

M[iasto] Dubno, 16 października 1939 r. Ja, [pełnomocnik] *grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD USRR* st. lejtnant [bezpieczeństwa państwowego] Kozłów, rozpatrzyłem materiały śledcze dotyczące ob. Kulinowskiego Wilhelma Józefowicza, *urodzonego w 1898 r. w m[ieście] Tarnów, zamieszkałego we w[si] Iwanie¹, w powiecie dubieńskim, Polaka.*

USTALIŁEM:

w przeprowadzonym śledztwie ustalono, że oskarżony Kulinowski był osadnikiem i przewodził kontrrewolucyjnemu ugrupowaniu wśród klasy robotniczej i pracującego chłopstwa.

Na podstawie art. 126 KPK i kierując się art. 127 KPK USRR

POSTANAWIAM:

postawić ob. Kulinowskiego Wilhelma Józefowicza, 1898 r. urodzenia w charakterze oskarżonego o to, że był osadnikiem i przewodniczył kontrrewolucyjnemu ugrupowaniu wśród klasy robotniczej i pracującego chłopstwa, tj. o przestępstwa przewidziane w art. 54-13 KK USRR.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi ^b-wojskowemu-^b m[iasta] Dubno.

^a- ^a Brak numeru.

^b- ^b Wyraz nadpisany.

Pełnomocnik *grupy oper[acyjno]-czekist[owskiej]* [NKWD USRR]
st. lejtnant [bezpieczeństwa państwowego]

KOZŁOW
[podpis maszynowy]

Zgadzam się:

Naczelnik ^c[...] ^c [bezpieczeństwa państwowego]

„Zatwierdzam”

Naczelnik *grupy oper[acyjno]-czekist[owskiej]* [NKWD USRR]
lejtnant *bezp[ieczeństwa państ[wowego]*

Winokur
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Postanowienie ogłoszono mi

Kulinowski
[podpis odręczny]

„2” XII 1939 r.²

Oryginał. Wpisy odręczne i maszynowe na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2927, k. 3.

¹ Iwanie (ukr. Іванне) – obecnie wieś w rejonie dubieńskim, w obwodzie rówieńskim, obecnie Ukraina.

² Wyżej w dokumencie data „16 października 1939”.

^c -^c Brak wpisu.

1939, 16 października, Dubno – Ankieta personalna aresztowanego Wilhelma Kulinowskiego s. Józefa oskarżanego o kierowanie ugrupowaniem antykomunistycznym na Wołyniu.

a-ANKIETA ARESZTOWANEGO ^a	
1. Nazwisko, imię oraz imię odojcowskie	<i>Kulinowski Wilhelm Józefowicz</i>
2. Data urodzenia	<i>1898 r.</i>
3. Miejsce urodzenia	<i>Miasto Tarnów, powiat tarnowski.</i>
4. Stałe miejsce zamieszkania	<i>Wieś Iwanie, powiat dubieński</i>
5. Narodowość, poddaństwo	<i>Polak, polski poddany</i>
6. Rodzaj zajęcia	<i>Rolnik</i>
7. Pochodzenie społeczne	<i>Rzemieślnik-stolarz</i>
8. Skład rodziny	<i>6 osób w rodzinie</i>
9. Wykształcenie	<i>Szkoła ludowa (6 lat)</i>
10. Skąd i dokąd przybył	<i>Ze wsi Iwanie, powiat dubieński</i>
11. Data aresztowania	<i>16 października 1939 r.</i>

Podpis aresztowanego: *Kulinowski*

Ankiety wypełnił: ^b-[...]^b

*Oryginał. Wpisy odręczne na maszynopisie w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2927, k. 4.*

^a -^a Fragment podkreślony maszynowo.

^b -^b Brak podpisu.

1939, 19 października, Zdołbunów – Decyzja funkcjonariusza NKWD USRR w sprawie tymczasowego aresztowania Józefa Morskiego s. Jana pod zarzutem prowadzenia działalności antykomunistycznej w okresie międzywojennym.

Do sprawy nr ^{a-}[...]^a

POSTANOWIENIE

M[iaasto] Zdołbunów, 19 października 1939 r. Ja, funkcjonariusz grupy operacyjnej NKWD USRR *politruk* *Wieźnowiec* rozpatrzyłem materiały dotyczące ob. *Morskiego Józefa Janowicza*, urodzonego w 1898 r., zamieszkałego w mieście Zdołbunów, osada Staszica 1 oskarżonego o przestępstwa przewidziane w art. 54 p. 13 KK USRR wyrażające się w tym, że będąc osadnikiem, aktywnie prowadził walkę z osobami podejrzewanymi o działalność rewolucyjną, kierował osadą w Zdołbunowie.

USTALIŁEM:

że (przytoczyć motywy wybrania środka zapobiegawczego) *znajdując się na wolności, ob. Morski może uchylać się od odpowiedzialności za dokonane przez niego przestępstwa.*

^{b-}[...]^{-b}

Na podstawie wyłożonego oraz kierując się art. 143, 145 i 156 KPK USRR

POSTANAWIAM:

1. Jako środek zapobiegający uchylaniu się od śledztwa i sądu wobec *Morskiego J.J.* *wybrać aresztowanie i umieszczenie w więzieniu.*

^{a-} ^{-a} Brak numeru.

^{b-} ^{-b} Adnotacja odrębna: Areszt sankcjonuję 2 XI [1939] prokurator w[ojskowy] [podpis nieczytelny].

2. Niniejsze postanowienie przekazać prokuratorowi *wojskowemu* w m[ieście] *Równe*.

Funkcjonariusz grupy oper[acyjnej] NKWD

politruk Wieźnowiec
[podpis odręczny]

Zgadzam się:

Naczelnik ^c[...] ^cbezpieczeństwa państwowego

Zatwierdzam:

Naczelnik *grupy oper[acyjnej] NKWD*

mł. lejtnant bezpieczeństwa państwowego [podpis nieczytelny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2917, k. 1-1v.*

^c ^c Brak wpisu.

1939, 19 października, Zdołbunów – *Protokół przeszukania mieszkania i aresztowania Józefa Morskiego s. Jana oskarżanego o działalność antykomunistyczną na Wołyniu.*

USRR
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH

PROTOKÓŁ PRZESZUKANIA

1939 r. 19 października. Ja pom[ocnik] pełnomocnika operacyjnego R[obotniczo] Ch[łopskiej] Milicji NKWD USRR Topczet na podstawie nakazu wydanego przez Zdołbunowskie NKWD USRR o nr ^a[...] ^a przeprowadziłem

^a ^a Brak numeru.

przeszukanie *mieszkania ob. Morskiego Józefa Janowicza* zamieszkałego w *mieście Zdołbunów*, ulica ^{b-}[...]^{b-}, mieszkanie nr 1.

Podczas przeprowadzania przeszukania byli obecni:

Riewiakın Iwan Kuźmicz

Kudriawcew Paweł Nikołajewicz

Zgodnie z otrzymanym poleceniem aresztowany został *ob. Morski J.J.*

Zajęto w celu przekazania do *Zdołbunowskiego Oddziału NKWD USRR* następujące:

	NAZWA ZAJĘTEGO	Ilość	Stan
1.	<i>Maska gazowa</i>	1	<i>niesprawna</i>
2.	<i>Nabój do pistoletu Browning</i>	1	<i>przydatny</i>
3.	<i>Legitymacja wojskowa</i>	1	–
4.	<i>Zdjęcia</i>	9	–

Skargi na nieprawidłowości, dopuszczone podczas przeprowadzania przeszukania, na utratę rzeczy, cennych przedmiotów i dokumentów *nie wpłynęły*

Do protokołu wszystko wniesiono prawidłowo, protokół nam odczytano, pod czym się podpisujemy.

Przeszukiwany

Morski

Przewodniczący Zarządu budynków

Riewiakın

Kudriawcew

[podpisy odręczne]

Przeprowadzający przeszukanie:

Pom[ocnik] pełnomocnika operacyjnego

R[obotniczo] Ch[łopskiej] Milicji NKWD USRR *Topczet*

Kopię protokołu otrzymałem

Morski

[podpisy odręczne]

Uwagi: 1. Wszystkie pretensje i wnioski powinny być wniesione do protokołu przed złożeniem podpisów. Po podpisaniu protokołu żadne skargi i wnioski nie będą przyjmowane.

2. Po zaświadczenia zwracać się do *Zdołbunowskiego [Oddziału] NKWD USRR* pod adresem *ul. Fabryczna*.

Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2917, k. 3-3v.

^{b-} ^{b-} Brak nazwy.

1939, 19 października, Zdołbunów – Ankieta personalna Józefa Morskiego s. Jana aresztowanego pod zarzutem prowadzenia walki z ruchem rewolucyjnym w okresie międzywojennym na Wołyniu.

NKWD USRR

Arkusz nr ^a[...]-^a

Do sprawy nr ^a[...]-^a

ANKIETA ARESZTOWANEGO	
1. Nazwisko	<i>Morski</i>
2. Imię oraz imię odojcowskie	<i>Józef Janowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>„22” grudnia 1898 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Miasto Tłumacz, gubernia stanisławowska, powiat tłumacki</i>
5. Stałe miejsce zamieszkania (adres)	<i>Miasto Zdołbunów, osada Staszica 1</i>
6. Zawód i specjalność	<i>Chłop – robotnik</i>
7. Miejsce pracy i stanowisko lub rodzaj zajęcia	<i>Zdołbunów, zajmował się rolnictwem</i>
8. Paszport (kiedy i przez jaki organ wydany, numer i seria, gdzie zameldowany)	<i>Książeczka wojskowa wydana przez komendanta Powiatowej Komendy Uzupełnień miasta Równego, kat[egoria] A</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Chłopi, majątku nie mają</i>

^a -^a Brak numeru.

10. Sytuacja majątkowa (rodzaj zajęcia oraz sytuacja materialna aresztowanego)	<i>10 hektarów ziemi i dom a) do rewolucji w 1917 r. był w niewoli we Włoszech b) po rewolucji ^{b-}[...]^{-b}</i>
11. Wykształcenie (ogólne i specjalistyczne)	<i>2 klasy</i>
12. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny</i>
13. Narodowość i obywatelstwo (poddanie)	<i>Polak – poddany byłej Polski</i>
14. Kategoria ewidencji wojskowej (rezerwy) oraz gdzie figuruje w ewidencji	<i>Powiatowa Komenda Uzupelnień miasta Równe</i>
15. Służba w białej armii i innych armiach k[ontr]r[ewolucyjnych], udział w bandach i powstaniach przeciwko władzy radzieckiej (kiedy i w jakim charakterze)	<i>Służył „ochotniczo” w Armii Polskiej we Francji od 1919 r. do 1921 r.</i>
16. Jakim represjom był poddawany przy władzy radzieckiej: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>Nie podlegał</i>
17. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona Ksenia 34 lata i syn Włodzimierz 17 lat, uczeń szkoły rzemieślniczej w Zdołbunowie i córka Anna 12 lat, uczy się w 5 klasie szkoły.</i>

Podpis aresztowanego *Morski*

1. Znaki szczególne *włosy ciemny blond, oczy niebieskie.*
2. Przez kogo i kiedy aresztowany *19 X 1939 r. przez NKWD*
3. Gdzie znajduje się w areszcie *NKWD*
4. Uwagi szczególne *uwag szczególnych nie ma.*

Podpis funkcjonariusza wypełniającego ankietę *Piotr Smiruk*
„19” października 1939 r.

^{b-} ^{-b} Brak wpisu.

Uwagi:

Ankieta powinna być wypełniona rzetelnie i czytelnie ze słów oskarżonego i potwierdzona dokumentami.

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2917, k. 4-4v.*

29

1939, 19 października, Zdołbunów – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego NKWD o oskarżeniu Józefa Morskiego s. Jana o prowadzenie otwartej walki przeciwko ruchowi rewolucyjnemu na Wołyniu.

Sprawa nr ^{a-}[...]^{-a} 1939 r.

POSTANOWIENIE
(o przedstawieniu oskarżenia)

M[iasto] Zdołbunów, 19 października 1939 r. Ja, st. pełnomocnik operacyjny NKWD w Zdołbunowie Wieźnowiec rozpatrzyłem materiały sprawy nr ^{a-}[...]^{-a} dotyczące Morskiego Józefa Janowicza, urodzonego w 1898 r., mieszkańca [miasta Zdołbunowa] – osady Staszica 1.

USTALIŁEM:

z danych materiałów sprawy Morskiego Józefa Janowicza wynika, że on w wystarczającym stopniu został zdemaskowany w tym, że był przywódcą osadników wojskowych osady Staszica, prowadził otwartą walkę przeciwko ruchom rewolucyjnym w byłej Polsce.

Na podstawie wyłożonego i kierując się art. 126 KPK USRR

^{a-} ^{-a} Brak numeru.

POSTANAWIAM:

w niniejszej sprawie postawić *Morskiego Józefa Janowicza* w charakterze oskarżonego o dokonanie przestępstwa przewidzianego w art. 54 p. 13 KK USRR.

Śledczy grupy operacyjnej

politruk Wieźnowiec
[podpis odręczny]

Postanowienie ogłoszono mi *Morski*
[podpis odręczny]

19 października 1939 r.

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2917, k. 6.*

30

1939, [przed 8 grudnia], Dubno – Postanowienie funkcjonariuszy powiatowego oddziału NKWD o aresztowaniu *Wacława Cecerskiego s. Stanisława podejrzanego o agitację wśród ludności polskiej przeciwko władzy radzieckiej.*

^{a-}NOTATKA^{-a}

(dotycząca aresztowania byłego porucznika armii rosyjskiej
Cecerskiego *Wacława Stanisławowicza*)

Cecerski Wacław Stanisławowicz, urodzony w 1897¹ r. w m[ieście] *Janów* w powiecie przasnyskim, województwie warszawskim, porucznik rezerwy, wykształcenie średnie, żonaty, mieszkaniec *Radziwiłłowa* w powiecie dubieńskim, w województwie wołyńskim.

Dubieński Powiatowy Oddział NKWD posiada dane o tym, że *Cecerski* w przeszłości służył w armii rosyjskiej jako porucznik. Obecnie *Cecerski*

^{a-} ^{-a} Wyraz podkreślony.

prowadzi k[ontr]r[ewolucyjną] agitację wśród ludności celem wzbudzenia niezadowolenia z władzy radzieckiej, zachęca do walki z nią z bronią w rękę.

Na podstawie wyżej wyłożonego Cecerski podlega aresztowaniu.

Podpisy:

P[pełnomocnik] operacyjny Dubieńskiego Powiatowego Oddz[iału] NKWD
Zwieriew

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Zgadzam się:

St. pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego Powiatowego Oddz[iału] NKWD

st. lejtnant [bezpieczeństwa państwowego] Cyboń

[podpis maszynowy oraz odręczny]

„Zatwierdzam”

Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddz[iału] NKWD

lejtnant bezpieczeństwa państw[owego] Winokur

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2929, k. 4.

¹ W innych dokumentach 1894 r.

1939, 8 grudnia, Dubno – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego oddziału NKWD w sprawie tymczasowego aresztowania osadnika Wacława Cecerskiego s. Stanisława pod zarzutem agitacji przeciwko władzy radzieckiej.

Do sprawy nr ^a-[...] ^a

^a- ^a Brak numeru.

POSTANOWIENIE

M[iasto] Dubno, 8 grudnia 1939 r. Ja, pełnomocnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD USRR Zwieriew, rozpatrzyłem materiały dotyczące ob. Cecerskiego Wacława Stanisławowicza, 1894 r. urodzenia, podejrzanego o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-10 cz. 1, 54-11 KK USRR wyrażających się w tym, że Cecerski Wacław służył w armii rosyjskiej jako porucznik, podejrzany jest o działania kontrrewolucyjne przeciwko władzy radzieckiej wśród ludności polskiej.

USTALIŁEM:

(przytoczyć motywy wybrania środka zapobiegawczego) znajdowanie się na wolności Cecerskiego może wpływać na przebieg śledztwa, jak również podejrzany może uchylać się od sądu i śledztwa.

^b[...]^b

Na podstawie wyłożonego i kierując się art. 143, 145 i 156 KPK USRR

POSTANAWIAM:

1. Jako środek zapobiegający uchylaniu się od śledztwa i sądu wobec podejrzanego Cecerskiego Wacława wybrać aresztowanie i umieszczenie w więzieniu miasta Dubno.

2. Niniejsze postanowienie przekazać prokuratorowi wojskowemu garnizonu w mieście Dubno.

Pełnomocnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD

^c[...] ^cbezpieczeństwa państwowego *Zwieriew*

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Zgadzam się:

St. pełnomocnik operacyjny Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD

St. lejtnant bezpieczeństwa państwowego *Cyboń*

[podpis maszynowy oraz odręczny]

^b ^b Adnotacja odręczna: Wyrażam zgodę na tymczasowe aresztowanie Cecerskiego Wacława Stanisławowicza w[ojskowy] prokurator g[garnizonu] m[iasta] Dubno [podpis nieczytelny] 9 XII [19]39.

^c ^c Brak wpisu.

Zatwierdzam:

Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD

lejtant bezpieczeństwa państwowego *Winokur*

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Wpisy maszyną do pisania na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2929, k. 2-2v.

32

1939, 8 grudnia, Dubno – Decyzja naczelnika Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD o rewizji w mieszkaniu Wacława Cecerskiego s. Stanisława oraz nakazie jego aresztowania.

NAKAZ nr ^a-[...] ^a

Wydany funkcjonariuszowi Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD tow. *st. lejtnantowi Kozłowski* celem przeprowadzenia przeszukania mieszkania i aresztowania ob. *Cecerskiego Wacława Stanisławowicza* mieszkającego w *m[ieście] Radziwiłłów, w powiecie dubieńskim, przy ul.* ^b-[...] ^b.

8 grudnia 1939 r.

Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD

lejtant bezpieczeństwa państw[owego] *Winokur*

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Wpisy odręczne na maszynopisie w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2929, k. 3.

^a- ^a Brak numeru.

^b- ^b Brak wpisu.

1939, 10 grudnia, Dubno – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD w sprawie wszczęcia śledztwa przygotowawczego wobec Waclawa Cecerskiego s. Stanisława oskarżanego o propagowanie akcji osadniczej na Wołyniu w okresie międzywojennym, agitację przeciwko władzy radzieckiej prowadzoną po 17 września 1939 r.

Do sprawy nr ^a-[...] ^a

POSTANOWIENIE

M[iasto] Dubno, 10 grudnia 1939 r. Ja, pełnom[ocnik] oper[acyjny] Dubieńskiego Powiat[owego] Oddziału NKWD USRR Pinczuk I.F., rozpatrzyłem materiały dotyczące przestępczej działalności ob. Cecerskiego Waclawa Stanisławowicza, 1894 r. urodzenia, mieszkającego w osadzie Radziwiłłów, w gminie Radziwiłłów wyrażającej się w tym, że ob. Cecerski Waclaw Stanisławowicz był osadnikiem, prowadził politykę kolonizacyjną w odniesieniu do pracującego chłopstwa Zachodniej Ukrainy. Podczas przyjscia władzy radzieckiej prowadził kontrrewolucyjną agitację wśród ludności celem wzbudzenia niezadowolenia z niej oraz zachęcenia do walki z władzą radziecką poprzez zbrojne powstanie.

Ponieważ czyny dokonane przez oskarżonego Cecerskiego Waclawa Stanisławowicza zawierają oznaki przestępstw przewidzianych w art. 54-10, 54-11 KK USRR

POSTANAWIAM:

Na podstawie art. 93 p. 2 i 108 KPK USRR rozpocząć w niniejszej sprawie realizację śledztwa przygotowawczego.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi wojskowemu garnizonu w m[ieście] Dubno.

^a- ^a Brak numeru.

Pełnomocnik operacyjny Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD
b-[...]b bezpieczeństwa państ[wowego] *Pinczuk*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Zatwierdzam:
Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD
lejtant bezpieczeństwa państ[wowego] *Winokur*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Wpisy maszyną do pisania na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2929, k. 1-1v.

b- -b Brak wpisu.

34

1939, 10 grudnia, Dubno – Ankieta Wacława Cecerskiego s. Stanisława aresztowanego pod zarzutem agitacji przeciwko władzy radzieckiej.

NKWD ZSRR

Ankieta aresztowanego

PYTANIA:	ODPOWIEDZI:
1. Nazwisko	<i>Cecerski</i>
2. Imię oraz imię odojcowskie	<i>Wacław Stanisławowicz</i>
3. Rok i miejsce urodzenia	<i>26 września 1894 r. wieś Janów, gmina Janów, powiat przasnyski.</i>
4. Stałe miejsce zamieszkania (adres)	<i>Miasto Radziwiłłów, gmina Radziwiłłów, powiat dubieński.</i>
5. Zawód i specjalność	<i>Osadnik [wojskowy]</i>

6. Ostatnie miejsce pracy i stanowisko lub rodzaj zajęcia	a) organizacja <i>45. Pułk Strzelców Kresowych</i> przedsiębiorstwo ^{a-} ^{-a} ; b) stanowisko <i>dowódca plutonu</i> ; c) ranga <i>porucznik-rezerwista</i> ; d) w systemie jakiego Ludowego Komisariatu lub innego organu kierowniczego wchodzi organizacja (przedsiębiorstwo) ^{a-} ^{-a} ; e) jeśli nie pracuje – kiedy zwolniony „ ^{a-} ... ^{-a} ” ^{a-} ^{-a} 193 ^{a-} ^{-a} r.
7. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	a) w przeszłości <i>bezpartyjny</i> ; b) w obecnym czasie <i>bezpartyjny</i> legitymacja nr ^{b-} ^{-b}
8. Narodowość	<i>Polak</i>
9. Obywatelstwo (przy braku paszportu, wskazać, jaki dokument potwierdza obywatelstwo)	a) obywat. (podd.) <i>polskie</i> ; b) paszport nr ^{b-} [...] ^{-b} wydany przez ^{a-} [...] ^{-a}
10. Wykształcenie (podkreślić i wskazać, co ukończył)	<i>Wyższe, ^{c-}średnie^{-c}, niższe sześć klas szkoły komercyjnej ^{d-}[...]^{-d} w Ameryce i szkoła piechoty w Kanadzie.</i>
11. Do jakiej grupy społecznej należy (podkreślić)	Robotników, ^{c-} urzędników ^{-c} , kołchoźników, rolników indywidualnych, rzemieślników, wolnych zawodów, duchownych, na utrzymaniu, innej.
12. Pochodzenie społeczne (kim byli ojciec i matka)	<i>Z chłopów</i>
13. Sytuacja materialna i czym zajmował się do 1929 r.	a) sytuacja majątkowa <i>gospodarstwo 28 ha</i> ; b) zajęcie ^{a-} [...] ^{-a}

^{a-} -^a Brak wpisu.

^{b-} -^b Brak numeru.

^{c-} -^c Wyraz podkreślony.

^{d-} -^d Wyraz nieodczytany.

14. To samo do 1917 r.	a) sytuacja majątkowa ^a [...] ^a ; b) zajęcie ^a [...] ^a
15. Służba w carskiej armii i ranga	<i>Nie służył</i>
16. Służba w białej armii i ranga	<i>Nie służył</i>
17. Kategoria ewidencji wojskowej (rezerwy)	<i>Kategoria „D”</i>
18. Udział w kontrrewolucyjnych powstaniach i bandach (kiedy i gdzie)	<i>Nie uczestniczył</i>
19. Karalność (znajdował się pod sądem i śledztwem, gdzie, kiedy, za co, wyrok)	<i>Niekarany</i>
20. Czy brał udział w antyradzieckich partiach i organizacjach (mieszewicy, anarchiści, trockiści, prawi, nacjonaliści itp.), gdzie i kiedy)	<i>Nie brał udziału</i>
21. Skład rodziny (u każdego wskazać, nazwisko, imię, imię ojca, wiek, miejsce pracy i stanowisko, adres)	Ojciec <i>zmarł</i> Matka <i>zmarła</i> Mąż – Żona <i>Jadwiga Faustowna – 1905 r. urodzenia, pracuje w gospodarstwie</i> Dzieci: córka – <i>Alicja-Mirosława – 1923 r. ur.;</i> syn – <i>Ryszard-Faust – 1925 r. ur.</i> Bracia (siostry): <i>brat – Stanisław – 49 lat, mieszka w Chicago (USA); brat – Paweł – 43 lata, mieszka w Janowie, gmina Janów, powiat przasnyski, zajmuje się gospodarstwem rolnym; dwie siostry mieszkają w Kanadzie, jedna we Francji oraz jedna w Radziwiłłowie.</i>

Podpis aresztowanego *Cecerski*

1. Znaki szczególne aresztowanego ^a[...]^a
2. Przez kogo i kiedy aresztowany lub skąd przybył (numer nakazu 9 XII 1939 r. przez *Dubiński Powiatowy Oddział NKWD.*

3. Skierowany do *więzienie miasta Dubno*.

4. Inne uwagi ^a[...]^a.

Stanowisko, stopień i nazwisko funkcjonariusza przepytującego aresztowanego i wypełniającego ankietę

St. śledczy Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD Owczaruk¹

[podpis maszynowy oraz odręczny]

„10” *grudnia* 1939 r.

1. Przynależność socjalna ^a[...]^a.

2. Gałąź gospodarki, aparatu państwowego, kultury ^a[...]^a.

3. Zarząd ^a[...]^a oddział ^a[...]^a.

4. Zabarwienie polityczne ^a[...]^a.

5. Charakter przestępstwa ^a[...]^a.

Nazwisko i podpis funkcjonariusza 1. Oddziału Specjalnego ^a[...]^a.

„^a^a” ^a.....^a 193^a...^a r.

Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2929, k. 5-6v.

¹ Owczaruk, zob. *Wołyń za „pierwszych Sowietów”...*, t. III, wg indeksu.

1939, 10 grudnia, Dubno – Protokół przeszukania mieszkania Wacława Cecerskiego s. Stanisława oskarżanego o działalność przeciwko władzy radzieckiej na Wołyniu.

USRR
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH

PROTOKÓŁ PRZESZUKANIA

10 grudnia 1939 r. Ja, *naczelnik gwardii w Radziwiłłowie z rozkazu NKWD USRR w Dubnie* na podstawie nakazu ^a[...]-^a NKWD USRR o nr ^b[...]-^b przeprowadziłem przeszukanie mieszkania ob. *Cecerskiego Wacława* zamieszkałego we wsi *Lewiatyn* numer budynku 59.

Podczas przeprowadzania przeszukania byli obecni:

milicjant Moroziuk

Zgodnie z otrzymanym poleceniem aresztowany został

ob. Cecerski Wacław

Zajęto w celu przekazania do *Dubieńskiego NKWD USRR* następujące:

	NAZWA ZAJĘTEGO	Ilość	Stan
	Podczas przeszukania niczego nie zajęto		

Skargi na nieprawidłowości, dopuszczone podczas przeprowadzania przeszukania, na utratę rzeczy, cennych przedmiotów i dokumentów ^a[...]-^a Do protokołu wszystko wniesiono prawidłowo, protokół nam odczytano, pod czym się podpisujemy

Przeszukiwany

^a[...]-^a

Przewodniczący Zarządu Budynków

^a[...]-^a

Przeprowadzający przeszukanie *naczelnik gwardii*

[podpis nieczytelny]

Kopię protokołu otrzymałem

^a[...]-^a

Uwagi:

1. Wszystkie pretensje i wnioski powinny być wniesione do protokołu przed złożeniem podpisów. Po podpisaniu protokołu żadne skargi i wnioski nie będą przyjmowane.
2. Po zaświadczenia zwracać się do ^a[...]-^a NKWD USRR pod adresem ^a[...]-^a.

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2929, k. 7-7v.*

^a -^a Brak wpisu.

^b -^b Brak numeru.

1939, 10 grudnia, Dubno – Postanowienie śledczego powiatowego oddziału NKWD USRR o oskarżeniu Wacława Cecerskiego s. Stanisława o działalność przeciwko władzy radzieckiej.

Do sprawy nr ^{a-}[...]^a

POSTANOWIENIE

M[iasto] Dubno, 10 grudnia 1939 r. Ja, śledczy Dubieńskiego Powiat[owego] Oddz[iału] NKWD USRR Pinczuk, rozpatrzyłem materiały śledcze dotyczące ob. Cecerskiego Wacława Stanisławowicza.

USTALIŁEM:

w przeprowadzonych działaniach śledczych ustalono, że oskarżony Cecerski Wacław Stanisławowicz był osadnikiem, prowadził politykę kolonizacyjną wobec pracującego ludu Zachodniej Ukrainy. Po wkroczeniu władzy radzieckiej prowadził agitację kontrrewolucyjną wśród ludności.

Na podstawie art. 126 KPK i kierując się art. 127 KPK USRR

POSTANAWIAM:

Postawić ob. Cecerskiego Wacława Stanisławowicza w charakterze oskarżonego oraz postawić mu zarzuty prowadzenia polityki kolonizacyjnej wobec pracującego ludu Zachodniej Ukrainy oraz działań kontrrewolucyjnych przeciwko władzy radzieckiej celem podjęcia walki zbrojnej przeciwko niej, tj. oskarżyć o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-10, 54-11 KK USRR.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi wojskowemu m[iasta] Dubno.

^{a-} ^a Brak numeru.

Śledczy pełnomocnik oper[acyjny]
[Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD] Pinczuk
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Zatwierdzam:
Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD
lejtant bezpieczeństwa państw[owego] Winokur
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Postanowienie ogłoszono mi ^b[...]^b
„^c ... ^{-c}” ^c.....^{-c} 194^c ...^{-c} r.

*Oryginał. Wpisy maszyną do pisania na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2929, k. 8.*

^b ^{-b} Brak podpisu.
^c ^{-c} Brak wpisu.

37

1939, [przed 14 grudnia], Radziwiłłów – Pismo mieszkańców Radziwiłłowa do naczelnika NKWD w sprawie osadnika Waclawa Cecerskiego s. Stanisława aresztowanego pod zarzutem działalności przeciwko władzy radzieckiej.

^a[...]^{-a}

Do
Tow. naczelnika NKWD ^bw Dubnie^{-b}
Społeczność mieszkańców m[iasta] Radziwiłłów
w sprawie Waclawa Cecerskiego
aresztowanego 10 XII 1939 r.

^a ^{-a} Adnotacja odręczna: tow. Muzyka, do sprawy śledczej Cecerskiego 14 XII [19]39 [podpis nieczytelny].
^b ^{-b} Fragment podkreślony.

Prośba

Wacława Cecerskiego znamy od 1923 r., od kiedy on mieszka w Radziwiłowie i możemy potwierdzić, że Wacław Cecerski był przewodniczącym Związku Inwalidów, do żadnych organizacji politycznych nie należał, zawsze był po stronie interesów ludności pomagając w miarę sił i możliwości najbiedniejszym. Ludność miasta doceniła zasługi Wacława Cecerskiego i w 1927 r. wybrała go na stanowisko burmistrza miasta Radziwiłowa, następnie, gdzieś w latach 1932–1933 również na burmistrza.

Mimo to 10 grudnia 1939 r. Wacław Cecerski został aresztowany.

Berger Abram

Porochnik Szloma

Jura Berger

Janchel Kuźma

Wolf Sigar

Hendel Zilberman

Simcha Waldman

Dawid Gapman

[oraz 6 podpisów odręcznych,
których nie udało się odczytać].

*Oryginał. Rękopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2929, k. 12.*

1939, 17 grudnia, Kostopol – *Informacja kierownika radzieckiego Zarządu Ziemijskiego dotycząca struktury własności oraz podziału między chłopów ziemi obszarniczej, kościelnej i będącej własnością osadników w powiecie kostopolskim.*

**Podział ziem obszarniczych, kościelnych oraz osadniczych
w byłym powiecie kostopolskim**

	Grunty	Ogółem było do podziału ha	Podzielono hektarów [ziemi]				Ile gospodarstw otrzymało ziemię	Uwagi
			Grunty orne	łąki i pastwiska	Inne grunty	Ogółem [podzielono]		
1.	Obszarnicze	5182	3254	1776	152	5182	a-3216 ^{-a}	
2.	Kościelne	1336	914	394	28	1336	a-1358 ^{-a}	
3.	Osadnicze	2264	b-514 ^{-b}	c-247 ^{-c}	d-12 ^{-d}	e-774 ^{-e}	a-146 ^{-a}	
		f-8782 ^{-f}	f-4682 ^{-f}	f-2417 ^{-f}	f-192 ^{-f}	g-_-g	h-[...]-h	
		a-8782 ^{-a}	a-4503 ^{-a}	a-2244 ^{-a}	a-182 ^{-a}	a-6930 ^{-a}	a-4720 ^{-a}	i-[...]-i

Zast[ępc]a Kier[ownika] Z[arządu] Ziemijskiego

[podpis nieczytelny]

*Oryginał. Rękopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-635, op. 1, spr. 25, k. 1.*

- a- ^{-a} Dopisano czerwonym atramentem.
 b- ^{-b} Skreślono, dopisano czerwonym atramentem „335”.
 c- ^{-c} Skreślono, dopisano czerwonym atramentem „74”.
 d- ^{-d} Skreślono, dopisano czerwonym atramentem „2”.
 e- ^{-e} Skreślono, dopisano czerwonym atramentem „412”.
 f- ^{-f} Skreślono.
 g- ^{-g} Kreska w kolorze czerwonym.
 h- ^{-h} Rubryka niewypełniona.
 i- ⁻ⁱ Kolumna niewypełniona.

1939, 17 grudnia, Kostopol – Informacja kierownika radzieckiego Zarządu Ziemskiego dotycząca podziału ziemi obszarnczej i kościelnej (cerkiewnej) w poszczególnych gminach powiatu kostopolskiego.

Podział ziem obszarnczych, kościelnych i osadniczych w gminach powiatu kostopolskiego wg stanu na 17 grudnia 1939 roku.

Gminy	B[yłych] ziem obszarnczych					B[yłych] ziem cerkiewnych i kościelnych					Uwagi
	Grunty orne	łaki i pastwiska	Inne grunty	Ogółem podzielono	Kotchozom	Grunty orne	łaki i pastwiska	Inne grunty	Ogółem podzielono	Kotchozom	
Kostopol	655	215	-	870	365	132,5	37,5	27	197	190	
Bereźne	849	459	-	1308	823	199	87	-	286	301	
Ludwipol	145	197	76	418	154	185	66	-	251	327	
Derażne	739	301	-	1040	642	127	31	-	158	118	
Stepań	760	474	-	1234	560	168	109	-	277	301	
Stydyń	77	87	76	240	139	102	62	-	164	187	
^a -Ogółem:- ^a	3225	1733	152	5110	2683	913,5	392,5	27	1333	1424	^b -[...]- ^b

Gminy	B[łytych] ziem osadniczych					Ziem państwowych i bogatych chłopów					Uwagi
	Grunty orne	Łąki i pastwiska	Inne grunty	Ogółem podzielono	Kotchozom	Grunty orne	Łąki i pastwiska	Inne grunty	Ogółem podzielono	Kotchozom	
Kostopol	39	10	2	51	45	-	-	-	-	c-[...]-c	
Bereżne	143	7	1	151	29	-	-	-	-	c-[...]-c	
Ludwipol	38	6	-	44	25	-	-	-	-	c-[...]-c	
Derażne	114	52	-	166	47	-	-	-	-	c-[...]-c	
Stepań	151	55	-	206	217	140	60	-	200	59	
Stydyń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
^a -Ogółem:- ^a	485	130	3	618	363	140	60	-	200	59	^b -[...]- ^b

^a -Razem:- ^a	1.Ziemi ornej	4763,5 ha	Na 4529 gospodarstw
	2. Łąki i pastwisk	2315,5 ha	
	3. Innych gruntów	182,0 ha	
	^a -Ogółem:- ^a	7261,0 ha	

Kierownik Z[arządu] Z[iemskiego] m[iasta] Kostopola
[podpis nieczytelny]

*Oryginał. Rękopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-635, op. 1, spr. 25, k. 2.*

^a- ^a Wyraz podkreślony.

^b- ^b Kolumna niewypełniona.

^c- ^c Rubryka niewypełniona.

1939, 17 grudnia, Kostopol – Informacja kierownika Zarządu Ziemięskiego dotycząca podziału ziemi będącej własnością Kościołów – rzymskokatolickiego i prawosławnego w byłym powiecie kostopolskim.

**Podział ziem cerkiewnych i kościelnych
w powiecie kostopolskim**

	Miejsce znajdowania się ziem (parafia)	Ogółem było do podziału ha	Podzielono hektarów [ziemi]				Podzielono na gospodarstwa	Uwagi
			Grunty orne	Łąki i pastwiska	Inne grunty	Ogółem podzielono		
^aGmina Bereźne^a								
1.	Bereźne [ziemie] k[ościelne]	75	57	18	-	75	60	^b -[...]- ^b
2.	Bereźne [ziemie] c[erkiewne]	36	28	8	-	36	40	
3.	Sielce	24	17	7	-	24	32	
4.	Kniaźsioto	32	17	15	-	32	69	
5.	Białaszówka	16	8	8	-	16	20	
6.	Mokwin	23	21	2	-	23	10	
7.	Jabłonne	29	18	11	-	29	25	
8.	Hołubne	30	15	15	-	30	20	
9.	Polany	21	18	3	-	21	25	
	Ogółem:	286	199	87	-	286	301	

^a- ^a Fragment podkreślony.

^b- ^b Kolumna niewypełniona.

^aGmina Stepań^a								
10.	K[olonia] Stepań	31	25	6	-	31	^c -[...]- ^c	
11.	Kazimierka [ziemie] k[ościelne]	43	16	27	-	43	^c -[...]- ^c	
12.	Korość	50	25	25	-	50	^c -[...]- ^c	
13.	M[iasto] Stepań	31	19	12	-	31	^c -[...]- ^c	
14.	W[ieś] Stepań	36	27	9	-	36	^c -[...]- ^c	
15.	Werbcze Duże	30	18	12	-	30	^c -[...]- ^c	
16.	Kazimierka [ziemie] c[erkiewne]	17	12	5	-	17	^c -[...]- ^c	
17.	Kryczyłsk	42	27	15	-	42	^c -[...]- ^c	
	Ogółem:	280	169	111	-	280	^d -235- ^d	
^aGmina Stydyn^a								
18.	Stydyn Wielki	29	13	16	-	29	17	
19.	Trosteniec	1	1	-	-	1	2	
20.	Japołość	7	7	-	-	7	7	
21.	Zbuż	3	1	2	-	3	10	
22.	Mydzk	35	24	11	-	35	37	
23.	Złotolin	25	11	14	-	25	34	
24.	Huta Stepańska	33	24	9	-	33	20	
25.	Żalin	31	21	10	-	31	60	
	Ogółem	164	102	62	-	164	187	
^aGmina Ludwipol^a								
26.	Bystrzyce	36	30	6	-	36	58	
27.	Chotyń	27	20	7	-	27	17	
28.	Hubków	11	9	2	-	11	13	
29.	Marenin	34	16	18	-	34	25	
30.	Pogorełówka	31	25	6	-	31	14	
31.	Duże Siedliszcze	35	29	6	-	35	100	
32.	Dermanka	6	6	-	-	6	10	
33.	M[iasto] Ludwipol	16	10	6	-	16	18	
34.	Myszakowa	14	7	7	-	14	10	
35.	Jackowicze	9	9	-	-	9	43	
36.	Chotopy	32	24	8	-	32	19	
	Ogółem	251	185	66	-	251	327	

^c -^c Rubryka niewypełniona.

^d -^d Dopisano ołówkiem.

a-Gmina Derażne ^a								
37.	Derażne [ziemie] k[ościelne]	49	31	18	-	49	22	
38.	Derażne [ziemie] c[erkiewne]	26	20	6	-	26	20	
39.	Stawek	33	33	-	-	33	35	
40.	Diuksyn	17	17	-	-	17	11	
41.	Biczal	33	26	7	-	33	30	
	Ogółem	158	127	31	-	158	118	
a-Gmina Kostopol ^a								
42.	Rokitno (W[ielka] Lubasza)	88	48	15	25	88	c-[...]-c	
43.	Jankiewiczze	30	25	2,5	2,5	30	c-[...]-c	
43.	Piasków	36	16	20	-	36	c-[...]-c	
44.	Lubaszka M[ąta]	34	34	-	-	34	c-[...]-c	
45.	Hołowin	9,5	9,5	-	-	9,5	c-[...]-c	
	Ogółem	197,5	132,5	37,5	27,5	197,5	d-190 ^d	
	Ogółem w powiecie	1336,5	914,5	394,5	27,5	1336,5	d-1358 ^d	

Zast[ępc]a Kier[ownika] Z[arządu] Ziemijskiego [podpis nieczytelny]

*Oryginał. Rękopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-635, op. 1, spr. 25, k. 6.*

41

**1939, 17 grudnia, Zdołbunów – Decyzja naczelnika powiatowego oddziału NKWD o przeszukaniu mieszkania i aresztowaniu Józefa Mor-
skiego s. Jana podejrzanego o działalność antyradziecką.**

LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZWIĄZKU SRR

NAKAZ nr ^{a-}...^{-a}
„17” grudnia 1939 r.

Wydany funkcjonariuszowi Zdołbunowskiego Powiatowego Oddziału Z[arządu] NKWD obwodu rówieńskiego, p[pełnomocnikowi] oper[acyjnego] tow. *Topczetowi* celem przeprowadzenia przeszukania mieszkania i aresztowania ob. *Morskiego Józefa Janowicza* zamieszkałego w m[iejście] *Zdołbunów*.

Naczelnik Zdołbunowskiego Powiatowego Oddziału NKWD
obwodu rówieńskiego
st. lejtnant bezpieczeństwa państ[wowego] SZKIN
[podpis maszynowy]

*Oryginał. Wpisy odręczne na maszynopisie w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2917, k. 2.*

^{a-} ^{-a} Brak numeru.

42

1939, 17 grudnia, Zdołbunów – Protokół przesłuchania Józefa Morskiego s. Jana, polskiego osadnika wojskowego, oskarżanego o występowanie przeciwko ruchowi komunistycznemu w okresie międzywojennym.

Protokół przesłuchania

Do sprawy nr ^{a-}[...]^{-a}

17 grudnia 1939 r. Ja, st. pełnomocnik operacyjny Zdołbunowskiego Oddziału NKWD *Wieźnowiec* przesłuchałem w charakterze oskarżonego:

^{a-} ^{-a} Brak numeru.

1. Nazwisko	<i>Pomorski¹</i>
2. Imię oraz imię obojczyckie	<i>Józef Janowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>1898 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Miasto Tłumacz, województwo² stanisławowskie</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Miasto Zdołbunów, osada Staszica</i>
6. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko	<i>Osadnik, zajmował się rolnictwem.</i>
7. ^b [...]- ^b	^b [...]- ^b
8. Narodowość i obywatelstwo	<i>Polak, poddany byłej Polski.</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Z chłopów, ojciec zajmował się rolnictwem.</i>
10. Sytuacja majątkowa (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	<i>Chłop (osadnik), miał w gospodarstwie dom, 2 konie, 2 krowy.</i>
11. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona Ksenia – 35 lat, syn Włodzimierz – 17 lat i córka Anna-Janina – 12 lat, mieszkają w osadzie Staszica w Zdołbunowie.</i>
<i>Morski*</i> [podpis odręczny]	
12. Wykształcenie (ogólne, specjalistyczne)	<i>Słabo piśmienny</i>
13. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Członek Związku Osadników</i>
14. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>Pod sądem i śledztwem nie był postawiony.</i>

^b - ^b Brak wpisu.

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchwanego.

15. Służba w armiach	<i>Służył w wojsku austriackim od 1915 r. do 1917 r. W armii polskiej służył od 1918 r. do 1920 r., walczył przeciwko Niemcom po stronie państwa francuskiego.</i>
----------------------	--

Zeznania aresztowanego (świadka) *Pomorskiego J.J.* z dnia 17 grudnia 1939 r.

^c[...]^c

*Pytanie**:* Ile lat mieszkaliście w b[ylęj] Polsce?

Odpowiedź: W Polsce mieszkałem wtedy, gdy wchodziła ona w skład Rosji Carskiej oraz, gdy odeszła od Rosji i została samodzielnym państwem. Mieszkałem w miastach Tłumacz i Zdołbunów. Do obecnego czasu, nigdzie z Polski nie wyjeżdżałem.

Pytanie: Powiedzcie, za co otrzymaliście od rządu polskiego osadę?

Odpowiedź: Osadę otrzymałem, ponieważ ochotniczo służyłem w armii polskiej.

Pytanie: Czy braliście udział w wojnie przeciwko ZSRR w latach 1918–1920?

Odpowiedź: W wojnie przeciwko ZSRR nie brałem udziału, ponieważ w tym czasie znajdowałem się w niewoli, więc na froncie nie byłem.

Pytanie: Jakie otrzymaliście nagrody od byłego rządu polskiego?

Odpowiedź: Zostałem nagrodzony przez były rząd polski brązowym medalem³ za wyróżnienie się w wojnie przeciwko Niemcom.

Pytanie: Czy byliście członkiem Związku Osadników Wojskowych oraz na czym polegała Wasza działalność w tej organizacji?

Odpowiedź: Byłem naczelnikiem (prezesem⁴) osady Staszica, moja działalność polegała na organizowaniu życia politycznego oraz gospodarczego w osadzie.

Pytanie: Czy mieliście broń jako osadnik?

Odpowiedź: Tak, miałem broń. Miałem rewolwer systemu „Nagan”, ale mi go zabrano jeszcze przy polskiej władzy.

Pytanie: Czy braliście udział w ^d[...] ^ddławieniu ruchu rewolucyjnego oraz, gdzie dokładnie?

Odpowiedź: Nie, nie brałem udziału w dławieniu ruchu rewolucyjnego, ponieważ u nas nie było wystąpień rewolucyjnych.

Pytanie: Czy uczestniczyliście w aresztowaniach i przeszukaniach u osób zajmujących się działalnością rewolucyjną?

^c ^c Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

** W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

^d ^d Wyraz „rewolucyjnym” skreślony.

Odpowiedź: Nigdy nie brałem udziału w przeszukaniach i aresztowaniach osób zajmujących się działalnością rewolucyjną.

Pytanie: Czy mieliście kontakty z posterunkiem policji w Zdołbunowie lub w innych miastach?

Odpowiedź: Z policją żadnego kontaktu nie miałem.

Wszystko z moich słów zapisano prawidłowo i przeze mnie przeczytano pod czym się podpisuję

Morski

[podpis odręczny]

Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2917, k. 7-8v.

¹ Powinno być „Morski”.

² Tak w dokumencie.

³ Prawdopodobnie chodzi o Francuski Medal Pamiątkowy Wojny 1914–1918 (Médaille Commémorative Française de la Guerre 1914–1918) – francuskie pamiątkowe odznaczenie wojskowe za I wojnę światową.

⁴ Tak w dokumencie.

1939, 29 grudnia, Zdołbunów – Postanowienie śledczego grupy śledczej powiatowego oddziału NKWD w sprawie przedłużenia okresu śledztwa i tymczasowego aresztowania Józefa Morskiego s. Jana podejrzewanego o działalność antyrewolucyjną.

„ZATWIERDZAM”

Naczelnik Zdołbunowskiego

Powiatowego Oddziału NKWD

obwodu rówieńskiego

lejtnant bezpieczeństwa państ[wowego]

Jaszkin

[podpis maszynowy oraz odręczny]

30 XII 1939 r.

Wyrażam zgodę na przedłużenie okresu prowadzenia śledztwa w sprawie nr 890 oraz tymczasowego aresztowania MORSKIEGO Józefa Janowicza do 29 stycznia 1940 r.

Prokurator powiatu zdołbunowskiego

[podpis nieczytelny]

„31” grudnia 1939 r.

POSTANOWIENIE

29 grudnia 1939 r. Ja, śledczy grupy śledczej Zdołbunowskiego Powiatowego Oddziału NKWD obwodu rówieńskiego BIEŁY, rozpatrzyłem materiały sprawy śledczej nr 890 MORSKIEGO Józefa Janowicza oskarżonego o przestępstwa przewidziane w art. 54 p. 13 KK USRR.

USTALIŁEM:

że MORSKI Józef Janowicz, 1898 r. urodzenia, urodzony w mieście Tłumacz w gub[erni] stanisławowskiej, Polak, poddany b[yłej] Polski, z chłopów, wykształcenie niższe, bezpartyjny. W 1917 r. był w niewoli we Włoszech. Od 1919 r. do 1921 r. służył w armii polskiej (sformowanej we Francji) jako ochotnik. Żonaty, [członkowie] rodziny: żona, syn oraz córka. Mieszka w mieście Zdołbunowie, osada Staszica 1. Aresztowany 19 października 1939 r.

Okres prowadzenia śledztwa w sprawie nr 890 dotyczącej MORSKIEGO Józefa Janowicza oskarżonego o przestępstwa przewidziane w art. 54 p. 13 KK USRR oraz tymczasowego aresztowania upłynął. Jednak sprawa wymaga przeprowadzenia dodatkowych działań śledczych:

1. Przesłuchanie oskarżonego.
2. Przesłuchanie nowych świadków.
3. Wykonanie art. 200 KPK USRR.
4. Przekazanie sprawy zgodnie z pod sądnością i dlatego kierując się art. 113 KPK USRR

POSTANAWIAM:

złożyć wniosek do prokuratora rejonu zdołbunowskiego w obwodzie rówieńskim o przedłużenie okresu prowadzenia śledztwa w sprawie śledczej nr 890 dotyczącej MORSKIEGO Józefa Janowicza oskarżonego o przestępstwa przewidziane w art. 54 p. 13 KK USRR oraz tymczasowego aresztowania do 29 stycznia 1940 r.

ŚLEDCZY GRUPY ŚLED[CZE]

ZDOŁBUNOWSKIEGO POWIATOWEGO ODDZIAŁU NKWD

OBWODU RÓWIEŃSKIEGO

BIEŁY

[podpis maszynowy]

„ZGADZAM SIĘ”

STARSZY ŚLEDCZY GRUPY ŚLED[CZE]

ZDOŁBUNOWSKIEGO POWIATOWEGO ODDZIAŁU NKWD

OBWODU RÓWIEŃSKIEGO

mł. lejtnant bezpieczeństwa państw[owego] *Sołowjow*

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2917, k. 9-10.

44

1940, 14 stycznia, Dubno – Protokół przesłuchania Adama Szczerby s. Andrzeja oskarżanego o prowadzenie działań przeciwko oddziałom Armii Czerwonej.

Protokół przesłuchania

Do sprawy nr ^{a-}[...]^{-a}

14 stycznia 1940 r. Ja, st. pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego Powiatowego Oddz[iału] NKWD Szelepin¹, przesłuchałem w charakterze oskarżonego:

1. Nazwisko	<i>Szczerba</i>
2. Imię oraz imię ojcowskie	<i>Adam Andrzejowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>1897 r.</i>

^{a-} ^{-a} Brak numeru.

4. Miejsce urodzenia	b-[...]- ^b
5. Miejsce zamieszkania
6. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko
7. ^c [...]- ^c
8. Narodowość i obywatelstwo	
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	
10. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	
11. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	
<i>Szczerba Adam*</i> [podpis odręczny]	
12. Wykształcenie (ogólne, specjalistyczne)	
13. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	
14. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	
15. Służba w armiach	

Zeznania oskarżonego (^d-świadka^d) ^c[...]-^c „14” stycznia 1940 r.
^e[...]-^e

^b -^b Punkty od 4 do 15 w tabeli dotyczące danych osobowych przesłuchiwanego nie są wypełnione. W pustych rubrykach tabeli adnotacja odręczna wykonana ukośnie od dołu do góry: [Protokół] uzupełniający.

^c -^c Brak wpisu.

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchiwanego.

^d -^d Wyraz skreślony.

^e -^e Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

^{f-}Pytanie^{-f**}: Na przesłuchaniu z 9 października 1939 r. zeznaliście, że byliście członkiem k[ontr]r[ewolucyjnej] organizacji. Opowiedzcie, jaką działalność prowadziła Wasza organizacja podczas wkroczenia oddziałów Armii Czerwonej?

^{f-}Odpowiedź^{-f}: Swoje zeznania z 9 października 1939 r. całkowicie potwierdzam, a mianowicie, że byłem członkiem organizacji osadników, lecz ta organizacja żadnych działań k[ontr]r[ewolucyjnych] przeciwko władzy radzieckiej nie prowadziła. Przeciwko Armii Czerwonej również żadnych działań nie prowadziła.

Pytanie: Czy byliście członkiem jakiejś partii w byłej Polsce?

Odpowiedź: Nie byłem członkiem żadnej partii w byłej Polsce.

Pytanie: Śledczy posiada dane o tym, że razem z innymi osadnikami próbowaliście okazać sprzeciw oddziałom Armii Czerwonej poprzez akty terrorystyczne.

Odpowiedź: Ani ja, ani inni osadnicy, których znam i wymieniłem na poprzednich przesłuchaniach, żadnych aktów terrorystycznych przeciwko Armii Czerwonej nie przeprowadzali, nawet tego nie planowaliśmy.

Pytanie: Co jeszcze chcecie dodać do swoich zeznań?

Odpowiedź: Nic więcej nie chcę dodać do swoich zeznań.

Protokół został mi przeczytany, z moich słów zapisany prawidłowo, pod czym się podpisuję.

Szczerba Adam

Przesłuchał:

St. pełnomocnik oper[acyjny]

[Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD]

Szelepin

[podpis odręczny]

Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2930, k. 10-11.

¹ Szelepin, zob. *Wołyn za „pierwszych Sowietów” ...*, t. III, wg indeksu.

^{f-} ^{-f} W protokole wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zostały podkreślone.

^{**} W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

1940, 14 stycznia, Dubno – *Protokół przesłuchania osadnika Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta oskarżanego o działalność przeciwko władzy radzieckiej.*

Protokół przesłuchania

Do sprawy nr ^a[...]-^a

14 stycznia 1940 r. Ja, pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD Rodionow¹ A.W., przesłuchałem w charakterze oskarżonego:

1. Nazwisko	<i>Kurkowski</i>
2. Imię oraz imię ojcowskie	<i>Ludwik Zygmuntowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>1898 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Miasto Warszawa</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Miasto Radziwiłłów, powiat dubieński.</i>
6. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko	<i>Rolnik, gmina Radziwiłłów, powiat dubieński, osada.</i>
7. ^b [...]- ^b	^b [...]- ^b
8. Narodowość i obywatelstwo (poddaństwo)	<i>Polak</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Syn robotnika-kamieniarza, ojciec majątku nie miał.</i>

^a -^a Brak numeru.

^b -^b Brak wpisu.

10. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	<i>Rolnik, wcześniej służył w polskiej armii jako plutonowy, w ostatnim czasie osadnik.</i>
11. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona Kurkowska Paraskiewia Dmitrowna – 37 lat, kuzynka Kurkowska Jadwiga Mieczysławowna – 42 lata, mieszka w Warszawie, kuzyn Kurkowski Jan Mieczysławowicz – 45 lat, mieszka w Warszawie.</i>
<i>Kurkowski*</i> [podpis odręczny]	
12. Wykształcenie (ogólne, specjalistyczne)	<i>Ukończył 4 klasy gimnazjum oraz szkołę rolniczą.</i>
13. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny</i>
14. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>Nie był aresztowany ani sądzony.</i>
15. Służba w armiach	<i>Od 1918 r. do 1921 r. służył w polskiej armii w stopniu podoficera (plutonowy).</i>

Zeznania ^coskarżonego^c (świadka) Kurkowskiego L.Z. „14” stycznia 1940 r.

^d[...]^d

*Pytanie***: Śledztwo dysponuje danymi o tym, że zajmowaliście się działalnością k[ontr]r[ewolucyjną], gdy Armia Czerwona wkraczała na Zachodnią Ukrainę. Czy potwierdzacie to?

Odpowiedź: Nigdy nie zajmowałem się agitacją k[ontr]r[ewolucyjną] przeciwko władzy radzieckiej. Byłem członkiem organizacji Związek Osadników, która zajmowała się tematami gospodarki rolnej.

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchwanego.

^c ^c Wyraz podkreślony.

^d ^d Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

** W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

Pytanie: W jakim roku wstąpiliście do Związku Osadników?

Odpowiedź: Wstąpiłem do tej organizacji w 1922 r., gdy otrzymałem gospodarstwo. Organizacja ta zajmowała się tematami gospodarki rolnej, a nie politycznymi.

Pytanie: Powiedźcie, jakie zadania wykonywaliście jako przewodniczący rolniczego Związku Osadników?

Odpowiedź: Pełniłem stanowisko prezesa, do moich funkcji wchodziło wydawanie zaświadczeń osadnikom, którzy chcieli kupić inwentarz rolny. Jako prezes potwierdzałem zaświadczenia również w innych sprawach.

Pytanie: Czy podczas „wkraczania” Armii Czerwonej wyrażaliście niezadowolenie z władzy radzieckiej?

Odpowiedź: Gdy wkraczała Armia Czerwona, zajmowałem się gospodarstwem rolnym i rozmów antyradzieckich nie prowadziłem. Nie byłem członkiem żadnych ugrupowań nastawionych przeciwko władzy radzieckiej.

Pytanie: Co jeszcze chcecie dodać do protokołu?

Odpowiedź: Więcej nic nie chcę dodać do moich zeznań, ponieważ nigdy nie występowałem przeciwko władzy radzieckiej.

Protokół zapisano z moich słów prawidłowo, mi przeczytano, pod czym się podpisuję.

Kurkowski

Przesłuchał:

Pełnomocnik oper[acyjny] P[owiatowego] O[ddziału] NKWD

A. Rodionow

[podpis odręczny]

Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2926, k. 5-6v.

¹ Rodionow, zob. *Wołyn za „pierwszych Sowietów” ...*, t. III, wg indeksu.

^{e-} ^e Wyraz nadpisany.

1940, 14 stycznia, Dubno – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD o zamknięciu śledztwa i zwolnieniu z aresztu Ludwika Kurkowskiego s. Zygmunta oskarżanego o działalność antyradziecką.

^a-POSTANOWIENIE^{-a}

M[ia]sto Dubno] 14 stycznia 1940 r. Ja, pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD Rodionow A.W., rozpatrzyłem sprawę śledczą dotyczącą Kurkowskiego Ludwika Zygmunutowicza oskarżonego o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-13 KK USRR

USTALIŁEM:

że Kurkowski Ludwik Zygmunutowicz został aresztowany 16 października 1939 r. pod zarzutem udziału w działalności kontrrewolucyjnego ugrupowania, które prowadziło agitację antyradziecką celem podzielenia pracującej ludności Zachodniej Ukrainy.

Podczas przesłuchania aresztowanego Kurkowskiego L.Z., które odbyło się 14 stycznia 1940 r. nie zdobyto wystarczających dowodów dla oskarżenia go o to, że był członkiem k[ontr]r[ewolucyjnego] ugrupowania i prowadził agitację antyradziecką, dlatego

POSTANAWIAM:

1. Na podstawie art. 197 cz. 2 KPK USRR sprawę śledczą dotyczącą Kurkowskiego L.Z¹. zamknąć.
2. Aresztowanego z więzienia zwolnić.
3. Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi m[ia]sta] Dubno.

^a -^a Wyraz podkreślony.

Pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD
A. Rodionow
[podpis maszynowy oraz odręczny]

„ZATWIERDZAM”
Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD
lejtant bezpieczeństwa państw[owego] Winokur
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2926, k. 7.

¹ Ludwik Kurkowski został zesłany na spec-osiedlenie do miejscowości Nowy Byt w rejonie łalskim w obwodzie archangielskim.

1940, 14 stycznia, Dubno – Protokół przesłuchania osadnika Wilhelma Kulinowskiego s. Józefa podejrzanego o działalność przeciwko władzy radzieckiej.

Protokół przesłuchania

Do sprawy nr ^a[...]^a

14 stycznia 1940 r. Ja, pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD Rodionow A. W., przesłuchałem w charakterze oskarżonego:

1. Nazwisko	Kulinowski
2. Imię oraz imię ojcowskie	Wilhelm Józefowicz
3. Data urodzenia	1898 r.

^a -^a Brak numeru.

4. Miejsce urodzenia	<i>Miasto Tarnów, województwo krakowskie</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Wieś Iwanie, powiat dubieński</i>
6. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko	<i>Wieś Iwanie, rolnik, osadnik</i>
7. ^b [...]- ^b	^b [...]- ^b
8. Narodowość i obywatelstwo (poddaństwo)	<i>Polak</i>
9. Pochodzenie socjalne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Syn stolarza, żadnego majątku nie posiadał.</i>
10. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	<i>Podoficer armii polskiej, osadnik. Otrzymał gospodarstwo od władz polskich w 1923 r., 13,5 ha ziemi, rolnik.</i>
11. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona Kulinowska Anna Józefowna – 40 lat Syn Kulinowski Jan Wilhelmowicz – 8 lat Syn Kulinowski Bogusław Wilhelmowicz – 6 lat Córka Kulinowska Elżbieta Wilhelmowna – 4 lata Syn Kulinowski Michał Wilhelmowicz – 1 rok.</i>
<i>Kulinowski*</i> [podpis odręczny]	
12. Wykształcenie (ogólne, specjalistyczne)	<i>Ukończył szkołę ludową w Rzeszowie i 6-miesięczne kursy handlowe.</i>
13. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny.</i>

^b – ^b Brak wpisu.

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchwanego.

14. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>Nie był aresztowany ani sądzony.</i>
15. Służba w armiach	<i>Od 1917 r. do 1918 r. służył w armii austriackiej, od 1919 r. do 1921 r. w armii polskiej w stopniu podoficera.</i>

Zeznania oskarżonego (świadka) *Kulinowskiego W.J.*

„14” stycznia 1940 r.

^c[...]-^c

*Pytanie***: Opowiedzcie, w jakim celu polski rząd osadzał Polaków wśród ludności ukraińskiej?

Odpowiedź: Polski rząd nadawał osady Polakom celem kolonizacji terytorium Zachodniej Ukrainy, osadnicy otrzymywali ziemię na ulgowych warunkach.

Pytanie: Złóżcie zeznania o Waszej działalności k[ontr]r[ewolucyjnej].

Odpowiedź: Do organizacji Związek Osadników wstąpiłem w 1923 r., gdy otrzymałem gospodarstwo i ziemię od państwa polskiego. Do tej organizacji wszyscy osadnicy wstępowali automatycznie, tj. jak tylko osadnik otrzymywał ziemię i gospodarstwo od polskiego rządu, stawał się członkiem tej organizacji. Organizacja ta zajmowała się tematami gospodarki rolnej, a nie politycznymi.

Pytanie: Twierdzicie, że do politycznej k[ontr]r[ewolucyjnej] organizacji nigdy nie należeliście. Czy tak było naprawdę?

Odpowiedź: Nigdy nie występowałem przeciwko władzy radzieckiej, ponieważ niczego złego mi nie zrobiła.

Pytanie: Powiedzcie, które osoby z Waszej osady były niezadowolone z władzy radzieckiej i Armii Czerwonej?

Odpowiedź: Takich osób w osadzie, w której mieszkałem nie było, ponieważ w tym okresie władza radziecka osadników nie krzywdziła, był nawet rozkaz komisarza, nazwiska nie pamiętam, żeby osadników i ich majątków nie ruszać. Dlatego niezadowolenia z władzy radzieckiej wśród osadników nie było. Natomiast było niezadowolenie z poszczególnych członków miejscowej milicji ludowej, którzy postępowali niewłaściwie z osadnikami.

^c -^c Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

** W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

Pytanie: Co jeszcze chcecie dodać do protokołu?

Odpowiedź: Powiedziałem wszystko, co wiedziałem, więcej nic nie mam do dodania.

Protokół zapisany z moich słów prawidłowo, pod czym się podpisuję.

Kulinowski

Przesłuchał:

Pełnomocnik operacyjny [Dubieńskiego] P[owiatowego]

O[ddziału] NKWD

A. Rodionow

[podpis odręczny]

Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2927, k. 5-6v.

48

1940, 14 stycznia, Dubno – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD o zamknięciu śledztwa i zwolnieniu z aresztu Wilhelma Kulinowskiego s. Józefa oskarżanego o działalność antyradziecką w Związku Osadników.

^a-POSTANOWIENIE^{-a}

M[iasto] Dubno, 14 stycznia 1940 r. Ja, pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD Rodionow A.W., rozpatrzyłem sprawę śledczą dotyczącą Kulinowskiego Wilhelma Józefowicza oskarżonego o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-13 KK USRR

USTALIŁEM:

że Kulinowski Wilhelm Józefowicz został aresztowany 16 października 1939 r. pod zarzutem udziału w działalności kontrrewolucyjnego

^{a-} ^{-a} Wyraz podkreślony.

ugrupowania, celem którego było podzielenie pracującej ludności Zachodniej Ukrainy poprzez agitację antyradziecką.

Podczas przesłuchania aresztowanego Kulinowskiego W.J., które odbyło się 14 stycznia 1940 r. nie zdobyto wystarczających dowodów dla oskarżenia go o to, że był członkiem k[ontr]r[ewolucyjnego] ugrupowania i prowadził agitację antyradziecką, dlatego

POSTANAWIAM:

1. Na podstawie art. 197 cz. 2 KPK USRR sprawę śledczą dotyczącą Kulinowskiego W.J. zamknąć.
2. Aresztowanego z więzienia zwolnić.
3. Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi m[ia]sta] Dubno.

Pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD

A. Rodionow

[podpis maszynowy oraz odręczny]

„ZATWIERDZAM”

Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD

lejttnant bezpieczeństwa państ[wowego]

Winokur

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2927, k. 7.

1940, 15 stycznia, Dubno – *Protokół przesłuchania osadnika Wacława Cecerskiego s. Stanisława oskarżanego o występowanie przeciwko władzy radzieckiej.*

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA

Do sprawy nr ^a-[...] ^a

15 stycznia 1940 r. Ja, pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD Pinczuk I.F., przesłuchałem w charakterze oskarżonego:

1. Nazwisko	<i>Cecerski</i>
2. Imię oraz imię ojcowskie	<i>Wacław Stanisławowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>1894 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Wieś Janów, powiat przasnyski, województwo warszawskie.</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Miasto Radziwiłłów, powiat dubieński.</i>
6. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko	<i>W swoim gospodarstwie i w „Związku Inwalidów Wojennych”¹.</i>
7. ^b -[...] ^b	^b -[...] ^b
8. Narodowość i obywatelstwo	<i>Polak</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Z chłopów, ziemi mieli ok. 20 dziesięcin (dokładnie nie pamięta).</i>

^a- ^a Brak numeru.

^b- ^b Brak wpisu.

10. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	<i>Osadnik, miał 28 dziesięcin ziemi, dom, szopa, stodoła.</i>
11. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona – Cecerska Jadwiga Faustowna, 39 lat, mieszka w osadzie Radziwiłłów, syn – Ryszard, 17 lat, córka – Alicja, 16 lat, mieszkają z matką.</i>
<i>Cecerski*</i> [podpis odręczny]	
12. Wykształcenie (ogólne, specjalistyczne)	<i>Średnie</i>
13. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny</i>
14. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>Nie był poddawany.</i>
15. Służba w armiach	<i>W armii polskiej od 1917 r. do 1921 r. w 45. Pułku², w stopniu porucznika.</i>

Zeznania aresztowanego (^c-świadka^c) ^b-[...]^b
z dnia 15 stycznia 1940 r.

^d-[...]^d

^e-Pytanie^{e**}: Złóżcie zeznania o prowadzonej przez Was polityce kolonizacyjnej wobec pracującego ludu Zachodniej Ukrainy.

^e-Odpowiedź^e: Polityką się nie zajmowałem.

Pytanie: Złóżcie zeznania o Waszej działalności w organizacjach politycznych istniejących na terytorium byłej Polski.

Odpowiedź: Do żadnej organizacji politycznej nie należałem.

Pytanie: Złóżcie zeznania o prowadzonej przez Was działalności kontrrewolucyjnej oraz walce przeciwko władzy radzieckiej.

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchwanego.

^c -^c Wyraz skreślony.

^d -^d Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

^e -^e W protokole wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zostały podkreślone.

** W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

Odpowiedź: W ostatnim czasie nie prowadziłem walki z władzą radziecką. W przeszłości, tj. w 1920 r., walczyłem przeciwko Armii Czerwonej, dowodziłem plutonem w stopniu porucznika, dotarłem do Starokonstantynowa.

Protokół zapisany z moich słów prawidłowo. Potwierdzam wszystkie dane podane przeze mnie.

Cecerski

PRZESŁUCHAŁ:

Pełnomocnik oper[acyjny] [Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD]

Pinczuk

[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2929, k. 9-10.*

¹ Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej – stowarzyszenie kombatanckie. Związek został założony w 1919. Jest najstarszą polską organizacją kombatancką, a także jednym z trzech najdłużej istniejących ogólnokrajowych stowarzyszeń społecznych. Na obszarze zaboru pruskiego pierwsze otwarte, zorganizowane wystąpienie inwalidów wojennych miało miejsce 2 XII 1918 na wiecu w Poznaniu. Pierwszy regionalny zjazd organizacji inwalidów wojennych odbył się 7 XII 1918. W zaborze austriackim w Krakowie już od 1917 istniał Związek Inwalidów Wojennych. Na terenie byłej Kongresówki działał Centralny Związek Inwalidów Wojennych w Warszawie. W dniach 12–17 IV 1919 odbył się w Warszawie wspólny zjazd delegatów wyłonionych w: Związku Inwalidów Wojennych RP z Wielkopolski, Centralnym Związku Inwalidów Wojennych RP z siedzibą w Warszawie, Związku Inwalidów Wojennych z siedzibą w Krakowie, działającym na terenie zaboru austriackiego oraz z innych, mniejszych ugrupowań. Na zjeździe jednogłośnie postanowiono powołać jeden wspólny Związek Inwalidów Wojennych RP z siedzibą w Warszawie.

² W poprzednich dokumentach „45. Pułk Strzelców Kresowych”.

1940, 15 stycznia, Dubno – *Protokół przesłuchania osadnika Józefa Połoszaka s. Stanisława oskarżanego o prowadzenie działalności kontrrewolucyjnej.*

Protokół przesłuchania

Do sprawy nr 11

15 stycznia 1940 r. Ja, p/o pełnomocnika operacyjnego Dubień[skiego] Powiatowego Oddziału NKWD – Szwec A.G., przesłuchałem w charakterze oskarżonego:

1. Nazwisko	<i>Połoszak</i>
2. Imię oraz imię ojcowskie	<i>Józef Stanisławowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>1898 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Wieś Zuzanów, gmina Sobienie Jeziory.</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Osada Ułańska Dola, gmina Jarosławicze.</i>
6. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko	<i>Ułańska Dola, na własnym gospodarstwie rolnym.</i>
7. ^a [...]- ^a	^a [...]- ^a
8. Narodowość i obywatelstwo	<i>Polak, były polski poddany.</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Z chłopów, ojciec miał 5 ha ziemi.</i>
10. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	<i>Chłop-osadnik, miał 16 ha ziemi.</i>

^a –^a Brak wpisu.

11. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<p><i>Żona Połozzak Marianna Konstantynowna – 38 lat</i></p> <p><i>Dzieci:</i></p> <p><i>1. Córka – Połozzak Marianna Józefowna – 16 lat;</i></p> <p><i>2. Córka – Połozzak Janina Józefowna – 14 lat;</i></p> <p><i>3. Syn – Połozzak Henryk Józefowicz – 12 lat;</i></p> <p><i>4. Syn – Połozzak Stanisław Józefowicz – 10 lat;</i></p> <p><i>5. Syn – Połozzak Tadeusz Józefowicz – 8 lat.</i></p>
<i>J. Połozzak*</i> [podpis odręczny]	
12. Wykształcenie (ogólne, specjalistyczne)	<i>Samouk</i>
13. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny, był w organizacji „Związek Osadników”.</i>
14. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>Żadnym represjom nie podlegał.</i>
15. Służba w armiach	<i>Od 1919 r. do 1920 r. służył w armii polskiej w straży granicznej jako szeregowy.</i>

Zeznania oskarżonego (świadka) *Połozzaka* „15” stycznia 1940 r.

^{b-}[...]-^b

^{c-}Pytanie^{c**}: Śledztwo dysponuje sprawdzonymi danymi o tym, że będąc osadnikiem polskiego rządu, prowadziliście aktywną walkę z ruchem rewolucyjnym na Ukrainie Zachodniej, donosiliście policji polskiej na

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchawanego.

^{b-} ^{-b} Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

^{c-} ^{-c} W protokole wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zostały podkreślone.

^{**} W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

wszystkich, kto był niezadowolony z władz polskich i prowadził działania rewolucyjne. Potwierdzacie to?

^c*Odpowiedź*^c: Nie, tego nie potwierdzam. Nie miałem żadnych kontaktów z policją i nic jej nie donosiłem. Otrzymałem osadę, uczciwie pracowałem na gospodarstwie rolnym, lubiłem władzę polską, ale nikomu niczego nie donosiłem.

Pytanie: Ile razy występowaliście w sądzie w charakterze świadka przeciwko członkom KPZU?

Odpowiedź: W sądzie występowałem tylko jeden raz jako świadek w sprawie posła na polski Sejm, członka KPZU – Seniuka Adriana Jemieljanowicza, który wykorzystywał swoje prawa poselskie i występował przed ludnością z przemowami rewolucyjnymi. Jedną z nich słyszałem w 1929 r., właśnie o tym zeznałem w sądzie.

Pytanie: Członkiem jakich polskich organizacji byliście?

Odpowiedź: Byłem członkiem tylko jednej organizacji, był to „Związek Osadników”.

Protokół mi odczytano, z moich słów zapisano prawidłowo, pod czym się podpisuję.

J. Połozak

^d-15 stycznia [19]40 r.^d

PRZESŁUCHAŁ:

P/o pełnomocnika Dubieńskiego P[owiatowego] O[ddziału] NKWD

Szwec

[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 13-14v.*

^d- ^d Fragment podkreślony.

1940, 16 stycznia, Zdołbunów – *Postanowienie śledczego powiatowego oddziału NKWD o zamknięciu śledztwa w sprawie rzekomej działalności antyradzieckiej Józefa Morskiego s. Jana i zwolnieniu go z aresztu.*

„ZATWIERDZAM”

Naczelnik Zdołbunowskiego
Powiatowego Oddziału NKWD
obwodu rówieńskiego
lejtnant bezpieczeństwa państ[wowego]

JASZKIN

[podpis maszynowy]

29 stycznia 1940 r.

M[iasto] Zdołbunów

^a-POSTANOWIENIE^a

16 stycznia 1940 r. Ja, śledczy grupy śledczej Zdołbunowskiego Powiatowego Oddziału NKWD obwodu rówieńskiego BIEŁY, rozpatrzyłem materiały sprawy śledczej nr 890 MORSKIEGO Józefa Janowicza oskarżonego o przestępstwa przewidziane w art. 54 p. 13 KK USRR.

USTALIŁEM:

MORSKI Józef Janowicz, 1898 r. urodzenia, urodzony w mieście Tłumacz w województwie stanisławowskim, z chłopów, osadnik, bezpartyjny, mieszkał w m[ieście] Zdołbunowie, aresztowany 19 października 1939 r.

Morski J.J. aresztowany został bez odpowiedniego materiału dowodowego, na podstawie którego mógłby zostać postawiony w charakterze oskarżonego. W przeprowadzonym śledztwie w sprawie Morskiego J.J.

^a ^a Wyraz podkreślony.

wystarczająco nie udowodniono jego winy, żeby można było przekazać go sądowi. Dlatego kierując się art. 197 p. 2 KPK USRR

POSTANAWIAM:

Sprawę śledczą nr 890 dotyczącą Morskiego Józefa Janowicza oskarżonego o przestępstwa przewidziane w art. 54 p. 13 KK USRR zamknąć, akta sprawy przekazać do archiwum przy I Oddziale Specjalnym. Aresztowanego Morskiego J.J. natychmiast zwolnić z więzienia.

ŚLED CZY GRUPY ŚLED CZEJ
ZDOŁBUNOWSKIEGO POWIATOWEGO ODDZIAŁU NKWD
OBWODU RÓWIEŃSKIEGO

Biely

[podpis maszynowy oraz odręczny]

*Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2917, k. 11.*

52

1940, 17 stycznia, Dubno – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD o zamknięciu śledztwa i zwolnieniu z aresztu Adama Szczerby s. Andrzeja oskarżanego o agitację antyradziecką w okresie międzywojennym.

^aPOSTANOWIENIE^a

Miasto Dubno

17 stycznia 1940 r.

Ja, st. pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD Szelepin, rozpatrzyłem sprawę śledczą dotyczącą ob. SZCZERBY Adama Andrzejowicza oskarżonego o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-2, 54-10, 54-11 KK USRR.

^a ^a Wyraz podkreślony.

USTALIŁEM:

że SZCZERBA A.A. został aresztowany 24 września 1939 r. na podstawie zebranych materiałów o jego działalności kontrrewolucyjnej polegającej na organizowaniu grupy osadników celem zbrojnego powstania i zdławienia ruchu rewolucyjnego klasy robotniczej i pracującego chłopstwa na terytorium Polski. SZCZERBA A.A. również zajmował się agitacją antyradziecką przeciwko przedsięwzięciom partii oraz rządu radzieckiego na terytorium Zachodniej Ukrainy.

W przeprowadzonym w tej sprawie śledztwie nie udowodniono dokonania przez SZCZERBĘ A.A. zarzucanych mu czynów przestępczych.

Na podstawie wyłożonego oraz kierując się art. 197 cz. 2 KPK USRR

POSTANAWIAM:

1. Sprawę śledczą dotyczącą SZCZERBY A.A. zamknąć.
2. Aresztowanego natychmiast zwolnić z więzienia.
3. Kopię niniejszego postanowienia przekazać do prokuratora m[ia-
sta] Dubno.

St. pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego
Powiatowego Oddziału NKWD

Szelepin
[podpis odręczny]

ZATWIERDZAM:

Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD

lejtant bezpieczeństwa państ[wowego]

Winokur

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2930, k. 13.

1940, 17 stycznia, Dubno – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD USRR o zamknięciu śledztwa i zwolnieniu z aresztu Waława Cecerskiego s. Stanisława oskarżanego o propagowanie akcji osadniczej na Wołyniu w okresie międzywojennym.

Do sprawy nr ^a[...]^a

^bPOSTANOWIENIE^b

Miasto Dubno, 17 stycznia 1940 r. Ja, pełnomocnik operacyjny Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD USRR Pinczuk I.F., rozpatrzyłem sprawę śledczą nr ^a[...]^a dotyczącą ob. Cecerskiego Waława Stanisławowicza, 1894 r. urodzenia, zamieszkałego w kolonii¹ Radziwiłłów, gmina Radziwiłłów oskarżonego o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-10, 54-11 KPK USRR

USTALIŁEM:

Do Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD wpłynęły materiały o tym, że Cecerski Waław Stanisławowicz był osadnikiem, prowadził politykę kolonizacyjną wobec pracującego narodu ukraińskiego na terytorium Zachodniej Ukrainy, jako porucznik b[yłej] armii polskiej prowadził agitację kontrrewolucyjną wśród ludności.

Na podstawie wyłożonego ob. Cecerski Waław Stanisławowicz został aresztowany i umieszczony w więzieniu m[iasta] Dubno.

W przeprowadzonym w tej sprawie śledztwie ustalono, że ob. Cecerski Waław Stanisławowicz był osadnikiem b[yłej] armii polskiej, ale antyradzieckiej działalności ze strony Cecerskiego W.S. nie udowodniono.

^a ^a Brak numeru.

^b ^b Wyraz podkreślony.

Wychodząc z wyżej wyłożonego i biorąc pod uwagę to, że dowody potrzebne dla przekazania ob. Cecerskiego Waclawa Stanisławowicza Sądowni są niewystarczające

POSTANAWIAM:

1. Na podstawie art. 197 KPK USRR śledztwo w tej sprawie zamknąć.
2. Oskarżonego Cecerskiego Waclawa Stanisławowicza z więzienia zwolnić.
3. Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi m[ia-
sta] Dubno.

Pełnomocnik operacyjny Dubieńskiego
Powiatowego Oddziału NKWD USRR

Pinczuk

[podpis maszynowy oraz odręczny]

„ZATWIERDZAM”

Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD

lejtant bezpieczeństwa państwowego

Winokur

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2929, k. 15a.

¹ Tak w dokumencie.

1940, 17 stycznia, Dubno – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego powiatowego oddziału NKWD USRR w sprawie warunkowego zwolnienia z aresztu Waclawa Cecerskiego s. Stanisława oskarżonego o propagowanie akcji kolonizacyjnej na Wołyniu w okresie międzywojennym.

POSTANOWIENIE

(o zmianie środka zapobiegającego uchylaniu się od śledztwa i sądu)

Miasto Dubno, 17 stycznia 1940 r. Ja Pełnomocnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD USRR Pinczuk I.F., rozpatrzyłem sprawę śledczą dotyczącą ob. Cecerskiego Wacława Stanisławowicza, 1894 r. urodzenia, zamieszkałego w osadzie Radziwiłłów, gmina Radziwiłłów oskarżonego o to, że jako osadnik prowadził politykę kolonizacyjną wobec pracującego ludu ukraińskiego na terytorium Zachodniej Ukrainy, jako porucznik b[ylej] armii polskiej prowadził agitację kontrrewolucyjną wśród ludności Zachodniej Ukrainy, tj. o przestępstwa przewidziane w art. 54-10, 54-11 KK USRR.

Biorąc pod uwagę to, że kontynuacja tymczasowego aresztowania oskarżonego Cecerskiego W.S. nie jest konieczna, ponieważ znajdując się na wolności on nie wpłynie na dalszy przebieg śledztwa oraz nie ma podstaw, aby sądzić, że będzie uchylać się przed sądem i śledztwem oraz kierując się art. 159 KPK USRR

POSTANAWIAM:

Wcześniej wybrany środek zapobiegający uchylaniu się od śledztwa i sądu – tymczasowe aresztowanie – wobec oskarżonego ob. Cecerskiego Wacława Stanisławowicza zmienić, zwolnić go z więzienia po podpisaniu przez oskarżonego zobowiązania do nie opuszczania miejsca zamieszkania.

Niniejsze postanowienie przekazać do prokuratora m[iasta] Dubno.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać do n[aczelnika]ka więzienia m[iasta] Dubno celem wykonania poleceń.

Pełnomocnik oper[acyjny] Dubieńskiego Powiatowego Oddz[iału] NKWD
a-[...]-abezpieczeństwa państwowego Pinczuk
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Zatwierdzam:

Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD
lejtant bezpieczeństwa państw[wowego] Winokur
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Wpisy maszyną do pisania na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2929, k. 16.

a- -a Brak wpisu.

1940, 29 stycznia, Dubno – Postanowienie pełnomocnika powiatowego oddziału NKWD dotyczące zakończenia śledztwa i zwolnienia z aresztu Józefa Połozaka s. Stanisława oskarżanego o agitację antykomunistyczną i współpracę z polską policją.

„ZATWIERDZAM”
 Nacz[elnik] Zarządu NKWD
 obwodu rówieńskiego
 kapitan bezpieczeństwa państw[owego]
 KRUTOW¹
 [podpis maszynowy]
 „^{a-}...^{-a}” stycznia 1940 r.

^{b-}POSTANOWIENIE^{-b}

Miasto Dubno, 29 stycznia 1940 r. Ja, p/o pełnomocnika Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD USRR – Szwec A.G., rozpatrzyłem materiały sprawy śledczej nr 11 dotyczącej Połozaka Józefa Stanisławowicza oskarżonego o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-13 KK USRR

USTALIŁEM:

Do grupy operacyjno-czekistowskiej NKWD miasta Dubno wpłynęły informacje o tym, że mieszkaniec osady Ułańska Dola, w gminie Jarosławicze, w powiecie dubieńskim Połozak Józef Stanisławowicz, osadnik wojskowy państwa polskiego był konfidentem policji polskiej, prowadził aktywną walkę przeciwko ruchowi rewolucyjnemu klasy robotniczej i pracującego chłopstwa Zachodniej Ukrainy. Na podstawie tego został on aresztowany.

W przeprowadzonym w sprawie śledztwie ustalono, że Połozak Józef Stanisławowicz był polskim osadnikiem wojskowym, a także był wielkim

^{a-} ^{-a} Brak daty dziennej.

^{b-} ^{-b} Wyraz podkreślony.

patriotą swojego państwa (k. spr. ^c[...]^c), ale tego, że był on konfidentem policji polskiej jemu nie udowodniono.

Biorąc pod uwagę to, że inkryminowanego przestępstwa przewidzianego w art. 54-13 KK USRR oskarżonemu Połozzakowi Józefowi Stanisławowiczowi materiałami sprawy nie udowodniono oraz kierując się art. 197 cz. 2 KPK USRR

POSTANAWIAM:

1. Prowadzenie śledztwa w danej sprawie zakończyć.
2. Oskarżonego Połozzaka Józefa Stanisławowicza z więzienia zwolnić.
3. Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi miasta Dubno.

Śledczy Dubieńskiego P[owiatowego] O[ddziału] NKWD *Szwec*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

Dołączam się:
St. śledczy Dubieńskiego P[owiatowego] O[ddziału] NKWD
OWCZARUK
[podpis maszynowy]

ZGADZAM SIĘ:
Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD
lejttnant bezpieczeństwa państ[wowego] *Winokur*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

^d-29 stycznia 1940 r.^d
m[iasto] Dubno

*Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 15-15v.*

¹ Roman Krutow (1903–1987) – funkcjonariusz radzieckich organów bezpieczeństwa. W latach 1939–1941 pełnił funkcję szefa Zarządu NKWD obwodu rówieńskiego. W 1942 został zastępcą ludowego komisarza spraw wewnętrznych USRR. W latach 1943–1944 był

^c ^c Brak wpisu.

^d ^d Fragment podkreślony.

szefem Zarządu NKGB obwodu saratowskiego, a następnie obwodu oszyńskiego (1944–1946). W następnych latach był kolejno: zastępcą szefa Zarządu MGB obwodu stanisławowskiego (1946–1947), jego pomocnikiem (1947–1952), a następnie szefem Wydziału „B” (1952–1953). W latach 1953–1954 został szefem Wydziału VII Zarządu MWD obwodu winnickiego. W 1954 przeszedł na emeryturę. Zob. *Wołyń za „pierwszych Sowietów”...*, t. I, wg indeksu; t. III, wg indeksu.

56

1940, 29 stycznia, Dubno – Postanowienie pełnomocnika Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD dotyczące warunkowego zwolnienia z aresztu Józefa Połozaka s. Stanisława oskarżanego o działalność antykomunistyczną.

Postanowienie

(o zmianie środka zapobiegającego uchylaniu się od śledztwa i sądu)

Miasto Dubno, 29 stycznia 1940 r. Ja pełnomocnik Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD USRR Szwec A.G., rozpatrzyłem materiały dotyczące ob. Połozaka Józefa Stanisławowicza, 1898 r. urodzenia, urodzonego we wsi Zuzanów, miesz[kańca] osady Ułańska Dola, w gminie Jarosławicze, w powiecie dubieńskim, z narodowości Polaka, osadnika, osk[arżonego] o przestępstwa przewidziane w art. 54-13 KK USRR.

Biorąc pod uwagę to, że kontynuacja tymczasowego aresztowania oskarżonego Połozaka nie jest konieczna, ponieważ znajdując się na wolności nie wpłynie na dalszy przebieg śledztwa oraz nie ma podstaw, aby sądzić, że będzie uchylać się przed sądem i śledztwem oraz kierując się art. 159 KPK USRR

POSTANAWIAM:

Wcześniej wybrany środek zapobiegający uchylaniu się od śledztwa i sądu – tymczasowe aresztowanie – wobec oskarżonego ob. Połozaka Józefa Stanisławowicza¹ zmienić, zwolnić go z więzienia po podpisaniu przez oskarżonego zobowiązania do nieopuszczania miejsca zamieszkania.

Niniejsze postanowienie przekazać prokuratorowi m[iaasta] Dubno.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać n[aczelnik]kowi więzienia m[iaasta] Dubno celem wykonania poleceń.

P/o pełnomocnika Dubieńskiego P[owiatowego] O[ddziału] NKWD

Szwec

[podpis maszynowy oraz odręczny]

ZATWIERDZAM:

Naczelnik Dubieńskiego P[owiatowego] O[ddziału] NKWD

lejtant bezpieczeństwa państ[wowego] Winokur

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2925, k. 16.

¹ Józef Połozak został zesłany na spec-osiedlenie do miejscowości Bierdyszcha w rejonie lenskim w obwodzie archangielskim. Zwolniony ze spec-osiedlenia na mocy amnestii 12 X 1941. *Открытый список жертв политических репрессий в СССР*, [w:] [https://ru.openlist.wiki/Полошак_Иосиф_Станиславович_\(1898\)](https://ru.openlist.wiki/Полошак_Иосиф_Станиславович_(1898))

1940, 1 lutego, Bereźne – Raport dotyczący stanu własności ziemi w rejonie bereżeńskim w obwodzie rówieńskim.

**Wstępny raport podziału ziem według rodzajów gruntów oraz użytkowników gruntów w rejonie bereżeńskim w obwodzie rówieńskim
Według stanu na 1 lutego 1940 r.**

Użytkownicy gruntów	Wszystkie grunty użytkowe	Zagrody		Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Lasy	Inne grunty
		Całość	W tym ogródki przydomowe					
Ziemie użytkowane przez chłopów	55.955	2669	1327	22.832	10.860	6697	4713	8184
W tym użyteczności publicznej	2594	12	-	69	-	32	2469	12
Grunty niepodzielone	598	15	2	111	24	29	301	118
Państ[wowy] fundusz leś[ny]	31.888	-	-	653	905	-	27.938	2392
Inni użytkownicy gruntów	539	59	7	5	-	-	-	475
Ogółem na terytorium rejonu (obwodu)	88.980	2743	1336	23.601	11.789	6726	32.952	11.169

Zast[ępc]a Kier[ownika] Rej[onowego] Zarządu Ziem[skiego]
Starszy agronom
Starszy geodeta

Hlizer
Hołowko
[podpisy odręczne]

[Pieczęć*]
УРСР
Березнівський Районний
Виконавчий Комітет
Рівненської Облaсті

Nr wpływu 71
27 II [1940]

Zatwierdzam:
Przewodniczący Rej[onowego] Kom[itetu] Wyk[onawczego]
[podpis nieczytelny]

Oryginał. Rękopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-635, op. 1, spr. 39, k. 3.

* Pieczęć okrągła z godłem USRR w środku i napisem w otoku w języku ukraińskim, w tłumaczeniu: USRR Bereźneński Rejonowy Komitet Wykonawczy Obwodu Rówieńskiego.

1940, 5 lutego, Dubno – *Postanowienie pełnomocnika operacyjnego NKWD w sprawie warunkowego zwolnienia z aresztu osadnika wojskowego Adama Szczerby s. Andrzeja.*

POSTANOWIENIE

(o zmianie środka zapobiegającego uchylaniu się od śledztwa i sądu)

M[iasto] Dubno, 5 lutego 1940 r. Ja, st. śledczy Dubieńskiego Powiatowego Oddziału NKWD USRR OW CZARUK, rozpatrzyłem sprawę śledczą

dotyczącą ob. SZCZERBY Adama Andrzejowicza oskarżonego o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-2, 54-10, 54-11 KK USRR.

Biorąc pod uwagę to, że kontynuacja tymczasowego aresztowania oskarżonego SZCZERBY A.A. nie jest konieczna, ponieważ znajdując się na wolności on nie wpłynie na dalszy przebieg śledztwa oraz nie ma podstaw, aby sądzić, że będzie uchylać się przed sądem i śledztwem oraz kierując się art. 159 KPK USRR

POSTANAWIAM:

Wcześniej wybrany środek zapobiegający uchylaniu się od śledztwa i sądu – tymczasowe aresztowanie – wobec oskarżonego ob. SZCZERBY Adama Andrzejowicza zmienić, zwolnić go z więzienia po podpisaniu przez oskarżonego zobowiązania do nieopuszczania miejsca zamieszkania.

Niniejsze postanowienie przekazać do prokuratora m[iasta] Dubno.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać do naczelnika więzienia m[iasta] Dubno celem wykonania poleceń.

St. śledczy Dubieńskiego Powiatowego
Oddziału NKWD [USRR]

Owczaruk

[podpis maszynowy oraz odręczny]

ZATWIERDZAM:

Naczelnik Dubieńskiego Powiatowego
Oddziału NKWD [USRR]

lejtant bezpieczeństwa państ[wowego]

Winokur

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Wpisy maszyną do pisania na druku urzędowym w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2930, k. 14.

1940, 10 lutego, Zdołbunów – Informacja śledczego powiatowego oddziału NKWD dotycząca zesłania osadnika wojskowego Józefa Morskiego s. Jana wraz z rodziną do obwodu wołogodzkiego.

^a-INFORMACJA^{-a}

Morski Józef Janowicz został zwolniony z aresztu tymczasowego. 10 lutego 1940 r. jako osadnik z rodziną został załadowany do eszelonu i wysłany do miejsca skierowania¹.

ŚLED CZY GRUPY ŚLED CZEJ
ZDOŁBUNOWSKIEGO POWIATOWEGO
ODDZIAŁU NKWD

Bięły

[podpis maszynowy oraz odręczny]

*Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2917, k. 12.*

¹ Józef Morski został zesłany na spec-osiedlenie do miejscowości Szczenega w rejonie międurieczeskim w obwodzie wołogodzkiem. *Открытый список жертв политических репрессий в СССР*, [w:] [https://ru.openlist.wiki/Морский_Иосиф_Иванович_\(1898\)](https://ru.openlist.wiki/Морский_Иосиф_Иванович_(1898))

^a -^a Wyraz podkreślony.

1940, 23 marca, Klewań – Decyzja pełnomocnika operacyjnego rejonowego oddziału NKWD o tymczasowym aresztowaniu Teofila Farynowskiego s. Franciszka za to, że w okresie kampanii wyborczej przejawiał wrogie nastawienie wobec nowego ustroju.

^a-POSTANOWIENIE^{-a}

M[iasto] Klewań, obwód rówieński, 23 marca 1940 r. Ja, st. pełnomocnik operacyjny UGB¹ Klewańskiego Rejonowego Oddziału NKWD NOWICZENKOW, w tym dniu rozpatrzyłem materiały dotyczące ob. Farynowskiego² Teofila Franciszkowicza, 1904 r. urodzenia, urodzonego w osadzie Worcelówka³, Polaka, z kułaków, ostatnie miejsce zamieszkania – osada Szwoleżerów, Sielsowiet⁴ wsi Żuków Stary, rejon klewański.

USTALIŁEM:

ob. Farynowski Teofil Franciszkowicz przy byłej władzy polskiej był rezerwistą policyjnym, jesienią ^b-1939 r. ^{-b} w czasie wojny polsko-niemieckiej służył w policji, w okresie kampanii wyborczej w marcu 1940 r. przejawiał wrogie nastawienie wobec istniejącego ustroju.

Biorąc pod uwagę to, że znajdując się na wolności ob. Farynowski T.F. może wpłynąć na śledztwo, a bojąc się odpowiedzialności ukryć się przed sądem i śledztwem oraz kierując się art. 142 i 156 KPK USRR

POSTANAWIAM:

Jako środek zapobiegający uchylaniu się od śledztwa i sądu wobec podejrzewanego Farynowskiego T.F. wybrać aresztowanie i umieszczenie w więzieniu miasta Równe. Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi m[iasta] Klewań oraz do I Oddziału Specjalnego Z[arządu] NKWD m[iasta] Równe.

^a- ^{-a} Wyraz podkreślony.

^b- ^{-b} Datę roczną poprawiono.

St. pełnomocnik oper[acyjny] UGB Klewańskiego OR NKWD
Nowiczenkow
[podpis maszynowy oraz odręczny]

„ZATWIERDZAM”
Naczelnik Klewańskiego Rej[onowego] Oddziału NKWD
Kadkin⁵
[podpis maszynowy oraz odręczny]

„DAJĘ ZGODĘ NA ARESZT”
Prokurator m[iasta] Klewań
Katriczenko
[podpis maszynowy oraz odręczny]

*Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 1.*

¹ UGB – Zarząd Bezpieczeństwa Państwowego (ros.: Управление государственной безопасности – УГБ).
² W dokumentach sporządzonych przez radzieckich funkcjonariuszy „Faranowski”, lecz we wszystkich protokołach przesłuchań aresztowany podpisywał się jako „Farynowski”.
³ Worcelówka (ukr. Ворцелівка) – osada w gminie Stydyń, w powiecie kostopolskim, w województwie wołyńskim.
⁴ Sielsowiet – Rada Wiejska (ros.: Сельский совет – Сельсовет).
⁵ Kadkin, zob. *Wołyń za „pierwszych Sowietów”...*, t. II, wg indeksu.

1940, 23 marca, Klewań – Decyzja naczelnika grupy operacyjnej NKWD dotycząca przeszukania mieszkania i aresztowania Teofila Farynowskiego s. Franciszka podejrzanego o działalność kontrrewolucyjną.

Wydany funkcjonariuszowi *Klewańskiego Rej[onowego] Oddziału NKWD tow. Luńczence* celem przeprowadzenia przeszukania mieszkania

i aresztowania ob. *Farynowskiego Teofila Franciszkowicza*, 1904 r. urodzenia, zamieszkałego w osadzie Szwoleżerów, Sielsowiet wsi Żuków Stary, nr budynku ^{a-}[...]^{-a}.

Ważny przez 1 dobę.

NACZ[ELNIK] GRUPY OPER[ACYJNEJ] NKWD M[IASTA] RÓWNE
lejtant bezpieczeństwa państ[wowego]

POPOW¹
[podpis maszynowy]

Nowiczenkow
[podpis odręczny]

„23” ^{b-}marca^{-b} c-1940^{-c} r.

[Pieczęć]*
След[ственная] Часть
Областное Управление НКВД
по Ровенской области

*Oryginał. Wpisy odręczne na maszynopisie w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 4.*

¹ Popow, zob. *Wołyń za „pierwszych Sowietów” ...*, t. III, wg indeksu.

^{a-} ^{-a} Brak numeru.

^{b-} ^{-b} Wyraz poprawiony, było „kwietnia”.

^{c-} ^{-c} Data roczna poprawiona, było „1939”.

* Pieczęć trójkątna z napisem w języku rosyjskim, co w tłumaczeniu na język polski oznacza: „Oddział Śledczy Obwodowy Zarząd NKWD obwodu rówieńskiego”.

1940, 23 marca, Klewań – Ankieta Teofila Farynowskiego s. Franciszka aresztowanego pod zarzutem działalności antyradzieckiej.

NKWD Z[ARZĄDU] NKWD *obw[odu] rówieńskiego*

ANKIETA ARESZTOWANEGO	
PYTANIA:	ODPOWIEDZI:
1. Nazwisko	<i>Farynowski</i>
2. Imię oraz imię odojcowskie	<i>Teofil Franciszkowicz</i>
3. Rok i miejsce urodzenia	<i>Urodził się w 1904 r., obwód rówieński, były rejon derażneński, osada Worcelówka.</i>
4. Stałe miejsce zamieszkania (adres)	<i>Osada Szwoleżerów, Sielsowiet wsi Żuków Stary, rejon klewański, obwód rówieński.</i>
5. Zawód i specjalność	<i>Rolnik, chłop-kułak, zajmuje się rolnictwem.</i>
6. Ostatnie miejsce pracy i stanowisko lub rodzaj zajęcia	<p>a) organizacja <i>Pracował w swoim gospodarstwie</i> przedsiębiorstwo <i>nie</i> b) stanowisko <i>chłop-kułak</i> c) ranga <i>nie</i> d) do systemu jakiego Ludowego Komisariatu lub innego organu kierowniczego wchodzi organizacja (przedsiębiorstwo) <i>nie</i> e) jeśli nie pracuje, kiedy został zwolniony „^a-[...]”-^a” ^a-[...]”-^a 19^a-[...]”-^a r.</p>

^{a-} ^{-a} Kreska odręczna w znaczeniu „nie dotyczy”.

7. Przynależność partyjna	a) w przeszłości <i>bezpartyjny</i> b) w obecnym czasie <i>nie</i> legitymacja nr <i>nie</i>
8. Narodowość	<i>Polak</i>
9. Obywatelstwo (przy braku paszportu, wskazać jaki dokument potwierdza obywatelstwo)	a) obywat. (podd.) <i>ob. byłej Polski</i> b) paszport nr <i>nie</i> wydany przez <i>nie</i> <i>Książeczka wojskowa wydana przez</i> <i>byłą Polskę.</i>
10. Wykształcenie (podkreślić i wskazać, co ukończył)	Wyższe, średnie, niższe <i>wykształcenie</i> <i>niższe, ukończył 3-klasową szkołę</i> <i>wiejską.</i>
11. Do jakiej grupy społecznej należy (podkreślić)	Robotników, urzędników, kołchoźników, rolników indywidualnych, rzemieślników, wolnych zawodów, duchownych, na utrzymaniu, inna ^b [...] ^b
12. Pochodzenie społeczne (kim byli ojciec i matka)	<i>Rodzice – chłopci, zajmowali się</i> <i>rolnictwem.</i>
13. Sytuacja materialna i czym zajmował się przed 1929 r.	a) sytuacja majątkowa <i>chłop,</i> <i>zajmował się rolnictwem</i> b) zajęcie <i>gospodarstwo rolne</i>
14. To samo przed 1917 r.	a) sytuacja majątkowa <i>chłop</i> b) zajęcie <i>gospodarstwo rolne</i>
15. Służba w carskiej armii i ranga	<i>W carskiej armii nie służył.</i>
16. Służba w białej armii i ranga	<i>Służył w byłej armii polskiej od 1926 r.</i> <i>do 1928 r. w 45. Pułku Piechoty</i> <i>w mieście Równne.</i>
17. Kategoria ewidencji wojskowej (rezerwy)	<i>Przy byłej władzy polskiej był</i> <i>rezerwistą policyjnym, przy władzy</i> <i>radzieckiej w ewidencji wojskowej nie</i> <i>był ujęty.</i>
18. Udział w k[ontr]- r[ewolucyjnych] powstaniach i bandach (kiedy i gdzie)	<i>Nie brał udziału</i>

^b ^{-b} Brak podkreślenia.

19. Karalność (znajdował się pod sądem i śledztwem, gdzie, kiedy, za co, wyrok)	<i>Niekarany</i>
20. Czy był członkiem antyradzieckich partii i organizacji (mienszewicy, s[ocjaliści]-r[ewolucjoniści], anarchiści, trockiści, prawi, nacjonaści itp.), gdzie i kiedy	<i>Nie był</i>
21. Skład rodziny (wskazać nazwisko, imię, imię ojcowskie, wiek, miejsce pracy i stanowisko, adres)	<p>Ojciec <i>nie ma, zmarł w czerwcu 1919 r.</i> Matka <i>nie ma, zmarła w 1940 r.</i> Mąż ^a[...]^a Żona <i>Farynowska Paulina Stanisławowna, 1913 r. urodzenia, gospodyni domowa.</i> Dzieci <i>córka Farynowska Stanisława, 1934 r. urodzenia, druga córka Kazimiera, 1936 r. urodzenia.</i> Bracia (siostry) <i>brat Farynowski Antoni Franciszkowicz, 1907 r. urodzenia, mieszka w osadzie Chriakówka¹, rejon tuczyński, aresztowany przez organy NKWD, powód nieznan, drugi brat Farynowski Stanisław Franciszkowicz, od 1913 r. mieszka w Ameryce, w mieście Nowy Jork, urodził się w 1894 r.</i></p>

Podpis aresztowanego: *Farynowski*

1. Znaki szczególne aresztowanego *średniego wzrostu, oczy niebieskie, nos prosty, włosy rude, krępy.*

2. Przez kogo i kiedy aresztowany lub skąd przybył (numer nakazu) *aresztowany 23 marca 1940 r. przez Klewański Rejonowy Oddział NKWD obwodu rówieńskiego.*

3. Skierowany do *więzienia w Równem.*

4. Inne uwagi *nie ma.*

Stanowisko, stopień i nazwisko funkcjonariusza przepytującego aresztowanego i wypełniającego ankietę *St. pełnomocnik operacyjny UGB Oddziału Śledczego Klewańskiego Rejonowego Oddziału NKWD*

Podpis

Nowiczenkow

[podpis odręczny]

„23” marca 1940 r.

1. Przynależność społeczna ^{c-}.....^{-c}
2. Gałąź gospodarki, aparatu państ[wowego], kultury ^{c-}.....^{-c}
3. Zarząd ^{c-}.....^{-c} oddział ^{c-}.....^{-c}
4. Zabarwienie polityczne ^{c-}.....^{-c}
5. Charakter przestępstwa ^{c-}.....^{-c}

Nazwisko i podpis funkcjonariusza

I Oddziału Specjalnego ^{c-}.....^{-c}

„^{d-}...^{-d}” ^{d-}.....^{-d} 19 ^{d-}....^{-d} r.

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 5-6v.*

¹ Tak w dokumencie.

^{c-} ^{-c} Brak wpisu.

^{d-} ^{-d} Brak daty.

1940, 23 marca, Klewań – Protokół przeszukania mieszkania i aresztowania Teofila Farynowskiego s. Franciszka pod zarzutem agitacji antyradzieckiej.

Protokół przeszukania

23 marca 1940 r. Ja, pełnomocnik operacyjny UGB Klewańskiego ORNKWD Luńczenko, w obecności przewodniczącego Komitetu Wiejskiego wsi Żuków Stary tow. Łozickiego Artema Pantaleonowicza przeprowadziłem przeszukanie mieszkania ob. Farynowskiego Teofila Franciszkowicza w osadzie Szwoleżerów. Podczas przeszukania niczego nie znalazłem.

Na nieprawidłowe działania skarg żadnych nie mam, pod czym się podpisuję

Farynowski Teofil

Obecni podczas przeszukania:
Przewodniczący Komitetu Wiejskiego

Łozicki A.
[podpis odręczny]

^a[...]^{-a}

Pełnom[ocnik] oper[acyjny] UGB [Klewańskiego OR NKWD]

Luńczenko
[podpis odręczny]

*Oryginał. Rękopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 7.*

^{a-} ^{-a} Adnotacja na odwrocie kartki: Kopię protokołu otrzymałam 28 III 1940. Paulina Farynowska.

64

1940, 25 marca, Klewań – Protokół przesłuchania Teofila Farynowskiego s. Franciszka podejrzanego o to, że podczas przygotowań do wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR prowadził agitację antyradziecką.

USRR
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA

Do sprawy nr ^a[...]^{-a}

^{a-} ^{-a} Brak numeru.

25 marca 1940 r. Ja, st. pełnomocnik oper[acyjny] Klewańskiego OR NKWD Nowiczenkow, przesłuchałem w charakterze oskarżonego:

1. Nazwisko	<i>Farynowski</i>
2. Imię oraz imię odojcowskie	<i>Teofil Franciszkowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>6 sierpnia 1904 r. urodzenia</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Osada Worcelówka, były powiat rówieński.</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Osada Szwoleżerów, Sielsowiet wsi Żuków Stary, rejon klewański.</i>
6. Nar[odowość] i obyw[atelstwo] (poddaństwo)	<i>Polak, obywatel byłej Polski</i>
7. Paszport (kiedy i przez jaki organ wydany, seria, numer oraz miejsce zameldowania)	<i>Paszportu nie ma</i>
8. Rodzaj zajęcia (miejsce służby i stanowisko)	<i>Chłop-kułak, pracował w swoim gospodarstwie w osadzie Szwoleżerów, Sielsowiet wsi Żuków Stary.</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Z chłopów, rodzice posiadali dom, 9 ha ziemi, 2 konie, 3 krowy, młocarnie i inny inwentarz rolniczy.</i>
10. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	<i>a) do rewolucji chłop-kułak, zajmował się gospodarstwem rolnym, miał stałego parobka b) po rewolucji chłop-kułak</i>
11. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona Farynowska Paulina Stanisławowna, 1913 r. urodzenia, gospodyni domowa, zdolna do pracy. Córka Farynowska Stanisława, 1934 r. urodzenia, córka Farynowska Kazimiera, 1936 r. urodzenia. Cała rodzina mieszka w osadzie Szwoleżerów, Sielsowiet wsi Żuków Stary.</i>

<i>Farynowski*</i> [podpis odręczny]	
12. Wykształcenie (ogólne, specjalistyczne)	<i>Piśmienny, ukończył 3-klasową szkołę wiejską.</i>
13. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny, do żadnej partii nie należał.</i>
14. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>a) do rewolucji represjom nie był poddawany b) po rewolucji w 1932 r. został aresztowany przez byłe władze polskie za to, że posadził tytoń, był w areszcie przez 48 dni, po czym został zwolniony.</i>
15. Jakie posiada nagrody (ordery, wyróżnienia, broń i inne) otrzymane przy wł[adzy] radz[ieckiej]	<i>Nagród żadnych nie posiada.</i>
16. Kategoria ewidencji wojskowej (rezerwy) oraz gdzie figuruje w ewidencji	<i>Przy byłej władzy polskiej figurował w rezerwie policyjnej.</i>
17. Służba w Armii Czerwonej (Gwardii Czerw[onej], w oddziałach partyzan[ckich]), kiedy i w jakim charakterze)	<i>W Armii Czerwonej ani w Gwardii nie służył.</i>
18. Służba w białej armii i innych armiach k[ontr]r[ewolucyjnych] (kiedy i w jakim charakterze)	<i>Służył w byłej armii polskiej od 1926 r. do 1928 r. w mieście Równe w 45. Pułku Piechoty jako szeregowy.</i>
19. Udział w bandach, organizacjach k[ontr]r[ewolucyjnych] i powstaniach	<i>Nie brał udziału</i>
20. Informacje o działalności społeczno-politycznej	<i>Nie ma</i>

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchwanego.

Uwagi: Każda strona protokołu powinna być potwierdzona podpisem przesłuchiwanego, ostatnia również przesłuchującego.

Zeznania aresztowanego (^b-świadka^{-b}) *Farynowskiego Teofila Franciszkowicza*

z dnia „^c...^{-c}”^c^{-c} 1940 r.

^d[...] ^{-d}

*Pytanie***: Według naszych informacji służyliście w byłej policji polskiej. Opowiedzcie, czy tak było?

Odpowiedź: ^eTak, rzeczywiście, w czasie pokoju byłem w rezerwie policji, gdy rozpoczęła się wojna z Niemcami jesienią 1939 r., byłem powołany do policji^{-e}.

Pytanie: Gdzie służyliście w policji?

Odpowiedź: ^eW policji służyłem w miasteczku Działkowicze¹, nasz oddział policji był rozmieszczony w majątku ziemianina Kaprowskiego^{2-e}.

Pytanie: Jakie funkcje pełniliście w czasie służby jako policjant?

Odpowiedź: ^eJeździliśmy po wsiach gminy Działkowicze, wymagaliśmy od byłych sołtysów dokładnego wykonywania rozporządzeń byłego rządu polskiego. Wyłapywaliśmy dezertersów, którzy uciekli z armii, sprawdzaliśmy, czy wszyscy wyjechali zgodnie z mobilizacją, pilnowaliśmy, żeby ludność nie wywieszała czerwonych flag^{-e}.

Pytanie: Śledczy posiada informacje o tym, że mieszkając w osadzie Szwoleżerów podczas przygotowań do wyborów do Rady Najwyższej ZSRR i USRR, prowadziliście agitację antyradziecką wśród ludności, rzucaliście oszczerstwa na kandydatów na deputatów do Rady Najwyższej. Przyznajecie się do tego?

Odpowiedź: Tego nie potwierdzam. Agitacją antyradziecką nigdy nie zajmowałem się.

W protokole zapisano zgodnie z moimi słowami, mi przeczytano, pod czym się podpisuję.

Farynowski

Przesłuchał:

St. pełnomocnik oper[acyjny] UGB Klewańskiego OR NKWD

^b- ^{-b} Wyraz skreślony.

^c- ^{-c} Brak daty.

^d- ^{-d} Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

** W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

^e- ^{-e} Fragment podkreślony.

Nowiczenkow
[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 8-9v.*

-
- ¹ Dziatkiewicze (Dziatkowicze) (ukr. Дядьковичі) – dawna gmina wiejska istniejąca do 1939 w woj. wołyńskim (obecnie Ukraina).
- ² Prawdopodobnie chodzi o Zygmunta Koprowskiego (*Spis ziemian Rzeczypospolitej Polskiej w roku 1930: województwo poleskie, województwo wołyńskie*, oprac. T. Epsztein, S. Górzyński, Warszawa 1996).

65

1940, 25 marca, Klewań – Postanowienie pełnomocnika operacyjnego rejonowego oddziału NKWD o oskarżenie Teofila Farynowskiego s. Franciszka o służbę w polskiej policji i prowadzenie agitacji antyradzieckiej.

„ZATWIERDZAM”
Naczelnik Oddziału Śledczego
(Naczelnik „^{a-}.....^{-a}” Oddziału)
NKWD Z[arządu] NKWD
[podpis odręczny nieczytelny]
„26” marca 1940 r.

POSTANOWIENIE
(o przedstawieniu oskarżenia)

Miasto Klewań „25” marca 1940 r. Ja, st. pełnomocnik oper[acyjny] UGB Klewańskiego Rej[onowego] Oddziału NKWD Nowiczenkow, rozpatrzyłem materiały śledcze sprawy nr 21693 dotyczącej Farynowskiego Teofila Franciszkowicza, 1904 r. urodzenia, Polaka, stałe miejsce zamieszkania – osada

^{a-} ^{-a} Brak wpisu.

Szwoleżerów. Biorąc pod uwagę to, że Farynowski Teofil Franciszkowicz został w pełni zdemaskowany w tym, że był rezerwistą policji, podczas wojny polsko-niemieckiej w 1939 r. służył w policji w miasteczku Działkowicze w obwodzie rówieńskim, prowadził walkę z politycznie nastawionymi chłopami, jeździł po wsiach i terroryzował ludność, mieszkając w swoim gospodarstwie w osadzie Szwoleżerów miał kułackie gospodarstwo, eksploatował najemną siłę roboczą – stałych oraz sezonowych parobków

POSTANAWIAM:

Na podstawie art. 126 i kierując się art. 127 KPK USRR, postawić *Farynowskiego Teofila Franciszkowicza* w charakterze oskarżonego o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-13 KK USRR, o czym poinformować oskarżonego, który powinien poświadczyć to podpisem na niniejszym postanowieniu.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi.

Śledczy *Nowiczenkow*
[podpis odręczny]

„ZGADZAM SIĘ”:

Starszy śledczy ^a[...]-^a
(Naczelnik ^a[...]-^a oddziału)

Niniejsze postanowienie mi ogłoszono „25” marca 1940 r.

Podpis oskarżonego

Farynowski

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 24-24v.*

1940, kwiecień, Bereźne – Informacja o ilości osób przesiedlonych z Gubernatorstwa Generalnego do poszczególnych wsi rejonu bereżeńskiego w obwodzie rówieńskim.

^aInformacja o przesiedleńcach z Niemiec do rejonu bereżeńskiego^a

	Nazwa kom[itetu] wiejskiego	Ilość rodzin	Ilość osób	Uwagi
1.	Antonówka	24	107	Ziemi należącej do b[yłych] niemieckich kolonistów wśród przesiedleńców jeszcze nie rozdzielono.
2.	Borek Kuty	8	31	
3.	Wielkie Zamostyszczce	14	47	
4.	Kupła Wielka	6	19	
5.	Wielkie Pole	45	166	
6.	Hołubne	2	8	
7.	Dąbrówka	3	9	
8.	Zarzeczką	7	26	
9.	Kadobyszczce	15	57	
10.	Kurhany	34	163	
11.	Kupła Mała	30	93	
12.	Majdan Mokwiński	1	7	
13.	Małe Zamostyszczce	22	115	
14.	Natalia	10	26	
15.	Sorokówka	1	4	
16.	Siniakówka	1	3	
17.	Jarynowka	5	21	
	Razem:	228	902	

Rej[onowy] Zarząd Ziem[ski] w Bereźnem
Według stanu na ^b[...] ^bkwietnia 1940 r.
Nr ^c[...] ^c

^a –^a Fragment podkreślony.

^b –^b Brak wpisu.

^c –^c Brak numeru.

Kier[ownik] Rej[onowego] O[ddziału] Z[iemskiego]
Starszy geodeta

K. Jaryna
Hołowko
[podpisy odręczne]

Oryginał. Rękopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-635, op. 1, spr. 39, k. 19.

67

1940, 2 kwietnia, Bereźne – *Struktura wielkości gospodarstw rolnych w rejonie bereżeńskim w obwodzie rówieńskim.*

[Zatwierdzam]
3 kwietnia [19]40 r.

**Struktura gospodarstw w rejonie bereżeńskim
według stanu na 2 kwietnia 1940 r.**

Rejon	Ogółem w rejonie		Od 0 do 2		Od 2 do 5		Od 5 do 15		Od 15 do 50		Więcej niż 50		Niemających ziemi		Uwagi
	gospodarstw	ilość ha	gospodarstw	ilość ha	gospodarstw	ilość ha	gospodarstw	ilość ha	gospodarstw	ilość ha	gospodarstw	ilość ha	gospodarstw	ilość ha	
Bereżeński	7956	53.410	1589	2349	3060	11.322	2981	30.871	326	6637	-	-	225	62	a- [...] ^a

^{a-} ^{-a} Dopisek: Nie podzielono obszarów serwitutowych wsi Kniażsiolo.

Rej[onowy] Zarząd Ziem[ski] w Bereźnem
Według stanu na 2 kwietnia 1940 r.
Nr 169/2

Kier[ownik] Rej[onowego] Oddziału Ziem[skiego]
Starszy geodeta

K. Jarina
Gołowko
[podpisy odręczne]

*Oryginał. Rękopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-635, op. 1, spr. 39, k. 9.*

68

1940, 3 kwietnia, Bereźne – Zestawienie użytków rolnych w niemieckich gospodarstwach w rejonie bereźneńskim w obwodzie rówieńskim.

**Informacja o podziale ziem w niemieckich gospodarstwach
w rejonie bereźneńskim
według stanu na 3 kwietnia 1940 r.**

Nazwa kom[itetu] wiejskiego	Ogółem ziemi w ha	Grunty orne	Zagrody	Ogródki przydomowe	Sady	Łąki	Pastwiska	Lasy	Bagna	Nieuzytki	Gospodarstwa
Antonówka	193,00	117,00	9,25	18,50	5,40	17,00	20,00	1,00	1,00	3,85	27

Kadobyszcze	167,75	98,50	5,75	4,50	1,50	29,75	15,50	3,30	2,60	6,35	25
Małe Zamosty- szcze	220,25	132,00	3,00	4,00	3,00	23,75	24,50	24,25	-	5,75	28
Wielkie Zamosty- szcze	69,80	50,75	1,70	2,30	2,00	5,00	7,50	-	-	0,55	15
Zarzeczka	39,25	27,50	1,85	0,70	0,45	3,00	5,50	0,25	-	-	13
Hołubne	29,75	15,50	0,50	0,75	0,50	7,50	4,50	-	-	0,50	3
Witkowicze	8,50	4,00	0,20	0,30	-	1,50	1,00	-	-	1,50	1
Wielkie Pole	398,75	214,00	6,25	14,00	5,00	83,00	49,00	-	-	27,50	69
Kupła Wielka	209,50	96,25	4,75	10,00	5,25	14,50	32,00	37,00	-	9,75	32
Borek Kuty	78,58	44,30	1,25	3,25	-	13,50	12,00	3,50	-	0,78	7

Polany	2,00	19,75	65,50	15,07	41,50	205,60	8,50	525,53	14,75
Oczerecianka	1,00	9,75	2,60	7,00	20,50	112,20	6,00	298,00	7,00
	-	0,50	1,20	0,85	1,00	7,50	0,25	26,25	0,20
	-	1,25	2,75	0,50	1,00	5,50	0,25	11,00	0,30
	-	-	33,25	-	0,75	4,75	-	4,00	0,25
	-	4,25	16,25	4,75	6,00	40,50	2,00	100,25	4,25
	1,00	2,50	9,00	1,97	10,25	25,60	-	56,37	1,00
	-	-	-	-	-	7,00	-	12,35	1,00
	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	1,50	0,45	-	2,00	2,55	-	17,31	0,75
	1	3	11	4	3	29	2	72	3

Sielce	0,25	-	0,25	-	-	-	-	-	-	-	1
Siniakówka	154,75	108,00	6,25	4,75	5,50	8,00	11,75	1,50	-	9,00	24
Sorokówka	6,50	4,00	0,25	0,25	-	1,00	1,00	-	-	-	1
Jabłonne	13,50	8,95	0,10	0,49	0,16	0,30	0,50	-	-	3,00	4
Jaryńówka	25,00	3,00	0,50	1,50	-	4,75	1,97	-	-	13,28	2
Ogółem w rejonie	2513,33	1387,80	79,60	87,84	71,76	390,80	294,41	91,15	3,60	106,37	380

Bereźne
3 kwietnia 1940 r.

Kier[ownik] Rej[onowego] O[ddziału] Z[iemskiego]
Starszy geodeta

K. Jaryna
Hołowko
[podpisy odręczne]

Oryginał. Rękopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-635, op. 1, spr. 39, k. 11.

1940, 28 kwietnia, Klewań – *Postanowienie pełnomocnika operacyjnego oddziału rejonowego NKWD o przeszukaniu mieszkania i aresztowaniu Teofila Farynowskiego s. Franciszka za to, że pracował w polskiej policji, a następnie prowadził agitację antyradziecką.*

„ZATWIERDZAM”

Zast[ępc]a Nacz[elnika] Z[arządu] NKWD
obwodu rówieńskiego
kapitan bezpieczeństwa państ[wowego]
Krutow

[podpis maszynowy oraz odręczny]
„28” kwietnia 1940 r.

Wyrażam zgodę na areszt

Farynowskiego
Prokurator obwodu
[podpis nieczytelny]

„28” kwietnia 1940 r.

[Pieczęć]*

Народный Комиссариат
Внутренних Дел УССР
Управление НКВД
по Ровенской области

[Pieczęć]**

Прокуратура УССР
Прокурор Ровенской обл[асти]
Прокуратура УРСР
Прокурор Ровенської обл[асти]

^a-POSTANOWIENIE^a
(o aresztowaniu)

M[iasto] Klewań

28 kwietnia 1940 r.

Ja, st. pełnomocnik oper[acyjny] Klewańskiego O[ddziału] R[ejonowego] NKWD obwodu rówieńskiego NOWICZENKOW, rozpatrzyłem materiały, które wpłynęły do rejonowego oddziału NKWD, dotyczące przestępczej

* Pieczęć okrągła z godłem USRR w środku i napisem w otoku w języku rosyjskim, w przekładzie: Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych USRR Zarząd NKWD obwodu rówieńskiego.

** Pieczęć okrągła z godłem USRR w środku i napisem w otoku w języku rosyjskim oraz ukraińskim, w przekładzie: Prokuratura USRR. Prokurator obwodu rówieńskiego.

^a- ^a Wyraz podkreślony.

działalności ob. FARYNOWSKIEGO Teofila Franciszkowicza, 1904 r. urodzenia, urodzonego w osadzie Worcelówka, Polaka, byłego polskiego poddanego, z kułaków, piśmiennego, ostatnie miejsce zamieszkania – osada Szwoleżerów, Sielsowiet wsi Żuków Stary, rejon klewański.

^a-USTALIŁEM:-^a

ob. FARYNOWSKI Teofil Franciszkowicz przy byłej władzy polskiej był policjantem, jesienią 1939 r. w czasie wojny polsko-niemieckiej służył w policji, w okresie kampanii wyborczej przejawiał wrogie nastawienie wobec istniejącego ustroju.

^a-POSTANAWIAM:-^a

FARYNOWSKIEGO Teofila Franciszkowicza, zamieszkałego w osadzie Szwoleżerów, Sielsowiet wsi Żuków Stary, rejon klewański poddać przeszukaniu i aresztować.

ST. PEŁNOM[OCNIK] OPER[ACYJNY] KLEWAŃSKIEGO OR NKWD
obwodu rówieńskiego

Nowiczenkow

[podpis maszynowy oraz odręczny]

„ZATWIERDZAM”

P.O. NACZ[ELNIKA] ODDZIAŁU ŚLED[CZEGO] Z[ARZĄDU] NKWD
lejtant bezpieczeństwa państ[wowego]

Łosiew¹

[podpis maszynowy oraz odręczny]

*Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 2.*

¹ Łosiew, zob. *Wołyń za „pierwszych Sowietów”...*, t. I, II, III wg indeksów.

1940, 4 czerwca, Równe – *Postanowienie śledczego oddziału NKWD w sprawie przedłużenia okresu śledztwa i tymczasowego aresztowania Teofila Farynowskiego s. Franciszka oskarżanego o działalność antyradziecką.*

„ZATWIERDZAM”

ZAST[ĘPCA] NACZ[ELNIKA] Z[ARZĄDU] NKWD

OBWODU RÓWIEŃSKIEGO

st. lejtnant bezpieczeństwa państ[wowego]

*Masticki*¹

[podpis maszynowy oraz odręczny]

„6” czerwca 1940 r.

[Pieczęć]*

Народный Комиссариат Внутренних Дел УССР

Управление НКВД по Ровенской области

POSTANOWIENIE

(o przedłużeniu okresu prowadzenia śledztwa
i tymczasowego aresztowania)

M[iasto] Równe

„4” czerwca 1940 r.

Ja, st. śledczy Oddziału Śledczego Z[arządu] NKWD obwodu rówieńskiego OZIMIN, w tym dniu rozpatrzyłem sprawę śledczą nr 21693 dotyczącą FARYNOWSKIEGO Teofila Franciszkowicza oskarżonego o przestępstwa przewidziane w art. 54-13 KK USRR.

* Pieczęć okrągła w kolorze czerwonym z godłem USRR w środku i napisem w otoku w języku rosyjskim, w przekładzie: Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych USRR Zarząd NKWD obwodu rówieńskiego.

USTALIŁEM:

FARYNOWSKI Teofil Franciszkowicz został aresztowany 23 marca 1940 r. przez Kłewański Oddział Rejonowy NKWD i pociągnięty do odpowiedzialności zgodnie z art. 54-13 KK USRR. Jako rezerwista policji FARYNOWSKI Teofil Franciszkowicz we wrześniu 1939 r. służył w b[ylej] policji polskiej, wyszukiwał osoby niezadowolone z władzy polskiej, miał gospodarstwo kułackie i eksploatował siłę najemną.

Kłewański Oddział Rejonowy NKWD skierował do Zarządu NKWD obwodu rówieńskiego sprawę FARYNOWSKIEGO T.F., ale nie przesłuchał świadków na temat działalności oskarżonego, a ich przesłuchanie i przeprowadzenie konfrontacji z nim jest obowiązkowe, co związane jest z wezwaniem świadków do miasta Równe. Biorąc pod uwagę to, że okres tymczasowego aresztowania i prowadzenia śledztwa w sprawie FARYNOWSKIEGO T.F. upłynął oraz kierując się art. 113 i 157 KPK USRR

POSTANAWIAM:

złożyć wniosek do prokuratora obwodu rówieńskiego ds. specjalnych o przedłużenie okresu prowadzenia śledztwa i tymczasowego aresztowania oskarżonego FARYNOWSKIEGO Teofila Franciszkowicza o jeden miesiąc, tj. do 30 czerwca 1940 r.

Wniosek o przedłużeniu okresu prowadzenia śledztwa i tymczasowego aresztowania składany jest po raz pierwszy.

ST. ŚLED CZY ODDZIAŁU ŚLED[CZEGO] Z[ARZĄDU] NKWD
obwodu rówieńskiego

Ozimin

[podpis maszynowy oraz odręczny]

„ZGADZAM SIĘ”

ZAST[ĘPCA] NACZ[ELNIKA] ODDZIAŁU ŚLED[CZEGO] Z[ARZĄDU] NKWD
lejtant bezpieczeństwa państw[owego]

Romanow²

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 26.

¹ Masticki, zob. *Wołyń za „pierwszych Sowietów”...*, t. I, II, III wg indeksów.

² Romanow, zob. *Wołyń za „pierwszych Sowietów”...*, t. I, II, III wg indeksów.

1940, 16 lipca, Żuków Stary – Informacja potwierdzająca miejsce zamieszkania i stan majątkowy Teofila Farynowskiego s. Franciszka wydana przez przewodniczącego Rady Wiejskiej.

Zaświadczenie

Wydane ob. Farynowskiemu Teofilowi Franciszkowiczowi potwierdzające, że jest on mieszkańcem osady Szwoleżerów w rejonie klewańskim, urodził się w 1902¹ r., narodowość – Polak, stan społeczny – kułak, posiada na własność 12 hektarów ziemi, 3 konie, 2 krowy, młockarnię, wialnię, sieczkarnię, dom mieszkalny oraz stodołę. Rodzina [Farynowskiego] składa się z 4 osób. Służył w policji polskiej w czasie wojny polsko-niemieckiej. 2 lata temu przyjechał do nas z miejscowości odległej o 4 km od wsi Żuków Stary.

Żuków Stary, dnia 16 VII 1940 r.

[Pieczęć]*

Тимчасовий Комітет с[ела] Старожуків

Przewodniczący Sielrady
Sekretarz

M. Zacharcziszin
Kapel
[podpisy odręczne]

*Oryginał. Rękopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 25.*

¹ W innych dokumentach tej sprawy 1904.

* Pieczęć okrągła z sierpem i młotem w środku i z napisem w otoku w języku ukraińskim, w tłumaczeniu: Komitet Tymczasowy w[si] Żuków Stary.

1940, 6 sierpnia, Derażne – *Informacja Rejonowego Komitetu Wykonawczego o przeglądzie sieci szkół rejonu derażnieńkiego.*

a-[...]-a

[Stempel]*

Sprawozdanie
Derażnieńkiego Rejonowego Komitetu Wykonawczego
z dnia 6 sierpnia 1940 r.

„O przeglądzie sieci szkół”

Sprawozdawca
kierownik RWNO¹ – tow. Jarowy

Zatwierdzić przedstawiony przez Rejonowy Wydział Oświaty Ludowej plan sieci szkół na rok szkolny 1940 / [19]41:

Klasy	Ilość klas	Ilość klas łączonych	Ilość uczniów
I–IV	192	134	5263
V–VII	12	12	371
Łącznie:	204	146	5634

[Pieczęć]**

УРСР

Деражненський Районний Виконавчий Комітет
Ровенської області

^{a-} ^{-a} Adnotacja odręczna nieczytelna z datą 17 VIII [19]40 r. oraz podpisem nieczytelnym.

* Stempel prostokątny, kolor odbicia czerwony: Rówieński Obw[odowy] Wydz[iał] Oświaty Lud[owej] N[umer] wpł[ywu] 5725. Dnia 17 sier[pnia] 1940 r.

** Pieczęć okrągła w kolorze fioletowym z godłem USRR w środku i napisem w otoku w języku ukraińskim, w przekładzie: USRR Derażnieński Rejonowy Komitet Wykonawczy obwodu rówieńskiego.

Przewodniczący Derażneńskiego RWK²
Sekretarz [Derażneńskiego] RWK

Truchanenko
Borowycz
[podpisy maszynowe]

Zgodne z oryginałem:

Kier[ownik] Ogól[nego] Wydz[iału] RWK

Silipina
[podpis maszynowy oraz odręczny]

[Załącznik]

Planowana sieć szkół rejonu derażneńskiego na rok szkolny 1940 / [19]41						
	Szkoła	Ilość				Ile brakuje nauczycieli
		Klas	Klas łączonych	Uczniów	Nauczycieli	
1.	Anielówka	4	2	59	1	-
2.	Biczal	4	2	98	1	-
3.	Borówka	3	2	79	-	1
4.	Wólka	4	2	101	1	-
5.	Hutwin	4	2	79	1	-
6.	Huta Mydzka ^a -[...] ^a	4	2	66	1	-
7.	Diuksyn	6	6	248	3	1
8.	D[olina] Dąbrowa	4	2	43	1	-
9.	Korczyn	4	2	69	1	-
10.	Kamionka	3	1	23	1	-
11.	Olchówka	4	2	62	1	-
12.	Omelanka	3	1	40	1	-
13.	Osówka	4	2	47	1	-
14.	Ożgowo	4	2	51	1	-
15.	Polanówka	4	3	110	2	-
16.	Perełysianka	4	3	101	2	-

^a- ^a Dopisek: Chodzi też 14 uczniów ze wsi Podsielecze.

17.	Pendyki	4	2	83	2	-
18.	Podsielecze	3	1	21	1	-
19.	Postójne	8	8	331	4	1
20.	Radomianka	4	2	91	2	-
21.	Rudnia	4	2	64	-	1
22.	Stawek	5	4	162	2	1
23.	Stydyń Mały	5	5	224	3	1
24.	Trosteniec	4	4	134	2	-
25.	Tchory	4	2	65	1	-
26.	Czudwy	4	2	65	1	-
27.	Mydzk Wielki	5	5	222	1	2
28.	Mielnikowe	4	2	50	1	-
29.	Majdan	4	2	88	-	1
30.	Ledne	4	2	93	1	-
31.	Żalin	5	4	135	2	-
32.	Żobryń	6	6	280	3	1
33.	Zyżła	4	2	77	1	-
34.	Zbuż	4	2	90	1	-
35.	Złotolin w[ieś]	5	4	164	2	1
36.	Złotolin ch[utor]	4	2	90	1	-
37.	Zwizdże	4	3	118	1	1
38.	Mydzk kol[onia]	4	2	60	-	1
39.	Japołość	5	4	181	1	1
40.	Stydyń Wielki	4 (I-IV)	4	159	2	2
		2 (V-VII)	2	71	2	-
41.	Osowa	4 (I-IV)	4	139	4	-
		1 (V-VI)	1	32	-	1
42.	Mydzk Mały	4 (I-IV)	4	185	2	2
		2 (V-VI)	2	56	1	1
43.	Derażne	5 (I-IV)	5	219	4	-
		5 (V-VII)	5	169	4	2
44.	Złażne	9 (I-IV)	9	367	4	2
		2 (V-VI)	2	43	1	1
	Razem klasy I-IV	192	134	5263	68	20
	–„– V-VII	12	12	371	7	5

Kierownik RWNO

Jarowy
[podpis odręczny]

*Postanowienie: Kopia uwierzytelniona. Maszynopis w języku ukraińskim.
Załącznik: Oryginał. Rękopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-2, op. 2, spr. 83, k. 37-38.*

¹ RWNO – Rejonowy Oddział Oświaty Ludowej (ukr.: Районний відділ народної освіти – РВНО).

² RWK – Rejonowy Komitet Wykonawczy (ukr.: Районний виконавчий комітет – РВК).

73

1940, 12 sierpnia, Korzec – Postanowienie Rejonowego Komitetu Wykonawczego o reorganizacji żydowskiej szkoły średniej w Korcu na rosyjską.

USRR

Korzecki Rejonowy Komitet Wykonawczy
obwodu rówieńskiego¹

„12” sierpnia 1940 r.

[Stempel]*

^a-[...]–^a

POSTANOWIENIE Nr ^b-[...]–^b

Korzeckiego Rejonowego Komitetu Wykonawczego z 12 sierpnia 1940 r.
„O przekształceniu żydowskiej Szkoły Średniej nr 3 w Korcu na rosyjską”

Spraw[ozdawca] kier[ownik] RWNO tow. Lachow

* Stempel prostokątny, kolor odbicia czerwony: Rówieński Obw[odowy] Wydz[iał] Oświaty Lud[owej] N[umer] wpł[ywu] 5568. Dnia 14 sier[pnia] 1940 r.

^a- ^a Adnotacja odręczna: Sekcja szkolna. Wydać zgodę. 14 VIII [19]40 r. [podpis nieczytelny].

^b- ^b Brak numeru.

POSTANOWILI: Wysłuchali informacji kier[ownika] Korzeckiego RWNOW. Lachowa o przekształceniu żydowskiej Szkoły Średniej nr 3 w Korcu na rosyjską. Decyzję umotywowano tym, że w mieście Korcu są dwie szkoły żydowskie, z których jedna może obsłużyć [wszystkie] dzieci ludności żydowskiej. Dlatego też uwzględniając życzenia i decyzje rodziców, a także biorąc pod uwagę ilość uczniów przybyłych [do Korca] z rosyjskich szkół, Rajwykonkom² postanawia:

Prosić Obłwykonkom³ i ObłWNO⁴ o przekształcenie szkoły żydowskiej nr 3 w Korcu (475 uczniów) na rosyjską.

Przewodniczący Korzeckiego Rajwykonkomu

Awras

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Za[stępca] Sekretarz[a] Korzeckiego Rajwykonkomu

Minecki

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku ukraińskim.

DARO, f. P-2, op. 2, spr. 83, k. 16.

¹ Do 1991 obwód rówieński nosił nazwę w języku rosyjskim „Ровенская область”, w języku ukraińskim „Ровенська область”. Po 1991 zmieniono je na ros. „Ровненская” oraz ukr. „Рівненська”.

² Rajwykonkom – Rejonowy Komitet Wykonawczy (ukr.: Районний виконавчий комітет – Райвиконком).

³ Obłwykonkom – Obwodowy Komitet Wykonawczy (ukr.: Обласний виконавчий комітет – Облвиконком).

⁴ ObłWNO – Obwodowy Oddział Oświaty Ludowej (ukr.: Обласний відділ народної освіти – ОблВНО).

1940, 15 sierpnia, Stepań – Wypis z protokołu posiedzenia Rejonowego Komitetu Wykonawczego o przygotowaniach szkół rejonu stepańskiego do nowego roku szkolnego i zatwierdzeniu planu sieci szkół na 1940-[19]41 r.

WYPIS Z PROTOKOŁU ^a-[...] ^a
posiedzenia Stepańskiego Rejonowego Komitetu Wykonawczego
z dnia 15 sierpnia 1940 r.

SŁUCHALI:

O przygotowaniach szkół do nowego roku szkolnego i zatwierdzeniu sieci szkół na 1940-[19]41 r.

POSTANOWILI:

1. Zobowiązać kierownika RWNO i przewodniczących Silrad¹ do 20 sierpnia [19]40 r. zakończyć remont szkół tam, gdzie nie są ukończone oraz przed rozpoczęciem kształcenia zawieźć niezbędną ilość paliwa do szkół.
2. Za niewykonanie poprzedniego postanowienia Rajwykonkomu przez kierownika RWNO tow. ZUBCA remontu pomieszczeń na szkołę w Trudach, wystawić surową naganą, jednocześnie polecić tow. Zubcowi natychmiast zakończyć remont pomieszczeń.
3. Zatwierdzić plan sieci szkół na 1940-[19]41 r. (plan w załączniku²).
4. Prosić ObłWNO o przydzielenie dla rejonu stepańskiego 24 wychowawców, dla starszych klas po jednym nauczycielu języka rosyjskiego i jednym nauczycielu historii.

[Pieczęć]*
YPCP

^{a-} ^a Brak numeru.

* Pieczęć okrągła w kolorze czerwonym z godłem USRR w środku i napisem w otoku w języku ukraińskim, w tłumaczeniu: USRR Stepański Rejonowy Komitet Wykonawczy obwodu rówieńskiego.

Степанський Районний Виконавчий Комітет
Ровенської області

PRZEWODNICZĄCY RAJWYKONKOMU *Wdowiczak*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

SEKRETARZ RAJWYKONKOMU *Kułyk*
[podpis maszynowy oraz odręczny]

*Oryginał. Maszynopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-2, op. 2, spr. 83, k. 3.*

¹ Silrada – Rada Wiejska (ukr.: Сільська рада – Сільрада).

² Zob. dokument z 30 sierpnia 1940 r. w niniejszym tomie.

1940, 17 sierpnia, Ludwipol – Planowana sieć szkół w rejonie ludwipolskim na rok szkolny 1940/1941.

a-[...]-a

[Stempel]*

**Planowana sieć szkół
w rejonie ludwipolskim obwodu rówieńskiego
na 1940 / [19]41 rok szkolny.**

	I	II	III	IV	I-IV	V	VI	VII	V-VII	VIII	IX	X	VIII-X	Razem
--	---	----	-----	----	------	---	----	-----	-------	------	----	---	--------	-------

a- ^{-a} Adnotacja odręczna nieczytelna z datą 20 VIII [19]40 r. oraz podpisem nieczytelnym.

* Stempel prostokątny, kolor odbicia czerwony: Rówieński Obw[odowy] Wydz[iał] Oświaty
Lud[owej] N[umer] wpł[ywu] 5782. Dnia 17 sier[pnia] 1940 r.

Wg stanu na 17 VIII [19]40 r.		Przewidywana sieć szkół na 1940-[19]41 r.	
Klas	Uczniów	Klas	Uczniów
74	2327	77	2203
56	1355	57	1385
55	1420	58	1438
52	1194	51	1274
237	6296	243	6300
14	309	11	368
9	193	9	255
3	75	3	73
26	677	23	696
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
-	-	-	-
263	6873	266	7002

Wszystkich klas łączonych w szkołach wyznaczono – 204.

Kier[ownik] RajWNO¹

[podpis nieczytelny]

*Oryginał. Rękopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-2, op. 2, spr. 83, k. 25.*

¹ RajWNO – Rejonowy Oddział Oświaty Ludowej (ukr.: Районний відділ народної освіти – РайВНО).

uczniów	a-[...]- ^a	9	-	uczniów	-	klas	-	uczniów	-	klasy	-	NSSz ¹	a-[...]- ^a
		9	-		54	-	-		51	-	-		
		-	29	1053	-	77	77	2198	-	29	29		1145
		-	23	942	-	74	74	2327	-	23	23		1385
		-	16	537	-	57	57	1335	-	16	16		798
		-	13	532	-	56	56	1355	-	13	13		823
		-	15	463	-	58	58	1448	-	15	15		985
		-	14	515	-	55	55	1420	-	14	14		905
		-	11	382	-	51	51	1274	-	11	11		892
		-	11	359	-	52	52	1194	-	11	11		835
		-	71	2435	-	243	205	6265	-	71	71		3820
		-	61	2348	-	237	182	6294	-	61	61		3948
		-	11	368	-	11	-	368	-	11	11		-
		-	10	309	-	10	-	309	-	10	10		-
		-	9	255	-	9	-	255	-	9	9		-
		-	9	193	-	9	-	193	-	9	9		-
		-	3	79	-	3	-	79	-	3	3		-
		-	3	75	-	3	-	75	-	3	3		-
		-	23	702	-	23	-	702	-	23	23		-
		-	22	577	-	22	-	577	-	22	22		-

Kier[ownik] RajWNO

Horopački
[podpis odręczny]

Oryginał. Rękopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-2, op. 2, spr. 83, k. 26.

¹ NSSz – Niepełna Szkoła Średnia (ukr.: Неповна середня школа – НСШ). W ZSRR w latach 1934–1958 istniały szkoły siedmioklasowe (siedmioletnie), po ich ukończeniu uczniowie otrzymywali wykształcenie niepełne średnie. Od 1959 szkoły siedmioletnie zostały zastąpione ośmioletnimi.

1940, 18 sierpnia, Bereźne – *Informacja kierownika Rejonowego Zarządu Ziemskiego o gospodarstwach i gruntach należących do osadników w poszczególnych wsiach rejonu bereżeńskiego obwodu rówieńskiego.*

Informacja o ^aziemiach należących do b[yłych] osadników^a we wsiach rejonu ^bbereżeńskiego^b obwodu rówieńskiego Według stanu na 17 września 1939 r.

	Miejscowość					Razem
	Ostye	Jabłonne	Zarzezka	Siniakówka	Kupla Wielka	
Ilość zagród	3	1	1	1	1	7
Ogółem ziemi	130	25	19	47	33	254
Grunty pod budynkami i podwórkami	0,25	0,15	0,20	0,20	0,20	1
Sady i plantacje winorośli	–	0,20	0,30	0,20	0,30	1
Ogrody	0,25	0,20	0,15	0,20	0,20	1
Plantacje chmielu	–	–	–	–	–	–
Ogółem ziemi ornej	56,5	13,45	12,35	30,40	16,30	129

^a –^a Fragment podkreślony.

^b –^b Wyraz podkreślony.

W tym nadającej się do uprawy traktorem	23	10	9	18	12	72
Łąki	30	–	2	8	14	54
Pastwiska	12	11	4	6	1	34
Lasy i chaszczce	29	–	–	2	1	32
Bagna	–	–	–	–	–	–
Sztuczne stawy do hodowli ryby	–	–	–	–	–	–
Rzeki, jeziora, stawy	–	–	–	–	–	–
Kamieniołomy	–	–	–	–	–	–
Wydobycie torfu	–	–	–	–	–	–
Wydobycie gliny	–	–	–	–	–	–
Wydobycie piasku	–	–	–	–	–	–
Nieużytki	2	–	–	–	–	2
Uwagi	c/c ¹ Bałaszówka	–	c/c Jabłonne	c/c Hołubne	c/c W[ielkie] Pole	

18 sierpnia 1940 r.

Starszy geodeta *Hołowko*
[podpis odręczny]

*Oryginał. Rękopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-635, op. 1, spr. 39, k. 36.*

¹ Skrót nierozszyfrowany.

1940, 19 sierpnia, Bereźne – *Informacja kierownika Rejonowego Zarządu Ziemskiego o gospodarstwach i gruntach kościelnych we wsiach rejonu bereżeńskiego obwodu rówieńskiego.*

Informacja o ^{a-}b[yłych] ziemiach kościelnych^a we wsiach rejonu ^{b-}bereżeńskiego^b obwodu rówieńskiego według stanu na 17 września 1939 r.

	Miejscowość			Razem
	Bereźne	Bałaszówka	Małyńsk	
Ilość zagród	1	11	1	13
Ogółem ziemi	105	192	15	312
Grunty pod budynkami i podwórkami	0,5	1,5	3	5
Sady i plantacje winorośli	1	–	–	1
Ogrody	1	3	–	4
Plantacje chmielu	–	–	–	–
Ogółem ziemi ornej	42	56	6	104
W tym nadającej się do uprawy traktorem	36	29	–	65
Łąki	12	15	4	31
Pastwiska	–	5	2	7

^{a-} ^{-a} Fragment podkreślony.

^{b-} ^{-b} Wyraz podkreślony.

Lasy i chaszczce	46,5	100,5	–	147
Bagna	1	2	–	3
Sztuczne stawy do hodowli ryby	–	–	–	–
Rzeki, jeziora, stawy	–	–	–	–
Kamieniołomy	–	–	–	–
Wydobycie torfu	–	–	–	–
Wydobycie piasku	–	–	–	–
Wydobycie gliny	–	–	–	–
Nieużytki	1	9	–	10
Uwagi	<p>Ziemie należące do parafii wsi Potasznia w rejonie ludwipolskim są użytkowane przez 10 dzierżawców. Ziemie należące do parafii wsi Kazimierka w rejonie stepańskim¹</p>			

19 sierpnia 1940 r.

Starszy geodeta *Hołowko*
[podpis odręczny]

*Oryginał. Rękopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-635, op. 1, spr. 39, k. 40.*

¹ Tak w dokumencie, brak dalszej części zdania.

1940, 19 sierpnia, Kostopol – Postanowienie Rejonowego Komitetu Wykonawczego o przeglądzie sieci i stanie szkół w rejonie kostopolskim.

POSTANOWIENIE nr 2427
Kostopolskiego Rejonowego Komitetu Wykonawczego
z dnia 19 sierpnia [19]40 roku

„O przeglądzie sieci szkół rejonu na rok szkolny 1940 / [19]41”

Podczas ponownego przeprowadzenia spisu dzieci w wieku szkolnym w rejonie stwierdzono, że niektóre dzieci nie zostały objęte nauczaniem w minionym roku szkolnym i przy zatwierdzaniu sieci szkół na rok 1940 / [19]41 takowych nie uwzględniono, a kosztorys na utrzymanie szkół rejonu sporządzony został na ^{a-}156-^a klas łączonych.

W celu pełnego objęcia nauczaniem wszystkich dzieci w wieku szkolnym niezbędnym jest otwarcie jeszcze ^{b-}17-^b klas łączonych. W tym celu należy złożyć wniosek do Obłwykonkomu oraz do ObłWNO o wydzielenie dodatkowych przydziałów na utrzymanie wspomnianej ilości klas.

Jednocześnie należy złożyć wniosek do ObłWNO o udzielenie zezwolenia RajWNO na otwarcie niepełnej szkoły średniej w m[ieście] Kostopol z rosyjskim językiem nauczania, ponieważ są tam dzieci, które powinny kontynuować naukę w języku rosyjskim.

Przewodniczący
Sekretarz

DMYTRENKO
SEREDNICKI
[podpisy maszynowe]

[Pieczęć]*

^{a-} ^{-a} Podkreślono odręcznie.

^{b-} ^{-b} Poprawiono, było „15”.

* Pieczęć okrągła w kolorze fioletowym z godłem USRR w środku i napisem w otoku w języku ukraińskim, w przekładzie: USRR Kostopolski Rejonowy Komitet Wykonawczy obwodu rówieńskiego.

УРСР
Костопільський Районний
Виконавчий Комітет
Ровенської області

Zgodne z oryginałem:
Sekretarz RWK

Serednicki
[podpis maszynowy oraz odręczny]

[Załącznik]

NOTATKA WYJAŚNIAJĄCA
dotycząca sieci szkół rejonu kostopolskiego na rok szkolny 1940 / [19]41

W związku z ponownym przeprowadzeniem spisu dzieci w wieku szkolnym w rejonie stwierdzono, że niektóre dzieci nie zostały objęte nauczaniem w minionym roku szkolnym i nie zostały uwzględnione przy zatwierdzaniu sieci szkół na rok szkolny 1940 / [19]41.

Ogółem w szkołach rejonu kostopolskiego zgodnie z kosztorysem przewidziano 156 klas łączonych. Z nich:

1. W szkołach podstawowych 67 klas łączonych
2. W klasach 1-4 NSSz w mieście 24 –,,”–
3. W klasach –,,”– we wsiach 33 –,,”–
4. W klasach 5-7 w mieście 13 –,,”–
5. W klasach –,,”– we wsiach 16 –,,”–
6. W klasach 8-10 w mieście 3 –,,”–

W celu pełnego objęcia nauczaniem wszystkich dzieci w obecnym roku szkolnym niezbędnym jest otwarcie 173 klas łączonych. Z nich:

1. W szkołach podstawowych we wsiach 67 klas łączonych
2. W klasach 1-4 NSSz w mieście 24 –,,”–
3. W klasach –,,”– we wsiach 43 –,,”–
4. W klasach 5-7 w mieście 18 –,,”–
5. W klasach –,,”– we wsiach 17 –,,”–
6. W klasach 8-10 w mieście 4 –,,”–

Dlatego Kostopolski RajWNO powinien wydzielić dodatkowe koszty na utrzymanie 17 klas łączonych w rejonie. Z nich:

Klas łączonych 1-4 we wsiach	10
–,,”– 5-7 –,,”–	1
–,,”– 5-7 w mieście	5
–,,”– 8-10 w mieście	1

Poza tym w Kostopolu stwierdzono wielką potrzebę otwarcia szkoły średniej z rosyjskim językiem nauczania. W mieście stacjonuje jednostka wojskowa, dzieci dowódczego i politycznego składu jednostki oraz dzieci pracowników instytucji państwowych mogłyby kontynuować naukę w szkole z rosyjskim językiem nauczania.

W NSSz z rosyjskim językiem nauczania należy otworzyć takie klasy łączone:

1 klasa 27 uczniów

2 –”– 24 –”–

3 –”– 28 –”–

4 –”– 19 –”–

5 –”– 17 –”–

6 –”– 18 –”–

7 –”– 21 –”–

Więc ogółem należy wydzielić dodatkowe koszty na utrzymanie 24 klas łączonych. Z nich:

Klas łączonych 1-4 we wsiach – 10

–”– 1-4 w mieście – 4

–”– 5-7 we wsiach – 1

–”– 5-7 w mieście – 8

–”– 8-10 –”– – 1

Kostopolski RajWNO prosi o jak najszybsze wydanie zezwolenia na otwarcie niepełnej szkoły średniej z rosyjskim językiem nauczania w mieście Kostopol.

W rejoniiw są jeszcze wolne pomieszczenia dla 17 dodatkowych klas łączonych oraz oddzielnej szkoły z rosyjskim językiem nauczania.

Kier[ownik] RWNO

Zymowec

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Pismo przewodnie: Kopia uwierzytelniona. Maszynopis w języku ukraińskim.

Załącznik: Oryginał. Maszynopis w języku ukraińskim.

DARO, f. P-2, op. 2, spr. 83, k. 9-12.

1940, 20 sierpnia, Rokitno – Pismo przewodnie Rejonowego Wydziału Oświaty wraz z informacją o planowanej sieci szkół rejonu rokicieńskiego na rok szkolny 1940/1941.

Rokicieński RWNO
20 sierpnia [19]40 r.
Nr 412

^a[...]-^a

[Stempel]*

Do
Rówieńskiego Obw[odowego] W[ydziału]
O[światy] L[udowej]

W załączniku przesyłamy plan sieci szkół rejonu rokicieńskiego na rok szkolny 1940 / [19]41 r.

Kierownik RWNO

[podpis nieczytelny]

[Załącznik]

^a -^a Dopisek: Sekcja szkolna 22 sierpnia [19]40 r. [podpis nieczytelny]

* Stempel prostokątny, kolor odbicia czerwony: Rówieński Obw[odowy] W[ydział] Oświaty Lud[owej] N[umer] wpł[ywu] 5908. Dnia 22 sier[pnia] 1940 r.

**Planowana sieć szkół rejonu rokicińskiego
na rok szkolny 1940-[19]41
wg stanu na 15 sierpnia 1940 r.**

3. P/Sz Bukowa wiejska/ukr.	2. P/Sz Borowe wiejska/pol.	1. P/Sz ¹ Staryki wiejska/pol.	[Typ szkoły i miejscowość]	
			I	1940/41
1/24	1/16	1/48	I	1940/41
1/18	1/6	1/21	II	1940/41
1/17	1/21	1/38	III	1940/41
1/6	1/8	1/25	IV	1940/41
	^b [...]- ^b	klas/uczniów	V	1940/41
	^b [...]- ^b	klas/uczniów	VI	1940/41
	^b [...]- ^b	klas/uczniów	VII	1940/41
	^b [...]- ^b	klas/uczniów	VIII	1940/41
	^b [...]- ^b	klas/uczniów	IX	1940/41
4/65	4/51	4/132	Razem	1940/41

^b -^b Kolumna niewypełniona.

10. P/Sz Derc	9. P/Sz Okońsk	8. P/Sz Dołhe	7. P/Sz Mastewicze	6. P/Sz Natreba	5. P/Sz Horochów	4. P/Sz Borowa
wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/pol.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.
1/30	1/25	1/12	1/37	1/19	2/70	1/32
1/23	1/15	1/11	1/29	1/9	1/23	1/32
1/28	1/10	1/11	1/26	1/8	1/27	1/35
1/16	1/24	1/25	1/23	1/14	-/-	1/15
4/97	4/74	4/59	4/115	4/50	4/120	4/114

16. P/Sz Rudnia Lwa	15. P/Sz Aleksandrówka	14. P/Sz Budki Snowidowickie	13. P/Sz Załawie	12. P/Sz Budki Borowskie	11. P/Sz Snowidowicze
wiejska/pol.	wiejska/ukr.	wiejska/pol.	wiejska/ukr.	wiejska/pol.	wiejska/ukr.
1/23	1/25	1/11	2/95	1/12	5/197
1/16	1/23	1/14	1/19	1/10	1/22
1/15	1/36	1/14	1/16	1/14	1/10
1/7	1/11	1/26	1/20	1/27	1/11
4/61	4/95	4/65	5/150	4/63	8/240

23. P/Sz Peresieczno	22. P/Sz Dubno	21. P/Sz Zahajje	20. P/Sz Muszno	19. P/Sz Maryń	18. P/Sz Korenie	17. P/Sz Białowiż
wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.
1/41	1/24	1/43	1/50	1/28	1/27	5/199
1/25	1/8	1/22	1/17	1/10	1/15	1/19
-/-	1/5	1/20	1/28	1/15	1/11	1/18
-/-	-/-	1/9	-/-	1/12	-/-	1/10
2/66	3/37	4/94	3/95	4/65	3/53	8/246

30. P/Sz Grabuń	29. P/Sz Perechodzicze	28. P/Sz Wieżyce	27. P/Sz Drozdyn	26. P/Sz Bieżowski	25. P/Sz Ostrów	24. P/Sz Ostki
wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ ukr.	wiejska/ ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.
1/30	1/30	1/52	1/28	1/51	1/8	1/30
-/-	1/12	1/23	1/27	1/18	1/8	1/5
-/-	1/10	1/29	1/17	1/10	1/6	1/16
-/-	-/-	1/10	1/8	1/13	-/-	-/-
1/30	3/52	4/114	4/80	4/92	3/22	3/51

37. P/Sz Kupiel	wiejska/ros.	36. P/Sz Poznań	wiejska/ros.	35. P/Sz Jelno	wiejska/ros.	34. P/Sz Bilsk	wiejska/ros.	33. P/Sz Połowie	wiejska/ros.	32. P/Sz Starosiele	wiejska/ c-ukr.-c	31. P/Sz Wojtkiewiczze	wiejska/ros.
1/23		1/10		1/65		1/50		1/26		1/47		3/106	
1/10		1/19		1/45		1/24		1/14		1/22		1/28	
1/13		1/20		1/25		1/26		1/12		1/22		1/25	
1/17		1/9		1/7		-/-		-/-		1/10		1/20	
4/63		4/58		4/142		3/100		3/52		4/101		6/179	

^c -c Skreślono.

44. P/Sz Budki Wojtkiewickie	43. P/Sz Czysto-Łuża	42. P/Sz Jaźwiniki	41. P/Sz Chmiel	40. P/Sz Nastachowskie	39. P/Sz Obsycz	38. P/Sz Słoboda
wiejska/pol.	wiejska/ros.	wiejska/ros.	wiejska/ros.	wiejska/ros.	wiejska/ ros.	wiejska/ros.
2/63	1/43	1/24	2/89	1/52	1/30	1/25
1/39	-/-	-/-	-/-	-/-	1/19	1/8
1/41	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/23
1/40	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1/11
5/183	1/43	1/24	2/89	1/52	2/49	4/67

49. ^d [...] ^d Ostki NSSZ	48. ^d [...] ^d Kisorycze NSSZ	47. ^d [...] ^d Karpilówka NSSZ	46. ^d [...] ^d Rokitno NSSZ	Razem	45. P/Sz Dubno (Glinno)
wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.	wiejska/ukr.		wiejska/ros.
1/50	3/145	5/193	7/296	59/1974	1/4
1/42	1/39	1/45	3/107	40/744	1/16
1/35	1/40	1/35	1/47	38/732	1/14
1/26	1/39	1/27	1/48	28/434	-/-
1/20	1/44	1/15	1/17		
1/18	1/20	1/8	1/16		
6/191	8/327	10/323	14/531	165/3884	3/34

^d - ^d Z lewej strony od nazwy miejscowości znaczek „v”.

Razem	53. Rokitno ^e -SSz ^e Nr 3 miejska/ukr.	52. Rokitno ^e -SSz ^{e2} Nr 2 miejska/żydow.	51. Rokitno Nr 1 miejska/pol.	Razem	50. Bereżne NSSZ wiejska/ros.
4/130	2/46	1/34	1/50	19/830	3/146
3/99	1/16	1/43	1/40	7/259	1/26
4/122	1/17	1/34	2/71	5/182	1/25
4/123	1/23	1/33	2/67	5/160	1/20
4/128	1/23	1/45	2/60	5/109	1/13
4/119	1/31	1/34	2/54	4/62	-/-
3/90	1/41	1/24	1/25		
3/95	2/82	1/13			
1/10	1/10				
29/918	11/289	8/260	11/367	45/1602	7/230

^{e1} ^e Dopisano niebieskim atramentem.

	– ” – z żydowsk. f-[...]-f	– ” – z polskiego f-[...]-f	– ” – z języka ros. f-[...]-f	Z ogólnej ilości z języka ukr.	Razem z rejonu – - / – -
	1/34	9/235	21/740	51/1925	82/2934
	1/43	8/157	12/231	29/671	50/1102
	1/34	9/225	11/205	26/572	47/1036
	1/33	9/225	8/94	19/395	37/717
	1/45	2/60	1/13	5/119	9/237
	1/34	2/54	-/-	5/93	8/181
	1/24	1/25	-/-	1/41	3/90
	1/13	-/-	-/-	2/82	3/95
	-/-	-/-	-/-	1/10	1/10
6402	8/260	40/981	53/1283	139/3908	240/6402

Kier[ownik] RWNO

[podpis nieczytelny]

f- f Z prawej strony czerwony znaczek „v”.

Pismo przewodnie: Oryginał. Rękopis w języku ukraińskim.
Załącznik: Oryginał. Rękopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-2, op. 2, spr. 83, k. 1-2.

¹ PSz – Szkoła Podstawowa (ukr.: Початкова школа – ПШ).

² SSz – Szkoła Średnia (ukr.: Середня школа – СШ).

81

1940, 21 sierpnia, Ludwipol – Wyciąg z postanowienia Prezydium Rejonowego Komitetu Wykonawczego dotyczącego wniesienia zmian do planowanej sieci szkół w rejonie ludwipolskim na rok szkolny 1940/1941.

Wypis z Postanowienia Prezydium Ludwipolskiego RKW z dnia 21 VIII 1940 r.

- ^{a-}Słuchano^{-a}: O ustaleniu planu sieci szkół w rejonie na rok 1940 / [19]41.
- ^{a-}Postanowiono^{-a}: Do planu sieci szkół w rejonie wniesć następujące zmiany:
1. W roku szkolnym 1940 / [19]41 w rejonie planowano otworzyć – 51 szkół (w tym podstawowych – 42). Po wniesionych zmianach będzie – 54 szkoły (w tym podstawowych – 45).
 2. Planowano otworzyć – 266 klas (w tym klas V-VII – 23). Po wniesionych zmianach będzie – ^{b-}259^{-b} klas (klas V-VII – ^{b-}22^{-b}).
 3. Przewidywana ilość uczniów – ^{b-}6968^{-b}, będzie uczniów (wg stanu na 20 VIII) – 6873.
 4. Otworzyć szkoły podstawowe w miejscowościach: Miniatyn, Huta Korecka oraz Maksymilianówka, gdzie dzieci w minionym roku szkolnym w ogóle nie uczęszczały do szkół.

^{a-} ^{-a} Wyraz podkreślony.

^{b-} ^{-b} Poprawiono.

Oryginał podpisali:
Przewodniczący RKW
Sekretarz RKW

Koladenko
Pikul

[Pieczęć]*

УРСР

Людвiпольський Районний Виконавчий Комiтет
Ровенської облaстi

Z oryginałem zgodne:

Sekretarz RKW

Pikul

[podpis odręczny]

*Kopia uwierzytelniona. Rękopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-2, op. 2, spr. 83, k. 27-27v.*

* Pieczęć okrągła w kolorze fioletowym z godłem USRR w środku i napisem w otoku w języku ukraińskim, w przekładzie: USRR Ludwipolski Rejonowy Komitet Wykonawczy obwodu rówieńskiego.

1940, 30 sierpnia, Stepań – Pismo przewodnie Rejonowego Wydziału Oświaty wraz z informacją o planowanej sieci szkół rejonu na rok szkolny 1940/1941.

[Stempel]*

* Stempel prostokątny, kolor odbicia czerwony: Rówieński Obw[odowy] Wydz[iał] Oświaty Lud[owe] N[umer] wpł[ywu] 6267. Dnia 31 sier[pnia] 1940 r.

[Pieczęć]**
УРСР
Степансьський
Районний Відділ
Народної Освіти

„30” серпня 1940 р.
№ 255

Ровенська область
м[істо] Степань

^a[...]^{-a}

Do
Rówieńskiego Obw[odowego] W[ydziału]
O[światy] L[udowej]
Sekcja szkolna

Stepański Wydział Oświaty Ludowej przesyła plan sieci szkół rejonu stepańskiego na rok szkolny 1940 / [19]41. Postanowienie RWK z dnia 15 VIII [19]40 r. zostało przesłane¹.

Kierownik RWNO

Zubeć
[podpis odręczny]

[Załącznik]

** Pieczęć urzędowa w kolorze fioletowym z napisem w języku ukraińskim, w tłumaczeniu: USSR Stepański Rejonowy Wydział Oświaty Ludowej 30 sierpnia 1940 r. Nr 255 Obwód rówieński m[iasto] Stepań.

^a ^{-a} Dopisek: Do tow. Biłousa 2 IX [19]40 r. [podpis nieczytelny].

Planowana sieć szkół rejonu stepańskiego na rok szkolny 1940 / [19]41.

5. -"- Dworzec	4. -"- Wolosza	3. -"- Werbcze [Duże]	2. -"- Werbcze [Małe]	1. Sz[koła] p[ro]stawowa] Butejki	Nazwa oraz typ szkoły	
					Ilość klas oraz uczniów w nich	
-"-	-"-	-"-	-"-	ukraiński	język nauczania	
1	2	5	2	1	klas	I klasa
11	58	218	103	40	uczniów	
1	1	1	1	1	klas	II klasa
6	26	43	24	14	uczniów	
1	1	1	1	1	klas	III klasa
20	16	34	19	19	uczniów	
1	1	1	1	1	klas	IV klasa
9	17	49	30	19	uczniów	
4	5	8	5	4	klas	Razem
46	117	344	176	92	uczniów	I-IV klasy
-	-	-	-	-	klas	V klasa
-	-	-	-	-	uczniów	
-	-	-	-	-	klas	VI klasa
-	-	-	-	-	uczniów	
-	-	-	-	-	klas	VII klasa
-	-	-	-	-	uczniów	
-	-	-	-	-	klas	Razem
-	-	-	-	-	uczniów	V-VII klasy
4	5	8	5	4	klas	Razem
46	117	344	176	92	uczniów	w szkole
1	1	3	3	2	Ilość pokoi klasowych	

16.	15.	14.	13.	12.	11.	10.	9.	8.	7.	6.
Ubreż	Ugły	Ciemne	Trudy	Mielnica	Kryzylsk	Korost	Kolonia	Komarówka	Kazimierka	Zuinia
ukraiński		polski								
1	1	1	1	1	5	2	1	1	3	1
11	9	19	13	10	277	84	68	46	116	50
1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
13	13	11	13	11	44	34	23	20	60	18
1	1	1	1	1	1	1	-	2	1	1
18	27	15	12	14	54	34	-	40	28	24
1	-	1	1	1	1	1	-	1	1	1
15	-	15	19	11	41	22	-	11	22	12
4	3	4	4	4	8	5	2	5	7	4
57	49	60	57	55	416	174	91	117	226	104
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	4	4	4	4	8	5	2	5	7	4
57	49	60	57	55	416	174	91	117	226	104
1	1	1	2	2	4	3	2	2	3	1

	25.	24.	23.	22.	21.	20.	19.	18.	17.
Razem:	- - Stepań	N[ie]p[et]na] Sz[kola] Ś[rednia] Stepań	- - Huta	- - Wyрка	- - Kryczyłsk nr 2	- - Podgórnik	- - Siedlisko	- - Korost S[ta]ry]	- - Jablanka
	ukraiński	żydowski	- - -	polski	- - -	- - -	- - -	- - -	- - -
45	3	1	2	2	2	1	1	1	3
1800	165	42	76	61	56	31	45	50	132
26	2	1	1	1	-	1	1	1	1
659	108	43	32	34	-	10	19	17	23
23	2	1	1	1	-	-	1	-	1
639	106	40	38	33	-	-	28	-	20
20	2	1	1	1	-	-	-	-	1
502	94	27	34	42	-	-	-	-	13
114	9	4	5	5	2	2	3	2	6
3800	473	152	180	170	56	41	92	67	188
5	2	1	1	1	-	-	-	-	-
182	82	35	29	38	-	-	-	-	-
5	2	1	1	1	-	-	-	-	-
161	82	33	16	30	-	-	-	-	-
5	2	1	1	1	-	-	-	-	-
150	76	44	13	17	-	-	-	-	-
15	6	3	3	3	-	-	-	-	-
493	240	112	58	83	-	-	-	-	-
129	15	7	8	8	2	2	3	2	6
4093	713	264	238	253	56	41	92	67	188
65	9	5	7	7	1	1	1	1	1

Kier[ownik] RWNO

[podpis nieczytelny]

Pismo przewodnie: Oryginał. Rękopis w języku ukraińskim.
Załącznik: Oryginał. Rękopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-2, op. 2, spr. 83, k. 4-5.

¹ Zob. dokument z 15 sierpnia 1940 r. w niniejszym tomie.

1940, 2 września, Równe – Protokół przesłuchania Teofila Farynowskiego s. Franciszka podejrzanego o to, że był przeciwnikiem wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR, krytykował deputowanych i szerzył agitację antyradziecką.

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA

Do sprawy nr 21693

2 września 1940 r. Ja, śledczy Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD obwodu rówieńskiego sierżant bezpieczeństwa państwowego Chudolejew, przesłuchałem w charakterze oskarżonego:

1. Nazwisko	<i>Farynowski</i>
2. Imię oraz imię ojcowskie	<i>Teofil Franciszkowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>1904 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Osada Worcelówka, były powiat rówieński.</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Osada Szwoleżerów, Sielsowiet wsi Żuków Stary, rejon klewański.</i>
6. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko	<i>Chłop</i>
7. Narodowość i obywatelstwo (poddaństwo)	<i>Polak, ob. ZSRR¹</i>

8. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Z chłopów, mieli ok. 9 dziesięcin ziemi, 2 konie, 2-3 krowy.</i>
9. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	<i>Chłop, ma 11 ha ziemi ornej, 2 konie, 2 krowy.</i>
10. Skład rodziny	<i>Żona Paulina Stanisławowna – 26 lat, córka Stanisława – 6 lat, córka Kazimiera – 5 lat.</i>
<i>Farynowski*</i> [podpis odręczny]	
11. Wykształcenie (ogólne, ^{a-} specjalistyczne ^{-a})	<i>Ukończył 2 klasy szkoły wiejskiej.</i>
12. Przynależność partyjna (w przeszłości, obecnie)	<i>Członkiem żadnej partii nie był.</i>
13. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>Przy rządzie polskim był sądzony za to, że posadził tytoń, był w areszcie przez 48 dni.</i>
14. Służba w armiach	<i>Służył w byłej armii polskiej od 1926 r. do 1928 r. w mieście Równe w 45. Pułku Piechoty, jako szeregowy.</i>

Zeznania aresztowanego (^{a-}świadka^{-a}) *Farynowskiego Teofila Franciszko-wicza*

z dnia „2” września 1940 r.

^{b-}[...]^{-b}

Przesłuchanie rozpoczęto o 22 godz. 40 min.

Przesłuchanie zakończono o 23 godz. 20 min.

*Pytanie***: Opowiedzcie, jakie było Wasze gospodarstwo przed wojną polsko-niemiecką?

Odpowiedź: Miałem 11 ha ziemi ornej, 2 konie robocze, 2-3 krowy, młocarnię konną, kultywator, sieczkarnię, wialnię oraz inny inwentarz

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchawanego.

^{a-} ^{-a} Wyraz skreślony.

^{b-} ^{-b} Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

** W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

rolniczy. Dom drewniany: 3 pokoje i spiżarnia, stajnia, drewniana dla koni o wymiarach 14 × 8 arszynów.

Pytanie: Śledczy dysponuje materiałami o tym, że mieliście najemną siłę roboczą. Ilu stałych parobków najmowaliście rocznie oraz ilu do prac sezonowych?

Odpowiedź: Stałych parobków nigdy nie miałem. Do prac sezonowych najmowałem 2-4 osoby na kilka dni.

Pytanie: W jakich latach figurowaliście w rezerwie policji?

Odpowiedź: ^cW 1937 r. otrzymałem kartę mobilizacyjną i od tego czasu do września 1939 r. figurowałem w rezerwie policji. Od 29 sierpnia 1939 r. do 17 września 1939 r. służyłem na posterunku policji we wsi Działkowiec jako szeregowy do wsparcia służby policyjnej^c.

Pytanie: Kto mógł być wniesiony do ewidencji byłej policyjnej rezerwy?

Odpowiedź: Nie wiem, dlaczego mnie wniesiono do rezerwy byłej policji polskiej. Do rezerwy policji wraz z posiadającymi dobra i majątki zaliczano także tych, którzy ich nie posiadali. Z żadnych korzyści i ulg w związku ze służbą nie korzystałem.

Pytanie: Na czym polegała Wasza praca jako rezerwisty policji?

Odpowiedź: Towarzyszyłem policjantom na nocnych wyjazdach, sprawdzaliśmy, czy wszyscy mobilizowani wyjechali do armii. Policjanci wysyłali mnie z różnymi informacjami jako posłańca do sołtysów, do gmin i in.

Pytanie: W czym wyrażało się Wasze niezadowolenie z deputatów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR w czasie wyborów?

Odpowiedź: Nie byłem przeciwnikiem wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR, żadnego niezadowolenia nie przejawiałem, antyradzieckich rozmów także nie prowadziłem.

Protokół zapisano z moich słów prawidłowo, mi odczytano pod czym się podpisuję.

Farynowski

Przesłuchał:

Śledczy Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD obwodu rówieńskiego
sierżant bezpieczeństwa państ[wowego]

Chudolejew

[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 11-12v.*

^c ^c Fragment wyróżniony na lewym marginesie pionową kreską.

¹ Tak w dokumencie.

1940, 2 września, Równe – *Protokół przesłuchania świadka Sołomona Rudolfa w sprawie Teofila Farynowskiego podejrzanego o antyradziecką działalność w czasie wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR.*

USRR
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA

Do sprawy nr 21693

2 września 1940 r. Ja, śledczy Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD obwo-
du rówieńskiego Chudolejew, przesłuchałem w charakterze świadka:

1. Nazwisko	<i>Sołomon</i>
2. Imię oraz imię odojcowskie	<i>Rudolf Czesławowicz</i>
3. Data urodzenia	<i>1909 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Miasto Kiszyniów</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Rejon klewański, wieś Żuków Stary</i>
6. Nar[odowość] i obyw[atelstwo] (poddaństwo)	<i>Mołdavianin</i>
7. Paszport (kiedy i przez jaki organ wydany, seria, numer oraz miejsce zameldowania)	<i>Nie ma</i>
8. Rodzaj zajęcia (miejsce służby i stanowisko)	<i>Chłop</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Rzemieślnik-stolarz</i>

10. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	a) do rewolucji <i>ziemi nie miał</i> b) po rewolucji <i>chłop, ma 2 dziesięciny ziemi</i>
11. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona Jadwiga Antonowna – 27 lat. Córka – Alfreda – 5 lat, syn – Kazimierz – 3 lata, córka – Lilia – 1 rok. Rodzice żony: ojciec Antoni Judkiewicz, matka – Antonina Judkiewicz.</i>
<i>R. Sołomon*</i> [podpis odręczny]	
12. Wykształcenie (ogólne, specjalistyczne)	<i>Ukończył 6 klas gimnazjum (niepełne średnie)</i>
13. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny</i>
14. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	a) do rewolucji <i>nie był poddawany</i> b) po rewolucji <i>nie był poddawany</i>
15. Jakie posiada nagrody (ordery, wyróżnienia, broń i inne) otrzymane przy władzy radz[ieckiej]	<i>Nie posiada</i>
16. Kategoria ewidencji wojskowej (rezerwy) oraz gdzie figuruje w ewidencji	<i>Starszy ułan</i>
17. Służba w Armii Czerwonej (Gwardii Czerw[onej], w oddziałach partyzan[ckich]), kiedy i w jakim charakterze	<i>Nie służył</i>
18. Służba w białej armii i innych armiach k[ontr]-r[ewolucyjnych] (kiedy i w jakim charakterze)	<i>Nie służył</i>
19. Udział w bandach, organizacjach k[ontr]-r[ewolucyjnych] i powstaniach	<i>Nie uczestniczył</i>
20. Informacje o działalności społeczno-politycznej	<i>Nie ma</i>

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchwanego.

Uwagi:

Każda strona protokołu powinna być potwierdzona podpisem przesłuchwanego, ostatnia również przesłuchującego.

Zeznania świadka Sołomona Rudolfa Czesławowicza

z dnia 2 września 1940 r.

^a-[...] ^a

Przesłuchanie rozpoczęto o 15 godz. 30 min.

Przesłuchanie zakończono o 16 godz. 40 min.

Został zapoznany z treścią art. 89 KK USRR.

^b-Pytanie ^{b**}: Czy znacie Farynowskiego Teofila Franciszkowicza, jakie mieliście z nim relacje?

^b-Odpowiedź ^b: Farynowskiego Teofila Franciszkowicza znam dobrze, mieszkaliśmy w tej samej wsi od 1938 r. Nasze relacje z Farynowskim T.F. były normalne.

Pytanie: Powiedzcie, jakie miał (i ma) gospodarstwo Farynowski T.F.?

Odpowiedź: Farynowski miał 11 ha ziemi ornej, młocarnię, sieczkarnię, wialnię, kultywator i inny inwentarz rolniczy. Miał też dom drewniany składający się z 4 pomieszczeń, 2 konie, 2 żrebaki, 3 krowy, 2 jałówki. Stałych parobków nie miał, miał sezonową najemną siłę roboczą.

Pytanie: Gdzie i kiedy Farynowski służył w policji?

Odpowiedź: Farynowski został powołany do służby w policji w czasie mobilizacji w sierpniu 1939 r. Służył w Działkowiczach do 17 września 1939 r. Przed tym w policji nigdy nie służył, ponieważ był człowiekiem słabo piśmiennym i nie mógłby poradzić sobie z obowiązkami policjanta. Stopnia policyjnego Farynowski nie miał, służył jako szeregowy.

Pytanie: Kto mógł być wniesiony do ewidencji byłej policyjnej rezerwy?

Odpowiedź: Do ewidencji rezerwy polskiej policji mogli być wniesieni wszyscy, którzy wcześniej służyli w wojsku i umieli posługiwać się z bronią.

Pytanie: Powiedzcie, jak Farynowski Teofil Franciszkowicz odnosił się do miejscowej ludności?

Odpowiedź: Z sąsiadami miał niezbyt przyjacielskie stosunki, nigdy z nikim pierwszy się nie witał, odmawiał wszelkim zaproszeniom w odwiedziny lub sąsiedzkie spotkania, nie przyjaźnił się ani z majątną, ani z biedniejszą częścią ludności wsi.

Pytanie: Czy Farynowski utrzymywał kontakty z policją przed poborem jego do policji jako rezerwisty?

^a- ^a Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

^b- ^b W protokole wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zostały podkreślone.

^{**} W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

Odpowiedź: Na ile mi wiadomo, Farynowski kontaktów z policją nie utrzymywał.

Pytanie: Co jest wam wiadomo o działaniach Farynowskiego jako rezerwisty byłej polskiej policji?

Odpowiedź: Byłem na froncie, dlatego nic o tym nie wiem. Farynowski opowiadał, że konwojował aresztowanych jako dezertersów i innych, najczęściej stał na posterunku, pilnował aresztowanych.

Pytanie: Co wiecie o antyradzieckiej działalności Farynowskiego T.F. w czasie wyborów deputowanych do Rad Najwyższych ZSRR i USRR?

Odpowiedź: Nic nie wiem o antyradzieckich działaniach Farynowskiego w czasie wyborów deputowanych do Rad Najwyższych ZSRR i USRR. Również nie słyszałem antyradzieckich wypowiedzi z jego strony.

Protokół zapisano z moich słów prawidłowo, mi odczytano pod czym się podpisuję.

Sołomon

Przesłuchał:

Śledczy Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD obwodu rówieńskiego
sierżant bezpieczeństwa państw[wowego]

Chudolejew
[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 13-15.*

1940, 2 września, Równe – Protokół przesłuchania świadka Piotra Kurrowskiego w sprawie Teofila Farynowskiego podejrzanego o agitację antyradziecką w czasie wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR.

USRR
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA

Do sprawy nr 21693

2 września 1940 r. Ja, śledczy Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD obwodu rówieńskiego sierżant b[ezpieczeństwa] p[ra]ństwowego Chudolejew, przesłuchałem w charakterze świadka:

1. Nazwisko	<i>Kurowski</i>
2. Imię oraz imię ojcowskie	<i>Piotr Marczenowicz¹</i>
3. Data urodzenia	<i>1905 r.</i>
4. Miejsce urodzenia	<i>Wieś Owczary, rejon klewański, obwód rówieński</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Wieś Owczary, rejon klewański</i>
6. Nar[odowość] i obyw[atelstwo] (poddaństwo)	<i>Polak, ob. ZSRR</i>
7. Paszport (kiedy i przez jaki organ wydany, seria, numer oraz miejsce zameldowania)	<i>Nie ma</i>
8. Rodzaj zajęcia (miejsce służby i stanowisko)	<i>Chłop</i>
9. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Z chłopów-średniaków</i>
10. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	<i>a) do rewolucji chłop (3 ha ziemi) b) po rewolucji chłop (3 ha ziemi)</i>
11. Skład rodziny (bliscy krewni, ich imiona, nazwiska, adresy oraz rodzaj zajęcia)	<i>Żona Marianna – 38 lat, syn Tadeusz – 12 lat, syn Stanisław – 10 lat, córka Janina – 7 lat, syn Edward – 4 lata, syn Władysław – 3 lata, syn Franciszek – 2 lata. Wszyscy mieszkają we wsi Owczary w rejonie klewańskim.</i>
<i>Kurowski*</i> [podpis odręczny]	

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchwanego.

12. Wykształcenie (ogólne, specjalistyczne)	<i>Słabo piśmienny</i>
13. Przynależność partyjna (w przeszłości i obecnie)	<i>Bezpartyjny</i>
14. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	a) do rewolucji <i>nie był poddawany</i> b) po rewolucji <i>nie był poddawany</i>
15. Jakie posiada nagrody (ordery, wyróżnienia, broń i inne) otrzymane przy władzy radzieckiej	<i>Nie posiada</i>
16. Kategoria ewidencji wojskowej (rezerwy) oraz gdzie figuruje w ewidencji	<i>Piechur, szeregowy</i>
17. Służba w Armii Czerwonej (czerwonej) gwardii, w oddziałach partyzanckich, kiedy i w jakim charakterze)	<i>Służył w armii polskiej od 1921 r. do 1923 r. jako szeregowy.</i>
18. Służba w białej armii i innych armiach kontrrewolucyjnych (kiedy i w jakim charakterze)	<i>Nie służył</i>
19. Udział w bandach, organizacjach kontrrewolucyjnych i powstaniach	<i>Nie uczestniczył</i>
20. Informacje o działalności społeczno-politycznej	<i>Nie ma</i>

Uwagi: Każda strona protokołu powinna być potwierdzona podpisem przesłuchiwanego, ostatnia również przesłuchującego.

^a[...]-^a

Zeznania świadka Kurowskiego P.M.

2 września 1940 r.

Przesłuchanie rozpoczęło o 13 godz. 00 min.

Został zapoznany z treścią art. 89 KK USRR.

^a -^a Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

^{b-}Pytanie^{-b**}: Czy znacie Farynowskiego Teofila Franciszkowicza, jeśli znacie, opowiedzcie, co o nim wiecie?

^{b-}Odpowiedź^{-b}: Farynowskiego Teofila Franciszkowicza dobrze znam, ponieważ mieszkaliśmy w jednej wsi od 1933 r. Ma on 11 ha ziemi, 2 konie, 2 żrebaki, 2 krowy, 2 jałówki, młocarnię, sieczkarnię, wialnię. Miał sezonową najemną siłę roboczą, najmował jedną osobę na sezon. Na swoim utrzymaniu ma żonę i dwoje małoletnich dzieci.

Pytanie: Gdzie i kiedy Farynowski służył w policji?

Odpowiedź: Przed rozpoczęciem wojny polsko-niemieckiej w czerwcu 1939 r., Farynowski był wezwany jako rezerwista policji, służył w miasteczku Dziatkowicze do przyjścia władzy radzieckiej na terytorium Zachodniej Ukrainy.

Pytanie: Czy przed czerwcem 1939 r. Farynowski T.F. służył w policji?

Odpowiedź: O ile mi wiadomo Farynowski nigdy w policji nie służył i nigdy nie był wzywany w celu odbywania służby w policji.

Pytanie: W jakim stopniu Farynowski służył w polskiej policji od czerwca 1939 r.?

Odpowiedź: Nie wiem, jaki miał stopień Farynowski, ponieważ wyjechał z naszej wsi, a w mundurze go nie widziałem.

Pytanie: Kto mógł być wniesiony do ewidencji rezerwy byłej polskiej policji?

Odpowiedź: Do ewidencji byłej polskiej policji mogły być wniesione osoby wskazane przez [urząd] gminy lub powiatu. Takim osobom wydawano specjalne karty, które służyły za podstawę do odbywania służby w policji. Żeby być wniesionym do ewidencji policji, nie trzeba było spełniać jakichś specjalnych norm, wpisywano na ogólnych zasadach, podobnie jak do innych jednostek wojskowych.

Pytanie: Powiedzcie, jak Farynowski Teofil Franciszkowicz odnosił się do miejscowej ludności?

Odpowiedź: Nie znam faktów przemocy i złego odnoszenia się do miejscowej ludności ze strony Farynowskiego.

Pytanie: Czy Farynowski utrzymywał kontakty z policją przed wezwaniem go jako rezerwisty?

Odpowiedź: O ile mi wiadomo, Farynowski T.F. wcześniej nie utrzymywał kontaktów z policją.

Pytanie: Co Wam jest wiadomo o działalności Farynowskiego jako rezerwisty byłej policji polskiej?

^{b-} ^{-b} W protokole wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zostały podkreślone.

** W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

Odpowiedź: Od czasu wyjazdu Farynowskiego do pracy w policji do miasteczka Działkowicze nic o jego działaniach nie słyszałem, ponieważ on do wsi nie przyjeżdżał.

Pytanie: Co wiecie o antyradzieckich działaniach Farynowskiego w czasie wyborów deputowanych do Rad Najwyższych ZSRR i USRR?

Odpowiedź: O antyradzieckich działaniach Farynowskiego T.F. w czasie wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR również nic nie wiem, ani nie słyszałem od niego wypowiedzi antyradzieckich, od innych osób też nic nie słyszałem.

Protokół zapisano z moich słów prawidłowo, mi odczytano, pod czym się podpisuję.

Kurowski

PRZESŁUCHAŁ:

Śledczy Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD obwodu rówieńskiego
sierżant bezpieczeństwa państ[wowego]

Chudolejew
[podpis odręczny]

W przesłuchaniu uczestniczył tłumacz
Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD

Dorogan
[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 16-19.*

¹ Tak w dokumencie.

1940, 2 września, Równe – *Fragment protokołu przesłuchania świadka Antoniego Wasiljewa w sprawie Teofila Farynowskiego podejrzanego o agitację antyradziecką w czasie wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR.*

^a[...]^{-a}

Zeznania ^boskarżonego^{-b} (świadka) *Wasiljewa Antoniego Mojżeszowicza*
2 września 1940 r.

^c[...]^{-c}

Przesłuchanie rozpoczęto 2 września 1940 r. o 4 godz. 40 min.

Przesłuchanie zakończono o 5 godz. 40 min.

Został zapoznany z treścią art. 89 KK USRR.

^d*Pytanie*^{-d*}: Czy znacie Farynowskiego Teofila Franciszkowicza, jeśli znacie, opowiedzcie, co o nim wiecie?

^d*Odpowiedź*^{-d}: Farynowskiego Teofila Franciszkowicza znam od początku 1939 r. Relacje między naszymi rodzinami były normalne. Farynowski miał duże gospodarstwo, ale czy wynajmował siłę roboczą, nie wiem. Do służby w policji był powołany po rozpoczęciu wojny polsko-niemieckiej. Służył tam do czasu przyścia Armii Czerwonej na Zachodnią Ukrainę.

Pytanie: Powiedzcie, jak Farynowski Teofil Franciszkowicz odnosił się do miejscowej ludności?

Odpowiedź: Biedniejszą część ludności wsi oraz tych, kogo najmował do pracy w gospodarstwie traktował lekceważąco. Najemnikom za wykonaną pracę płacił bardzo mało pieniędzy.

Pytanie: Czy Farynowski utrzymywał kontakty z policją przed powołaniem go jako rezerwisty?

^a -^a Brak pierwszej strony protokołu.

^b -^b Wyraz skreślony.

^c -^c Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

^d -^d W protokole wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zostały podkreślone.

* W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

Odpowiedź: Na to pytanie odpowiedzieć nie mogę, ponieważ znam go dopiero od 1939 r.

*Wasiljew Antoni***

[podpis odręczny]

Pytanie: Co Wam jest wiadomo o działalności Farynowskiego T.F. jako rezerwisty byłej policji polskiej?

Odpowiedź: W czasie służby w policji Farynowski brał udział w aresztowaniach dezerterów z polskiego frontu, konwojował aresztowanych, pełnił służbę na posterunku.

Pytanie: Co wiecie o a[nty]r[adzieckiej] działalności Farynowskiego T.F. w czasie wyborów deputowanych do Rad Najwyższych ZSRR i USRR?

Odpowiedź: Nic nie wiem o antyradzieckich wypowiedziach ani działaniach Farynowskiego w czasie wyborów deputowanych do Rad Najwyższych ZSRR i USRR.

Protokół zapisano z moich słów prawidłowo, mi odczytano, pod czym się podpisuję.

Wasiljew

PRZESŁUCHAŁ:

Śledczy Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD obwodu rówieńskiego
sierżant bezpieczeństwa państ[wowego]

Chudolejew

[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 21-21v.*

** Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchiwanego.

1940, 2 września, Równe – Postanowienie śledczego oddziału NKWD w sprawie wszczęcia śledztwa wobec Teofila Farynowskiego s. Franciszka podejrzanego o działalność antyradziecką.

^a-POSTANOWIENIE^{-a}
(o przyjęciu sprawy do realizacji)

M[iasto] Równe

„2” września 1940 r.

Ja, śledczy Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD obwodu rówieńskiego sierżant bezpieczeństwa państ[wowego] CHUDOLEJEW, w tym dniu rozpatrzyłem sprawę śledczą nr 21693 dotyczącą FARYNOWSKIEGO Teofila Franciszkowicza oskarżonego o przestępstwa przewidziane w art. 54-13 KK USRR.

^a-USTALIŁEM^{-a}:

FARYNOWSKI Teofil Franciszkowicz został aresztowany 23 marca 1940 r. przez Klewański O[ddział] R[ejonowy] NKWD obwodu rówieńskiego i znajduje się w więzieniu m[iasta] Równe.

Przy przyjmowaniu sprawy do realizacji ustaliłem, że w aktach sprawy brakuje postanowienia o przedłużeniu okresu śledztwa i tymczasowego aresztowania oskarżonego FARYNOWSKIEGO T.F., przez co naruszono art. 113 i 157 KPK USRR.

W tej sprawie niezbędnym jest przeprowadzenie szeregu czynności śledczych celem pełnego ustalenia winy FARYNOWSKIEGO T.F. Dlatego, na podstawie powyższego

^a-POSTANAWIAM^{-a}:

Sprawę śledczą nr 21693 dotyczącą FARYNOWSKIEGO Teofila Franciszkowicza przyjąć do realizacji i przystąpić do dalszych czynności śledczych.

^a -^a Wyraz podkreślony.

ŚLED CZY ODDZIAŁU ŚLED[CZEGO] Z[ARZĄDU] NKWD
lejtant bezpieczeństwa państ[wowego] Chudolejew
[podpis maszynowy oraz odręczny]

„ZATWIERDZAM”
P.O. NACZ[ELNIKA] ODDZIAŁU ŚLED[CZEGO] Z[ARZĄDU] NKWD
lejtant bezpieczeństwa państ[wowego] Łosiew
[podpis maszynowy oraz odręczny]

*Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 28.*

88

1940, 3 września, Równe – Protokół przesłuchania świadka Maksima Zacharcziszina w sprawie Teofila Farynowskiego podejrzanego o działalność antyradziecką w czasie wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR.

USRR
LUDOWY KOMISARIAT SPRAW WEWNĘTRZNYCH
ZARZĄD BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWOWEGO

PROTOKÓŁ PRZESŁUCHANIA

Do sprawy nr 21693

3 września 1940 r. Ja, śledczy Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD obwo-
du rówieńskiego sierżant bezpieczeństwa państwowego Chudolejew, prze-
słuchałem w charakterze świadka:

1. Nazwisko	Zacharcziszin
2. Imię oraz imię ojcowskie	Maksim Mitrofanowicz
3. Data urodzenia	1905 r.

4. Miejsce urodzenia	<i>Wieś Żuków Stary, rejon klewański, obwód rówieński</i>
5. Miejsce zamieszkania	<i>Wieś Żuków Stary, rejon klewański</i>
6. Miejsce pracy i zajmowane stanowisko	<i>Chłop, przewodniczący Sielsowietu wsi Żuków Stary.</i>
7. Narodowość i obywatelstwo (poddaństwo)	<i>Ukrainiec, ob. ZSRR</i>
8. Pochodzenie społeczne (rodzaj zajęcia rodziców oraz ich sytuacja materialna)	<i>Chłop-średniak</i>
9. Sytuacja materialna (rodzaj zajęcia oraz sytuacja majątkowa)	<i>Chłop, ma 6 ha ziemi ornej, 2 konie, 2 krowy. Przewodniczący Sielsowietu wsi Żuków Stary.</i>
10. Skład rodziny	<i>Żona Jewgienija Iosifowna – 30 lat Ojciec Mitrofan Michajłowicz Zacharcziszin – 55 lat Siostra Anna Mitrofanowna – 30 lat, siostra Jefrosinija Mitrofanowna – 20 lat Brat Ignatij Mitrofanowicz – 24 lata Córka Lubow – 10 lat, syn Anatolij – 8 lat, córka Olga – 1 rok.</i>
<i>M. Zacharcziszin*</i> [podpis odręczny]	
11. Wykształcenie (ogólne, ^{a-} specjalistyczne ^{-a})	<i>3 klasy szkoły wiejskiej</i>
12. Przynależność partyjna (w przeszłości, obecnie)	<i>Bezpartyjny</i>
13. Jakim represjom był poddawany: karalność, areszt i inne (kiedy, przez jaki organ i za co)	<i>Represjom nie podlegał</i>
14. Służba w armiach	<i>Służba w armii polskiej od 1927 r. do 1929 r.</i>

* Koniec strony. Każda strona protokołu przesłuchania potwierdzona podpisem przesłuchawanego.

^{a-} ^{-a} Wyraz skreślony.

Zeznania ^a-skazanego^a (świadka):

*Zacharciszina Maksima Mitrofanowicza
z dnia „3” września 1940 r.*

^b-[...] -^b

Został zapoznany z treścią art. 89 KK USRR.

*Pytanie***: Czy znacie Farynowskiego Teofila Franciszkowicza oraz jakie były Wasze relacje?

Odpowiedź: Farynowskiego znam dobrze od 1933 r., nasze relacje były normalne.

Pytanie: Powiedzcie, jakie gospodarstwo miał Farynowski, a także czy miał on najemną siłę roboczą?

Odpowiedź: Farynowski T.F. miał 11 ha ziemi ornej, 2 konie, 2 żrebaki, 3 krowy, młockarnię konną, sieczkarnię, wialnię i inny inwentarz rolniczy. Czy miał Farynowski stałych parobków, dokładnie nie wiem, ale regularnie najmował sezonowych pracowników, na 20-30 dni pracy w roku.

Pytanie: Co wiecie o służbie Farynowskiego T.F. w policji w byłym państwie polskim?

Odpowiedź: Przed wojną polsko-niemiecką Farynowski w policji nie służył. Do służby w policji został wezwany w czasie mobilizacji, pod koniec sierpnia 1939 r., służył w Działkowiczach do 17 września 1939 r. Jego służba sprowadzała się głównie do wykonywania poleceń funkcjonariuszy policji. Szczegółów jego służby przytoczyć nie mogę, ponieważ nie są mi znane.

Pytanie: Kto mógł być wniesiony do ewidencji rezerwy byłej polskiej policji?

Odpowiedź: Do ewidencji rezerwy byłej polskiej policji wnoszono osoby, które już wcześniej służyły w armii polskiej i były oddane swojemu (polskiemu) państwu. Takim był Farynowski T.F.

Pytanie: Powiedzcie, jak Farynowski odnosił się do miejscowej ludności?

Odpowiedź: Farynowski utrzymywał kontakty tylko z osadnikami, z biedotą nie miał kontaktów.

Pytanie: Co wiecie o antyradzieckiej działalności Farynowskiego T.F. w czasie wyborów deputowanych do Rad Najwyższych ZSRR i USRR?

Odpowiedź: Antyradzieckich wypowiedzi od Farynowskiego T.F. nie słyszałem ani wcześniej, ani podczas wyborów do Rad Najwyższych ZSRR i USRR. O antyradzieckiej działalności Farynowskiego też nic nie powiem, ponieważ nic o tym nie wiem.

^b -^b Poniżej cały protokół przesłuchania napisany odręcznie.

** W celu lepszej czytelności tekstu wyrazy „pytanie” i „odpowiedź” zapisujemy kursywą.

Protokół zapisano z moich słów prawidłowo, mi odczytano, pod czym się podpisuję.

M. Zacharcziszin

Przesłuchał:

Śledczy Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD obwodu rówieńskiego
sierżant bezpieczeństwa państ[wowego]

Chudolejew
[podpis odręczny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 22-23v.*

1940, 5 września, Klesów – Wyciąg z protokołu posiedzenia Rejonowego Komitetu Wykonawczego dotyczącego przekształcenia szkoły polskiej na szkołę ukraińską wraz z dołączonym planem organizacji sieci szkół rejonu klesowskiego na rok szkolny 1940/1941.

^a-WYCIĄG^{-a}

z protokołu nr 22 posiedzenia

Klesowskiego Rej[onowego] Kom[itetu] Wyk[onawczego]

^b-z dnia 5 września 1940 roku^{-b}

^b-10. O reorganizacji polskiej szkoły na ukraińską^{-b}
(sprawozdawca kier[ownik] RWNO tow. Nariżny)

Po wysłuchaniu sprawozdania kier[ownika] RWNO tow. Nariżnego o postanowieniu ogólnego zebrania rodziców m[iasta] Klesowa na temat nauczania dzieci w języku ukraińskim oraz biorąc pod uwagę sprawozdanie dyrektora szkoły średniej tow. Rzewuskiego dotyczące podań rodziców do szkoły ukraińskiej – 650, a do szkoły polskiej – 7.

^{a-} ^{-a} Wyraz podkreślony.

^{b-} ^{-b} Fragment podkreślony.

Rej[onowy] Kom[itet] Wyk[onawczy] postanawia:

dać zgodę na nauczanie dzieci w języku ukraińskim, zgodnie z prośbą rodziców. Jednocześnie prosić Obw[odowy] Kom[itet] Wyk[onawczy] o zatwierdzenie postanowienia.

PRZEWODNICZĄCY RAJWYKONKOMU

DACUN

[podpis maszynowy]

SEKRETARZ RAJWYKONKOMU

Kubrak

[podpis maszynowy oraz odręczny]

[Pieczęć]*

УРСР

Клесівський Районний Виконавчий Комітет
Ровенської області

[Załącznik]

* Pieczęć okrągła w kolorze fioletowym z godłem USRR w środku i napisem w otoku w języku ukraińskim, w przekładzie: USRR Klesowski Rejonowy Komitet Wykonawczy obwodu rówieńskiego.

SIEĆ SZKÓŁ
Rejonu klesowskiego na rok szkolny 1940 / [19]41.

Nazwa oraz typ szkoły		Ilość klas oraz uczniów w nich					
		Język nauczania					
6.	"-"- Czabel	5.	4.	3.	2.	1.	Sz[koła] p[odstawowa]
							Ośnicki
	"-"	"-"	"-"	"-"	"-"	ukraiński	
2	1	2	1	1	1	1	klas
40	23	60	20	60	17	40	uczniów
1		1		1		1	klas
22		30		30		21	uczniów
1		1		1		1	klas
13		20		20		20	uczniów
1		1		1		1	klas
22		14		14		15	uczniów
5	1	5	1	5	1	4	klas
47	23	24	20	24	17	96	uczniów
4	1	4	1	4	1	c ^{3-c}	klas
							uczniów
							klas
							uczniów
							klas
							uczniów
5	1	5	1	5	1	4	klas
147	23	124	20	124	17	96	uczniów
2	1	5	1	5	1	2	ilość pokoi klasowych

^c -^c Tu i poniżej w całej kolumnie tabeli wszystkie liczby zostały zapisane czerwonym kolorem.

16.	15.	14.	13.	12.	11.	10.	9.	8.	7.
„-“ Krepa Sloboda	„-“ Perestaniec	„-“ Wry	„-“ Selyszo	„-“ Hrada	„-“ Zahale	„-“ Kamienne	„-“ Tomaszgród	„-“ Aleksiejówka	„-“ Czabel (chutor)
2	1	2	2	1	1	1	1	1	1
100	14	100	76	25	30	45	11	30	15
1	1	1	1			1	1	1	
35	13	27	45			25	15	15	
1			1			1	1		
23			32			32	14		
1			1			1	1		
11			30			20	11		
5	2	3	5	1	1	4	4	2	1
169	27	127	183	25	30	122	51	45	15
4	1	3	5	1	1	4	2	1	1
5	2	3	5	1	1	4	4	2	1
169	27	127	183	25	30	122	51	45	15
2	1	4	4	1	1	4	2	2	1

26.	25.	24.	23.	22.	21.	20.	19.	18.	17.
Osiedle ²	----	----	----	----	----	----	----	----	----
ukraiński	----	----	----	----	----	----	----	----	----
1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
30	9	9	18	41	9	25	22	54	104
	1	1	1	1	1			1	1
	10	12	16	16	8			36	48
	1	1	1	1	1			1	
	6	15	15	20	19			28	
	1	1	1	1				1	
	5	10	5	15				21	
1	4	4	4	4	3	1	1	4	3
30	30	46	54	92	36	25	22	139	152
^d [...] 52	1	1	1	2	1	1	1	4	3
1	4	4	4	4	3	1	1	4	3
30	30	46	54	92	36	25	22	139	152
1	1	1	1	2	1	1	1	2	2

^d - ^d Ukośna kreska w znaczeniu „razem”.

27. Ś[rednia] Sz[koła] miasta Klesów, język nauczania – ukraiński:
I klasa: klas – 3, uczniów – 148; II klasa: klas – 3, uczniów – 108;
III klasa: klas – 3, uczniów – 110; IV klasa: klas – 2, uczniów – 78;
Razem w klasach I-IV: klas – 10, uczniów – 444;
V klasa: klas – 2, uczniów – 80; VI klasa: klas – 2, uczniów – 64;
VII klasa: klas – 1, uczniów – 40; razem w klasach V-VII: klas – 5,
uczniów – 184; VIII klasa: klas – 1, uczniów – 27; IX klasa: klas – 0, uczniów
– 0;
X klasa: klas – 0, uczniów – 0; razem w klasach VIII-X: klas – 1, uczniów
– 27;
razem w szkole: klas – 17, uczniów – 655; ilość pokoi klasowych – 11.
28. N[iepełna] Sz[koła] Ś[rednia] miasta Czudel, język nauczania – ukra-
iński:
I klasa: klas – 4, uczniów – 150; II klasa: klas – 1, uczniów – 50;
III klasa: klas – 1, uczniów – 40; IV klasa: klas – 1, uczniów – 40;
Razem w klasach I-IV: klas – 7, uczniów – 280;
V klasa: klas – 1, uczniów – 21; VI klasa: klas – 1, uczniów – 20;
VII klasa: klas – 0, uczniów – 0; razem w klasach V-VII: klas – 2, uczniów
– 43;
VIII klasa: klas – 0, uczniów – 0; IX klasa: klas – 0, uczniów – 0;
X klasa: klas – 0, uczniów – 0; razem w klasach VIII-X: klas – 0, uczniów
– 0;
Razem w szkole: klas – 9, uczniów – 303; ilość pokoi klasowych – 7.
29. N[iepełna] Sz[koła] Ś[rednia] miasta Klesów, język nauczania – ukra-
iński:
I klasa: klas – 3, uczniów – 110; II klasa: klas – 1, uczniów – 31;
III klasa: klas – 1, uczniów – 27; IV klasa: klas – 1, uczniów – 36;
Razem w klasach I-IV: klas – 6, uczniów – 204; V klasa: klas – 1, uczniów
– 13;
VI klasa: klas – 1, uczniów – 12; VII klasa: klas – 0, uczniów – 0;
Razem w klasach V-VII: klas – 2, uczniów – 25; VIII klasa: klas – 0,
uczniów – 0;
IX klasa: klas – 0, uczniów – 0; X klasa: klas – 0, uczniów – 0;
Razem w klasach VIII-X: klas – 0, uczniów – 0; razem w szkole: klas – 8,
uczniów – 229; ilość pokoi klasowych – 4.
30. N[iepełna] Sz[koła] Ś[rednia] miasta Tomaszgród, język nauczania –
ukraiński:
I klasa: klas – 2, uczniów – 85; II klasa: klas – 1, uczniów – 30;
III klasa: klas – 1, uczniów – 30; IV klasa: klas – 1, uczniów – 21;
Razem w klasach I-IV: klas – 5, uczniów – 166; V klasa: klas – 1, uczniów
– 12;

VI klasa: klas – 1, uczniów – 12; VII klasa: klas – 0, uczniów – 0;
Razem w klasach V-VII: klas – 2, uczniów – 24; VIII klasa: klas – 0,
uczniów – 0;

IX klasa: klas – 0, uczniów – 0; X klasa: klas – 0, uczniów – 0;

Razem w klasach VIII-X: klas – 0, uczniów – 0; razem w szkole: klas – 7,
uczniów – 190; ilość pokoi klasowych – 6.

Razem w rejonie:

I klasa: klas – 44, uczniów – 1510; II klasa: klas – 23, uczniów – 613;

III klasa: klas – 19, uczniów – 464; IV klasa: klas – 17, uczniów – 354;

Razem w klasach I-IV: klas – 103, uczniów – 2947; V klasa: klas – 5,
uczniów – 128; VI klasa: klas – 5, uczniów – 108; VII klasa: klas – 1, uczniów
– 40;

Razem w klasach V-VII: klas – 11, uczniów – 276; VIII klasa: klas – 1,
uczniów – 27; IX klasa: klas – 0, uczniów – 0; X klasa: klas – 0, uczniów – 0;

Razem w klasach VIII-X: klas – 1, uczniów – 27; razem w szkole: klas
– 115,

uczniów – 3244; ilość pokoi klasowych – 73.

5 IX [19]40 r.

Klesów

Kier[ownik] RWNO

[podpis nieczytelny]

Pismo przewodnie: Oryginał. Maszynopis w języku ukraińskim.

Załącznik: Oryginał. Wpisy odręczne na maszynopisie w języku ukraińskim.

DARO, f. P-2, op. 2, spr. 83, k. 23-b.p.

¹ Tak w dokumencie. Miejscowości nie udało się zidentyfikować.

² Tak w dokumencie.

1940, 5 września, Równe – *Postanowienie śledczego oddziału śledczego NKWD w sprawie zakończenia śledztwa i zwolnienia z aresztu Teofila Farynowskiego s. Franciszka oskarżanego o działalność antyradziecką.*

„ZATWIERDZAM”
 ZAST[ĘPCA] NACZ[ELNIKA] Z[ARZĄDU] NKWD
 OBWODU RÓWIEŃSKIEGO
 st. lejtnant bezpieczeństwa państw[owego]
Masticki
 [podpis maszynowy oraz odręczny]
 „7” września 1940 r.

[Pieczęć]*
 Народный Комиссариат Внутренних Дел УССР
 Управление НКВД по Ровенской области

^a-POSTANOWIENIE^{-a}
 (o zakończeniu śledztwa)

M[iasto] Równe

5 września 1940 r.

Ja, śledczy Oddziału Śled[czego] Z[arządu] NKWD obwodu rówieńskiego sierżant bezpieczeństwa państw[owego] CHUDOLEJEW, rozpatrzyłem sprawę śledczą nr 21693 dotyczącą FARYNOWSKIEGO Teofila Franciszkowicza, 1904 r. urodzenia, urodzonego w osadzie Worcelówka, Polaka, obywatela ZSRR, z kułaków, piśmiennego, żonatego, ostatnie miejsce zamieszkania – osada Szwoleżerów, Sielsowiet wsi Żuków Stary, rejon klewański, obwód rówieński.

* Pieczęć okrągła w kolorze czerwonym z godłem USRR w środku i napisem w otoku w języku rosyjskim, w przekładzie: Ludowy Komisariat Spraw Wewnętrznych USRR Zarząd NKWD obwodu rówieńskiego.

^a- ^{-a} Wyraz podkreślony.

^a-USTALIŁEM:-^a

FARYNOWSKI Teofil Franciszkowicz został oskarżony o to, że w b[ylej] Polsce był policjantem. Jesienią 1939 r. w czasie wojny niemiecko-polskiej służył w policji. W okresie wyborów deputowanych do Rad Najwyższych ZSRR i USRR prowadził agitację antyradziecką.

Na podstawie tego FARYNOWSKI T.F. został aresztowany 23 marca 1940 r. przez Klewański OR NKWD obwodu rówieńskiego i pociągnięty do odpowiedzialności. W procesie śledztwa w niniejszej sprawie ustalono, że w czasie wojny niemiecko-polskiej FARYNOWSKI jako rezerwista policji został zmobilizowany do służby przy posterunku policji w miasteczku Działkowicze, gdzie służył od 29 sierpnia do 17 września 1939 r.

Jako rezerwista policji FARYNOWSKI T.F. towarzyszył etatowym policjantom podczas nocnych patroli we wsi, konwojował aresztowanych dezertów, którzy uciekli z armii polskiej, ochraniał aresztowanych i wykonywał inne polecenia funkcjonariuszy policji. Przed rozpoczęciem wojny niemiecko-polskiej FARYNOWSKI nigdy nie służył w policji oraz żadnego kontaktu z policją nie miał. Faktów antyradzieckiej działalności ze strony FARYNOWSKIEGO podczas śledztwa nie udowodniono.

Biorąc pod uwagę to, że FARYNOWSKI Teofil Franciszkowicz zmobilizowany z rezerwy służył w policji tylko przez 19 dni, a materiałów demaskujących antyradziecką działalność FARYNOWSKIEGO w czasie jego służby w policji nie zdobyto, jak również nie ustalono innych faktów antyradzieckiej działalności z jego strony oraz kierując się art. 197 cz. 2 KPK USRR

^a-POSTANAWIAM:-^a

Śledztwo w sprawie nr 21693, dotyczącej FARYNOWSKIEGO Teofila Franciszkowicza oskarżonego o przestępstwa przewidziane w art. 54-13 KK USRR zakończyć. FARYNOWSKIEGO Teofila Franciszkowicza z więzienia zwolnić.

Akta sprawy nr 21693 przekazać na przechowanie do Archiwum 1. Oddziału Specjalnego Z[arządu] NKWD.

Kopię niniejszego postanowienia przekazać prokuratorowi ds. specjalnych.

ŚLED CZY ODDZIAŁU ŚLED[CZEGO] Z[ARZĄDU] NKWD

sierżant bezpieczeństwa państw[owego]

Chudolejew

[podpis maszynowy oraz odręczny]

„ZATWIERDZAM”

P.O. NACZ[ELNIKA] ODDZIAŁU ŚLED[CZEGO] Z[ARZĄDU] NKWD

lejtant bezpieczeństwa państ[wowego]

Łosiew

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 29-30.

91

1940, 7 września, Równe – Decyzja o zwolnieniu z aresztu Teofila Farynowskiego s. Franciszka oskarżanego o działalność antyradziecką z powodu braku dowodów winy.

Do sprawy śledczej nr 21693

ODCINEK NAKAZU NR 374

„7” września 1940 roku.

DO

NACZELNIKA WIĘZIENIA UGB NKWD USRR

m[iasta] Równe

Po otrzymaniu niniejszego [nakazu] natychmiast zwolnić z więzienia aresztowanego *Farynowskiego Teofila Franciszkowicza* wniesionego do ewidencji Oddziału Śledczego Rówieńskiego Zarządu NKWD USRR.

^aPodczas zwolnienia ob. _____ powinien podpisać zobowiązanie do nieopuszczania miejsca zamieszkania _____ oraz do stawiennictwa w _____, które razem z potwierdzeniem zwolnienia przekazać do 1. Oddziału Specjalnego NKWD USRR.^{-a}

Załączone do nakazu dokumenty osobiste ^b_____ ^{-b}

^a -^a Fragment skreślony.

^b -^b Brak wpisu.

należy wręczyć ob. ^{b-}_____ ^{-b}, który ma to potwierdzić swoim podpisem na potwierdzeniu nakazu.

P.o. nacz[elnika] 1. Oddziału Specjalnego NKWD USRR
[podpis odręczny nieczytelny]

Nacz[elnik] Wydziału [podpis odręczny nieczytelny]

*Oryginał. Wpisy odręczne na druku urzędowym w języku rosyjskim.
DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 32.*

92

1940, 1 października, Równe – *Postanowienie prokuratora ds. specjalnych o umorzeniu śledztwa dotyczącego Teofila Farynowskiego s. Franciszka oskarżanego o działalność antyradziecką.*

POSTANOWIENIE

1 października 1940 r. Pom[ocnik] prokuratora obw[odowego] ds. specjalnych obwodu rówieńskiego LUBAR¹ rozpatrzył sprawę dotyczącą FARYNOWSKIEGO Teofila Franciszkowicza, 1904 r. urodzenia, urodzonego w osadzie Worcelówka, Polaka, z chłopów, żonatego, bezpartyjnego, ostatnie miejsce zamieszkania – osada Szwoleżerów, rejon klewański, oskarżanego o popełnienie przestępstw przewidzianych w art. 54-13 KK USRR.

USTALIŁ:

że oskarżony FARYNOWSKI T.F. został oskarżony o to, że w b[yłej] Polsce był policjantem. W procesie śledztwa w niniejszej sprawie ustalono, że FARYNOWSKI został zmobilizowany jako rezerwista policji w czasie wojny niemiecko-polskiej celem pełnienia służby na posterunku policyjnym w miasteczku Działkowicze, gdzie służył od 29 sierpnia do 17 września [19]39 r. Przed rozpoczęciem wojny niemiecko-polskiej FARYNOWSKI nigdy jako policjant nie służył i żadnego kontaktu z policją nie miał. Podczas

śledztwa nie zdobyto żadnych informacji o antyradzieckiej działalności FARYNOWSKIEGO. Materiałami śledztwa przygotowawczego nie udowodniono inkryminowanych FARYNOWSKIEMU znamion przestępstw przewidzianych w art. 54-13.

Wychodząc z powyższego oraz kierując się art. 221 p. 1 KPK USRR, a także na podstawie art. 197 cz. 2 KPK USRR

POSTANOWIŁ:

Sprawę dotyczącą FARYNOWSKIEGO Teofila Franciszkowicza, 1904 r. urodzenia zamknąć, akta sprawy przekazać do Archiwum 1. Oddziału Specjalnego Obwodowego Zarządu NKWD na przechowanie.

POM[OCNIK] PROKURATORA
OBW[ODOWEGO] DS. SPECJALNYCH

Lubar

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Zgadzam się:

^a-ZAST[ĘPCA]-^a PROKURATORA OBW[ODOWEGO]

^b-DS. SPECJALNYCH-^b

*Rybałko*²

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.

DARO, f. P-2771, op. 2, spr. 2909, k. 31.

¹ Lubar, zob. *Wołyń za „pierwszych Sowietów”...*, t. III wg indeksu.

² Rybałko, zob. *Wołyń za „pierwszych Sowietów”...*, t. I, II, III wg indeksów.

^{a-} ^a Wyraz skreślony.

^{b-} ^b Fragment skreślony.

**1941, 1 stycznia, Równe – Raport kierownika radzieckiego Zarządu
Ziemińskiego dotyczący dostawy buraków do cukrowni w obwodzie
rówieńskim.**

**Informacja o wywozie buraków cukrowych do cukrowni w obwodzie
rówieńskim
wg stanu na 1 stycznia 1941 r.**

	Rejon	Wykopano buraków cukrowych (w cetn.)	Wywieziono buraków cu- krowych do cukrowni (w cetn.)	%	Zostało niewy- wiezionych (w cetn.)
1.	Werba	27.721	27.721	100	–
2.	Hoszcza	406.585	404.735	99,5	1850
3.	Dubno	90.367	90.367	100	–
4.	Zdołbunów	154.581	153.981	99,6	600
5.	Korzec	152.222	152.222	100	–
6.	Klewań	11.867	11.867	100	–
7.	Międzyrzecz	^a [...] ^{-a}	^a [...] ^{-a}	^a [...] ^{-a}	^a [...] ^{-a}
8.	Młynów	21.665	21.665	100	–
9.	Mizocz	120.500	120.500	100	–
10.	Aleksandria	48.926	48.714	99,5	212
11.	Ostróg	188.676	184.176	97,5	4500
12.	Równe	317.649	317.649	100	–
13.	Tuczyn	68.164	68.164	100	–
	Razem w obwodzie	^a [...] ^{-a}	^a [...] ^{-a}	^a [...] ^{-a}	^a [...] ^{-a}

^{a-} ^{-a} Liczba poprawiona odręcznie, nieodczytana.

Kier[ownik] Obw[odowego] O[ddziału] Z[iemskiego]

TERTYCZNY

[podpis maszynowy]

Kier[ownik] Oddziału Raport[owego]

Duzenko

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginał. Maszynopis w języku ukraińskim.

DARO, f. P-189, op. 1, spr. 1, k. 52.

94

1941, po 1 stycznia, Bereźne – Informacja Rejonowego Zarządu Ziemskiego dotycząca zmian stanu własności gruntów rolnych w okresie od 17 września 1939 r. do 1 stycznia 1941 r. w rejonie bereźneńskim.

NOTATKA WYJAŚNIAJĄCA

Dotycząca bilansu gruntów w rejonie bereźneńskim
według stanu na 1 stycznia 1941 r.

I.

Stan zasobów gruntów według stanu na 17 IX [19]39 r.		Stan zasobów gruntów według stanu na 1 stycznia 1941 r.	
1. Chłopskie	50.979 ha	1. Chłopskie (gospodarstwa indywidualne)	49.674 ha
2. B[yłych] kol[onistów] niem[ieckich]	2513 ha	2. Kołchozowe	948 ha
3. Państwowe	6777 ha	3. Robotników i urzędników	7 ha
4. B[yłe] ziemiańskie	26.976 ha	4. Grunty różnych instytucji i przedsiębiorstw zajmujących się produkcją rolną	22 ha

5. B[ył]e osadnicze	254 ha	5. –„”– Gosziemfondu ¹	152 ha
6. B[ył]e cerkiewne	257 ha	6. –„”– Goslesfondu ²	36.873 ha
7. B[ył]e kościelne	312 ha	7. –„”– przemysłu, transportu i specjalnego przeznaczenia	467 ha
8. Miejskie	63 ha	8. –„”– Osiedli typu miejskiego	52 ha
9. Fabryczno- zakładowe	23 ha	9. Inne nieprzewidziane w spisie	159 ha
10. Różnych instytucji	42 ha		
11. Inne	158 ha		
Ogółem w rejonie	88.354 ha	Ogółem w rejonie	88.354 ha

Zmniejszenie areałów gruntów chłopskich nastąpiło za rachunek przekazania obszarów serwitutowych do Goslesfondu (wyręby na obszarach wodno-błotnych i piaszczystych nieprzydatnych do uprawy).

II. Sowchozów w rejonie bereżeńskim nie ma.

III. Za podstawę do ewidencji gruntów w rejonie bereżeńskim posłużyły: mapy komasacji gruntów sporządzone w latach 1927–1938 o ogólnej powierzchni gruntów 22.586 ha; trzy mapy komasacji gruntów wsi Bereżne, Lipniki i Sielce o ogólnej powierzchni gruntów 3786 ha z 1938 r. znajdujące się w archiwum Obw[odowego] O[ddziału] Z[iemskiego] w Łucku, żadnych innych materiałów o tych wsiach nie ma. W trzech sielradach są mapy parcelacji z lat 1920–1922 o skali 1:5000 oraz ogólnej powierzchni gruntów 2724 [ha]. Pięć wsi o ogólnej powierzchni gruntów 7459 ha mają stare mapy z 1863 r. o skali 1:8400. W trzech koloniach są mapy nieobejmujące całej powierzchni gruntów. W pozostałych wsiach żadnych materiałów ani map nie ma. Informacje o ewidencji gruntów sporządzane są na podstawie ksiąg dworskich, danych z notarialnych aktów nabycia nieruchomości, byłych polskich rejestrów podatkowych itp. 19 hektarów ziemi ornej wydzielono pod ogrody dla niemających przydomowych ogrodów byłych ziemiańskich parobków dla tymczasowego korzystania.

6³ rubryka tabeli [zatytułowana] Grunty przemysłu, transportu i specjalnego przeznaczenia – obejmuje dziesięciu użytkowników ziemi:

1. Kolej Kowelska;
2. Fabryka Papieru w Mokwinie;
3. Cztery zakłady leśne;

4. Młyn;
5. Państwowe, szosy i drogi gruntowe;
6. Zagotskot⁴;
7. Przedsiębiorstwo wydobycia torfu.

IV. Zwiększenie powierzchni zasiewów w 1941 r. nie jest planowane. Powierzchnia zasiewów w 1940 r. włączając powierzchnię nieużytków stanowiła 21.345 ha.

W 1940 r. wydzielono 30 pomiarowych, którzy aktywnego udziału w ewidencji gruntów w rejonie nie biorą.

Z powodu niekompletnej dokumentacji (jest tylko 60% danych), wiejskiego charakteru terenu rejonu, zmieniającej się powierzchni nieużytków (karczowanie lasów i chaszczki, melioracja, przekształcenie łąk na grunty orne), złego stanu dróg i braku transportu jakość danych ewidencyjnych o rejonie jest niezadowolająca.

Rej[onowy] Oddział Ziem[ski]

Starszy geodeta

Hołowko
[podpis odręczny]

*Oryginał. Maszynopis w języku rosyjskim.
DARO, f. P-635, op. 1, spr. 39, k. 54-55.*

¹ Gosziemfond – Państwowy Fundusz Ziemi (ros.: Государственный земельный фонд – Госземфонд).

² Goslesfond – Państwowy Fundusz Leśny (ros.: Государственный лесной фонд – Гослесфонд).

³ Powinno być „7”.

⁴ Zagotskot – Ogólnozwiązkowe Biuro zajmujące się wykonywaniem zobowiązań dotyczących dostarczenia państwu bydła (ros.: Всесоюзная контора по заготовкам и сбыту скота – Заготскот).

1941, 1 kwietnia, Równe – Raport kierownika Zarządu Ziemskiego dotyczący wykorzystania kredytów przyznanych kolchozom w poszczególnych rejonach obwodu rówieńskiego.

**Informacja o wykorzystaniu kredytów przez kolchozy obwodu rówieńskiego
wg stanu na 1 kwietnia 1941 r.
(w tys[iącach] rub[li])**

	Rejon	Udzielono kredytu	Wykorzystano [kredytu]	%
1.	Bereźne	12.620	12.254	97
2.	Bereźne ¹	8740	7250	83
3.	Wysock	4500	2600	58
4.	Włodzimierzec	12.690	14.000	110
5.	Hoszcza	9989	7967	80
6.	Demidówka	12.140	11.250	93
7.	Derażne	10.110	6100	60
8.	Dąbrowica	5390	5090	94
9.	Dubno	2770	2470	89
10.	Zdołbunów	15.000	13.458	90
11.	Klesów	9390	9343	99
12.	Korzec	15.020	9620	64
13.	Kozin	14.990	3130	21
14.	Kostopol	12.050	12.050	100
15.	Klewań	8400	4417	52
16.	Ludwipól	5220	1000	19
17.	Międzyrzecz	12.351	9977	81
18.	Młynów	8800	9800	111
19.	Moroczna	5460	5460	100
20.	Mizocz	8070	6506	81
21.	Aleksandria	6240	5620	90
22.	Ostrożec	17.940	13.140	73

23.	Ostróg	4850	2400	50
24.	Rafałówka	10.940	7767	71
25.	Równe	11.020	10.020	91
26.	Rokitno	8840	7339	83
27.	Sarny	10.840	9823	91
28.	Stepań	1400	1360	97
29.	Tuczyn	4640	3100	67
30.	Czerwonoarmijsk	9600	4280	45
Razem:		280.000	221.594	791

Kier[ownik] Rówieńskiego Obw[odowego] O[ddziału] Z[iemskiego]

TERTYCZNY
[podpis maszynowy]

*Oryginał. Maszynopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-189, op. 1, spr. 1, k. 38.*

¹ Powinno być „Werba”.

1941, 1 kwietnia, Równe – Raport kierownika Zarządu Ziemskiego dotyczący ilości zwierząt gospodarskich w kolchozach poszczególnych rejonów obwodu rówieńskiego.

**Informacja o ilości zwierząt gospodarskich
w kolchozach obwodu rówieńskiego
wg stanu na 1 kwietnia 1941 r.**

	Rejon	Konie		Duże bydło			Świnie		Owce	
		Ogółem	W tym roboczych	Ogółem	W tym krów	W tym wołów	Ogółem	W tym loch	Ogółem	W tym macierek
1.	Bereźne	102	89	79	36	12	62	8	73	-
2.	Werba	477	455	86	50	-	69	13	24	-
3.	Wysock	511	444	329	94	95	154	18	221	-
4.	Włodzimierzec	186	160	72	39	13	20	4	128	-
5.	Hoszcza	965	860	67	20	-	32	3	-	-
6.	Demidówka	2531	2196	72	32	-	73	12	65	-
7.	Derażne	91	85	9	2	-	1	-	56	-
8.	Dąbrowica	99	80	31	7	13	-	-	28	-
9.	Dubno	542	452	92	51	-	69	7	17	-
10.	Zdołbunów	1201	1038	67	35	-	24	11	23	-

11.	Klesów	85	84	250	9	208	-	-	4	-
12.	Korzec	297	242	108	28	34	54	7	15	-
13.	Kozin	1356	1144	117	50	-	92	18	33	-
14.	Kostopol	220	184	170	81	8	75	20	48	-
15.	Klewań	455	302	37	18	-	87	9	54	-
16.	Ludwipol	96	80	153	30	101	8	1	34	-
17.	Międzyrzecz	627	468	174	87	2	64	9	181	-
18.	Młynów	1256	1050	117	56	-	146	24	88	-
19.	Moroczna	243	220	44	-	44	-	-	-	-
20.	Mizocz	363	321	34	16	-	60	9	39	-
21.	Aleksandria	180	170	75	33	-	63	14	349	-
22.	Ostrożec	1374	1170	151	-	-	84	16	81	-

23.	Ostróg	667	560	64	18	1	92	14	90	-
24.	Rafałówka	109	106	40	6	29	-	-	5	-
25.	Równe	1766	1528	64	31	-	35	6	208	-
26.	Rokitno	62	62	298	-	218	-	-	-	-
27.	Sarny	180	167	14	-	14	-	-	-	-
28.	Stepań	136	102	63	-	63	-	-	-	-
29.	Tuczyn	400	317	44	28	-	9	6	57	-
30.	Czerwonoarmijsk	1304	964	86	40	-	54	14	4	-
	Razem:	17.881	15.099	3007	897	855	1427	243	1925	-

Kier[ownik] Rówieńskiego Obw[odowego] O[ddziału] Z[iemskiego]
TERTYCZNY
[podpis maszynowy]

*Oryginał. Maszynopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-189, op. 1, spr. 1, k. 39.*

1941, 10 kwietnia, Bereźne – *Informacja kierownika Rejonowego Zarządu Ziemskiego o gruntach przejętych przez państwo od bogatszych gospodarzy w poszczególnych wsiach rejonu bereźneńskiego.*

[Pieczęć]*

УРСР

Березнівський Районний
Виконавчий Комітет
Ровенської області
Земельний Відділ
„10” квітня 1941 р.
№ 412/41
Телефон № ^{a-}[...]-^a

^{b-}[...]-^b

Do
Obwodowego Wydziału Ziemskiego
Równe

Rejonowy Zarząd Ziemski

W załączniku przesyłamy informację o ziemiach zajętych zamożnej części obywateli rejonu bereźneńskiego.

Kier[ownik] Rej[onowego] O[ddziału] Z[iemskiego] *K. Jaryna*
Starszy geodeta *Hołowko*
[podpis odręczny]

* Pieczęć urzędowa w kolorze czerwonym z napisem w języku ukraińskim, w tłumaczeniu:
USRR Bereźneński Rejonowy Komitet Wykonawczy obwodu rówieńskiego Wydział
Ziemski „10” kwietnia 1941 r. Nr 412/41 Telefon nr [brak numeru].

^{a-} ^{-a} Brak numeru.

^{b-} ^{-b} Dopisek odręczny: Dn[ia] 12 IV [19]41 nr 6-1339.

[Załącznik]

INFORMACJA
o ziemiach odebranych zamożnej części ludności rejonu bereżeńskiego

Rada Wiejska	Gospodarstwa	Ogółem ziemi	Ziemie orne	Łąki	Inne	Uwagi
Antonówka	15	65,6	39,35	22,4	2,1	Kołchoz c-[...]-c
Bereżne	4	17,3	3	3	11,3	φ. c/p ¹
Białaszówka	20	93,5	10	3	80,5	–,,–
Białka	8	30	11	9	10	–,,–
Borek Kuty	21	101,4	57,19	37,41	6,44	Kołchoz
Bronne	15	68,1	9,85	27,6	30,65	φ. c/p
Wielkie Pole	14	52,92	34,01	6,49	12,42	Kołchoz
Witkowicze	194	1207,15	13,92	21,99	1171,24	φ. c/p
Hołubne	8	40	15,5	19,5	5	Kołchoz
Horodyszczce	35	142,31	9,20	22,43	110,68	φ. c/p
Zamostyszczce	10	39	30	3	6	–,,–
Kadobyszczce	15	69,7	32,04	7,52	30,14	–,,–
Kamionka	31	167,21	57,92	79,55	29,74	–,,–
Karaczun	56	292	35,87	56,09	200,04	–,,–
Kurhany	52	17,5	4,5	8,5	4,5	–,,–
Łęczyn	17	58,82	9	13,25	36,57	–,,–
Liziana	21	86,17	21,85	12,62	51,7	–,,–
Lipniki	12	35,9	12,6	18,9	4,4	–,,–
Małyńsk	70	398,8	102,32	67,35	229,13	–,,–
Mokwin	113	67,85	40,1	23,25	4,5	–,,–
Orłówka	5	13,91	4,98	4,46	4,47	–,,–
Polany	48	161,51	31,96	82,71	46,84	Kołchoz
Tekłówka	2	4	4	–	–	–,,–
Tyszyca	29	95,65	5	22,4	68,25	φ. c/p
Jablonne	30	122,92	24,2	49,48	49,24	–,,–
Jarynowka	67	250,83	39,83	42,04	168,96	–,,–
Razem	799	3699,69	659,19	663,94	2374,81	Zagrodowa 1,75

^c –^c Nadpisano: Ziemia zagrodowa 1,75.

Dla kołchozów – 425,07 ha: 1,75 ha ziemi zagrodowej, 182,01 ha [ziemi] ornej, 168,51 ha łąk, 72,80 ha innej.

Zasoby rad wiejskich – 3274,62 ha: 477,18 [ziemi] ornej, 495,43 ha łąk, 2302,01 ha innej.

Starszy geodeta

Hołowko

[podpis maszynowy oraz odręczny]

Oryginały. Pismo przewodnie: rękopis w języku ukraińskim.

Załącznik: Maszynopis w języku ukraińskim.

DARO, f. P-635, op. 1, spr. 39, k. 62-63.

¹ Skrót nierozszyfrowane.

1941, 10 kwietnia, Równe – Raport kierownika Zarządu Ziemińskiego dotyczący organizacji kołchozów w okresie od 1 stycznia do 10 kwietnia 1941 r. w poszczególnych rejonach obwodu rówieńskiego.

Raport o organizowaniu kołchozów w obwodzie rówieńskim

a-[...]-a

	Rejon	Ilość kołchozów według okresów					
		Wg stanu na 1 I 1941 r.	Wg stanu na 1 II 1941 r.	Wg stanu na 1 III 1941 r.	Wg stanu na 15 III 1941 r.	Wg stanu na 1 IV 1941 r.	Wg stanu na 10 IV 1941 r.
1.	Bereźne	2	2	3	3	6	6
2.	Werba	2	3	4	5	15	15

a⁻ -a Adnotacja odręczna: Wydział Spraw Ziemińskich 23 IV [19]41 [podpis nieczytelny].

3.	Wysock	2	4	5	10	12	12
4.	Włodzimirzec	3	4	5	4	11	14
5.	Hoszczka	4	4	6	7	24	24
6.	Demidówka	8	8	11	14	30	31
7.	Derażne	1	1	3	4	6	7
8.	Dąbrowica	1	2	4	7	7	12
9.	Dubno	6	9	20	26	37	45
10.	Zdołbunów	2	2	8	11	18	18
11.	Klesów	5	5	6	5	9	10
12.	Korzec	3	3	5	5	10	10
13.	Kozin	3	3	7	10	16	18
14.	Kostopol	5	5	5	6	10	10
15.	Klewań	4	4	4	4	10	10
16.	Ludwipol	2	2	4	5	6	7
17.	Międzyrzecz	4	4	6	6	11	12
18.	Młynów	3	9	11	18	24	26
19.	Moroczna	2	3	6	6	17	17
20.	Mizocz	2	3	7	7	11	12
21.	Aleksandria	2	2	3	3	8	8
22.	Ostrożec	11	13	14	15	28	31
23.	Ostróg	4	4	8	9	14	15
24.	Rafałówka	2	5	6	6	6	12
25.	Równe	2	3	13	15	19	19
26.	Rokitno	2	2	3	3	6	6
27.	Sarny	3	3	8	8	9	11
28.	Stepań	2	2	3	4	6	6
29.	Tuczyn	2	2	3	3	12	19
30.	Czerwonoarmijsk ¹	3	4	6	9	20	22
	Razem:	96	122	197	238	418	^{b-} 465 ^{-b}

Kier[ownik] Rówieńskiego Obw[odowego] O[ddziału] Z[iemskiego]
TERTYCZNY
[podpis maszynowy]

*Oryginał. Maszynopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-189, op. 1, spr. 1, k. 28.*

¹ Czerwonoarmijsk (ukr. Червоноармійськ) – w latach 1564–1939 oraz od 1993 r. Radziwiłów (ukr. Радивилів) – obecnie siedziba rejonu w obwodzie rówieńskim.

^{b-} ^{-b} Poprawiono na „464”.

1941, 10 kwietnia, Równe – Sprawozdane o zorganizowanych kołchozach w poszczególnych rejonach obwodu rówieńskiego.

**Raport o stanie kołchozów w obwodzie rówieńskim
wg stanu na 10 kwietnia 1941 r.**

Rejon	Ilość kołchozów	Ziemia		Ilość gospodarstw		Siła pociągowa		Zdolnych do pracy			Organizowano grup	Z nich złożyło podania
		Ogółem ha	W tym ornej	Ogółem	W tym średnich	Konie	Woły	Ogółem	Mężczyzn	Kobiet		
Bereźne	6	1343	824	165	16	97	14	356	158	198	6	38
Werba	15	3029	2278	643	230	489	–	1319	674	645	7	80
Wysock	12	6465	2042	820	320	424	84	1765	859	906	4	36
Włodzimierzec	14	2175	1192	397	98	186	37	884	425	459	3	28

Kostopol	10	18	10	10	18	45	12	7	31	24
Kozin	2245	7626	3121	3727	6012	13.896	1488	830	12.821	5277
Korzec	1426	5890	960	3187	5721	10.902	786	504	10.699	5102
Klesów	325	1262	562	926	1595	3296	261	163	2967	1936
Zdołbu- nów	109	445	162	325	763	726	60	40	452	339
Dubno	208	1213	76	676	1206	2230	81	86	2235	963
Dąbrowi- ca	4	-	205	48	-	-	14	2	-	-
Derażne	714	2982	740	2124	3149	6696	609	364	6427	2644
Hoszczka	343	1450	355	1004	1577	3216	303	174	3168	1212
Demi- dówka	371	1532	385	1120	1572	3480	306	190	3259	1432
	5	6	2	3	6	7	6	7	8	5
	40	60	36	65	65	120	23	99	112	37

Rafałówka	12 ^b [...] ^b	2096	1024	358	102	156	20	680	340	340	-	-
Ostróg	15 ^a [...] ^a	3649	2760	720	202	560	-	1572	737	835	4	50
Ostrożec	31	6225	5192	1852	325	1169	-	4128	2060	2068	7	140
Aleksandria	8	1368	1163	284	83	183	-	658	313	345	4	104
Mizocz	12	2330	1826	560	210	368	-	1202	602	600	14	174
Moroczna	17	5088	1526	722	212	486	44	2027	1001	1026	15	365
Młynów	26	6143	5341	1475	605	1131	-	2580	1326	1254	9	158
Międzyrzecz	12	4150	3552	763	135	608	2	1718	876	842	6	90
Ludwipol	7	2400	1620	535	154	196	104	1193	580	613	5	69
Klewań	10	3370	2085	602	139	413	-	1279	632	647	5	62

^a -^a Dopisano odręcznie „+4”.

^b -^b Dopisano odręcznie „+1”.

Równe	19 ^b [...] ^b	9553	7857	1879	858	1537	-	4294	2160	2134	7	250
Rokitno	6	4016	512	224	44	76	185	620	274	346	6	45
Sarny	11	2177	1151	377	80	206	18	803	391	412	4	85
Stepań	6	1150	567	216	28	199	38	497	251	246	4	80
Tuczyn	19 ^c [...] ^c	3236	2914	680	168	480	26	1726	840	886	5	45
Czerwo- noarmijsk	22 ^d [...] ^d	6932	6260	1564	486	1022	-	1992	946	1046	5	55
Razem w obwo- dzie	465 ^e [...] ^e	133.938	96.263	28.129	7916	18.960	844	57.742	28.247	29.495	173	2606

Kier[ownik] Rówieńskiego Obw[odowego] O[ddziału] Z[iemskiego]

TERTYCZNY
[podpis maszynowy]

*Oryginał. Maszynopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-189, op. 1, spr. 1, k. 29.*

^c -^c Dopisano odręcznie „-7”.

^d -^d Dopisano odręcznie „-2”.

^e -^e Poprawiono na „464”.

1941, 11 kwietnia, Równe – *Raport kierownika Zarządu Ziemińskiego dotyczący przydziału kredytów kolchozom w poszczególnych rejonach obwodu rówieńskiego.*

**Informacja o podziale kredytów dla kolchozów obwodu
rówieńskiego
wg stanu na 11 kwietnia 1941 r.
(w tys[iącach] rub[li])**

Udzielono kredytów						
	Rejon	Na zakup maszyn rolniczych	Na zakup nawozów	Na zakup nasion traw pastewnych	Na hodowlę zwierząt	Razem
1.	Bereźne	3	5	-	2	10
2.	Werba	1	3	6,5	6	16,5
3.	Wysock	1	2	0,5	8	11,5
4.	Włodzimierzec	1	2,5	2	4	9,5
5.	Hoszczka	4	4	2,5	19	29,5
6.	Demidówka	1	11	8,5	26	46,5
7.	Derażne	1	2	0,2	2	5,2
8.	Dąbrowica	1	2,5	-	3	6,5
9.	Dubno	5	7	14	24	50
10.	Zdołbunów	5	5	6,5	14	30,5

11.	Klesów	1	2,5	–	8	11,5
12.	Korzec	4	3	5	9	21
13.	Kozin	1	4	6	11	22
14.	Kostopol	1	4	–	5	10
15.	Klewań	3	2,5	–	5	10,5
16.	Ludwipol	1	2,5	1,5	3	8
17.	Międzyrzecz	6	4	7	7	24
18.	Młynów	6	7	7,5	11	31,5
19.	Moroczna	1	1,5	0,9	8	11,4
20.	Mizocz	3	1	5,5	5	14,5
21.	Aleksandria	3	3	–	3	9
22.	Ostrożec	1	7	5	16	29
23.	Ostróg	3	5	3	7	18
24.	Rafałówka	1	2,5	0,5	3	7
25.	Równe	5	11,5	17	14	47,5
26.	Rokitno	1	2	–	4	7
27.	Sarny	1	2	1,7	4	8,7
28.	Stepań	1	1	–	3	5
29.	Tuczyn	3	5	0,5	4	12,5
30.	Czerwonoarmijsk	1	5	3,2	12	21,2
Razem:		70	120	105	250	575

Kier[ownik] Rówieńskiego Obw[odowego] O[ddziału] Z[iemskiego]

TERTYCZNY
[podpis maszynowy]

*Oryginał. Maszynopis w języku ukraińskim.
DARO, f. P-189, op. 1, spr. 1, k. 37.*

WYKAZ LITERATURY

Wydawnictwa o charakterze informacyjno-historycznym

- Довідник з історії України (А-Я)*, ред. Ігор Підкова, Роман Шуст, Київ 2001;
- Енциклопедія історії України*, ред. кол. Валерій Смолій та ін., т. 1-10, Київ 2003-2014;
- Kto był kim w Drugiej Rzeczypospolitej*, red. Jacek M. Majchrowski, t. I, Warszawa 1994;
- Кто есть кто в истории СССР. 1924–1953*, ред. Константин Залеский, Москва 2009;
- Leksykon. Kto jest kim w Rosji po 1917 roku*, red. Grzegorz Przebinda, Józef Smaga, Kraków 2000;
- Петров Никита, Скоркин Константин, *Кто руководил НКВД 1934–1941. Справочник*, Москва 1999;
- Петров Никита, *Кто руководил органами госбезопасности 1941–1954. Справочник*, Москва 2010;
- Українська Радянська Енциклопедія*, голов. ред. Микола Бажан, т. 1-20, Київ 1959-1977.

Dokumenty i materiały drukowane

- Agresja sowiecka na Polskę w świetle dokumentów 17 września 1939*, t. 2: *Działania wojsk Frontu Ukraińskiego*, oprac. Czesław Grzelak, Stanisław Jaczyński, Eugeniusz Kozłowski, Warszawa 1996;
- Dokumenty i materiały do historii stosunków polsko-radzieckich*, t. VII, oprac. Euzebiusz Basiński i in., Warszawa 1973;
- Государственная власть СССР. Высшие органы власти и управления и их руководители 1923–1991 гг. Историко-биографический справочник*, сост. Владимир Ивкин, Москва 1999;
- НКВД-МВД СССР в борьбе с бандитизмом и вооруженным националистическим подпольем на Западной Украине, в Западной Белоруссии и Прибалтике (1939–1956)*, сост. Н. Владимирцев, Александр Кокурин, Москва 2008;

- Органы государственной безопасности СССР в Великой Отечественной войне*. Сб. док. т. 1: Кн. I. Накануне. Ноябрь 1938 г. – декабрь 1940 г., сост. Владимир Ямпольский, Москва 1995;
- Радянські органи державної безпеки у 1939 – червні 1941 р.: документи ГДА СБ України*, ред. Василь Даниленко, Сергій Кокін, Київ 2009;
- „*W czterdziestym nas matko na Sybir zesłali...*” *Polska a Rosja 1939–1942*, oprac. Jan Tomasz Gross, Irena Grudzińska-Gross, Londyn 1983;
- Wołyń i Galicja „za drugiego Sowietu”*, oprac. Łukasz Adamski, Grzegorz Hryciuk, Warszawa 2019;
- Wołyń za „pierwszych Sowietów”. Losy ludności polskiej i polskiego dziedzictwa kulturowego*, t. I: *Lata 1939–1941*, red. Stanisław Stępień, Przemyśl 2019;
- Wołyń za „pierwszych Sowietów”. Losy ludności polskiej i polskiego dziedzictwa kulturowego. Zbiór dokumentów*, t. II: *Lata 1939–1941*, red. Stanisław Stępień, Przemyśl 2020;
- Wołyń za „pierwszych Sowietów”. Losy ludności polskiej i polskiego dziedzictwa kulturowego. Zbiór dokumentów*, t. III: *Lata 1939–1941*, red. Stanisław Stępień, Przemyśl 2021;
- „*Волинь радянська (1939–1965)*. Збірник документів і матеріалів”, відп. ред. Н.Л. Алексеева, ч. 3, Львів 1971.

Opracowania

- Baran Wołodymyr, Buczyło Maria, *Przekształcenia ekonomiczne na Zachodniej Ukrainie w latach 1939–1941*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2012, nr 11/1, s. 477-494;
- Baran Wołodymyr, *Technologia represji politycznych NKWD w latach 1939–1941*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2014, nr 1, s. 267-292;
- Baran Wołodymyr, *Zachodnia Ukraina – początek sowietyzacji (wrzesień–grudzień 1939): spojrzenie historyka ukraińskiego*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2011, nr 10/2, s. 383-410;
- Баран Володимир, Токарський Василь, *Діяльність органів НКВС на Волині і в Східній Галичині: вересень–грудень 1939 року*, „Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність” 2017, т. 29, s. 175-183;
- Баран Володимир, Токарський Василь, *Україна: західні землі: 1939–1941 рр.*, Львів 2009 (autorzy umieścili w publikacji także dokumenty archiwalne);

- Баран Володимир, Токарський Василь, „Зачистка”: політичні репресії в західних областях України у 1939–1941 рр., Львів 2014;
- Боднар Лілія, *Формування радянських державно-політичних структур у Західній Україні (1939–1941 рр.)*, [w:] *Волинь і волиняни у Другій світовій війні. Збірник наукових праць. За матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої подіям Другої світової війни на території Волинської області*, ред. М. Кучерепа, Луцьк 2012, s. 172-179;
- Bonusiak Włodzimierz, *Małopolska Wschodnia i Wołyń w czasie II wojny światowej*, Rzeszów 2022;
- Brzoza Czesław, *Polska w czasach niepodległości i drugiej wojny światowej (1918–1945)*, t. 9, Kraków 2003;
- Ciesielski Stanisław, Materski Wojciech, Paczkowski Andrzej, *Reprezje sowieckie wobec Polaków i obywateli polskich*, Warszawa 2000;
- Czerniakiewicz Jan, *Stalinowska depolonizacja Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej*, „Studia i Materiały CBW” 1992, z. 33;
- Довбня Ольга, *Депортації населення Західної України (1939–1953 рр.): новітня вітчизняна історіографія*, „Схід. Історичні науки” 2018, nr 2 (154);
- Dzwonkowski Roman, *Losy duchowieństwa katolickiego w ZSRR 1917–1939. Martyrologium*, Lublin 1998;
- Głowacki Albin, *Sowieci wobec Polaków na ziemiach wschodnich II Rzeczypospolitej 1939–1941*, Łódź 1997;
- Горланов О., Рогинский А., *Об арестах в западных областях Белоруссии и Украины в 1939–1944 гг.*, [w:] *Репрессии против поляков и польских граждан*, ред. Александр Гурьянов, Москва 1997;
- Grzelak Czesław, *Kresy w czerwieni. Agresja Związku Sowieckiego na Polskę w 1939 roku*, Warszawa 1998;
- Grzelak Czesław, *Szack – Wytyczno 1939. Korpus Ochrony Pogranicza na Kresach Wschodnich 1939. Nóż w plecy walczącej Polski*, Warszawa 2013;
- Gurianow Aleksander, *Cztery deportacje 1940–41*, „Karta” 1994, nr 12, s. 114-136;
- Hryciuk Grzegorz, *Patria in exsilio? Masowe deportacje radzieckie do Kazachstanu w latach 30.-50. XX wieku*, [w:] *Polacy w Kazachstanie. Historia i współczesność*, red. Stanisław Ciesielski, Antoni Kuczyński, Wrocław 1996;
- Hryciuk Grzegorz, *Polacy we Lwowie 1939–1944. Życie codzienne*, Warszawa 2000;

- Hryciuk Grzegorz, *Przemiany narodowościowe i ludnościowe w Galicji Wschodniej i na Wołyniu w latach 1931–1948*, Toruń 2005;
- Історія Волині: З найдавніших часів до наших днів, ред. Олексій Михайлюк, Іван Кичій, Микола Півницький та ін., Львів 1988;
- Jasiewicz Krzysztof, *Zagłada polskich Kresów: ziemiaństwo polskie na Kresach Północno-Wschodnich Rzeczypospolitej pod okupacją sowiecką 1939–1941. Studium z dziejów zagłady dawnego narodu politycznego*, Warszawa 1997;
- Кобринович І., *Організація та діяльність репресивно-каральної системи більшовизму на Волині у 1939–1941 рр.*, „Вісник Національного університету «Львівська Політехніка»” 2008, nr 612;
- Kołakowski Piotr, *NKWD i GRU na ziemiach polskich 1939–1945*, Warszawa 2002;
- Кондратюк К., Кондратюк С., *Репресії органів НКВС проти населення західних областей України (1939–1941)*, „Наукові зошити історичного факультету Львівського університету ім. І. Франка” 2000, вип. 3;
- Kornat Marek, *Polska 1939 roku wobec paktu Ribbentrop–Mołotow. Problem zbliżenia niemiecko-sowieckiego w polityce zagranicznej II Rzeczypospolitej*, Warszawa 2002;
- Ковалюк Вадим, *Західна Україна на початку другої світової війни*, „Український Історичний Журнал” 1991, nr 9, s. 30-41;
- Kresy Południowo-Wschodnie Rzeczypospolitej pod okupacją sowiecką 1939–1941*, red. Piotr Chmielowiec, Irena Kozimala, Rzeszów 2014;
- Кучерепа Микола, *Суспільні трансформації на Волині у 1939–1941 рр.*, [w:] *Волинь і волиняни у Другій світовій війні. Збірник наукових праць*, упоряд. Микола Кучерепа, Луцьк 2012;
- Кучерепа Микола, Вісин Валентин, *Волинь: 1939–1941 рр.*, Луцьк 2005;
- Lebiediewa Natalija, *Inwazja Armii Czerwonej, IV rozbiór Polski*, [w:] *Białe plamy – Czarne plamy. Sprawy trudne w relacjach polsko-rosyjskich (1918–2008)*, red. Adam Daniel Rotfeld, Anatolij Torkunow, Warszawa 2010;
- Литвин Микола, Луцький Олександр, Науменко Кім, *1939. Західні землі України*, Львів 1999;
- Olechowski Piotr, *W cieniu dwóch totalitaryzmów. Życie codzienne na ziemi stanisławowskiej 1939–1944*, Warszawa 2023;
- Пхиденко Ігор, *Похід Червоної армії в Західну Україну у вересні 1939 року*, [w:] *Волинь і волиняни у Другій світовій війні. Збірник наукових праць*, упоряд. Микола Кучерепа, Луцьк 2012;

- Pietrow Nikita, *Cień Sierowa*, „Karta” 1992, nr 9;
- Pietrow Nikita, *Stalinowski kat Polski Iwan Sierow*, Warszawa 2013;
- Петров Никита, *Первый председатель КГБ Иван Серов*, Москва 2005;
- Руккас Андрій, *Початок Другої світової війни. Бойові дії на німецько-радянському фронті*, [w:] *Україна в Другій світовій війні: погляд з XXI століття. Історичні нариси*, кн. 1, гол. ред. Валерій Смолій, Київ 2010;
- Самсонюк Тетяна, *Діяльність карально-репресивних органів СРСР у Західній Україні в 1939–1941 рр.: аспект суб’єктивізму джерельної бази*, [w:] *Архівна і документальна спадщина Полтавщини: минуле, сучасне, перспективи (1903–2003): матеріали наукових конференцій*, ред. кол. Ігор Симоненко, Олександр Супруненко, Полтава 2003;
- Самсонюк Тетяна, *Діяльність карально-репресивних органів у Західній Україні 1939–1941 рр.: радянська та пострадянська історіографія*, [w:] *Історія очима молодих дослідників*, т. 3, Рівне 2008;
- Самсонюк Тетяна, *Діяльність польських підпільних організацій у м. Дубно (1939–1941 рр.)*, „Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету” 2014, nr 39;
- Самсонюк Тетяна, *Діяльність радянських органів держбезпеки щодо ліквідації польського підпілля на Рівненщині (1939–1941 рр.)*, „Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Історичні науки» 2013, nr 20;
- Самсонюк Тетяна, *Особливості ведення слідства у справах поляків, арештованих на території Ровенщини у 1939–1941 рр.*, „Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія «Історія» 2014, т. 2, nr 1;
- Самсонюк Тетяна, *Поляки Рівненщини в умовах становлення радянського тоталітарного режиму (1939–1941 рр.)*. Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата історичних наук, Острог 2015;
- Самсонюк Тетяна, *Польські військовослужбовці Дубенщини після радянської окупації західноукраїнських земель (1939–1941 рр.)*, [w:] *Щит і меч землі Дубенської: воєнна історія краю*, Дубно 2014;
- Самсонюк Тетяна, *Трудові табори польських військовополонених на Ровенщині (1939–1941 рр.)*, „Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки. Історичні науки” 2008, nr 11;

- Самсонюк Тетяна, *Військове осадництво Рівненщини в об'єктиві радянських карально-репресивних органів (1939–1941 рр.)*, [w:] *Минуле і сучасне Волині та Полісся. Розвиток краєзнавства і краєзнавчої освіти на Волині*, Луцьк 2014, т. 52;
- Самсонюк Татьяна, *Военная интервенция РККА СССР территории Ровенщины и ее исход для представителей польского национального меньшинства (1939–1941 гг.)*, „Научные труды «ЭДИ-ЛЕТ». Журнал Каспийского общественного университета” 2014;
- Самсонюк Тетяна, *Зміна національного складу Волині на першому етапі Другої світової війни: фактор РСЧА та НКВС*, [w:] *Україна у Другій світовій війні: джерела та інтерпретації (до 65-річчя Великої Перемоги)*, відп. ред. Л. Легасова, Київ 2011;
- Siedlecki Julian, *Losy Polaków w ZSRR w latach 1939–1986*, red. Edward Raczyński, Bydgoszcz 1990;
- Stępień Stanisław, *Czy zbrodnia dokonana w imieniu narodu jest „dziedziczona” przez potomnych?*, „Biuletyn Ukrainoznawczy” 2013-2014, nr 16/17, s. 9-47;
- Stępień Stanisław, *Granica polsko-ukraińska w ostatnim półwieczu. Delimitacja, status prawny, akceptacja społeczna, funkcjonowanie*, „Biuletyn Informacyjny Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego. Badania Ukrainoznawcze” 1998, nr 4, s. 37-54;
- Sudoł Adam, *Początki sowietyzacji Kresów Wschodnich Drugiej Rzeczypospolitej: (Jesień 1939 roku). Wybrane problemy polityczne i organizacyjne*, Bydgoszcz-Toruń 1997;
- Sudoł Adam, *Sowietyzacja Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej po 17 września 1939 r.*, Toruń 1998;
- Szawłowski Ryszard, *Wojna polsko-sowiecka 1939*, t. 1-2, Warszawa 1995;
- Turlejska Maria, *Prawdy i fikcje. Wrzesień 1939 – grudzień 1941*, wyd. 2, Warszawa 1968;
- Величко А.Г., *Волинь на початку Другої світової війни*, [w:] *„Родо наш красний...”. Волинь у долях края і людських документах*, т. 2, Луцьк 1996;
- Wnuk Rafał, *Za „pierwszego Sowietą”. Polska konspiracja na Kresach Wschodnich II Rzeczypospolitej (wrzesień 1939 – czerwiec 1941)*, Warszawa 2007;
- Wnuk Rafał, *ZWZ na Wołyniu 1939–1941*, [w:] *Okupacja sowiecka ziem polskich 1939–1941*, pod red. Piotra Chmielowca, Rzeszów-Warszawa 2005;

Wysocki Wiesław Jan, *Czy byliśmy w wojnie z Sowietami?!*, „Saeculum Christianum” 2017, t. 24, s. 247-255;
Zmowa. IV rozbiór Polski, wstęp i oprac. Andrzej Leszek Szcześniak, Warszawa 1990;
Żurawski vel Grajewski Przemysław, *Męczeństwo Kresów. 1918–1956*, Warszawa 2017.

Prasa

„Червона Україна” 17.09.1939, s. 1;
„Rocznik Polski” 1938, nr 4323;
„Вільна праця” 10.10.1939, s. 1-2.

INDEKS MIEJSCOWOŚCI

(w indeksie nie uwzględniono miejscowości wydania
cytowanych publikacji)

- Aleksandria 225, 229, 232, 237, 240,
243
Aleksandrówka 182
Aleksiejówka 216
Anielówka 163
Antonówka 151, 153, 235
Bałaszówka 173-174
Bereżne 98, 134, 151-153, 156, 172,
174, 188, 226-227, 229, 231,
234-236, 238, 242
Białaszówka 98, 235
Białka 235
Białowięz 183
Biczal 100, 163
Bierdyszyczna 133
Bilsk 185
Bieżowski 184
Borek Kutry 151, 154, 235
Borowa 181
Borowe 180
Borówka 163
Bronne 235
Budki Borowskie 182
Budki Snowidowickie 182
Budki Wojtkiewickie 186
Bukowa 180
Butejki 193
Bystrzyce 99
Chicago 89
Chmiel 186
Chołopy 99
Chotyń 99
Chriakówka 143
Chworozbyt 215
Ciemne 194
Czabel 215
Czabel (chutor) 216
Czerwonarmijsk zob. Radziwiłłów
Czudel 218
Czudwy 164
Czysto-Łuża 186
Dąbrowica 229, 231, 237, 239, 242
Dąbrówka 151
Demidówka 229, 231, 237, 239, 242
Derażne 100, 162, 164, 229, 231,
237, 239, 242
Derć 181
Dermanka 99
Diuksyn 100, 163
Dolina Dąbrowa 163
Dołhe 181
Drozdyń 184
Dubno 35-53, 55-56, 59-64, 67-73,
75, 82-87, 90-93, 106, 109, 112-
113, 116-118, 121, 126-133,
135-136, 183, 187, 225, 229,
231, 237, 239, 242, 248
Duże Siedliszcze 99
Dworzec 193
Dziatkowicze (Dziatkiewicze) 148-
150, 198, 201, 205-206, 212,
221, 223
Glinno 187
Grabuń 184
Hołowin 100
Hołubne 98, 151, 154, 173, 235

Horochów 181
 Horodyszcze 235
 Hoszcza 225, 229, 231, 237, 239, 242
 Hrada 216
 Hubków 99
 Huta 195
 Huta Korecka 190
 Huta Mydzka 163
 Huta Stepańska 99
 Hutwin 163
 Iwanie 73-75, 114
 Jabłonka 195
 Jabłonne 98, 156, 172-173, 235
 Jackowicze 99
 Jankiewiczze 100
 Janów 82, 87, 89, 118
 Japołość 99, 164
 Jarynowka 151, 156, 235
 Jasnogórka 217
 Jaźwiniki 186
 Jelno 185, 215
 Kadobyszcze 151, 154, 235
 Kamienne 216
 Kamionka 155, 163, 235
 Karaczun 235
 Karpilówka 187
 Kazmierka 99, 175, 194
 Kisorycze 187
 Kiszyniów 199
 Klesów 213, 218-219, 229, 232, 237,
 239, 243
 Klewań 138-139, 141, 144-145, 149,
 157, 225, 229, 232, 237, 240,
 243
 Kniaźsióło 98, 152
 Kolonia 194
 Komarówka 194
 Korczyn 163
 Korenie 183
 Korost 194
 Korost Stary 195
 Korość 99
 Korzec 16, 165-166, 225, 229, 232,
 237, 239, 243
 Kostopol 95-98, 176, 178, 229, 232,
 237, 239, 243
 Kowel 11
 Kozin 229, 232, 237, 239, 243
 Kraków 120
 Kręta Słoboda 216
 Kryczyłsk 99, 194-195
 Kupie 215
 Kupiel 185
 Kupła Mała 151, 155
 Kupła Wielka 151, 154, 172
 Kurhany 151, 155, 235
 Lado 217
 Ledne 164
 Lewiatyn 91
 Lipniki 155, 227, 235
 Liziana 235
 Lubaszka Mała 100
 Ludwipol 99, 168, 170, 190, 229,
 232, 237, 240, 243
 Lwów 8, 12, 246
 Łęczyn 235
 Łomsk 217
 Łuck 7, 11, 15, 51, 227
 Majdan 164
 Majdan Mokwiński 151, 155
 Maksymilianówka 190
 Małe Zamostyszcze 151, 154
 Małyńsk 174, 235
 Marenin 99
 Maryń 183
 Masiewiczze 181
 Mielnica 194
 Mielnikowe 164
 Międzyrzecz 225, 229, 232, 237,
 240, 243
 Miniatyn 190
 Mizocz 225, 229, 232, 237, 240, 243

Młodzianówka 155
 Młynów 225, 229, 232, 237, 240, 243
 Mokwin 98, 227, 235
 Moroczna 229, 232, 237, 240, 243
 Moskwa 8-9, 16
 Muszno 183
 Mydżk 99
 Mydżk (kolonia) 164
 Mydżk Mały 164
 Mydżk Wielki 164
 Myszakowa 99
 Nastachowskie 186
 Natalia 151, 155
 Netreba 181
 Nowy Jork 143
 Nowyj Byt 113
 Obsycz 186
 Oczerecianka 155
 Okońsk 181
 Olchówka 163
 Omelanka 163
 Omelno 217
 Orłówka 235
 Osiedle 217
 Osowa 164
 Osówka 163
 Ostki 184, 187
 Ostrołęka 40-41, 45, 57
 Ostrożec 229, 232, 237, 240, 243
 Ostróg 225, 230, 233, 237, 240, 243
 Ostrów 184
 Ostyże 172
 Ośnick 215
 Owczary 203
 Ożgowo 163
 Pandyki 164
 Perechodzicze 184
 Perełysianka 163
 Peresieczno 183
 Perestaniec 216
 Piasków 100
 Podgórnik 195
 Podsielecze 163-164
 Pogorełówka 99
 Polanówka 163
 Polany 98, 155, 235
 Połowle 185
 Postójne 164
 Potasznia 175
 Poznań 120, 185
 Przemyśl 15
 Puhaczówka 217
 Radomianka 164
 Radziwiłłów 48-54, 82, 85-87, 89,
 91, 93-94, 109, 118-119, 127,
 129, 230, 233, 237, 241, 243
 Rafałówka 230, 233, 237, 240, 243
 Rokitno 100, 179, 187-188, 230, 233,
 237, 241, 243
 Równe 15, 77, 79-80, 138, 140, 142-
 143, 147, 159-160, 196-197,
 199, 202, 207, 209-210, 220,
 222-223, 225, 229-230, 233-
 234, 236-238, 241-243
 Rudnia 164
 Rudnia Lwa 182
 Rzeszów 114
 Sakłów 217
 Sarny 230, 233, 237, 241, 243
 Sełyszcze 216
 Siedlisko 195
 Sielce 98, 156, 227
 Siniakówka 151, 156, 172
 Słoboda 186
 Snowidowicze 182
 Sorokówka 151, 156
 Starokonstantynów 120
 Starosiele 185
 Staryki 180
 Stawek 100, 164
 Stepań (miasto) 99, 167, 191-192,
 195, 230, 233, 237, 241, 243

Stepań (wieś) 99
 Studyń Wielki 164
 Studyń Mały 164
 Studyń Wielki 99
 Szack 246
 Szwoleżerów 138, 140-141, 144,
 146, 148, 150, 158, 161, 196,
 220, 223
 Szyczenga 137
 Targowica 61, 65-66, 68, 70
 Tarnów 73, 75, 114
 Tatynne 217
 Tchory 164
 Tekłówka 235
 Teodorówka 217
 Tłumacz 79, 102-103, 105, 124
 Tomaszgród 216, 218
 Trosteniec 99, 164
 Trudy 167, 194
 Tuchowe 217
 Tuczyn 225, 230, 233, 237, 241, 243
 Tyszyca 235
 Ubereż 194
 Ugły 194
 Ułańska Dola 37, 39, 43-45, 55, 57-
 59, 61, 63-64, 67, 70, 121, 130,
 132
 Uściług 8
 Warszawa 48, 51, 53-54, 109-110,
 120
 Werba 225, 230-231, 236, 238, 242
 Werbcze Duże 99, 193
 Werbcze Małe 193
 Wielka Lubasza 100
 Wielkie Oczy 15
 Wielkie Pole 151, 154, 173, 235
 Wielkie Zamostyszcze 151, 154
 Wieżyce 184
 Witkowicze 154, 235
 Włodzimierz Wołyński 8, 11
 Włodzimierzec 229, 231, 237-238,
 242
 Wojtkiewicze 185
 Wołosza 193
 Worcelówka 138-139, 141, 146, 158,
 196, 220, 223
 Wólka 163
 Wyrka 195
 Wyry 216
 Wysock 229, 231, 237-238, 242
 Wytyczno 246
 Zady 61
 Zahale 216
 Zahalje 183, 215
 Załawie 182
 Zamostyszcze 235
 Zarzecza 151, 154, 172
 Zbuż 99, 164
 Zdołbunów 76-81, 100-105, 124,
 137, 225, 229, 231, 237, 239,
 242
 Złażne 164
 Złotolin 99
 Złotolin (chutor) 164
 Złotolin (wieś) 164
 Zulnia 194
 Zuzanów 37, 44, 63-64, 67, 70, 121,
 132
 Zwizdże 164
 Żyźa 164
 Żalin 99, 164
 Żobryń 164
 Żuków Stary 138, 140-141, 144, 146,
 158, 161, 196, 199, 211, 220

INDEKS OSOBOWY

(Kursywą podano nazwiska autorów cytowanych publikacji*)

- Adamski Łukasz* 245
Awras 166
Baran Wołodymyr 10, 12, 14-15, 245
Basiński Euzebiusz 12, 244
Baszuk Matwiej 59
Bek Walenty 58
Berger Abram 94
Berger Jura 94
Beria Ławrientij 11
Bieły 105-106, 124-125, 137
Biłous 192
Bonusiak Włodzimierz 246
Borowycz 163
Brzoza Czesław 15, 246
Buczyło Maria 12, 245
Cecerska Alicja-Mirosława 89, 119
Cecerska Jadwiga 89, 119
Cecerski Paweł 89
Cecerski Ryszard-Faust 89, 119
Cecerski Stanisław 89
Cecerski Waclaw 16, 82-87, 89-94, 118-120, 127-129
Chmielowiec Piotr 247, 249
Chudolejew 196, 198-199, 202-203, 206, 208-210, 213, 220-221
Ciesielski Stanisław 246
Cyboń 83-84
Czerniakiewicz Jan 246
Dacun 214
Dmytrenko 176
Dorogan 206
Duzenko 226
Dzwonkowski Roman 246
Epsztein Tadeusz 149
Faranowski zob. Farynowski Teofil
Farynowska Kazimiera 143, 146, 197
Farynowska Paulina 143, 145-146, 197
Farynowska Stanisława 143, 146, 197
Farynowski Antoni 143
Farynowski Stanisław 143
Farynowski Teofil 16, 138-141, 143-150, 157-161, 196-199, 202, 205-210, 212, 220-224
Gapman Dawid 94
Gazda Antoni 16, 47
Głowacki Albin 246
Gołowko 135, 152-153, 156, 173, 175, 228, 234, 236
Górzyński Sławomir 149
Gross Jan Tomasz 15, 245
Grudzińska-Gross Irena 15, 245
Grzelak Czesław 8, 11, 244, 246
Grzybowski Waclaw 8
Gurianow Aleksander 15, 246
Herc Dominik 58-59
Hlizer 135
Hołowko zob. Gołowko
Horopaćki 171
Hryciuk Grzegorz 245-247
Jaczyński Stanisław 8, 244

* W indeksie osobowym uwzględniono jedynie autorów publikacji polskojęzycznych.

Janchel Kuźma 94
 Jarina K. zob. Jaryna K.
 Jarowy 162, 165
 Jaryna K. 152-153, 156, 234
Jasiewicz Krzysztof 247
 Jaszkin A. 38, 44, 61-64, 67-71, 104, 124
 Judkiewicz Antoni 200
 Judkiewicz Antonina 200
 Kadkin 139
 Kapel 161
 Kaprowski zob. Koprowski Zygmunt
 Katriczenko 139
 Kiczuk Włodzimierz 61-62, 71
 Koladenko 191
Kołąkowski Piotr 247
 Komnacki 59
Koprowski Zygmunt 148-149
 Kordyga Włodzimierz 16, 47
Kornat Marek 247
 Kowalczuk Gordiej 62
 Kowalczuk Grigorij 62
Kozimala Irena 247
 Kozłow 35-36, 39, 41-42, 72-74, 85
Kozłowski Eugeniusz 8, 244
 Krutow Roman 130-131, 157
 Kubrak 214
Kuczyński Antoni 246
 Kudriawcew Paweł 78
 Kulinowska Anna 114
 Kulinowska Elżbieta 114
 Kulinowski Bogusław 114
 Kulinowski Jan 114
 Kulinowski Michał 114
 Kulinowski Wilhelm 16, 47, 71-75, 113-117
 Kułyk 168
 Kurkowska Jadwiga 110
 Kurkowska Paraskiewia 110
 Kurkowski Jan 110
 Kurkowski Ludwik 16, 48-54, 109-113
 Kurowska Janina 203
 Kurowska Marianna 203
 Kurowski Edward 203
 Kurowski Franciszek 203
 Kurowski Piotr 202-204, 206
 Kurowski Stanisław 203
 Kurowski Tadeusz 203
 Kurowski Władysław 203
 Lachow 165-166
Lebiediewa Natalija 8, 247
 Leszczyński Bolesław 58
 Lubar 223-224
 Luńczenko 139, 144-145
 Łosiew 158, 210, 222
 Łozicki Artem 144-145
Majchrowski Jacek M. 244
Majus Krzysztof Dawid 15
 Marczak Stanisław 58
 Markowski Jan 58
 Masticki 159-160, 220
Materski Wojciech 246
 Mielniczuk Paweł 59
 Minecki 166
 Mołotow Wiaczesław 7, 9
 Moroz 65
 Moroziuk 91
 Morska Anna Janina 80, 102
 Morska Ksenia 80, 102
 Morski Józef 16, 76-82, 100-105, 124-125, 137
 Morski Włodzimierz 80, 102
 Muzyka 93
 Nariżny 213
 Niancek 58
 Nowiczenkow 138-140, 143, 146, 149-150, 157-158
Olechowski Piotr 16, 247

Onuszkiewicz Mieczysław 58-59
 Owczaruk 90, 131, 135-136
 Ozimin 159-160
Paczkowski Andrzej 246
 Pelc 65
Pietrow Nikita 248
 Pikul 191
 Pinczuk I. 86-87, 92-93, 118, 120,
 127-129
 Połozzak Henryk 38, 65, 122
 Połozzak Janina 38, 65, 122
 Połozzak Józef 16, 35, 37-39, 43-44,
 61-71, 121-123, 130-133
 Połozzak Marianna (córka) 38, 65,
 122
 Połozzak Marianna (żona) 38, 65,
 122
 Połozzak Stanisław 38, 65, 122
 Połozzak Tadeusz 38, 65, 122
 Połoszczak Józef 58
 Pomorski Józef zob. Morski Józef
 Popow 140
 Porochnik Szloma 94
 Potiomkin Władimir 8
Przebinda Grzegorz 244
 Przedpełski Wiktor Zygmunt 51
Raczyński Edward 249
 Riewiak Iwan 78
 Rodionow A. 109, 111-113, 116-117
 Romanow 160
Rotfeld Adam Daniel 8, 247
 Rybałko 224
 Rzewuski 213
 Sardel Józef 58
 Seniuk Adrian 61-62, 66, 123
 Serednicki 176-177
Siedlecki Julian 249
 Sierow Iwan 248
 Sigar Wolf 94
 Silipina 163
Smaga Józef 244
 Smiruk Piotr 80
 Smoleński Józef 16, 47
 Sołomon Alfreda 200
 Sołomon Jadwiga 200
 Sołomon Kazimierz 200
 Sołomon Lilia 200
 Sołomon Rudolf 199-202
 Sołowjow 106
Stępień Stanisław 9-10, 17, 36, 245,
 249
Sudoł Adam 249
 Sumiec D. 40, 43, 47, 50-52, 55-56,
 59-60
Szawłowski Ryszard 249
 Szczerba Adam 16, 40-43, 45-46, 55-
 60, 106-108, 125-126, 135-136
 Szczerba Anna 46, 57
Szcześniak Andrzej Leszek 250
 Szelepin 106, 108, 125-126
 Szkin 101
 Szwec A. 121, 123, 130-133
 Tertyczny 226, 230, 233, 237, 241,
 243
 Timoszenko Siergiej 8
 Tkaczuk Jefim 62
 Topczet 77-78, 101
Torkunow Anatolij 8, 247
 Truchanenko 163
Turlejska Maria 8, 249
 Waldman Simcha 94
 Wasiljew Antoni 207-208
 Wdowiczak 168
 Wieźnowiec 76-77, 81-82, 101
 Winokur Jakow 36, 39, 41-43, 48,
 50, 52, 63, 70, 72, 74, 83, 85, 87,
 93, 113, 117, 126, 128-129, 131,
 133, 136
Wnuk Rafał 249
 Wołniewicz Piotr 16, 47

Wontor Franciszek 16, 47
Wysocki Wiesław Jan 8, 250
Zacharcziszin Anatolij 211
Zacharcziszin Ignatij 211
Zacharcziszin Maksim 161, 210-213
Zacharcziszin Mitrofan 211
Zacharcziszina Anna 211
Zacharcziszina Jefrosinija 211
Zacharcziszina Jewgienija 211
Zacharcziszina Lubow 211
Zacharcziszina Olga 211
Zebra Władysław 58
Zilberman Hendel 94
Zubeć 167, 192
Zwieriew 83-84
Zymowec 178
Żebra Władysław zob. Zebra Władysław
Żurawski vel Grajewski Przemysław
250

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ

(Фамилии и имена авторов цитируемых публикаций выделены курсивом*)

- Аврас 166
Алексеева Н.Л. 245
Бажан Микола 244
Баран Володимир 10, 15, 245-246
Башук Матвей 59
Бек Валентин 58
Белый 105-106, 124-125, 137
Бергер Абрам 94
Бергер Юрий 94
Берия Лаврентий 11
Білас Іван 15
Білоус 192
Боднар Лілія 16, 246
Борович 163
Вальдман Симха 94
Васильев Антон 207-208
Вдовичак 168
Вежновец 76-77, 81-82, 101
Величко А.Г. 249
Винокур Яков 36, 39, 41-43, 48, 50, 52, 63, 70, 72, 74, 83, 85, 87, 93, 113, 117, 126, 128-129, 131, 133, 136
Вісин Валентин 11, 247
Владимирцев Н. 244
Вольневич Пётр Мартинович 16, 47
Вонтор Франц Петрович 16, 47
Газда Антон Иванович 16, 47
Гапман Давид 94
Герц Доминик 58-59
Глізер 135
Головка 135, 152-153, 156, 173, 175, 228, 234, 236
Горланов О. 246
Горорацький 171
Гржибовский Вацлав 8
Гурьянов Александр 246
Даниленко Василь 245
Дацун 214
Дмитренко 176
Довбня Ольга 14, 246
Дороган 206
Дузенко 226
Жебра Владислав см. Зебра Владислав
Залесский Константин 244
Захарчишин Анатолий 211
Захарчишин Игнатий Митрофанович 211
Захарчишин Максим Митрофанович 161, 210-213
Захарчишин Митрофан Михайлович 211
Захарчишина Анна Митрофановна 211
Захарчишина Евгения Иосифовна 211
Захарчишина Ефросинья Митрофановна 211

* В именном указателе учтено только авторов русскоязычных и украиноязычных публикаций.

- Захарчишина Любовь 211
 Захарчишина Ольга 211
 Зверьев 83-84
 Зебра Владислав 58
 Зильберман Гендель 94
 Зимовець 178
 Зубець 167, 192
Ивкин Владимир 244
 Кадкин 139
 Капель 161
 Капровский см. Копровский Зигмунт
 Катриченко 139
Кичій Иван 12, 247
 Кичук Владимир Иванович 61-62, 71
Кобринович І. 247
 Ковальчук Георгий 62
 Ковальчук Гордей 62
Ковалюк Вадим 247
 Козлов 35-36, 39, 41-42, 72-74, 85
Кокін Сергій 245
Кокурин Александр 244
 Коляденко 191
 Комнацкий 59
Кондратюк К. 247
Кондратюк С. 247
 Копровский Зигмунт 148-149
 Кордыга Владимир Фёдорович 47
 Крутов Роман 130-131, 157
 Кубрак 214
 Кудрявцев Павел Николаевич 78
 Кулик 168
 Кулиновская Анна Иосифовна 114
 Кулиновская Эльжбета Вильгельмовна 114
 Кулиновский Богуслав Вильгельмович 114
 Кулиновский Вильгельм Иосифович 16, 47, 71-75, 113-117
 Кулиновский Михаил Вильгельмович 114
 Кулиновский Ян Вильгельмович 114
 Курковская Параскевья Дмитриевна 110
 Курковская Ядвига Мечиславовна 110
 Курковский Людвиг Зигмунтович 16, 48-54, 109-113
 Курковский Ян Мечиславович 110
 Куровская Марианна 203
 Куровская Янина 203
 Куровский Владислав 203
 Куровский Пётр Марченевич 202-204, 206
 Куровский Станислав 203
 Куровский Тадеуш 203
 Куровский Франц 203
 Куровский Эдуард 203
Кучерепа Микола 8, 11, 13, 16, 246-247
Легасова Л. 249
 Лещинский Болеслав 58
Литвин Микола 7, 247
 Лозицкий Артем Панталеонович 144-145
 Лосев 158, 210, 222
Луцький Олександр 7, 247
 Любар 223-224
 Люньченко 139, 144-145
 Ляхов 165-166
 Марковский Ян 58
 Марчак Станислав 58
 Мاستицкий 159-160, 220
 Мельничук Павел 59
Михайлюк Олексій 12, 247

- Мінецький 166
 Молотов Вячеслав 7, 9
 Мороз 65
 Морозюк 91
 Морская Анна Янина 80, 102
 Морская Ксенья 80, 102
 Морский Владимир 80, 102
 Морский Иосиф Иванович 16,
 76-82, 100-105, 124-125, 137
 Музыка 93
 Наріжний 213
Науменко Кім 7, 247
 Новиченко 138-140, 143, 146, 149-
 150, 157-158
 Нянецк 58
 Овчарук 90, 131, 135-136
 Озимин 159-160
 Онушкевич Мечислав 58-59
 Пельц 65
Петров Никита 244, 248
 Пинчук И.Ф. 86-87, 92-93, 118,
 120, 127-129
Півницький Микола 12, 247
Підкова Ігор 244
 Пікуль 191
 Полошак Генрих Иосифович 38,
 65, 122
 Полошак Иосиф Станиславович
 16, 35, 37-39, 43-44, 61-71,
 121-123, 130-133
 Полошак Мария Иосифовна 38,
 65, 122
 Полошак Мария Константинов-
 на 38, 65, 122
 Полошак Станислав Иосифович
 38, 65, 122
 Полошак Тадеуш Иосифович 38,
 65, 122
 Полошак Янина Иосифовна 38,
 65, 122
 Полощак Иосиф 58
 Поморский Иосиф см. Морский
 Иосиф Иванович
 Попов 140
 Пороховник Шльома 94
 Потёмкин Владимир 8
Пхиденко Ігор 247
 Пшедпельский Виктор Зигмунт
 51
 Ревякин Иван Кузьмич 78
 Ржевуський 213
Рогинский А. 246
 Родионов А.В. 109, 111-113, 116-
 117
 Романов 160
Руккас Андрій 248
 Рыбалко 224
Самсонюк Тетяна 248-249
 Сардель Иосиф 58
 Сенюк Адриан Емельянович 61-
 62, 66, 123
 Середніцький 176-177
 Серов Иван 248
 Сигар Вольф 94
Симоненко Ігор 248
 Сіліпіна 163
Скоркин Константин 244
 Смирук Пётр 80
 Смоленский Иосиф Антонович
 16, 47
Смолій Валерій 244, 248
 Соловьёв 106
 Соломон Альфреда 200
 Соломон Казимир 200
 Соломон Лилия 200
 Соломон Рудольф Чеславович
 199-202
 Соломон Ядвига Антоновна 200
 Сумец Д. 40, 43, 47, 50-52, 55-56,
 59-60

- Супруненко Олександр* 248
 Тертичний 226, 230, 233, 237, 241, 243
 Тимошенко Сергей 8
 Ткачук Ефим 62
Токарський Василь 11, 15, 245-246
 Топчет 77-78, 101
 Труханенко 163
 Фарановский см. Фарыновский
 Теофиль Францевич
 Фарыновская Казимира 143, 146, 197
 Фарыновская Паулина Станиславовна 143, 145-146, 197
 Фарыновская Станислава 143, 146, 197
 Фарыновский Антон Францевич 143
 Фарыновский Станислав Францевич 143
 Фарыновский Теофиль Францевич 16, 138-141, 143-150, 157-161, 196-199, 202, 205-210, 212, 220-224
 Худолеев 196, 198-199, 202-203, 206, 208-210, 213, 220-221
 Цецерская Алиция Мирослава 89, 119
 Цецерская Ядвига Фаустовна 89, 119
 Цецерский Вацлав Станиславович 16, 82-87, 89-94, 118-120, 127-129
 Цецерский Павел 89
 Цецерский Рышард Фауст 89, 119
 Цецерский Станислав 89
 Цыбонь 83-84
 Швец А.Г. 121, 123, 130-133
 Шелепин 106, 108, 125-126
 Шкин 101
Шуст Роман 244
 Щерба Адам Андреевич 16, 40-43, 45-46, 55-60, 106-108, 125-126, 135-136
 Щерба Анна Свиговна 46, 57
 Юдкевич Антон 200
 Юдкевич Антонина 200
Ямпольский Владимир 245
 Янхель Кузьма 94
 Ярина К. см. Ярына К.
 Яровий 162, 165
 Ярына К. 152-153, 156, 234
 Яшкин А.Я. 38, 44, 61-64, 67-71, 104, 124

ПОКАЖЧИК ДОКУМЕНТІВ

1. 1939, 19 вересня, Дубно – *Постанова оперуповноваженого Дубенського відділу НКВС про тимчасовий арешт осадника Юзефа Станіславовича Полошака, звинуваченого в активній боротьбі проти комуністичного руху в міжвоєнній Польщі* 35
2. 1939, 19 вересня, Дубно – *Анкета осадника Юзефа Станіславовича Полошака, арештованого за звинуваченням у контрреволюційній діяльності у міжвоєнний період на Волині* 37
3. 1939, 24 вересня, Дубно – *Постанова начальника оперативно-чекістської групи НКВС про обшук житла та арешт осадника Юзефа Станіславовича Полошака, звинуваченого в контрреволюційній діяльності у міжвоєнний період* 39
4. 1939, 24 вересня, Дубно – *Постанова уповноваженого оперативно-чекістської групи НКВС про початок досудового розслідування у справі військового осадника Адама Андрійовича Щерби, звинуваченого у контрреволюційній діяльності* 40
5. 1939, 24 вересня, Дубно – *Рішення оперуповноваженого НКВС про арешт Адама Андрійовича Щерби, звинуваченого у організації контрреволюційної групи з метою збройного повстання та придушення революційного руху на Волині* 41
6. 1939, 24 вересня, Дубно – *Постанова начальника оперативно-чекістської групи НКВС про обшук житла та тимчасовий арешт Адама Андрійовича Щерби, звинуваченого в антикомуністичній діяльності на Волині* 43
7. 1939, 26 вересня, Дубно – *Постанова уповноваженого оперативно-чекістської групи НКВС про початок досудового розслідування у справі осадника Юзефа Станіславовича Полошака, звинуваченого в тому, що він був донощиком поліції та виступав проти комуністичної діяльності в міжвоєнний період* 43

8. 1939, 1 жовтня, Дубно – Анкета Адама Андрійовича Щерби, арештованого за звинуваченням в активній антикомуністичній діяльності у міжвоєнний період на Волині 45
9. 1939, 2 жовтня, Дубно – Наказ начальника Дубенського повітового відділу НКВС про початок досудового розслідування у справі арештованих за звинуваченням в антирадянській діяльності 47
10. 1939, 4 жовтня, Дубно – Анкета осадника Людвіка Зигмунтовича Курковського, арештованого за звинуваченням в антикомуністичній діяльності в міжвоєнний період . . . 48
11. 1939, 5 жовтня, Дубно – Постанова оперуповноваженого НКВС про тимчасовий арешт осадника Людвіка Зигмунтовича Курковського, підозрюваного у діяльності проти комуністичного руху на Волині у міжвоєнний період 49
12. 1939, 5 жовтня, Дубно – Рішення уповноваженого оперативно-чекістської групи НКВС про звинувачення Людвіка Зигмунтовича Курковського в діяльності проти комуністичного руху та в Союзі осадників на Волині 51
13. 1939, 5 жовтня, Дубно – Протокол допиту Людвіка Зигмунтовича Курковського, звинуваченого в антирадянській агітації та діяльності в Союзі осадників на Волині 53
14. 1939, 8 жовтня, Дубно – Рішення оперуповноваженого НКВС про звинувачення Адама Андрійовича Щерби в активній діяльності в Союзі осадників на Волині, контрреволюційній агітації та участі в збройному повстанні проти Червоної армії 55
15. 1939, 8 жовтня, Дубно – Протокол допиту Адама Андрійовича Щерби, звинуваченого в антикомуністичній діяльності та організації збройного повстання проти вступу Червоної армії на територію Польщі 56
16. 1939, 8 жовтня, Дубно – Постанова слідчого оперативно-чекістської групи НКВС про закінчення досудового розслідування у справі Адама Андрійовича Щерби, звинуваченого в організації збройного повстання проти Червоної армії 60
17. 1939, 11 жовтня, Торговиця – Протокол допиту свідка Володимира Кічука у справі Юзефа Полошака, звинуваченого в контрреволюційній діяльності, співпраці з польською поліцією та боротьбі проти КПЗУ 61

18. 1939, 12 жовтня, Дубно – Рішення оперуповноваженого НКВС про звинувачення Юзефа Станіславовича Полошака у діяльності проти комуністичного руху на Волині 62
19. 1939, 12 жовтня, Дубно – Протокол допиту осадника Юзефа Станіславовича Полошака, звинуваченого в контрреволюційній діяльності та активній боротьбі проти КПЗУ 64
20. 1939, 12 жовтня, Дубно – Протокол допиту осадника Юзефа Станіславовича Полошака, звинуваченого в тому, що він був донощиком поліції та виступав проти революційного руху на Волині в міжвоєнний період 67
21. 1939, 12 жовтня, Дубно – Постанова слідчого чекістсько-оперативної групи НКВС про закінчення слідства у справі Юзефа Станіславовича Полошака, звинуваченого в антикомуністичній діяльності на Волині 68
22. 1939, 13 жовтня, Дубно – Обвинувальний висновок щодо Юзефа Станіславовича Полошака, звинуваченого в контрреволюційній діяльності, співпраці з польською поліцією та боротьбі проти КПЗУ 69
23. 1939, 16 жовтня, Дубно – Постанова уповноваженого оперативно-чекістської групи НКВС про тимчасовий арешт осадника Вільгельма Юзефовича Куліновського, підозрюваного в антикомуністичній діяльності 71
24. 1939, 16 жовтня, Дубно – Рішення уповноваженого оперативно-чекістської групи НКВС про звинувачення Вільгельма Юзефовича Куліновського в керівництві контрреволюційною групою 73
25. 1939, 16 жовтня, Дубно – Анкета арештованого Вільгельма Юзефовича Куліновського, звинуваченого в керівництві антикомуністичною групою на Волині 75
26. 1939, 19 жовтня, Здолбунів – Постанова Здолбунівського відділу НКВС УРСР про тимчасовий арешт військового осадника Юзефа Яновича Морського, звинуваченого в антикомуністичній діяльності у міжвоєнний період 76
27. 1939, 19 жовтня, Здолбунів – Протокол обшуку житла та арешту Юзефа Яновича Морського, звинуваченого в антикомуністичній діяльності на Волині 77
28. 1939, 19 жовтня, Здолбунів – Анкета Юзефа Яновича Морського, арештованого за звинуваченням у боротьбі з революційним рухом у міжвоєнний період на Волині 79

29. 1939, 19 жовтня, Здолбунів – Рішення оперуповноваженого НКВС про звинувачення військового осадника Юзефа Яновича Морського в активній боротьбі з революційним рухом на Волині 81
30. 1939, [перед 8 грудня], Дубно – Рішення Дубенського повітового відділу НКВС про арешт Вацлава Станіславовича Цецерського, підозрюваного в агітації серед польського населення проти радянської влади 82
31. 1939, 8 грудня, Дубно – Постанова оперуповноваженого НКВС про тимчасовий арешт осадника Вацлава Станіславовича Цецерського за звинуваченням в агітації проти радянської влади 83
32. 1939, 8 грудня, Дубно – Постанова начальника Дубенського повітового відділу НКВС про обшук житла та арешт Вацлава Станіславовича Цецерського 85
33. 1939, 10 грудня, Дубно – Постанова оперуповноваженого Дубенського повітового відділу НКВС про початок досудового розслідування у справі Вацлава Станіславовича Цецерського, звинуваченого в пропаганді осадницької кампанії на Волині у міжвоєнний період та агітації проти радянської влади 86
34. 1939, 10 грудня, Дубно – Анкета Вацлава Станіславовича Цецерського, арештованого за звинуваченням в агітації проти радянської влади 87
35. 1939, 10 грудня, Дубно – Протокол обшуку житла Вацлава Станіславовича Цецерського, звинуваченого в діяльності проти радянської влади на Волині 90
36. 1939, 10 грудня, Дубно – Постанова слідчого Дубенського повітового відділу НКВС УРСР про звинувачення Вацлава Станіславовича Цецерського у діяльності проти радянської влади 92
37. 1939, [перед 14 грудня], Радивилів – Лист жителів Радивилова до начальника НКВС у справі осадника Вацлава Станіславовича Цецерського, арештованого за звинуваченням у діяльності проти радянської влади 93
38. 1939, 17 грудня, Костопіль – Відомості начальника радянського Земельного управління про структуру власності та розподіл між селянами поміщицької, церковної та осадницької землі в Костопільському повіті 95

39. 1939, 17 грудня, Костопіль – *Відомості начальника радянського Земельного управління про розподіл поміщицької та церковної землі в гмінах Костопільського повіту* 96
40. 1939, 17 грудня, Костопіль – *Відомості начальника Земельного управління про розподіл земель Римо-католицької та Православної церков у колишньому Костопільському повіті* 98
41. 1939, 17 грудня, Здолбунів – *Постанова начальника Здолбунівського повітового відділу НКВС про обшук житла й арешт Юзефа Яновича Морського, підозрюваного в антирадянській діяльності* 100
42. 1939, 17 грудня, Здолбунів – *Протокол допиту Юзефа Яновича Морського, польського військового осадника, звинуваченого в боротьбі з комуністичним рухом у міжвоєнний період* 101
43. 1939, 29 грудня, Здолбунів – *Постанова слідчого слідчої групи Здолбунівського відділу НКВС про продовження строку досудового розслідування та тимчасовий арешт Юзефа Яновича Морського, підозрюваного в антиреволюційній діяльності* 104
44. 1940, 14 січня, Дубно – *Протокол допиту Адама Андрійовича Щерби, звинуваченого в діяльності проти Червоної армії* 106
45. 1940, 14 січня, Дубно – *Протокол допиту осадника Людвіка Зигмунтовича Курковського, звинуваченого в діяльності проти радянської влади* 109
46. 1940, 14 січня, Дубно – *Постанова оперуповноваженого Дубенського повітового відділу НКВС про закінчення слідства та звільнення з-під варту Людвіка Зигмунтовича Курковського, звинуваченого в антирадянській діяльності* 112
47. 1940, 14 січня, Дубно – *Протокол допиту осадника Вільгельма Юзефовича Куліновського, підозрюваного в діяльності проти радянської влади* 113
48. 1940, 14 січня, Дубно – *Постанова оперуповноваженого Дубенського повітового відділу НКВС про закінчення слідства й звільнення з-під варту Вільгельма Юзефовича Куліновського* 116

49. 1940, 15 січня, Дубно – *Протокол допиту осадника Вацлава Станіславовича Цецерського, звинуваченого в виступах проти радянської влади* 118
50. 1940, 15 січня, Дубно – *Протокол допиту осадника Юзефа Станіславовича Полошака, звинуваченого в контрреволюційній діяльності* 121
51. 1940, 16 січня, Здолбунів – *Постанова слідчого Здолбунівського повітового відділу НКВС про закінчення слідства та звільнення з-під варти військового осадника Юзефа Яновича Морського, звинуваченого в антирадянській діяльності* 124
52. 1940, 17 січня, Дубно – *Постанова оперуповноваженого Дубенського повітового відділу НКВС про закінчення слідства та звільнення з-під варти Адама Андрійовича Щерби, звинуваченого в антирадянській агітації у міжвоєнний період* 125
53. 1940, 17 січня, Дубно – *Постанова оперуповноваженого Дубенського повітового відділу НКВС УРСР про закінчення слідства та звільнення з-під варти Вацлава Станіславовича Цецерського, звинуваченого в пропаганді осадницької кампанії на Волині у міжвоєнний період* 127
54. 1940, 17 січня, Дубно – *Постанова оперуповноваженого Дубенського повітового відділу НКВС УРСР про умовне звільнення з-під варти Вацлава Станіславовича Цецерського, звинуваченого в пропаганді осадницької кампанії на Волині у міжвоєнний період* 128
55. 1940, 29 січня, Дубно – *Постанова уповноваженого Дубенського повітового відділу НКВС УРСР про закінчення слідства та звільнення з-під варти Юзефа Станіславовича Полошака, звинуваченого в антикомуністичній агітації та співпраці з польською поліцією* 130
56. 1940, 29 січня, Дубно – *Постанова уповноваженого Дубенського повітового відділу НКВС про умовне звільнення з-під варти Юзефа Станіславовича Полошака, звинуваченого в антикомуністичній діяльності* 132
57. 1940, 1 лютого, Березне – *Звіт начальника Земельного управління про стан землеволодіння в Березнівському районі Рівненської області* 134

58. 1940, 5 лютого, Дубно – *Постанова оперуповноваженого НКВС про умовне звільнення з-під варти військового осадника Адама Андрійовича Щерби* 135
59. 1940, 10 лютого, Здолбунів – *Інформація слідчого Здолбунівського повітового відділу НКВС про заслання військового осадника Юзефа Яновича Морського та його сім'ї до Вологодської області* 137
60. 1940, 23 березня, Клевань – *Рішення оперуповноваженого Клеванського районного відділу НКВС про тимчасовий арешт Теофіла Францевича Фариновського за вороже ставлення до нового ладу під час виборчої кампанії* 138
61. 1940, 23 березня, Клевань – *Постанова начальника оперативної групи НКВС про обшук житла та арешт Теофіла Францевича Фариновського, підозрюваного в контрреволюційній діяльності* 139
62. 1940, 23 березня, Клевань – *Анкета Теофіла Францевича Фариновського, арештованого за звинуваченням в антирадянській діяльності* 141
63. 1940, 23 березня, Клевань – *Протокол обшуку житла та арешт Теофіла Францевича Фариновського за звинуваченням в антирадянській агітації* 144
64. 1940, 25 березня, Клевань – *Протокол допиту Теофіла Францевича Фариновського, підозрюваного в антирадянській агітації під час підготовки до виборів до Верховних Рад СРСР і УРСР* 145
65. 1940, 25 березня, Клевань – *Рішення оперуповноваженого Клеванського районного відділу НКВС про звинувачення Теофіла Францевича Фариновського у службі в польській поліції та проведенні антирадянської агітації* 149
66. 1940, квітень, Березне – *Відомості про кількість переселених осіб із Генерал-губернаторства в окремі села Березнівського району Рівненської області* 151
67. 1940, 2 квітня, Березне – *Структура величини аграрних господарств в Березнівському районі Рівненської області* 152
68. 1940, 3 квітня, Березне – *Облік кількості сільськогосподарських угідь німецьких господарств Березнівського району Рівненської області* 153

69. 1940, 28 квітня, Клевань – *Постанова оперуповноваженого Клеванського районного відділу НКВС про обшук житла та арешт Теофіла Францевича Фариновського, підозрюваного у співпраці з польською поліцією та антирадянській агітації* 157
70. 1940, 4 червня, Рівне – *Постанова слідчого відділу НКВС про продовження терміну слідства і тимчасовий арешт Теофіла Францевича Фариновського, звинуваченого в антирадянській діяльності* 159
71. 1940, 16 липня, Старожуків – *Довідка, видана головою Сільської ради про місце проживання та матеріальну ситуацію Теофіла Францевича Фариновського* 161
72. 1940, 6 серпня, Деражне – *Витяг з протоколу засідання Районного виконавчого комітету про перегляд мережі шкіл Деражненського району та затвердження плану мережі шкіл на 1940-1941 навчальний рік* 162
73. 1940, 12 серпня, Корець – *Постанова Корецького районного виконавчого комітету про реорганізацію Корецької єврейської середньої школи в російську* 165
74. 1940, 15 серпня, Степань – *Витяг з протоколу засідання Районного виконавчого комітету про підготовку шкіл Степанського району до нового навчального року та затвердження плану мережі шкіл на 1940-1941 н.р.* 167
75. 1940, 17 серпня, Людвипіль – *План мережі шкіл Людвипільського району на 1940/1941 навчальний рік* 168
76. 1940, [після 17 серпня], Людвипіль – *План мережі шкіл Людвипільського району на 1940/1941 навчальний рік - поділ на класи та кількість учнів* 170
77. 1940, 18 серпня, Березне – *Відомості начальника Районного земельного управління про господарства і землі осадників в селах Березнівського району Рівненської області* 172
78. 1940, 19 серпня, Березне – *Відомості начальника Районного земельного управління про церковні господарства та землі в селах Березнівського району Рівненської області* 174
79. 1940, 19 серпня, Костопіль – *Постанова Районного виконавчого комітету про перегляд мережі шкіл та їх стан в Костопільському районі Рівненської області* 176

80. 1940, 20 серпня, Рокитне – Супровідний лист Районного відділу освіти з інформацією про план мережі шкіл Рокитнівського району на 1940/1941 навчальний рік 179
81. 1940, 21 серпня, Людвипіль – Витяг з постанови Президії Районного виконавчого комітету про внесення змін до плану мережі шкіл Людвипільського району на 1940/1941 навчальний рік 190
82. 1940, 30 серпня, Степань – Супровідний лист Районного відділу освіти з інформацією про планову мережу шкіл Степанського району на 1940/1941 навчальний рік 191
83. 1940, 2 вересня, Рівне – Протокол допиту Теофіла Францевича Фариновського, підозрюваного в тому, що він був противником виборів до Верховних Рад СРСР і УРСР, критикував депутатів і поширював антирадянську агітацію .. 196
84. 1940, 2 вересня, Рівне – Протокол допиту свідка Соломона Рудольфа у справі Теофіла Фариновського, підозрюваного в антирадянській діяльності під час виборів до Верховних Рад СРСР і УРСР 199
85. 1940, 2 вересня, Рівне – Протокол допиту свідка Петра Куровського у справі Теофіла Фариновського, підозрюваного в антирадянській агітації під час виборів до Верховних Рад СРСР і УРСР 202
86. 1940, 2 вересня, Рівне – Фрагмент протоколу допиту свідка Антона Васильєва у справі Теофіла Фариновського, підозрюваного в антирадянській агітації під час виборів до Верховних Рад СРСР і УРСР 207
87. 1940, 2 вересня, Рівне – Постанова слідчого відділу НКВС про початок досудового розслідування у справі Теофіла Францевича Фариновського, підозрюваного в антирадянській діяльності 209
88. 1940, 3 вересня, Рівне – Протокол допиту свідка Максима Захарчишина у справі Теофіла Фариновського, підозрюваного в антирадянській діяльності під час виборів до Верховних Рад СРСР і УРСР 210
89. 1940, 5 вересня, Клесів – Витяг з протоколу засідання Районного виконавчого комітету про реорганізацію польської школи на українську та план шкільної мережі Клесівського району на 1940/1941 навчальний рік 213

90. 1940, 5 вересня, Рівне – *Постанова слідчого відділу НКВС про закінчення слідства та звільнення з-під варту Теофіла Францевича Фариновського, звинуваченого в антирадянській діяльності* 220
91. 1940, 7 вересня, Рівне – *Постанова про звільнення з-під варту звинуваченого в антирадянській діяльності Теофіла Францевича Фариновського за недоведеністю вини* .. 222
92. 1940, 1 жовтня, Рівне – *Постанова прокурора у спеціальних справах про закінчення слідства у справі Теофіла Францевича Фариновського, звинуваченого в антирадянській діяльності* 223
93. 1941, 1 січня, Рівне – *Доповідна записка начальника радянського Земельного управління про здачу буряків на цукрові заводи Рівненської області* 225
94. 1941, [після 1 січня], Березне – *Відомості Районного земельного управління про зміни власності сільськогосподарських угідь у період з 17 вересня 1939 року по 1 січня 1941 року в Березнівському районі* 226
95. 1941, 1 квітня, Рівне – *Звіт начальника Земельного управління про використання кредитів, наданих колгоспам районів Рівненської області* 229
96. 1941, 1 квітня, Рівне – *Звіт начальника Земельного управління про чисельність сільськогосподарських тварин у колгоспах районів Рівненської області* 230
97. 1941, 10 квітня, Березне – *Відомості голови Районного земельного управління про відібрані державою у заможних селян землі в Березнівському районі* 234
98. 1941, 10 квітня, Рівне – *Доповідна записка начальника Земельного управління про організацію колгоспів за період з 1 січня по 10 квітня 1941 року в районах Рівненської області* 236
99. 1941, 10 квітня, Рівне – *Звіт начальника Земельного управління про організовані колгоспи в районах Рівненської області* 238
100. 1941, 11 квітня, Рівне – *Звіт начальника Земельного управління про виділення кредитів колгоспам в районах Рівненської області* 242

Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemyślu od założenia w 1990 r. gromadzi dokumenty z archiwów ukraińskich dotyczące życia społecznego Polaków na Ukrainie w XIX i XX wieku. Ich kopie są dostępne w Bibliotece Instytutu, a częściowo także na stronie internetowej www.pwin.pl w zakładce „Działalność naukowa”.

Najciekawsze z dokumentów wydaliśmy drukiem w wielotomowej serii pt. ***Polacy na Ukrainie. Zbiór dokumentów***, cz. 1: Lata 1917-1939, tomy 1–12; cz. 2: Lata 1939-1945, tomy 1–4; cz. 3: Lata 1945-1991, tomy 1–3, oraz w zbiorze ***Wołyń za „pierwszych Sowietów”. Losy ludności polskiej i polskiego dziedzictwa kulturowego***, tom 1-4 (1939-1941).

Dotychczasowe kwerendy archiwalne na Ukrainie, prace badawcze oraz powyższe publikacje Instytutu były możliwe dzięki wsparciu finansowemu naszych projektów ze strony Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego Edukacji i Nauki, a także Fundacji Lanckorońskich oraz Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”.

Powyższe badania pragniemy nadal kontynuować.

www.pwin.pl

e-mail: instytut@pwin.pl

Publikacja pt. *Wołyń za „pierwszych Sowieców”*. *Losy ludności polskiej i polskiego dziedzictwa kulturowego. Zbiór dokumentów*, t. IV: lata 1939–1941, jest dostępna na **licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe**. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Południowo-Wschodniego Instytutu Naukowego w Przemyślu oraz red. Stanisława Stępnia. Utwór powstał w ramach konkursu „Dyplomacja publiczna 2024”. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji i o posiadaczach praw.

Publikację dofinansowało

Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

**POŁUDNIOWO-WSCHODNI INSTYTUT NAUKOWY
W PRZEMYSŁU**

ISBN 978-83-60374-48-1

9 788360 374481 >